

Introductio in historiam medicinae litterariam / D. Jo. Frid. Blumenbachii.

Contributors

Blumenbach, Johann Friedrich, 1752-1840.
University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Goettingae : Apud Jo. Christ. Dieterich, 1786.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ptm2c769>

Provider

University of Glasgow

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

STORE

CC4-D19

9/ G. d. 123

537-1887

Cc4-d. 19

STORE

CC4-D19

6/1
STORE

Glasgow University Library

29 MAY 2008

29 MAY 2008		

ALL ITEMS ARE ISSUED SUBJECT TO RECALL

GUL 96.18

Digitized by the Internet Archive
in 2014

<https://archive.org/details/b21452751>

INTRODVCTIO
IN
HISTORIAM MEDICINAE
LITTERARIAM.

8

1017572373

1017572373

1017572373

20

D. JO. FRID. BLVMENBACHII

MEDIC. P. P. O.

INTRODVCTIO

IN

HISTORIAM MEDICINAE

LITTERARIAM

GOETTINGAE

APVD JO. CHRIST. DIETERICH

1786.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN LENOX TILDEN FOUNDATION

1897

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN LENOX TILDEN FOUNDATION

VIRO PERILLVSTRI

AC GENEROSISSIMO

GEORGIO L. B. AB ASCH

S. CAES. MAJ. RVSSIARVM IMPERATRICI

CONSILIARIO STATVS PVBLICI

EXERCITVVMQVE MEDICO PRIMARIO

TAM OB PLVRIMA
IN VNIVERSAM REM MEDICAM
MERITA

QVAM GRATAE MEMORIAE ERGO
OB SCIENTIAE INCREMENTA

QVAE
EX SPLENDIDIS EIVS
AD HISTORIAM NATVRAE SPECTANTIBVS
MVNERIBVS

IN MVSEVM ACADEMICVM
COLLATIS

PERCIPERE SIBI LICVIT

D. D. D.

JO. FRID. BLVMENBACH.

PRAEFATIO.

Quoties de historia artis nostrae
litteraria scholas habui, maxime
molestum et importunum videbatur, quod
defectu compendii ad praelegendum apti,
nomina auctorum et titulos librorum

* 4 audito-

auditoribus in calamus dictare et filum orationis quouis fere momento interrompere necesse erat.

Huic incommodo praesenti introductione mederi studui: ita tamen, ut et in vniuersum synopsis quandam praecipuorum medicinae fatorum exhiberem, utque manualis in ea historia liber esset.

De *ordine*, quem seruaui, non est quod moneam, cum per se pateat, chronologicum omnibus aliis haecenus praestare, si non annos, sed rerum successiones, vicissitudines et mutationes sequatur, ut adeo ortum, progressum et incrementa artis, et qua ratione alterum eorum ex altero

altero natum sit, quid casus, aut acumen aut ingenii aliqua felicitas obtulerit, vno quasi conspectu ante oculos ponat. Non tamen adeo servilliter huic ordini me adstrinxi, quin subinde aut eiusdem sectae viros, maxime si brevis aevi ea fuerit, iunctim exhiberem; aut aliqua nomina, quae alias intacta relinquere oportuisset, obiter, si occasio ita ferebat, attingerem. A restauratione autem inde litterarum quam vocant, in quaque periodo iterum secundum disciplinae capita, quae praecipue ab vnoquoque tractata fuere, recens eorum factus est;

De *selectis*, quem servare necesse fuit, magis laborandum erat. — Non nisi meritissimos de artis incremento viros

* §

recipere

recipere oportebat; — sed *meritorum* ambiguum saepe iudicium est!

Paucis ergo quae mihi in eo constituendo norma fuerit, expediam.

Veteres quos dicunt, medicos, ad vnum fere omnes recensere aequum putavi, quod, etsi minime eodem loco ac dignitate sunt, in vniuersum tamen primi et principes in re medica auctores et quasi eius fontes extiterunt.

Inter *latinobarbaros* et qui restorationem litterarum proxime exceperunt, feuerior quidem selectus erat habendus; passim tamen vnius alteriusue minus noti auctoris, praesertim inter Germanos, memoriam studiosius excitaui, quod haec
pars

pars historiae medicae non vnam ob
causam omnium maxime neglecta et in-
cultata iacet.

In recentioribus seculis ex *classicis*
auctoribus vix quenquam me omisisse puto,
vnico excepto Hier. Mercuriali, cuius
quidem scripta non vno loco citaui (p.
22. 24. 32.), quem tamen p. 181. cum
reliquis Hippocratici studii ea aetate re-
stauratoribus denuo nominasse debebam.

Auctores *sectarum* et dogmatum prae-
cipuorum prae ceteris in medium protuli,
vt tamen Wirdigios, Hauptmannos
aliosue huius farinae fomniatores lubens
tacerem.

Inuentores

Inuentores aut vtili nouo instituto de re medica bene merentes, laudaui, etiamsi pauca ediderint, vt Wirfvingius, Davielius, alii; aut ignoti fere obierint, quales fuerunt Joach. Strüppe, Jo. Rey, Seb. Albinus etc.

Porro tales excitaui viros, qui etsi non nouis inuentis auxerint artem, *scho-
lis* tamen suae aetatis illustrandis incla-
ruerunt. vt Rolfinccius, Wedelius, aliique.

Denique nec alios memorabiles *even-
tus* neglexi, quae rei medicae aut valde
salutares aut fatales fuerunt, vt nouorum
morborum exortus, pharmacorum cele-
brium inuentum etc., aut qui, quamuis
non proxime ad medicinam pertinere
videren-

viderentur, tamen summo eidem emolumento fuerunt, vt Indiae vtriusque delectio, inuentum artis icones ligno incendi et f. p.

Sed cum in omni huiusmodi delectu multum maneat arbitrarii, facile praevideo, forte alios alium habituros fuisse; liceat tamen et heic Senecae verba mea facere: *multum magnorum virorum iudicio credo, aliquid et meo vindico.*

Auctores in arte nostra illustres recensui ad a. 1785. — eos puta, qui ad hunc vsque annum diem suum obierunt. Viuorum enim delectum litteris mandare, nimis anceps foret negotium. — Curaui interim, vt in nouissima libri sectione ad calcem

calcem cuiusvis capitis vacuum relictum
sit spatium, cui quivis, quos ipsi libuerit,
e viventium numero inscribere possit.

Goettingae d. 27. Febr. 1786.

SYNOPSIS

SYNOPSIS SECTIONVM.

I. Ortus medicinae	pag. 1
II. Medicina Aegyptiorum	7
III. Orientis quorundam populorum medicina	11
IV. Medicina Graecorum	16
V. Medicina inter Romanos	46
VI. Arabes	86
VII. Latinobarbari	95
VIII. Restauratio litterarum	110
IX. Seculi XVIi prius dimidium	117
X. Seculi XVIi dimidium posterius	162
XI.	

XVI SYNOPSIS SECTIONVM.

XI. Seculi XVII^{mi} prius dimidium 191

XII. Seculi XVII^{mi} dimidium posterius 236

XIII. Seculi XVIII^{vi} priora septem
lustra 310

XIV. Seculi XVIII^{vi} propiora lustra 372

SECTIO

SECTIO I.

ORTVS MEDICINAE.

§. 1.

Toties agitata perque magnae contentionis disputationes a medicis saepe tractata quaestio de *origine medicinae* facilem admittere solutionem videtur, dummodo binae probe distinguantur periodi. — *altera* scilicet qua primum medicamentis aduersus morbos uti ceperunt homines. — *altera* qua empirice collectas notitias tum morborum tum remediorum ad certa principia referre, et ita in artis formam redigere studuerunt medicinam.

§. 2.

Haec scientifica methodus, ut infra patebit, ad Hippocratem referenda videtur. Ista vero empiria, ni grauitur fallimur, ad ipsas humani generis origines pertinet.

A

§. 3.

§. 3.

Morbi enim a natura humana vix ac ne vix quidem separabiles sunt, cum, ut dentitionem dolorificam, et menstrui fluxus et partus incommoda taceam, ne quidem inter ferocissimas gentes iniuriæ externæ quæ vitæ genus duriusculum affert, aut subitanea aëris vicissitudo, aliaque id genus morborum semina et potentiae euitari queant. Tum vero etiam incommodis istis non vno modo mirè prospexit creator. Primum enim voces, quas vocant internas, s. molimina naturæ medicatricis machinae humanae indidit, quorum ope ingruente morbo, coeco quasi impetu ac instinctu siue a nociuis arcetur, (ut a carniū esu in morbis biliosis, putridis etc.) siue ad salutare res assumendas, (v. c. ad antiseptica in iis, quos diximus, morbis) vehementi desiderio fertur. Porro autem Deus curauit, ne ulli desint regioni medicamina, plantæ præsertim, morbis eiusdem endemiis accommodatae. ita maritimis cochleariam, montosis arnicam, largitus est.

§. 4.

§. 4.

Facile exinde patet, quomodo simplex obſeruatio morbi cuiusdam, et criſeos praefertim eundem leuantis, tum vero caſu et experientia intellecta vis plantarum ſimiles iſtis criſibus effectus producens, primaeuos inducere potuerit homines, vt in ſimili morbo, ſimilem ſalutarem criſin ſimili pharmaco excitarent a).

A 2

§. 5.

a) Parum e contrario tribuo iis, quae vulgo de medicamentis et chirurgicis adminiculis narrantur, quorum uſum homines ab animantibus didicerint.

Adeant ſuper his, quorum intereſt, praeter notiſſimos Clerici et Halleri fontes, Ger. Jo. Voſſium *de theologia gentili ſ. de orig. ac progreſſu idololatriae*, L. III. cap. 67. pag. 398. ſqq. edit. Amſtelodam. 1700. fol.

D. W. T. (Triller) *Hippocratem atheiſmi falſo accuſatum, contra Gundlingium*. Rudolſt. 1719. 8. pag. 37. ſqq.

Dan. Vinkii *amoenitates philologico - medicas*. Ultraj. 1730. 8. pag. 464. ſq.

Jo. Frid. Schreiber *almageſtum medicum*, pag. 20. ſq.

§. 5.

Atque ita procul dubio nata est *domestica medicina*, simplex primum et non nisi paucarum herbarum scientia; qualis hodieque apud barbaras gentes existit; vtpote quarum vniuersa fere medicina in promouendis crisibus versatur, et ad purgantia, emetica, sudorifica, vt chirurgia earum ad scarificationes aut venaesectiones *b)* et cauteria redit.

§. 6.

Vbi vero in difficiliore morbo propria cuiusuis familiae domestica medicamina non sufficebant, vicini consulebantur. Hincque sensim

b) Mirum quam vniuersalis haec chirurgica enchiresis etiam apud gentes maxime barbaras reperiatur. Est inter splendida dona, quibus generos. Baro de Asch museum academiae nostrae ditauit, lanceola ex prafina gemma studiosissime excisa qua Kurilicarum insularum quae Kamtschatkae subiacent, incolae, venas sibi fecant. Frontalem praesertim quando cephalaea laborant. etc.

fenſim originem duxit antiquiſſimus mos *expoſitionis aegrotorum ad vias publicas c)*.

§. 7.

Cumque demum vnus alterue maiore experientia et feliciore medicaminum applicatione emineret, prae aliis in eo confidebant eius populares; et ſic nati *medici*.

§. 8.

Hi primi medici temporis progreſſu pro *inuentoribus medicinae* habiti, et haud ſecus ac aliarum rerum vtilium repertores *in deorum numerum relati*, ipſique praeterea medicinae vt aliis vtiliſſimis artibus *dii deaeque praefides* dati ſunt *d)*. Maxime cum et morborum quorundam, peſtilentialium praefertim,

A 3

vehe-

c) C. Frid Hundertmark de aegrotorum apud veteres in vias publicas et templa expoſitione, ed. 2. Lipſ. 1749. 4.

d) Idem Hundertmark de diis artis medicae apud veteres Graecos et Romanos. Lipſ. 1735. 4.

Jul. C. Schläger vir celeb. *de diis hominibusque ſeruatoribus*, Helmſt. 1737. 4.

6 SECTIO I. ORTVS MEDICINAE.

vehementia et epidemica vniuersitas, tum mortes subitaneae, imo et heroica quorundam medicaminum virtus, diuini quid inuoluere videretur; tum facile etiam ea superstitio accederet, vt in *magicis incantamentis* et carminibus auxilium quaererent aegri, aut *fanis deorum incubantes* per insomnia salutares expectarent reuelationes *e*).

§. 9.

Ita vero vltro effectum est, vt religio medicinae immisceretur, ipsaque salutaris ars in sacerdotum potestatem transfret: id quod itidem hodiernum barbarorum exemplum testatur, vtpote penes quos similiter sacerdotes et fascinatores morbis mederi, vulgo constat.

e) H. Meibom (praef. Herm. Conring) *de incubatione in fanis deorum medicinae causa factis*. Helmst. 1659. 4.

SECTIO

SECTIO II.

MEDICINA AEGYPTIORVM.

§. IO.

Haec quae diximus prima in vniuersum fuisse medicinae incunabula a verosimili parum nobis abesse videtur. Iam in singularem priscarum gentium medicinam abeamus: et quidem vt ordine progrediamur, primum de Aegyptiis videamus, antiquissima gentium, de quarum re medica certiora quaedam relata legimus f).

§. II.

Celebratur vero apud hos, vt aliarum, ita et medicae artis inuentor THOTH, sub qua persona allegorica generatim *inventionis genium* sibi eos finxisse probabile est.

A 4

Idem

f) Super vniuersa veterum Aegyptiorum re medica conferatur viri doctiff. Guil. Warburton *divine legation of Moses*. Vol. II. L. IV. Sect. 3. pag. 39. sq.

It. Prosp. Alpini *medicina Aegyptiorum* c. Jac. Bontii *medicina Indorum*. Lugd. Bat. 1718. 4.

Idem ceterum est, qui HERMES graecorum, quem vt multa alia, ita et de re medica L. VI consignasse ferunt, eundemque chemiae parentem faciunt *Trismegistum g)*.

§. 12.

Sed et OSIRIDI primo Aegypti regi medicinae inuentum tribuunt; quem *Iovem superum* interpretantur vt SERAPIDEM pro *Iove infero* s. *Plutone* habent.

§. 13.

Coniugem Osiridi tribuunt ISIDEM, itidem medica scientia celebrem, et natum ex ea HORVM qui graecis PAEON, aut sicut Romanis APOLLO dictus, similiter pro salutaris artis inuentore habitus est.

§. 14.

Quod vero ipsam Aegyptiorum medicam scientiam attinet, eam sane haud exiguam fuisse, non vno patescit argumento: quamquam

g) Herm. Conringii *de hermetica medicina* Lib. II, ed. 2. Helmst. 1669. 4.

Ol. Borrichii *Hermetis aegyptiorum et chemicorum sapientia ab Herm. Conringii animaduersionibus vindicata*. Hafn. 1674. 4.

quam praestantiam eius minime ex eorum artificiosa cadauerum pollinctura et *mumiarum* conditura probare vellem; utpote quam neque ad anatomen neque ad pharmaciam excolendam multum profuisse credo. Sectionem enim cadaueris condiendi non nisi tumultuariam et satis rudem fuisse, tum Herodoti et Diodori Siculi de ea re narrationes testantur, tum et ipse satis luculenter intellexi, cum ante aliquot annos in curiosa circa eam disquisitione desudarem, et ea fine in numerosis non vnus generis mumiarum fragmentis facerem experimenta. Verum et ipsa haec condiendi methodus non tam ardua et secreti artificii plena videbitur consideranti, id omne eo fere rediisse, ut cadauer, postquam cerebrum aliaque viscera corruptioni facilius obnoxia satis rudi enchiresi euulsa erant, per 40 dies natro s. sali alcalino minerali immergeretur, et ita adeps reliquique humores eluerentur, exsuccae et exsanguae reliquiae cedria pice aut etiam asphaltu obducerentur et perfunderentur; imo subinde ita incoquerentur, ut pix in ipsam ossium plano-

rum diploën et cylindricorum meditullium penetraret.

§. 15.

At enim vero Aegyptios, eorumque cumprimis sacerdotes multum incubuisse medicinae, sacrae aequae ac profanae testantur litterae, et Herodoti praesertim auctoritate patet, utpote qui uniuersam Aegyptum medicorum plenam et singulorum morborum curam singularibus medicis commissam fuisse, memoriae prodidit.

SECTIO III.

ORIENTIS QVORVNDAM
POPVLORVM MEDICINA.

§. 16.

Antequam ad Graecorum rem medicam accedamus, quorundam Asiae veteris populorum medicinam tribus saltem verbis tetigisse operae pretium erit. *Hebraeorum* scil. *Brachmanorum*, et *Sinenfium*.

§. 17.

Hebraeos ut reliquas scientias ita et salutaris artis notitiam apud Aegyptios didicisse extra omnem dubitationis aleam positum videtur. Studiosius autem eos eandem excoluisse et auxisse, praeter alia *h)* ex legibus eorum ritualibus, quas Mosaici libri complectuntur *i)*, luculenter apparet. Multa enim
hi

h) Io. Sim. Lindinger *de ebraeorum veterum arte medica, de daemone et daemoniacis*. Servest. 1774. 8.

i) Io. Dav. Michaelis v. cel. *Mosaisches Recht*; praesertim Vol. II. IV. et V.

hi continent, eaque haud vulgaria, tum ad historiam naturalem, animalium v. c. ruminantium etc., tum ad physiologiam et vniuersam rem medicam spectantia, cuius generis sunt, quae circa menstrua mulierum, coitum, puerperium, tum circa lepram aliosque morbos etc. praecipiuntur. Imo et *medicinae forensis* prima rudimenta iis insunt capitibus, quae de virginitatis notis, incestu, lustratione, homicidio etc. agunt.

§. 18.

Brachmanis k) a carniū esu abstinētibz multo curatius vegetabilia in edulia inquirendum fuit, adeo, vt vniuersa botanice a nulla alia prisci aevi gente diligentius exculta sit, et tum res alimentaris, tum medica materies, haud exigua incrementa ceperit. Idemque eximium studium ad hodiernam vsque diem in iisdem australis Asiae regionibus
florere

k) Palladius *de gentibus Indiae et Brachmanibus*. S. Ambrosius *de moribus Brachmanorum*. Anon. *de Brachmanibus*. iunctim edid. Ed. Briffaeus. Lond. 1665. 4.

florere 1), magnus ille hortus malabaricus, cuius infra denuo mentionem faciemus, praeclaro est documento 2).

§. 19.

Quod vero ad *Sinensium* m) medicinam attinet, ad mythica, imo antediluviana tempora eius origines referunt, auctoremque eiusdem

1) In celebratissima et antiquissima Benianum academia, quae Benarasi floret, nullam aliam praeter botanicen medicinae partem tractari, pluribus me docuit ill. Braun magni Halleri gener, meique amantissimus, qui Tribunus legionis Britannicae diu in istis Hindostani regionibus versatus est.

2) Extat in museo academico egregius thesaurus plantarum malabaricarum siccarum, XII voluminibus comprehensus, et ab ipsis eius terrae doctis viris collectus, qui cuiusvis plantae nomen malabarico charactere palmae folio stylo inscriptum et subinde etiam usum medicum adiecerunt.

m) Andr. Cleyeri *Specimen medicinae Sinicae* Frf. 1682. 4.

Io. Bapt. du Halde *Description de la Chine*. Vol. III. pag. 461. 652.

eiusdem celebrant regem HOANG-TI, ipsique artis eorum Sphygmicae, utpote in qua fere omnis eorum Semiotice versatur, tum et radicis Gin-feng (panacis quinquefolii L.) quam pro panacea habent, inuentum tribuunt.

Fuerunt nuper viri quidam clarissimi, qui nescio quam similitudinem Sinenses inter et veteres Aegyptios se deprehendisse contendunt; ad quam ulterius probandam etiam utriusque gentis chirurgia usi sunt, utpote quae penes utramque maxime ad scarificationes *n*) et ad cauteria actualia redeat. At enim vero ut in uniuersum omnis ea Sinensium ab Aegyptiis deriuatio non nisi vanis hypothefibus innititur; ita id quod diximus argumentum

- n*) Opo acupuncturae qua Sinenses aequae ac Iapanenses uti solent. Cfr. Wilh. ten Rhyn *diff. de arthritide c. mantissa schematica, de acupunctura etc.* Lond. 1683. 8. Engelb. Kaempfer *amoenitates exoticae.* Lemgov. 1712. 4. pag. 582 seqq. Ipsa acupuncturae instrumenta a Kaempfero reportata, elegantissime fabricata iam in museo academico extant.

tum eo minus ponderis habet, cum vt supra (§. 5) iamiam innuimus, vtraque haec chirurgica enchiresis non Aegyptiis solum et Sinenfibus, sed omnibus fere barbaris, ipsisque Americae incolis, fit familiaris.

SECTIO

SECTIO IV.

MEDICINA GRAECORVM.

§. 20.

Maioris nobis momenti sunt, quae Graecorum, cultissimae gentis, medicinam attinent, utpote apud quos primum artis formam nata est, unde solidiora hodiernae nostrae scientiae fundamenta iacta sunt.

§. 21.

In vniuersum autem est memorabile medicinam omnium primam extitisse scientiam, quae apud Graecos numini cuidam dicata fuerit, eidemque quem supra iam obiter diximus APOLLINI s. SOLI, cui dedicationi procul dubio acuti et pestilenciales praesertim morbi ansam praebuerunt, quos solis ardori tribuerunt: et quos multo plus terroris mortalibus incussisse, quam diuturnae et sporadicae aegritudines, in aprico est.

§. 22.

Praeter Apollinem nonnullae Deae quoque praesides medicinae, aut peculiaribus saltem

tem eius partibus, praefixae sunt: vt Hy-
GIEA o) quae tam cum PALLADE MEDICA
quam cum Romanorum DEA SALVTE con-
venit, et specie feminae maturioris, altera
manu patellam tenentis, altera serpentem,
exhibetur.

§. 23.

DIANA vel etiam IVNO LVCINA s. ILI-
THYIA tum partu dolentibus tum puerperio
decumbentibus praecerat. Quibus gravissimis
functionibus alias insuper deas v. c. ALE-
MONAM alendi in vtero foetus; et NONAM et
DECIMAM a maturi partus temporibus; et PAR-
TVLAM quae partum gubernet, praefecerunt.

§. 24.

Quin et postmodum ipsos morbos in deo-
rum numerum recipere non veriti sunt, vt
DEAM FERREM, quam Romani ad minus no-
cendum, templis colebant.

§. 25.

o) Chr. Gottl. Schwarz *expositio veteris*
inscriptionis de Aesculapio et Hygea diis
Φιλανθρωποις. Altorf. 1742. 4.

§. 25.

Verum e mythicis tenebris in heroici aevi diluculum emergimus; vbi primum offendimus CHIRONEM, Thessalum, inde quod populares eius primi equitationi incubuerint, *Centauri* forma fictum. Argonautis, classica expeditione claris, eum aequalem fuisse, ferunt, et Sec. aerae vulgaris XXVII^{mo} claruisse: excelluisse autem, vt astronomia aliisque physicis scientiis, ita praesertim salutari arte, inque ea HERCVLEM, ORPHEVM, aliosque heroas erudiuisse.

§. 26.

Longe clarissimus eius in medicina discipulorum extitit AESCVLAPIVS, quem primum omnis medicinae *clinicae* auctorem, et fasciarum multorumque aliorum ad rem medicam et chirurgicam pertinentium inuentorem, perhibent *p*).

Vulgo exhibetur figura viri barbati, nodoso innixi baculo, cui serpens circumflexus, quod genus animalium ipsi prae aliis consecratum

p) Io. Alb. Sebiz *de Aesculapio inuentore medicinae*. Argent. 1669. 4.

cratum erat, adeo vt sub eius specie ipsum colerent et a. u. c. 460 grassante Romae febre pestilentiali salutiferum numen ingentis serpentis forma Epidauro adueherent.

Inter reliqua illi attributa symbola q) gal-
lus erat, vigilantiae signum, et a latere ipsi
adstans TELESOPHORVS, cuculatus puer, du-
biae interpretationis r).

Templa Aesculapii celebratissima coleban-
tur Epidaurium, Pergamenum, et Coum,
vbi in fanis praecipue, vt diximus, incuba-
bant aegroti et historiam morbi cum reuelatis
medicaminibus tabulis inscriptam s) in ipso tem-
plo suspendebant, quibus maxime vsum fuisse

B 2 Hippo-

q) Iu st. Godofr. Günz δαδουχία in sa-
cris Aesculapii. Lips. 1737. 4.

r) Io. Matth. Gesneri explicatio mar-
moris Cassellani quo Aesculapius, Hygea,
Telesphorus celebrantur. In *Commentar.*
Societ. scient. Gotting. Tom. II. p. 281 sq.
maxime pag. 299 sqq.

s) Specimen eiusmodi tabularum videbis in
Gruteri *corp. inscript.* Vol. I. pag.
LXXI, ed. Graenii.

Hippocratem in coacis suis compilandis, vetus suspicio est ss).

§. 27.

Filii erant Aesculapio MACHAON et PODALIRIVS, Agamemnonem in famosum bellum Trojanum secundum seu decennale, quod a. m. 2790 erupit, secuti, ast vulneribus duntaxat medentes. Vnde ieiuna satis disputatio ortum duxit, vtrum medicina an chirurgia antiquior censenda sit. t)

§. 28.

Sequentia medicinae fata, Trojanis a temporibus, mirum dictu, vt Plinii verbis vtat, in nocte densissima latuere vsque ad Peloponesiacum bellum.

§. 29.

ss) Quod Aesculapii nomen fert, *de morborum descriptionibus et cura* scriptulum, Argent. 1533 fol. supposititium et deformem latinobarbari cuiusdam foetum esse, vix mentione indiget.

t) Cfr. post alios Iac. Palmerii a Gren-temesnil inquisitio, an medicina tempore mythico in vsu fuerit, in *Miscell. observat. critic.* Vol. X. T. III. pag. 336 sqq.

§. 29.

Aesculapii posteri, arcanorum medicorum heredes *Asclepiadum* nomine veniebant, sensimque in duas extensae famae scholas abierunt, Cnidiam alteram, alteram Coam, valde a se inuicem dissentientes.

§. 30.

Interim et philosophi quidam inclaruerunt de re medica bene merentes, inter quos primus nominandus venit PYTHAGORAS, qui quinto circ. seculo ante C. n. obiit, et primus tum morbos chronicos, tum etiam dies criticos obseruasse dicitur.

§. 31.

Ex coëtaneis aut discipulis Pythagorae, aut qui aeuum eius proxime exceperunt, et HIPPOCRATEM praecesserunt, sequentes maxime memoria digni sunt:

EMPEDOCLES Agrigentinus, in physiologicis, vt videtur, haud vulgariter versatus.

ALCMAEON Crotoniata, qui zootomiae nauiter incubuit, primusque de ea scripsisse fertur.

HERACLITVS Ephesius, qui praeter alia in generationis negotium curatius inquisiuit.

DEMOCRITVS Abderita, vir egregius, totus praesertim in anatome practica et comparata.

ACRON, popularis Empedoclis eiusdemque aemulus, quem Plinius auctorem sectae empiricae habet; quae tamen vt infra patebit, recentioris aevi censenda est.

HERODICVS demum aut PRODICVS, siue Thrax fuerit siue Siculus, quod liquidum non est, pro Hippocratis magistro et vel pro auctore, vel pro instauratore *medicinae gymnasticae* tt) s. exercitationis diaeteticae habetur.

§. 32.

Ita iam ad summum in arte nostra lumen peruenimus HIPPOCRATEM Coum, virum arte et facundia insignem, cui fama et auctoritate perenni vix par extitit.

Natus

tt) Hier. Mercurialis *de arte gymnastica* Lib. VI. Venet. 1563. 4. Amstel. 1672. 4.

Petr. Fabri *agonisticon* Lugd. 1592. 4. (quod tamen magis ad athleticam gymnasticam pertinet, a medica probe distinguendam).

Io. Zach. Platner *progr. de arte gymnastica veterum. Opusculor.* T. II. p. 11. sq.

Natus est anno primo olympiadis LXXX, qui est 460 a. C. n. patre Heraclide, auo Gnosidico, medicis. Obiit Larissae, si fides auctoribus, summo senio confectus anno a. C. n. 350. Reliqua de eius vita satis obscura imo fabulis inficetis confusa sunt, cum praeter propria eius scripta pauci neque hi omnes genuini fontes biographici ad eum facientes extent. Praeter Herodicum Democrito maxime in philosophia naturali praeceptore eum vsum fuisse ferunt. Artem exercuit primum in Thaso ins., tum vero Abderae, quin et in Asia minore. Praeterea tyrones quoque erudiuit, vnde Coa schola prae Cnidia valde emiuit. In vniuersum autem si doctrinam et ingenium viri tantum e genuinis eius quotquot supersunt libris ponderemus, omnis medicae professionis et methodi scientificae conditor censendus est.

§. 33.

Vt autem in vita Hippocratis, ita similis eaque multo maioris momenti et molestiae confusio circa scripta eius regnat, quae iam a Ptolemaeorum Aegypti regum tem-

poribus ortum duxit, qui in bibliotheca Alexandrina colligenda occupati, in eo negotio cum Pergami regibus certantes, a lucri cupidis hominibus spuriiis quoque et supposititiis libris, quibus clarorum auctorum nomina fraudulenter praefigebant, decipiebantur.

Pridem quidem Galenus, vir summus, et sanioris criticae parens, studiose in id incubuit, ut iniuriis istis, quae Hippocraticis scriptis illatae sunt, mederetur. Cum vero perquam arduum sit, tantae labi medelam afferre, imo cum post Galeni egregia tentamina librariorum describentium negligentia aut desipientia malum recruderit; quidam cl. viri inde ab annis ducentis iterato studio genuina Hippocratis scripta restituendi curam susceperunt.

Pertinent huc praefertim:

Hier. Mercurialis *censura et dispositio operum Hippocratis*. Venet. 1583. 4.

Hallerus cum in amplissimis ad Boerhaavii *methodum studii medici* commentariis, pag 573. sq. 670. 686. 709. 959. tum in editione sua

sua *medicae artis principium*, quorum Vol. I. ea Hippocratis scripta continet, quae ipsi sola vere genuina visa sunt. tum denique *bibliothecae practicae* T. I. pag. 31. sqq.

Cl. Chr. Gottfried Gruneri *cenfura librorum Hippocraticorum*. Vratisl. 1772. 8.

§. 34.

Quae Hallerus pro genuinis habet, sequentia sunt Hippocratis opera:

1. *Epidemicorum s. de morbis popularibus*. L. I. et III.

Gr. lat. c. comment. Jo. Freind. Lond. 1717. 4. et in hui. oper.

it. *gr. lat. s. t.* H. Cope *demonstratio medico-practica prognosticorum Hippocratis, ea conferendo cum L. I. et III. epidemicorum*. Dublini 1736. 8. Jenae 1772. 8.

2. *Libri II. praenotionum s. praesagiorum vulgo dicti* (a spurio coacarum praenotionum opere, infra memorando, probe distinguendi). His continentur

a) *prognostica* et

b) *prorrheticorum s. praedictionum* Lib. II. d. 1.

B 5

Extant

Extant in vulgatis nonnullis aphorismorum editionibus.

it. *gr. lat.* inter Zwingeriana Hippocratis opuscula. Basil. 1748. 8. de quibus infra.

3. *De diaeta in acutis s. de ptisanis s. contra Cnidas sententias* L. IV.

Ed. *gr. lat.* Just. Gottfr. Günzii ad calcem l. *de humoribus*. Lips. 1745. 8.

Germ. per Jo. Fr. C. Grimm v. cl. Altenb. 1772. 8. et operum versionis vernaculae Vol. I.

it. in quibusdam aphorismorum editionib.

4. *Aphorismorum* Sect. VII.

Ex ingenti editionum nube paucas saltem prae reliquis memorabiles indicasse sufficiat.

a) *Graecae*

Ex fide vetustissimi codicis cum aliis Hippocratis et Galeni libris aliquot, ex recognitione Franc. Rabelaezii. Lugd. apud Seb. Gryphium 1543. 12.

Glasgovienfis 1748 15.

b) *Graec.*

b) *Graeco-latinae*

Theodor. Jans. ab Almeloveen.
Amst. 1685. 12. Lips. 1756. 12.

Annae Car. Lorry. Paris. 1759. 1782. 24.

Jo. B. Lefebure de Villebrune.
Constantinop. (Paris.) 1779. 16.

c) *Latinae*

Versio tetrapla; sc. Constantini Africani, Laur. Laurentiani, Nic. Leonici et Theodori extat in *Articella* infra recensenda.

Andr. Pastae c. praenotionibus etc.
Bergomi 1750. 1762. 12.

Galenii in aphorismos commentaria infra dicentur.

E nuperiorum interpretum farragine notentur

Jac. Hollerii *comment.* Genev. 1620. 8.

Jo. de Gorter *medicina Hippocratica.*
Amst. 1755. 4.

5. *De aëribus, aquis, et locis.*

Ed. gr. lat. c. l. de flatibus, studio Jani Cornarii. Basil. 1529. 4.

c. comm.

c. comm. Hieron. Cardani Basil.
1570. fol.

Angl. c. comm. F. Clifton Lond. 1734. 8.

6. *De natura hominis.*

cum aphorismorum editionib. quibusdam.
De Galeni commentariis infra.

7. *de locis in homine.*

8. *de humoribus purgandis.*

gr. lat. ex ed. Just. Gottfr. Günzii
c. l. *de diaeta in acutis.* Lips. 1745. 8.

9. *de alimento*

10. *de articulis*

11. *de fracturis*

lat. c. commentariis Andr. Maximini.
Rom. 1776. 4 maj.

12. *mochlicus.*

ne confundatur cum dubio eiusdem tituli
libello, qui de ossium natura agit.

13. *de capitis vulneribus.*

Jul. Caes. Arantii Comm. LB. 1639. 12.
Petr. Pavii *succenturiatus anatomicus.* LB.
1616. 4.

14. *de officina chirurgi s. medici.*

Spurii e contrario aut saltem dubii Hal-
lero videntur sequentes:

α) ad methodum studii medici facientes.

1. *Iusiurandum.*

gr. lat. c. comment. Jo. H. Meibomii. LB.

1643. 4.

2. *Lex.*

Passim cum aphorismis edita; ut in edi-
tione Rabelaeusii etc.

3. *de veteri medicina.*

4. *de arte.*

5. *de medico medicinae officio.*

item quibusdam aphorismorum editionibus
subiunctus.

6. *de decoro s. de honestate s. decenti habitu.*

gr. lat. c. comment. G. Matthiae. Gotting.

1740. 4.

7. *Praeceptiones.*

β) Anatomica et physiologica.

8. *de anatome.*

gr. lat. ex ed. D. W. Trilleri cum prospectu
nouae editionis operum. LB. 1728. 4.

9. *de*

9. *de ossium natura s. mochlicus.*

cf. supra dictos genuinos, n. 12.

10. *de principiis s. carnibus.*

11. *de corde.*

12. *de glandulis.*

13. *de genitura.*

14. *de natura pueri.*

15. *de vita.*

16. *de partu septimestri et octimestri.*

17. *de superfetatione.*

γ) Pathologica, therapeutica, diaetetica.

18. *de morbis.* L. IV.

19. *de affectionibus.*

20. *de internis affectionibus.*

21. *epidemicorum* L. II. IV. V. (hic praestantior) VI. et VII.

22. *prorrheticorum* L. Ius.

cf. supra genuinos. n. 2. b)

23. *coacae praenotiones.*

ed. elegans *gr. lat.* Amst. ap. Elzevir. 1660. 12.

c. *comm.* Jac. Hollerii. Lugd. 1576. fol.

Lud. Dureti *interpretationes et enarrationes in coaca.* Par. 1588. fol. Lugd. Bat. 1737. fol. Lugd. et Argent. 1784. fol.

24. *de iudicationibus.*
25. *de diebus criticis.*
26. *de insomniis.*
27. *de videndi acie.*
28. *de flatibus.*
29. *de morbo sacro s. epilepsia.*
30. *de insania.*
31. *de haemorrhoidibus.*
32. *de virginum affectionibus.*
33. *de morbis mulierum. L. II.*
34. *de natura muliebri.*
35. *de sterilibus.*
36. *de dentitione.*
37. *de victus ratione L. III.*
38. *de salubri victus ratione.*

vulgo Polybo tribuitur, de quo infra.

Nonnullis Scribonii Largi et scholae Salernitanae editionibus subiunctus.

39. *de liquidorum usu.*
40. *de medicamentis purgantibus.*
41. *de purgatione, helleboro facta.*
- δ) Chirurgica, obstetricia etc.
42. *de ulceribus s. vulneribus.*
43. *de fistulis.*

44. *de exsectione foetus.*

ε) *ad vitam propriam.*

45. *Epistolae.*

§. 35.

Editiones operum Hippocratis.

α) *Graecae.*

princeps Veneta ap. Aldum (1526.) fol.
Jani Cornari Basil. 1538. fol.

β) *Graeco-latinae.*

Hier. Mercurialis Venet. 1580. II Vol.
fol.

Anut. Foëfii Erf. 1595. Genev. 1675. fol.

Jo. Ant. v. der Linden. LB. 1665. II
Vol. 8.

c. Galeni operibus per Renat. Chartier,
Parif. 1639. XIII Vol. fol.

inchoata saltem ed. Steph. Mackii,
Vindob. 1743. II Vol. fol.

γ) *Versiones latinae.*

Fabii Calvi Rom. 1525. fol.

Jani Cornarii Basil. 1546. fol. et alias.

c. commentariis Jo. Marinellii, Venet.
ap. Jo. Valgrifium 1575. fol. (ed. classica sed
immensae raritatis.)

Ex

Ex versione Cornarii cum comm. Marinelli et indice Pini. Venet. 1737. III Vol. fol.

Halleri medicae artis principes Vol. I-IV. Lausannae 1769 - 71. 8. (ex Marinelli versione.)

δ) *Germanica*

Jo. Fr. C. Grimm v. cl. qui et annotationes adiecit. Altenb. 1781. II Vol. 8.

§. 36.

Lexica Hippocratica aliaque id genus subsidia :

Galenii *explicatio vocabulorum* Hippocratis.

Erotiani *collectio vocabulor.* Hippocratis.

Ed. princeps H. Stephani c. priore in huius utilissimo opere cui titulus est: *Dictionarium medicum vel expositiones vocum medicinalium ad verbum excerptae ex Hippocrate, Aretaeo, Galeno, Oribasio, Rufo Ephes., Aëtio, Alex. Tralliano, Paulo Aegin., Actuário et Corn. Celso. (it. ex Julii Pollucis onomastico)* (Parisi.) 1564. 8.

Jo. Gorraei *definitionum medicarum* L. XXIV. Paris. 1564. fol.

Anut. Foëssii *oeconomia Hippocratis.* Frf. 1588. Genev. 1662. fol.

C

Petr.

Petr. Matth. Pini *compendium instar indicis in Hippocratis opera*. Venet. 1597. fol. et cum ed. Hipp. lat. quam diximus.

Prosp. Martiani *notationes in Hippocratem*. Rom. 1626. Venet. 1652. fol. Patav. 1719. fol.

Selecta opuscula, in quibus Hippocrates explicatur, edita ab E. Gottfr. Baldinger v. cl. Gotting. 1782. 8.

§. 37.

Cum Hippocrates primus et princeps scriptorum medicorum sit, non incongruum videbitur, antequam ulterius progrediamur, hic loci *collectiones* medicorum veterum praestantiores inferere.

Est autem eorum antiquissima eademque summae quondam auctoritatis latina, vulgo sic dicta *Articella*, quod artem parvam denotare videtur, procul dubio a Salernitanae scholae quodam medico curata. Saepius recusa prodiit Venet. 1483. fol. 1523. fol. etc. continet tetraplam quam diximus aphorismorum Hippocratis versionem, c. commentario Galeni; progno-

prognostica, de diaeta in acutis, de aëre aquis et locis etc. iusiurandum, it. Galeni artem parvam, Theophilum de vrinis etc.

Alia est collectio Aldina, s. t. *Medici antiqui omnes latini*. Venet. ap. Aldi filios. 1547. fol. Complectitur Celsum, Serenum Samonicum, Scribonium Largum, Soranum Ephes., Antonium Musam et Apulejum, Aemilium Macrum et Strabonem Gallum, Caelium Aurelianum, Theodorum Priscianum etc.

Classica hos sequitur H. Stephani magna collectio latina s. t. *medicae artis principes post Hippocratem et Galenum latinitate donati*. (Parif.) excudebat H. Stephanus 1567. II Vol. fol. Continet Aretaeum, Rufum, Orisbasium, Paulum, Aëtium, Alexandrum, Actuarius, Myrepsum; et ex latinis Celsum, Scribonium Largum, Marcellum empiricum, Cassium Felicem, Serenum Samonicum et Rhemnium Palaemonem.

Celſi Craſſi collectio minor est, eaque s. t. *medici antiqui graeci* Aretaeus, Palladius, Rufus, Theophilus, omnes a Junio Paulo

Crasso latinitate donati. accessit Stephanus Atheniensis, *et ipsius Crassi quæstiones medicæ.* Basil. ap. Petr. Pernam 1581. 4.

Halleri collectio latina manualis prodiit curante D. Vicat Lausannæ inde ab a. 1769- ad 74. XI Vol. 8. I-IVum continetur Hippocrates, V. Aretæus, VI. Alex. Trallianus, VII. Rhazes *de variolis et morbillis*, VIII. IX. Celsus, X. XI. Cael. Aurelianus.

Quibus nuper iuncta est vernacula sylloge v. cl. Chr. Gottfr. Gruner *Bibliothek der alten Aerzte.* Lips. inde ab a. 1780. 8.

§. 38.

Similes quaedam extant collectiones chirurgicæ:

Libri chirurgorum veterum de fracturis et luxationibus per Vidum Vidium. Paris. 1544. fol.

Graecorum chirurgici libri, Sorani *unus de fracturarum signis*, Oribasii II. *de fractis et luxatis; e collectione Nicetae* ed. Ant. Cochi Florent. 1754. fol.

§. 39.

§. 39.

Collectiones gynaecciorum:

Volumen gynaecciorum. ed. Casp. Wolf. Basil. 1566. 4.

Gynaecciorum s. de mulierum affectibus commentarii graecor. latinor. barbaror. etc. in III tomos digesti (studio Casp. Bauhini) Basil. 1586. 4. (quod IVti Vol. titulum mentitur opus et 1588. prodiit, non nisi Lud. Mercatum *de morbis mulierum* continet.)

Gynaecciorum libri graecorum, arabum, latinorum, veterum et recentiorum quotquot exstant, per Ier. Spachium. Argent. 1597. fol.

Contenta omnium trium exhibet Jo. Alb. Fabricius *bibl. gr.* T. XII. p. 700. sqq.

§. 40.

Quibus demum et veterinarias collectiones subiungimus:

Veterinariae medicinae s. hippiatricarum L. II. Basil. 1537. 4.

Graecos continent Absyrti, Hieroclis etc. libros et eclogas, iussu Constantini Porphyrogeniti collectas. Singulorum auctorum, vnde hae sunt petitae, indicem videsis in J. Alb. Fabricii *bibl. gr.* T. VI. p. n. 494-500.

Iidem duo libri iam antea latino idiomate excusi erant Jo. Ruellio interprete, Parif. 1530. fol.

Germanice prodierunt f. t. *zwey Bücher von Gebrechen der Roſſe* (Eger) 1571. fol.

§. 41.

Sed e diuerticulo in viam revertimur, vbi poſt Hippocratem primum eius filios offendimus, THESSALVM et DRACONEM, atque generum POLYBVM quibus plura e dubiis Hippocratis ſcriptis tribuuntur: vt Polybo l. *de ſalubri viſtus ratione*, quem §. 34. n. 38. citauimus.

§. 42.

THUCYDIDIS claſſici inter hiſtoricos viri, qui c. 3520. claruit, mentionem iniicere oportet ob egregiam famosae iſtius peſtis Athenienſis deſcriptionem, quam et Lucretius L. VIto poematis *de natura rerum*, et Joan. Boccaccius, lepidus Mileſiarum auctor, in praefatione *decameronis* imitati ſunt. Ea tamen, vtrum veri nominis peſtis fuerit, Halleri aliorumque doctor. viror. dubitatio eſt non iniqua.

§. 43.

§. 43.

PLATO Atheniensis, cl. 3560.

Socratis discipulus, multum in theoria medica laboravit. De Hippocratis hypothesibus in Phaedro suo agit etc. Praecipue tamen eius ad nos pertinet *Timaeus* s. *de natura*, ab ipso Cicerone in latinum sermonem translatus.

ed. gr. lat. interprete M. Tullio Cic. et Chalcidio, una c. eius doctâ explanatione. Paris. 1579. 4.

Operum Platonis editio princeps Aldi. Venet. 1513. fol.

H. Stephani Paris. 1578. fol.

Bipontina inde ab a. 1782. 8. prodit.

§. 44.

ARISTOTELES Stagirita, cl. 3590.

Nicomachi filius, Platonis per 20 annos discipulus, demum praeceptor Alexandri M., qui octingenta talenta attica (minimum 8 auri Tonnas quas vocant, valore aequantia) historiae eius animalium condendae impendit. Auctor scholae peripateticae et philosophiae bis mille annos per vniuersum fere orbem

antiquum regnantis. Inflaurator historiae naturalis et parens sanioris physiologiae. Primus bibliothecam congeffit, quae postea hereditatis iure ad Theophrastum transiit.

Princeps viri summi opus et cui vix simile extat, *historia animalium* est, cuius tamen non nisi epitomen habemus X libris comprehensam.

ed. Ph. Jac. Mauffaci. Tolosae 1619. fol.

Inter reliqua magni viri scripta praesertim ad nos attinent:

de partibus animalium L. IV.

de generatione animalium L. V.

et maxime *de auditis admirandis*.

Operum ed. princeps gr. c. Theophrasto, Venet. ap. Aldum 1495-98. VI vol. fol.

gr. lat. ex ed. Gu. du Val. Paris. 1654. IV vol. fol.

§. 45.

THEOPHRASTVS Eresius,

Aristotelis discipulus et heres bibliothecae, inflaurator botanices, quam binis summi pretii operibus ditavit.

a) *histo-*

a) *historiae plantarum* L. IX.

c. comment. Jul. Caes. Scaligeri et
Jo. Bodaei a Stapel Amst. 1644. fol.

Fragmentum L. Xmi c. interpretat. Jani
Planci edid. Aug. Mar. Bandinus f. l.
et a. fol.

b) *de causis plantarum* L. VI.

Operum ed. principem diximus ad Aristot.
gr. lat. ex ed. Dan. Heinſii LB. 1613.
fol.

§. 46.

DIOCLES Caryſſius cl. c. 3600.

Ex Asclepiadum familia, magnae et me-
ritae famae vir.

Pauca quaedam eaque dubia sub eius no-
mine extant.

v. c. *Prophylactica* h. e. *de secunda valetu-
dine tuenda ad regem* Antigonom.

inferuit Io. Alb. Fabricius *bibliothecae
suae graecae* Tom. XII. — pag. 585-92.

Lat. c. nonnul. scholae Salernitanae editionibus.

it. c. G. Pictorii *methodo sanitatis tuendae.*
Basil. (1561.) 8.

Dogmata eius relata leguntur apud Celfum, maxime vero apud Caelium Aurelium.

§. 47.

PRAXAGORAS Cous.

itidem ex Asclepiadum gente.

celeber doctor, vel pituita vitrea, quae eius nomen fert, vulgo notus, cuius dogmata similiter conseruauit Caelius.

§. 48.

ERASISTRATVS Ceus.

Aristotelis nepos et discipulus in aula Syriaca vixit; vbi Antiocho Imo Stratonicen novercam cum vitae discrimine amatam conciliavit, a patre Seleuco X talentis ob eam curam donatus. vid. Plutarchus in Demetrio poliorcete, Stratonices patre T. VI. pag. 1601. f. ed. H. Stephani. cfr. Lucianus *de Syria Dea* pag. 888. fqq. Tom. II. ed. Salmurens.

Auctor ille fuit celebris et diu durantis scholae, quam Smyrnae praesertim floruisse ferunt

ferunt u). Restaurator anatomes, physiologus acutissimus, est habendus.

§. 49.

HEROPHILVS Chalcedonius.

Praxagorae discipulus. Itidem clarae scholae medicae auctor.

Summus qui ante C. n. extitit anatomicus, cuius nomen torculari sic dicto durae meningis impositum est.

Fragmen-

u) Quin numos a Smyrnaeis in honorem medicorum e scholis Erasistrati et Herophili cufos fuisse aiunt. Vid. Rich. Meadii super hoc argumento diss. At enim vero errasse Meadium facile patebit consideranti Aesculapii iconem quam haec numismata ferunt vulgo in tot aliarum urbium numis occurrere, ubi de medicis ne cogitare quidem licet. Nomina vero ipsi addita non medicos denotant sed magistratus aut etiam sacerdotes, cum in quibusdam eius aevi urbibus magistratus et summa sacerdotia coniungerentur. Quodsi contigerit, ut vere medici iis nominibus designarentur: is honos tamen ipsis non qua medicis, sed qua magistratibus, obtigit.

Fragmentum eius e L. III. Apollonii Citiensis *de articulis* edidit Ant. Cocchi in *discorso dell' anatomia*, Florent. 1745. 4. pag. 80 sqq.

§. 50.

NICANDER Colophonius cl. c. 3800.

Ei. *theriaca et alexipharmaca*.

ed. princeps c. Dioscoride Aldi, Venet. 1499. fol.

al. Aldina ib. 1523. 8. maj.

ed. Ang. Mar. Bandini Florent. 1764. 8.

§. 51.

Incidit in haec circiter tempora aut ea praecessit paulo diductio medicinae Celso dicta in tres disciplinas: scil. in diaeteticam quae victu, pharmaceuticam quae medicamentis, chirurgicam quae manu, medetur.

Mart. Iacobsen *de antiqua medicinae diuisione in διαιτητικήν, Φαρμακευτικήν, et χειρουργικήν*. Helmst. 1766. 4.

§. 52.

Hanc mox secuta est medicorum in *sectas* secessio: praesertim in *dogmaticam*, quae in medicina exercenda rationi multum tribuebat,
et

et *empiricam*, quae fere vnice experientiae confidebat. Illius fundamenta iam iecerat Erasistratus, ideo semidogmaticus dictus: huius vero Herophilus, hinc semiempiricus vocatus; eiusque artis alumni; PHILINVS praesertim Cous et tum maxime HERACLIDES Tarentinus, Mantiae discipulus, magni meriti vir.

G. Gottl. Richter progr. *de veterum empiricorum ingenuitate*. Gotting. 1741. 4.

(Hic finit Schulzii *historia medic.* Lips. 1728. 4.)

SECTIO

SECTIO V.

MEDICINA ROMANORVM.

§. 53.

A. 234. a. C. n. medicina cum reliquis scientiis e Graecia Romam migravit. Primus vero illic medicinam aperuit, taberna publico aere ipsi concessa ARCHAGATHVS Peloponnesiacus, Lyfaniae f.

§. 54.

Acer autem extitit medicinae huius graecicae osor M. PORCIUS CATO Censorius, qui e contrario ipse de domestica medicina commentarium conscripsit, cuius vero non nisi fragmenta apud Plinium et Plutarchum extant.

Sed et ej. *de re rustica* L. vt multa aniliter superstitiosa ita multa utiliter ad rem medicam facientia continet.

ed. Io. Matth. Gesneri c. VARRONE et reliquis Scr. R. R. it. Vegetio etc. Lips. 1735. 1774. 4.

§. 55.

§. 55.

De conditione id temporis medicorum apud Romanos, praeterito seculo acer disputatio exorta est, currente aevo denuo suscitata. Criminatum enim est eos sero et post sexcentos demum annos Romam admissos, post vero iterum aliquando vrbe pulsos fuisse, diuque in seruili conditione degisse etc.

Classica quae huc faciunt scripta sunt:

Io. Fr. Bokelmanni *medicus Romanus seruus LX solidis aestimatus* Lugd. Bat. 1671.
12. it. ad calcem Iugieri *de nundinatione seruorum*. Lips. 1748. 8. (aduersus Drelin-courtium)

C. Drelincourti *apologia medica qua depellitur illa columnia medicos sexcentis annis Roma exulasse*. Lugd. Bat. 1672. 12.

Conyers Middleton *de medicorum apud veteres Romanos degentium conditione. contra Iac. Sponium et Rich. Meadium seruilem atque ignobilem eam fuisse ostenditur*. Cantabr. 1726. 8.

ej. *differtationis defensio contra anonymos* ib. 1727. — Vtraque extat in ej. *miscellaneous Works*, Lond. 1752. 4. Vol. IV^{to} pag. 177. sq. 205. sq.

Diluerunt has calumnias post Vinkium in *amoenitat. medicis*, Schulzium, aliosque

Iul. Car. Schlaeger v. cl. *de medicorum apud veteres Romanos conditione*, Helmst. 1740 4.

Aug. Gottl. Richter collega coniunctiff. (Praef. auunculo cl. Georg. Gottl.) *prisca Roma in medicos suos haud iniqua*. Gotting. 1764. 4.

§. 56.

Vocabantur autem apud Romanos *medici* qui in vniuersum morborum remedia cognoverant. Distincti ideo a ceteris artificibus qui singularium saltem partium curationem suscipiebant.

Ita chirurgi dicebantur *medici vulnerum*, alii *medici ocularii* x) etc.

Medi-

x) Io. Ern. Walchii *antiquitates medicae selectae*. Ien. 1772. 8.

Christoph. Saxii *epist. de veteris medici ocularii gemma sphragide*. Ultraj. 1774. 8.

Medicae autem Gynaecia et mulierum morbos curasse videntur. Subinde etiam pro obstetricibus accipiuntur.

§. 57.

Primus vero medicorum Romanorum fama et meritis praecellens ASCLEPIADES erat, Prusienfis Bithynus, .†. a. 91. a. C. n.

Amicus Ciceronis, epicureus, auctor *mechanicae* sectae. Totus *caussis* morborum investigandis inhiabat.

Blas. Caryophili (Garofolo) *diff. de iconē Asclepiadis*. Inter *dissertationes* eiusd. *miscellaneas* Rom. 1718. 4. pag 331 sq.

Ant. Cocchi *discorso primo sopra Asclepiade*. Florent. 1758. 4.

La medicina d'Asclepiade per ben curare le malattie acute. raccolta da varii frammenti Greci e latini (auct. Jo. Fortun. Bianchini protomedico Udin.) Venet. (1769.) 8.

§. 58.

THEMISON Laodiceus.

Asclepiadis discipulus; auctor sectae *methodicae*, qui Celso interprete, medicinam quasi viam quandam vocabat (quam μέθοδος Graeci

D

nomi-

nominant) eorumque quae in morbis *communia* sunt contemplationem.

De ceteris methodicis conf. Halleri *bibl. praët.* Vol. I. p. 177. et plurimis pag. 202. sq. 205. sq. 209-15.

et super praxi methodicorum in vniuersum Jo. Conr. Amman *praefationem ad Caelium suum Aurelium*.

it. Paul. Gottl. Werlhof *de medicina methodicae sectae eiusque usu et abusu*. Helmstad. 1723. 4.

§. 59.

ANTONIUS MUSA cl. circ. a. 22. a. C. n. Augusti Caes. medicus.

Scripta eius deperdita sunt; quod enim eius nomen fert *de herba vetonica* opusculum, ferius aeuum sapit.

ed. Gabr. Humelbergii c. Apulejo *de medicaminib. herbar.* Basil. 1537. 4.

it. in collect. Aldina.

Lud. Chr. Crellii Antonius Musa Augusti medicus observationibus varii generis illustratus. Lips. 1725. 4.

Chr. Rose de Augusto contraria medicina curato. Hal. 1741. 4.

§. 60.

§. 60.

CASSIVS FELIX.

itidem Augusti coetaneus.

extant sub eius nomine, sed senioris ut videtur æui, *Quæstiones s. problemata.*

ed. gr. lat. cura Conr. Gessneri. Tiguri 1562. 8.

ex ed. Andr. Rivini. Lips. 1653. 4.

Eiusdem quoque ætatis esset genuinus Aemilius Macer, cuius nomen præfixum est latinobarbaro carmini *de herbarum virtutibus.* ed. c. Walafridi Strabi (monachi S. Gallensis, qui a. 849. obiit) *hortulo* per Joann. Atrocianum. Basil. 1527. 8. it. in collectione Aldi.

§. 61.

AVL. CORNELIVS CELSVS cl. c. 37.

Asclepiadeus, latinorum Hippocrates, medicorum Cicero vulgo dictus.

Ej. *de medicina* L. VIII.

ed. princeps Florent. 1478. fol.

Mediol. 1481. 4. Venet. 1497. fol. Aldina 1528. 8 maj.

Ruellii Parisinam 1529. fol. v. ad Scribonium Largum.

c. comment. Bald. Ronsssei Lugd. Batav. ex offic. Plantin. 1592. 4.

ex recognit. Jo. Ant. v. der Linden. Lugd. Bat. ap. Elzevir. 1657. 12.

ex recens. Jo. Baptist. Morgagnii. Patav. ap. Jos. Cominum. 1722. 8.

it. c. ej. VIII epistolis in Celsum et Seren. Samonicum. ex nitida Vulprii edit. Patav. 1750. II Vol. 8.

recus. Venet. 1763. II Vol. 12.

ex recens. Th. Janf. ab Almeloveen c. n. varior. LB. 1746. 8.

studio C. Chr. Krause. Lips. 1765. 8.

ex ed. Leon. Targae. Pat. 1769. 4.

ex recens. Jo. Valart. Paris. 1772. 12. ed. nitid.

extat quoque in collectione Aldina, et inter principes H. Stephani et Halleri.

De Celso conferatur:

Jo. Rhodii *vita* Celsi. ad calcem *diff. de acia, pondere et mensuris* Celsi etc. ed. 2. Lond. Scanor. 1691. 4.

G. Matthiae

G. Matthiae *de Celsi medicina* Goetting. 1766. 4.

Jo. Fr. Cloffii v. cl. *specimen obseruationum criticarum in Celsum*. Ultraj. 1768. 4.

Bianconi *lettere sopra Celfo*. Rom. 1779. 8. germ. Lips. 1781. 8.

§. 62.

SCRIBONIVS LARGVS Designatianus. cl. Sec. p. C. n. Ino medio.

Ej. *compositiones medicae* (primum dispensatorium, ex graeco vt videtur translatum.)

ed. princeps eaque rarissima, quae ad manum est, prodiit cura Jo. Ruellii c. Corn. Celfo aliisque, Paris. ap. Wechel. 1529. fol.

Statim recusa c. Benivenio *de abdit. morbor. causis*, Basil. ap. Cratandr. 1529. 8. quam vulgo cum Jo. Alb. Fabricio ast perperam pro principe habent.

cura Jo. Rhodii Patav. 1650. 4.

tum cum amplissimis eiusd. commentariis et lexico Scriboniano ib. 1655. 4.

it. in collectione Aldina et inter principes Stephani.

§. 63.

XENOCRATES aphrodisiacus Cilix; eiusd. c. Scribonio aetatis.

probe distinguendus a celebri Platonico eiusdem nominis, cuius vitam Diogenes Laertius descripsit, et cum quo ab Artedio, Harduino et nuperis editoribus Plinii gallici male confusus est.

Ej. *de victu ex aquatilibus* L. extat apud Oribasium.

ed. gr. lat. c. not. et glossar. Jo. G. Frid. Franzii. Lips. 1774. 8.

§. 64.

RUFVS Ephesius.

vir maximae eruditionis.

princeps eius opus est *de nominibus partium c. h.*

gr. c. rel. opusc. et Sorano per Jac. Goupylum (c. Aretaeo ut videtur) Paris. 1554. 8.

gr. lat. ed. Guil. Clinch Lond. 1744. 4.

lat. c. Aretaeo Venet. 1552. fol. min. Paris. 1554. 16.

it. in collectione Stephani et Crassi.

in tabulas redegit Fab. Paulinus ad calcem editionis Vesalii *de c. h. fabr.* Venetae 1604. fol.

§. 65.

§. 65.

PEDANIUS s. PEDACIUS DIOSCORIDES Anazarbaeus. cl. Nerone imp.

instaurator materiae medicae.

Princeps Ej. opus est *de medicinali materia*
L. VI. (alii V; alii VII numerant.)

a) editiones *graecae*

Princeps Veneta ap. Aldum 1499. fol.
ex ed. Jani Cornari Basil. 1529. 4.

b) *graeco-latina*

classica Jo. Ant. Saraceni Erf. 1598. fol.

c) *latinae*

Colon. 1478. fol.

ex Jo. Ruellii interpret. Lugd. 1550. 8. et
toties alias.

Commentatores.

Val. Cordi *annotationes* Argent. 1561. fol.

Petr. Andr. Matthioli *commentarius*.
saepiss. recus. Ed. praestantiss. Venet. 1565.
fol.

§. 66.

ARTEMIDORVS Daldianus.

Ej. *oneirocriticorum* L. V.

D 4

ed.

ed. *gr. lat.* per Nic. Rigaltium Paris.
1603. 4.

germanicae versiones anſam praeſbuerunt
triuialibus iſtis vulgi libellis inſomniorum.

§. 67.

EROTIANVS ſ. HERODIANVS

EJ. *lexicon Hippocraticum* ſupra laudauimus.

ed. princeps H. Stephani c. *diſtionario*
medico (Paris.) 1564. 8.

item c. *gloſſar.* Galeni et Herodoti
Lycii in Hippocr. *ex ed.* Io. G. Fr. Fran-
zii Lipſ. 1780. 8.

§. 68.

THESSALVS

qui ſe ipſum *iatronicen* vocare non eru-
buit.

methodicam ſectam vltro perfecit.

§. 69.

ANDROMACHVS pater, Cretenſis.

Neronis imperatoris medicus, primusque
archiatri titulo inſignitus, qui tunc temporis
praefidem ſ. praefectum medicorum denotabat.

inuentor *theriacae* cuius compositionem
graeco carmine deſcripſit.

ed.

ed. *gr. lat. c. comment.* Franc. Tidiaei.
Toruni 1607. 4.
it. Norimb. 1754. 4.

§. 70.

C. PLINIVS SECVNDVS Nouocomensis.

Vespasiani imp. familiaris, .†. a. C. 79 ipsa
ea Vesuvii famosa eruptione, quae et Hercu-
lano et Pompeiis fatalis cessit.

EJ. *historia mundi* L. XXXVII.

ed. princeps Venet. 1469. fol.

c. Claud. Salmafii animaduers. studio
Jo. de Laët Lugd. Bat. ap. Elzevir. 1635.
III vol. 12.

ed. J. Harduini Paris. 1723. III vol. fol.
Bipontina. 1783. V vol. 8.

Claud. Salmafii *exercitationes Plinianae.*

Ultraj. 1689. II vol. fol.

EJ. *de Plinio iudicium.* Diuioni. 1668. fol.

§. 71.

Incidit in haec circiter tempora methodi-
corum denuo in alias *sectas* feditio, quarum
placita autem et quid quaeuis habuerit proprii

D 5 e ve.

e veterum scriptis dilucide eruere vix est possibile.

Sunt vero A) *Pneumatici*, auctore ATHE-
NAEO Cilice.

B) *Episynthetic*, auctoribus AGATHINO,
Athenaei discipulo, et LEONIDE Alexandrino.

C) *Eclectic* auctore ARCHIGENE Apameense,
Agathini discipulo, viro egregio, de quo plu-
rimis cf. Halleri *bibl. pract.* T. I. pag. 198-
202. *chirurg.* T. I. pag. 69 sqq. *anatom.* T. I.
pag. 74 sqq. et *botan.* T. I. pag. 102 sqq.

§. 72.

Ad pneumaticos pertinet ARETAEVS Cap-
padox dubiae aetatis, quae tamen ante Titi
imperat. tempora ponenda videtur.

Ni graviter fallimur, omnium quorum
scripta adhuc extant medicorum veterum
longe dignissimus, qui a tyronibus totus in
succum et sanguinem vertatur.

Ej. *de morbis acutis* L. IV.

totidemque *de morbis diuturnis*.

ed. princeps cura Jac. Goupyli Paris.

554. 8.

gr.

gr.lat. Jo. W. Wiggan. Oxon. 1732 fol.
c. not. Trilleri etc. curante Boerhaavio
Lugd. Batav. 1731. fol.

lat. Venet. 1552. fol. min. Paris. 1554. 16.
(v. ad Rufum) Venet. 1763. 8. Argent. 1768. 8.
it. in collectionib. Stephani, Craffi,
et Halleri.

(C. Gottl. Kuehn) *de dubia Aretaei aetate
constituenda* Lips. 1779. 8. (Neroni coaevum
facit.)

§. 73.

SORANVS Ephesius cl. circa Traiani im-
per. tempora.

caput sectae methodicae, cuius praecepta
Caelius Aurelianus infra recensendus, in
latinum sermonem transtulit, nobisque ita
serpauit.

EJ. *de fracturarum signis* L. supra citauimus
in chirurgicis collectionibus.

Praeterea nomen eius fert satis antiquum
sane opusculum *de vulua et muliebri pudendo*.

ed. *gr.* c. Theoph. Protospathario.
Paris. 1555. 8.

lat. c. eod. ib. 1556. 8.

it.

it. in *uniuersa antiquorum anatome* ad calcem editionis Vesaliani operis Venetae 1604 fol.

aperte vero spuria Pseudo - Sorani barbari est *isagoge artis medendi* Basil. 1528. fol. quae et in collectione Aldina extat.

§. 74.

MOSCHION methodicus.

EJ. *de morbis mulierum* L. (e latino in graecum translatus)

extat in omnibus quas diximus Gynaeciorum collectionibus, et quidem *gr.* in Wolfiana, *lat.* in reliquis duabus.

§. 75.

CLAUD. GALENVS Pergamenus. n. a. 131.
†. Seuero imp.

Vir summus et vnicus, et cui, siue vasti ingenii acumen siue immensum doctrinae ambitum spectes vix alterum vniuersae antiquitatis aequiparare licet.

Scholam Alexandrinam α) frequentauit, Romae maxime artem exercuit. polygraphus.
nullam

α) De Alexandrina schola et medicinae in eadem summo flore, ipsius Galeni studio impen-

nullam non medicinae partem scriptis suis auxit, de vniuerſa arte impenſe meritus. XIV ſequentium ſeculorum idolum, et in omni re medica fons et norma.

Nomen eius retinuit vena quae ventriculo cerebri tertio incumbens torcular demum ſic dictum Herophili intrat.

Ex Scriptis eius, quotquot adhuc ſuperſunt, ſaltem praecipua et quae genuina videntur, recenſebimus, ordinem editionis Chartarianae ſecuti, XIII. vol. comprehenſae, et in totidem claſſes, in quarum tamen diſtributione iudicium deſideramus maturius, diuiſae.

Vol. I. biographica.

1. *de libris propriis.*
2. *de ordine librorum ſuorum.*

Vol. II. Iſagogica.

3. *Paraphraſtae Menodoti ſuaſoria ad artes oratio.*
4. *de optima doctrina.*
5. *de hiſtoria philoſophica.*

6.

impenſe aucto v. Chr. G. Heynii, viri Opt. *opuscula academica* Vol. I. p. 109 ſq.

6. *de Sophismatis penes dictionem.*

7. *explicatio vocum obsoletarum ap. Hippocratem.*

extat in *diccionario medico* H. Stephani.

8. *de constitutione artis medicae.*

9. *ars medicinalis s. ars parva.*

quondam pro canone habitum opusculum.

Inter commentatores extant praeter numerosos alios Petr. Hispanus, posthac Pont. Max. it. Sanctior. Sanctorius etc.

10. *definitiones medicae.*

11. *de partibus artis medicae.*

12. *de Sectis.*

13. *de optima Secta.*

14. *de subfiguratione empirica.*

15. *quod optimus medicus sit quoque philosophus.*

16. *introducſtio s. medicus.*

a quibusdam pro spurio declaratum opus.
(sed v. Barth. Eustachium *de motu capitis*, pag. 257.)

saepissime editum. v. c. *gr. lat.* Bas. 1537. 8.
Vol.

Vol. III. physiologica.

17. *de elementis* L. II.
18. *de temperamentis* L. III.
19. *in Hippocratem y) de natura humana*
Comm. II.
20. *de humoribus.*
21. *an sanguis in arteriis natura contineatur.*
22. *de atra bile.*
23. *de semine.*

Vol. IV. anatomica.

24. *de anatomicis administrationibus* L. IX.
(infignes)
25. *de ossibus ad tirones.* (idem qui Sec.
XVI. ingentes istas lites excitauit libellus.)
ed. gr. lat. c. n. Casp. Hofmanni (Spe-
cimen nouae omnium Galeni operum editio-
nis

y) Ad maxime immortalia Galeni merita
pertinere *criticas* curas, quas Hippocra-
ticis operibus adhibuit, ipsumque hinc
omnis sanioris criticae parentem et ex-
emplar habendum esse, supra iam ad
Hippocratem ipsum monuimus.

nis quam adornauerat 2)) Francof. 1630. fol.
de commentariis Fallopii, Ingrassia
fiae, Riolani aliorumque infra dicetur.

26. *de musculorum dissectione* (ex Oribasio)
lat. c. praecedente et sequentibus Lugdun.
1551. 16.

27. *de venarum arteriarumque dissectione.*

28. *de neruorum dissectione.*

29. *vocalium instrumentorum dissectionio.*

30. *de uteri dissectione.*

31. *de usu partium* L. XVII. (classic. opus.)
lat. ex vers. Nic. Regii Calabri (de quo
infra) Paris. 1528. 4. Lugd. 1550. 16.
commentarius Casp. Hofmanni Frf.
1625. fol.

Vol. V. psychologica

32. *de naturalibus facultatibus* L. III.

33. *de Hippocratis et Platonis decretis* L. IX.
lat. c. sequenti et al. Galenicis, XVI L. de
pulsibus, etc. Basil. 1535. fol.

34.

2) v. cl. v. Murr *Journal zur Kunstgesch.
und Litteratur* T. IV. pag. 70. sqq.

34. *de formatione foetus (ex optimis Galeni scriptis.)*

35. *an omnes partes animalis quod procreatur, fiant simul?*

36. *an animal sit quod in utero est?*

37. *de septimestri partu.*

38. *de instrumento odoratus.*

39. *de motu musculorum L. II.*

40. *de respirationis usu.*

41. *de causis respirationis.*

42. *de usu pulsuum.*

43. *quod animi mores corporis temperamenta sequantur.*

Vol. VI. hygiæna.

44. *de optima nostri corporis constitutione.*

45. *de bono habitu.*

46. *num ad medicinam spectet, num ad gymnasticen ars tuendæ sanitatis?*

47. *de sanitate tuenda L. VI.*

48. *in Hippocratem de aëre, aquis et locis Comm. III.*

49. *in Polybum de salubri victus ratione*
(v. supra pag. 31. n. 38.)

50. *in Hippocratem de alimento, comm. IV.*

51. *de alimentorum facultatibus L. III.*

52. *de attenuante dieta.*

53. *de probis prauisque alimentorum succis.*

54. *de humani corporis constitutione, de dieta*
IV anni tempestatum et XII mensium.

55. *de ptisana.*

56. *de exercitio quod parua pila fit.*

57. *de dignotione ex insomniis.*

58. *de cognoscendis curandisque animi mor-*
bis (vbi cap. 8. de se ipso agit).

59. *de cuiusque animi peccatorum dignotione*
atque medela.

60. *de consuetudine.*

Vol. VII. pathologica

61. *de differentiis morborum.*

62. *de causis morborum.*

63. *de differentiis symptomatum.*

64. *de causis symptomatum L. III.*

65. *de februm differentiis* L. II.
66. *de inaequali temperie.*
67. *de marasmo senili.*
68. *de tumoribus praeter naturam.*
69. *de plenitudine.*
70. *de causis procatarteticis.*
71. *de tremore, palpitatione, convulsione et rigore.*
72. *de comate.*
73. *de difficultate respirationis* L. III.
74. *de morborum temporibus.*
75. *al. de totius morbi temporibus.*
76. *de typis.* (dubius)
77. *aduersus eos qui de typis s. periodis scripserunt.*
78. *de locis affectis* L. VI. (princeps Galeni opus).

Vol. VIII. *semitica*

79. *de pulsibus, ad tirones.*
80. *de pulsum differentiis* L. IV.

81. *de pulsibus dignoscendis* L. IV.
82. *de causis pulsuum* L. IV.
83. *de praesagitione ex pulsibus* L. IV.
84. *Synopsis libror. suor. xvi. de pulsibus*
85. *ad Antonium philosophum de pulsibus libellus.*
86. *de urinis compendium.*
87. *de crisi* L. III.
88. *de diebus criticis* L. III.
89. *in Hippocratem de humoribus Comm. III.*
90. *in Hippocratis prognosticon Comm. III.*
91. *in Hippocratis Lib. I. prorrheticorum Comm. III. (dubii)*
92. *de praenotione ad Posthumum. (plurima ad vitam Galeni propriam continet)*
93. *alius de prognosi libellus.*
94. *praesagium experientia confirmatum.*
95. *de venae sectione.*
96. *de aegrotantium decubitu prognostica ex mathematica scientia.*

97. *quomodo morbum simulantes sint deprehendendi.*

Vol. IX. Opera mixta.

98. *in Hippocratis epidemicor. L. I. Comm. III.*

99. *in eorundem L. II. Comm.*

100. *in eorundem L. III. Comm. III.*

101. *in eorundem L. VI. Comm. VI.*

102. *in aphorismorum Hippocratis L. VII. totidem commentarii.*

103. *aduersus Lycum: quod nihil peccet Hippocrates aphorismo 14. Sectionis I.*

104. *contra ea, quae a Juliano in aphor. Hippocratis 2. Sect. I. dicta sunt.*

Vol. X. therapeutica

105. *methodus medendi L. XIV.*

ed. princeps gr. c. sequente. Venet. sumptib. Nic. Blasi. 1500. fol. max.

106. *ad Glauconem de arte curatiua L. II.*

107. *de venae sectione aduersus Erasistratum.*

108. al. eiusdem argumenti *aduersus Erasistrateos Romae degentes.*

109. *de curandi ratione per v. f.*

110. *de hirudinibus, reuulsione, cucurbitula et scarificatione.*

111. *de purgantium medicamentorum facultate.*

112. *Quos, quibus medicamentis, et quando purgare oporteat?*

113. *pro puero epileptico consilium.*

114. *de colico dolore.*

115. *de remediis facile parabilibus.*

Vol. XI. *diaetetica.*

116. *In Hippocratem de diaeta in acutis Comm. IV.*

117. *de diaeta in morbis acutis ex Hippocratis sententia.*

Vol. XII. *chirurgica.*

118. *In Hippocratem de officina medici Comm. III.*

119. *in ej. de fracturis L. Comm. III.*

120. *in ej. de articulis L. Comm. IV.*

121. *de fasciis.*

Vol. XIII. pharmaceutica.

122. *de simplicium medicamentorum facultatibus L. XI.*

123. *de compositione medicamentorum secundum locos (h. e. morbos) L. X.*

124. *de compositione medicamentorum secundum genera L. VII.*

125. *de antidotis L. II. (multis ad vitam auctoris facit.)*

126. *de theriaca ad Pisonem.*

127. *de usu theriacae ad Pamphilianum.*

128. *de succedaneis medicamentis.*

129. *de chysteribus.*

Editiones operum Galeni.

a) *graecae.*

princeps Aldina. Venet. 1521. V vol. fol.

Basileenf. cura Joach. Camerarii et Leon.

Fuchsii 1538. V vol. fol.

b) *graeco-latina*

E 4

Renati

Renati Chartier c. Hippocrate. Paris. 1639.
et titulis tantum recusis 1679. XIII Vol.
fol. a)

c) *latinae.*

prima Venet. per Phil. Pintium de Caneto
1490. fol.

Basileenses plures; inter quas reliquis prae-
stat ea quae a. 1562 ex Frobenii officina in
XII Partes in fol. diuisa prodiit; prolegome-
nis Conr. Gesneri et indicibus Grataroli
et Pantaleonis aucta.

Juntinae Venetiis editae X extant diuer-
sae editiones. viz. I. 1541. II. 1550. III. 1556.
IV. 1563. V. 1570. VI. 1576 (hanc curauit
Hier. Mercurialis) VII. 1586. VIII. 1600.
(haec elegantissima) IX. 1609 (haec c. fe-
quente maxime completa) X. 1625. fol.

alia est Veneta studio Jo. Bapt. Rafarii
ap. Vincent. Valgrisium. 1562. V vol.
fol.

Ad vitam et scripta viri summi praeter ea,
quae ipse sparsim in operibus narrat, et Cle-
ricus

a) De hac ed. cf. plurimis cl. Sandifort
exercitat. acad. L. I. c. 8. pag. 113. sqq.

ricus (cuius historia medicinae in Galeno finit)
atque Hallerus congefferunt, confr. Conr.
Gefneri vita Galeni, operum editioni latinae
a. 1562. quam citauimus praefixae.

it. Phil. Labbe *elogium chronologicum* Ga-
leni. Paris. 1660. 8.

EJ. *vita Galeni ex propriis scriptis collecta.*
ib. eod. 8.

§. 76.

Vterque Q. SERENVS SAMONICVS pater
et fil. cl. c. 210.

vtri eorum tribuendum sit *carmen de medi-*
cina adhuc sub iudice lis est.

ed. princeps Venet. 1488. 4.

Lips. 1515. 4.

ed. Rob. Keuchenii Amst. 1706. 8. c.

Q. RHEMNII FANNII PALAEMONIS carm. *de*
ponderib. et mensur.

it. inter poëtas minores Petr. Burmanni
Lugd. Bat. 1731. 4.

ex ed. Jo. Chr. Gottl. Ackermann
v. cl. Lips. 1786. 8.

extat quoque in collectione Aldina et
cum Fannio Palaemone inter principes Ste-
phani.

Jo. Bapt. Morgagni in eum epist. citauimus ad Celsum.

§. 77.

ALEXANDER Aphrodisaeus Car. cl. c. 220.

Ej. *interdicta medica et problemata physica.*

ed. princeps gr. c. Aristot. Venet. 1495. fol.

Fr. Sylburgi Francof. 1585. 4.

Id. *de febribus.*

Genev. 1612. 8.

§. 78.

CLAUD. AELIANVS Praenestinus cl. c. 225.

Ej. *de historia animalium* L. XVII.

ed. princeps gr. lat. c. reliq. Aeliani operib. Tiguri 1556. fol.

gr. lat. c. n. D. W. Trilleri per Abr. Gronovium. Lond. 1744. II Vol. 4.

lat. ex ed. Petr. Gyllii c. ej. *descriptione elephantis.* Lugd. 1565. 8.

Ej. Gyllii L. XVI. *de vi et natura animalium ex Aeliani historia etc. c. libro de gallicis et latinis nominibus piscium.* Lugd. 1535. 4.

§. 79.

ORIBASIVS Sardianus cl. c. 362.

Juliani

Juliani apostatae medicus et familiaris, cuius in vsum *collectorum medicinalium* vastum opus congeffit, quorum vero non nisi XV priores libros, tumque L. XXIV. et XXV. habemus.

his posterioribus vtile compendium anatomes Galenicæ continetur.

ed. gr. Paris. 1556. 8.

gr. lat. Guil. Dundas L. Bat. 1735. 4.

omnes lat. Venet. ap. Paul. Manutium f. a. 8.

EJ. *Synopses ad Eustathium fil.* L. IX.

lat. Venet. ap. Aldum 1554. 8.

EJ. *euporistorum ad Eunapium* L. IV.

lat. Basil. 1529. fol.

Opera lat. Basil. 1557. III Vol. 8.

it. inter principes Stephani.

(Cum Oribasio incipit Freindii *historia medicinae.*)

§. 80.

NEMESIUS cl. c. 364.

episcopus Emesenus.

EJ. *de natura hominis* L. (physiologia Galenica.)

ed. princeps gr. Antwerp. 1565. 8.

gr.

gr. lat. Oxon. 1676. 8.

§. 81.

VINDICIANVS cl. c. 364.

archiater Valentiniani I. cui *carmen epistolare* dicauit.

ed. in (Petr. Pithoei) *collect. epigr. et poemat. veterum.* Genev. 1596. 8.

it. ab Andr. Rivino. Lips. 1654. 8.

it. inter Burmanni *poëtas minores.*

et a Morgagno c. ep. in Seren. Samonic.

§. 82.

THEODORVS PRISCIANVS cl. c. 375.

Vindiciani discipulus, archiater Valentiniani II.

EJ. *de curatione morborum* L. IV.

Basil. 1532. 4.

ed. Andr. Rivini Lips. 1654. 8.

it. in collect. Aldina.

In aliis codicibus nomen fert Q. OCTAVII HORATIANI quem Prisciani discipulum faciunt.

ita prodit c. Albucasis *chirurgia.* Argent. 1532. fol.

§. 83.

§. 83.

MARCELLVS EMPIRICVS cl. c. 381.

EJ. *de medicamentis empiricis* L.

ex ed. Jani Cornari Basil. 1536. fol.

it. in collectionib. Aldi et Stephani.

§. 84.

Ad idem circiter aeuum referrem auctorem operis *de re medica* siue is PLINIVS quidam VALERIANVS fuerit, siue SIBVRIVS, quod Günzio magis arridet.

ed. Rom. 1509. fol.

c. Sorano ex ed. Alb. Torini Basil. 1538. fol.

it. in collectione Aldina et inter principes Stephani etc.

Just. Godofr. Günzii *de auctore operis de re medica, vulgo Plinio Valeriano adscripti, libellus*. Lips. 1736. 4. (qui et ad praecedentium IV medicorum historiam vtilia congeffit.)

§. 85.

Non magis certae aetatis est L. APVLEIVS quidam, a Madaurensi philosopho et Milesiarum auctore plane diuersus.

EJ.

EJ. *de medicaminibus herbarum* L.

ed. c. Ant. Musa quem citauimus, per
Gabr. Humelbergium. Basil. (1537) 4.
it. in collectione Aldi.

§. 86.

VEGETIVS RENATVS cl. c. 384.

a tactico eiusdem nominis vt videtur di-
stinguendus.

Nostri sunt *malomedicinae* L. IV. (classicum
ad anatomen comparatam et veterinariam
opus.)

ed. princeps Herm. Comit. a Neuenaar
Basil. 1529. 4.

c. not. Jo. Zach. Platneri aliorumque
ad calcem *scriptorum rei rusticae* Jo. Matth.
Gesneri quos diximus.

ABSYRTVM et HIEROCLEM supra nomina-
vimus in collectionibus.

§. 87.

CAELIVS AVRELIANVS Siccensis Numida.
cl. c. 410. (quantum ex barbaro stylo hario-
pari licet.)

genui-

genuinus et solus superstes methodicus,
VIII libros reliquit maximi pretii, quos ex
Sorano Ephesio fere translatos esse supra iam
monuimus.

acutarum passionum L. III.

ed. princeps cura Guintheri Andernac.
Parisi. 1533. 8.

tardarum passionum L. V.

ed. princeps c. Oribasii nonnullis. Basil.
1529. fol.

iunctim ex ed. Jo. Conr. Amman. Amst.
1709. 1722. 4. etc.

it. in collect. Aldi, et inter principes Ste-
phani et Halleri.

Hic ultimus ni fallor Romanorum medicorum
qui vernacula lingua scripserunt. Seculo enim
Vlto plane desitum Romae latine loqui.

§. 88.

C. AETIVS Amidenus cl. c. 530.

comitis obsequii s. *opificii* dignitate ornatus.

IV. *tetrabiblia* h. e. XVI. L. *synopsis medico-
rum veterum* conscripsit, quorum vero non
nisi VIII priores graeco idiomate adhuc diuul-
gata sunt. Venet. ap. Aldum 1534. fol.

lat.

*lat. vero omnes XVI. Basil. 1535. 1542. 1549.
fol. Lugd. 1549 fol. et alias.*

it. in Stephani collectione.

Super anecdotis istis extat: Jo. E. Heben-
streit *tentamen philologico - medicum.* Lipsiae,
1757. 4.

Ej. Aëtii *απειροτων* L. IX. c. 28. *exhibens
tenuioris intestini morbum quem illeon et chor-
dapsum dicunt.* Lips. 1757. 4.

§. 89.

PALLADIUS Alexandrinus. iatrofophista
cl. c. 540.

Ej. synopsis de febris.

gr. lat. ex ed. Jo. Chartier. Paris. 1646. 4.

*ex ed. Jo. Steph. Bernard. Lugd. Bat.
1745. 8.*

extant praeterea ej. comm. in Hippocratica
nonnulla scripta: vt in Vitum epidemicorum
lat. in Celsi Crassi collect.

§. 90.

ALEXANDER Trallianus Lydiae. iatroso-
phista cl. c. 544.

egregium ej. habemus *opus therapeuticum*
L. XII.

ed.

ed. princeps *gr.* Paris. ap. Rob. Stephanum 1548. fol.

gr. lat. Basil. 1556. 8.

lat. per Alban. Torinum. Basil. 1533. 1541. fol. it. inter principes Stephani et Halleri.

Ej. *libellus de lumbricis*

ex ed. Hieron. Mercurialis Venet.

1570. 4.

it. in *Bibl. Graec.* Fabricii T. XII. p. 602 sq.
et in Halleri collect.

§. 91.

THEOPHILVS, a dignitate protospatharius dictus; it. PHILOTHEVS, et PHILARETVS cl. c. 623.

monachus et medicus.

Ej. *de c. h. fabrica* L. V.

ed. *gr.* Paris. 1554. 8.

gr. lat. in Fabricii bibl. *gr.* T. XII. pag. 783 sqq.

lat. Paris. 1556. 8. (vid. Soranum) it. in Celsi Craffi collectione.

Ej. *de urinis*

lat. extat in articella, et inter principes Stephani.

F

gr.

gr. lat. Lugd. Bat. 1703. 8.

§. 92.

STEPHANVS Atheniensis cl. c. 642.

Theophili discip.

Ej. *in priorem Galeni librum methodi curatinae ad Glauconem explanatio.*

lat. in Celsi Craffi collectione.

§. 93.

PAVLVS Aegineta, periodeutes dictus. cl. c. 670.

Ej. *de re medica* L. VII.

ed. princeps *gr.* Venet. ap. Aldum 1528. fol.

Basil. 1538. fol.

lat. per Guinter. Andernac. Colon. 1534 fol. Venet. 1541. 8. Argent. 1542. fol.

per Alban. Torin. Basil. 1551. 8. et al.

per Jan. Cornar. Basil. 1556. fol.

it. inter principes Stephani.

Rud. Aug. Vogel *de Pauli Aeginetae meritis in medicinam, imprimisque chirurgiam* Prol. I. II. Goetting. 1768.

§. 94.

Et hic quidem ultimus est ex iis medicis qui Romano durante imperio ideo quod proprii

prii quid ad artem augendam contulerint memoria digni videntur. A septimo enim inde seculo indies magis magisque inualefcebat ferrea barbaries, qua vt omnes reliquae scientiae ita et vniuersa medicina inculta et alto ignaviae sopore sepulta iacebat.

Coronidis tamen loco paucos adhuc nominasse liceat sequentium seculorum medicos quosdam byzantinos, reliquae gregi aliquantulum praestantiores.

§. 95.

NONVS cl. c. 940.

Iussu Constantini porphyrogenetae scr. *Epitomen praeceptorum artis medicae vel de omnium particularium morborum curatione.*

gr. lat. Argent. 1568. 8.

Idem opus vulgo quoque fertur s. t. MICH. PSELLI.

§. 96.

SYMEON SETHVS cl. c. 1075.

Magister et Protouestiarius in Palatio Antiochi Byzantino.

Ej. *de cibariorum facultate Syntagma.*

gr. lat. Basil. 1538. 8.

ex ed. Mart. Bogdan Paris. 1658. 8.

§. 97.

DEMETRIVS PEPAGOMENVS cl. c. 1270.

Michaelis palaeologi archiater.

Praeter alia opuscula, *de cura canum et accipitrum* scr.

gr. lat. f. t. rei accipitrariae scriptores. accessit L. de cura canum (ex ed. Nic. Rigaltii.) Par. 1612. 4.

lat. c. Gyllii Aeliano. Lugd. 1565. 8.

id. de podagra.

ed. gr. lat. Jo. Steph. Bernard Lugd. Bat. 1743. 8.

§. 98.

NICOLAUS MYREPSVS Alexandrinus cl. c. 1280.

Ej. antidotarium f. medicamentarium opus f. dispensatorium (cui plus quam aniles superstitiones intercurrent),

lat. Ingolst. 1541. 4.

ex ed. Leon. Fuchsii. Basil. 1549. fol.

it. f. t. theatri medico - practici c. praef. Jo. Hartm. Beyer Norimb. 1658. 8.

et inter principes Stephani.

Ab hoc distinguit Hallerus NICOLAVM prae-
positum, scholae salernitanae medicum, Myrepsi
epitomatorem.

§. 99.

Claudat agmen JOANNES Zachariae fil. in
aula Andronici palaeologi *Actuarii* (medici)
dignitate ornatus, hinc vulgo ACTVARIVS
dictus. cl. c. 1300.

Ej. *methodus medendi* L. VI.

lat- Venet. 1554. 4.

it. de urinis

Opera *lat.* Paris. 1556. 8. Lugd. 1556. III
vol. 16.

it. inter principes Stephani.

SECTIO VI.

A R A B E S. *)

§. 100.

Non vna patet via qua Graecorum et Romanorum res medica ad Arabes transire potuit; ita enim, ut unicam earum saltem tangam, Gregorii Abulpharagii testimonio constat, Valeriano imp. a. 260. a Sapore Persarum rege deuicto et in nouam ab hoc conditam urbem Gandisaporam delato, aduenisse cum eo plures peritos medicos graecos, qui medicinam Hippocraticam in oriente disseminarint.

§. 101.

*) Ad hanc sectionem conf. praeter Freindium

Jo. Leonis Africani *vitae medicorum et philosophorum quorundam Arabum*, latinae factae per I. H. Hottingerum, insertae Fabricii *bibl. graecae* Vol. XIII. pag. 259 - 298.

Maxime vero Mich. Casiri (Syromaronitae, Regis Hispan. a biblioth.) *bibliotheca Arabico - Hispana Escorialensis*. Matriti 1760. fol. maj.

§. 101.

Hinc in eadem ipsa vrbe Sec. circ. VI. celebris floruit schola medica, *nosocomio* quoque instructa, quae in vniuersum etiam in occidente non longo ante Justinianum tempore, (qui a. 555. ob.) primum instituta esse videntur, idoneo huiusmodi rerum iudice Jo. H. Schulze.

Ad eandem scholam frequentandam iam Mohhammadi, (religionis Moslemicae et Saraceni imperii fundatoris) aeuo aduolasse Arabes medicos, idem Abulpharagius testis est, quae verò postmodum a. 640 vltimo Persarum dynasta a Saracenis regno exuto, in ipsam horum potestatem transiit.

§. 102.

Haec Arabum doctrina Saracenorum invasionibus vniuersam Africam borealem et magnam Europae australis partem inundantibus, longe quoque lateque ad vltimam vsque Hispaniam, quae princeps Arabum in Europa sedes fuit, diuulgata est.

§. 103.

Maximam quidem partem ex Graecorum fontibus hausta erat: naturalis nempe eorum philosophia ex Aristotele, medicina vero e Galeno, cuius ut et Hippocratica bene multa scripta e graecis Arabica fecit ABUSAIÐ HONAIN Syrus (quem vulgo JOANNITIVM vocant), ex Obaditarum gente oriundus.

Neutiquam tamen propriae frugis expers dicendum est Arabum studium medicum, cum ut alia taceam, ad materiam medicam et rem alimentarem amplificandam multum contulerint, imo in chemicis et pharmaceuticis primi et principes fere auctores extiterint.

§. 104.

Verum non nisi classicos ex vasta eorum tribu nominasse sufficiat:

JOANNES filius MESVES, (JAHIA ERN MASAWAIH) vulgo dictus JOANNES DAMASCENVS.

Plures eiusdem nominis medici fuisse videntur, quorum autem historia adeo confusa est, ut neque de numero, nec de aetate et scriptis

scriptis eorum certi quid constet. Seniore
Sec. IX., iuniorem Sec. demum XI. claruisse,
aliqui aiunt.

huic posteriori tribuunt *de re medica* L.
III. qui pharmacopoeis diu pro canone fuerunt.

lat. Venet. 1484. fol. c. al. ib. 1491. fol.
ib. 1505. 8. Lugd. 1511. 8. ib. 1523. 8. Venet.
1538. fol.

ex versione Jac. Sylvii qui multum in
emendando Mesue laboravit Paris. 1544. fol.
Lugd. 1550. 8. Ven. 1589. fol. c. fig.

Ed. classica *ex duplici translatione; altera*
quidem antiqua, altera noua Sylvii. Venet.
ap. Vincent. Valgrisi 1562. fol. c. fig.

Amplissimus in Mesuen extat commenta-
rius celebris anatomes restauratoris Mun-
dini. c. plurimis quos citauimus Joannis
editionibus editus.

Jo. Gottfr. Hahn *de veris Mesue scri-*
ptis non deperditis sed sub Jani Damasceni no-
mine conseruatis. ad calcem EJ. *antiquit. va-*
riolar. Brigae 1733. 4.

§. 105.

JOANNES filius SERAPIONIS.

F 5

Fere

Fere eadem circa huius nominis viros, (nam et horum plures esse videntur), dubitatio est, ac circa diuersos Mesues.

Ej. *practica* f. *breuiarium* Libr. VI. quibus accedit L. VII. qui *antidotarium* f. formulare complectitur.

lat. Venet. 1479. fol. Lugd. 1525. 4.

it. c. Auerrhoë et Rhaze *de simplicibus*
ex ed. Oth. Brunfelsii. Arg. 1531. fol.

§. 106.

RHAZES (ABUBEKER MOHAMMAD BEN ZACHARIA) Raianus Persa .†. 942.

Ej. *Elchavi* f. continens L. LXX. quorum vero non nisi XXVII editi sunt.

lat. Brixiae 1486. fol. f. l. 1509. fol. etc.

ALMANZOR h. e. ad regem Corassani Manforem L. X.

lat. c. aliis Rhazis opusculis et Constantini *viatico* Lugd. 1510. II vol. 8.

L. nonus quondam pro canone pathologico habitus.

In eum extat Jo. de Tornamira *clarificatio* Venet. 1507. fol. et al.

it.

it. Andr. Vesalii in eundem paraphras. Basil. 1537. 8.

Ej. classicum opusculum *de pestilentia* (h. e. de variolis et morbillis).

ex vers. G. Vallae. Paris. 1528. 4.

it. lat. ex noua versione curante Rich. Mead Lond. 1747. et inter huj. opera Goetting. 1748. 8.

arab. c. noua vers. lat. ed. J. Channing Lond. 1766. 8.

hanc versionem inter principes suos recepit Hallerus.

et denuo recudi curauit J. C. Ringebroig Goetting. 1781. 8.

Rhazis *opuscula* Ven. 1500 fol. Basil. 1544. fol.

§. 107.

HALY filius ABBAS (AL MANGIOVSCI)
Perfa. cl. c. 992.

Ej. *Almaleki* s. *liber totius medicinae necessarius* Venet. 1492. fol. etc. Lugd. 1523. 4.

XX. complectitur libros, viz. X theoreticos, totidemque practici argumenti.

§. 108.

§. 108.

AVICENNA filius SINAE (ABU ALI AL HOSSAIN EBN ABDALLAH EBN SINA) Bokharenfis .†. 1036.

vulgo princeps medicorum Arabum habitus; hodieque apud Turcas summae auctoritatis; polygraphus.

Ej. *canon* s. encyclopaedia medica *arab.* Rom. 1593. fol.

lat. ad manus sunt sequentes:

Papiae 1483 fol.

Venet. 1507. 4. it. c. varior. comm. ib. 1523 V vol. fol. ib. 1555 fol.

Basil. 1556 fol.

Venet. ap. Vinc. Valgrifium 1564. II vol. fol. ib. 1584. fol. ib. 1595. fol. ib. 1608. II vol. fol.

Prima *Fen* (h. e. Pars) Imi canonis classicae quondam erant institutiones medicae.

In numerosis huius *Fen* interpretibus est quoque Sanctior. Sanctorii *comment. in Imam Fen* II *L. canonis* Venet. 1646. 4.

L. secundus de canone (qui mater. medic. et therapiam generalem complectitur) *arab.*

et

et *lat.* studio Petr. Kirstenii. Vratislav.
1609. fol.

C. Patini or. de Avicenna. Patav. 1678. 4.

§. 109.

ALBVCASIS cognomine ALZAHARAVI
(ABVL CASEM CALAF EBNO 'l ABBAS) cl. c. 1080.

classicus et princeps chemicorum Arabum;
egregius quoque chirurgus.

EJ. *de chirurgia* L.

lat. c. Octav. Horatiano Argent. 1532. fol.
it. c. opusc. Rolandi et Rogerii chirurgor. et
Constantino Afric. per Hier. Gemusaeum; Ba-
sil. 1541. fol.

arab. et *lat.* cura Jo. Channing; Oxon.
1778. II vol. 4.

§. 110.

AVENZOAR cognomine ABIMERON (AL
WAZIR ABV MERWAN ABDELMELECH IBN
ZOHR) vulgo *Experimentator* dictus. Hispa-
lensis. cl. Sec. XII.

EJ. *Theisir* i. e. *rectificatio medicationis et
regiminis.*

lat. f. l. et a. fol. it. Venet. 1490. fol. Lugd.
1531. 8.

it. c. sqte. Venet. 1553 fol.

§. III.

§. III.

AVERROËS (ABU ELWALID MOHAMMAD EBN ACHMET) Cordubensis Hispanus .†. 1206.

Aristotelicus. scholasticorum sui aevi antesignanus.

Ej. *Colliget* s. compendium medicinae universae L. VII.

lat. Venet. 1490. fol.

it. c. Ej. *comm. in Avicennae cantica et de theriaca* .c. Avenzoare Ven. 1553 fol.

§. II2.

Hisce iungere liceat Hebraeum:

R. MOSE BEN MAIMON, secundum litteras initiales vulgo dictum RAMBAM. Cordubens. .†. 1205.

Averrois discipulus, Saladini Aegyptiorum Soldani archiater.

polyhistor sui aevi clarissimus.

Ej. *tractatus de regimine sanitatis ad sultatum Babyloniae.*

ed. vetus lat. Florent. f. a. 4. et al.

Ej. *aphorismi secundum doctrinam Hippocratis et Galeni.*

lat. Bonon. 1489. 4. et al.

SECTIO

SECTIO VII.

LATINOBARBARI. *)

§. 113.

Primus qui haussam ex Arabum schola doctrinam medicam in Italiam deriuasse, et hinc restaurator studii medici in *christiano* orbe censendus videtur, CONSTANTINVS a patria Carthagine vulgo *Africanus*, et quod demum Cassini (monachus ord. S. Benedicti) obierit, *Cassinensis* dictus est; cl. Sec. XI. versus finem vergente.

Is postquam diu Babylone et Bagdadi studiis incubuerat, Roberto Apuliae duci a secretis, ipsique procul dubio auctor fuit suae forque, ut *Salerni* medicam conderet *scholam* s. ut in sigillo collegii audit *ciuitatem Hippocraticam*; quae prima et princeps extitit in christiano occidente medica vniuersitas.

Ant.

*) Parum notam et fere desertam hanc historiae medicae periodum innumeris modis egregie illustrauit Phil. Gabr. Hensler v. cl. in *Geschichte der Lustseuche* cuius P. I. Altonae, 1783. 8. prodiit.

Ant. Mazza *urbis Salernitanae historia et antiquitates*. Neap. 1681. 4. cap. IV. p. 116. sqq. de antiquissimo Salernitano studio ac de eius Hippocratico collegio.

Ipse quoque graecos et arabes medicos latinitati, satis barbarae quidem, tradidit et in compendia contraxit, quorum vulgatissimum est *Breuiarium dictum viaticum*, cuius editionem in §. de Rhazeo citauimus.

Opera iunctim prodierunt Basil. 1536. fol.

§. 114.

Quod sub titulo *scholae Salernitanae* extat famosum carmen diaeteticum *de tuenda valetudine*, Jo. de Mediolano, facultatis membrum, iussu collegii medici versiculis leoninis consignauit et Roberto Normanniae duci dicauit, qui post patris sui, Guilelmi conquestoris, obitum e cruciata expeditione domum properabat, et in itinere Salernum salutauerat de fistuloso vlcere quo laborabat medicos eius scholae consulturus.

Numerosissimae extant editiones.

Nitida ad manus est Colon. 1494. 4.

c. exc-

c. exegeſi Arn. Villanovani et aliis per
Jo. Curionem Erf. 1582. 8.

clafſica Ren. Moreau Pariſ. 1625. 8.

it. c. Sanctorii *aphoriſmis*, Baconis
hiſt. vitae et mortis etc. per J. S. H. (Hen-
ninger) Lipſ. 1726. 8.

§. 115.

Salernitanam mox aliae quaedam celebres
ſcholae medicae ſecutae ſunt. Montispeſſu-
lana ſc., Pariſina; et Bononiensis.

illa origines ſuas referre videtur ad a. 1150.

I. Aſtruc *Mémoires pour ſervir à l'hi-
ſtoire de la Faculté de Médecine de Montpellier*.
Pariſ. 1767. 4.

iſta fundata auctoritate papali a. 1220.

Gabr. Naudaei *de antiquitate et digni-
tate ſcholae medicae Pariſienſis, panegyris*.
Pariſ. 1628. 8.

haec demum inſtituta videtur initio Sec. XIII.
inſtauratore quaſi medicinae THADDAEO
ALDEROTTO. *)

Maur. Fattorini, abbas Camaldulenſ.
*de claris archigymnaſti Bononiensis Profeſſo-
ribus*

*) De Alderotto cf. *Serie di Ritratti d'uomini
ill. Toſc. fol. max. vol. III, 1770. Nro. VII.*

*ribus a Sec. XI usque ad Sec. XIV. Tom. I.
P. I. Bonon. 1769. fol.*

§. 116.

Qui in hisce scholis eruditi a Seculo inde XII usque ad restaurationem litterarum hinc illincque, per Italiam praesertim, Galliam et Germaniam claruerunt medici celebriores — rari nantes in gurgite vasto — commode iunctim comprehendi et secundum scientias medicas, in quibus eminuerunt, recenseri poterunt.

ANATOMICI.

§. 117.

Crepusculum anatomes resuscitatae ipsi debetur FRIDERICO II. imperatori et maece-nati summo; qui a. 1250 obiit, et ipse opus *de arte venandi cum avibus* scripsit, editum cura Marci Velferi Aug. Vindel. 1596. 8. quo observationes accuratissimae et maxime memorabiles ad anatomen comparatam continentur. Idem quoque humanorum cadauerum publicas in usum medicorum dissectiones et demonstrationes institui iussit *b*).

Frid.

b) Obicem vero mox opposuit feliciori huic anatomes progressui Bonifacius VIII.
P. M.

cf. Frid. Lindenbrogii *codex legum antiquarum* Frf. 1613. fol. pag. 808.

§. 118.

Princeps vero restaurator anatomes humanae et immortaliter ideo de re medica meritus extitit MUNDINVS e Lentiorum s. Liuciorum gente, plurium magni nominis medicorum fertili, quae ex Hetruria Bononiam venerat. Is postquam a. 1315 duo cadauera feminina secauerat, *anatomiam partium corp. hum.* consignauit, quod primum inde ab orbe condito compendium anatomes humanae

G 2

esse

P. M. singulari edicto a. 1300 sancito, quo sceletos excoquere et praeparare vetauit. Extat in Just. Henn. Boehmeri *corp. iur. canon.* Vol. II. Extrauagant. commun. L. III. tit. 6. de sepulturis cap. I. p. 1166.

Hoc ipsum pontificis edictum, meritissimum Mundinum deterruit, ne in basin cranii curatius inquireret. Verba eius cap. *de anatomia auris* sequentia sunt: „Ossa autem alia quae sunt infra basilare, „non bene ad sensum apparent, nisi ossa „illa decoquantur, sed *propter peccatum* „dimittere consueui.”

esse videtur, ideoque etiam tanta quasi superstitione suspectum est, vt, si sequentium seculorum medicis quicquam occurrisset, quod cum Mundini descriptione non conueniret, id omne *monstrum* dicerent. Satis numerosae sed ad vnam fere omnes rarissimae classici opusculi extant editiones v. c. Bonon. 1482. fol.

it. in J. Ketham *fasciculo medicinae*, de quo infra dicetur.

it. ex edit. Jo. Dryandri (Eichmann) Marpurgi 1541. 4.

c. comm. Matth. Curtii Lugd. 1551. 16.

c. ampliss. interpretat. Jac. Berengarii qui infra nominandus veniet.

SCRR. HISTORIAE NAT.

§. 119.

VINCENTIVS BELVACENSIS .†. 1262.

Ordinis praedicatorum, instructor principum iuuentutis Ludov. Sancti Galliae regis.

ingens opus scripsit in IV partes diuisum, quibus *Speculorum* nomen dedit: viz. doctrinale, morale, historicum, et quod ad nos attinet, naturale.

Coram

Ad manus est ed. Argentor. per Jo. Mentellin
(vnum ex artis typographicae instauratoribus)
1473. X Vol. fol.

§. 120.

ALBERTVS MAGNVS ex gente Bollstadio-
rum, Lauingensis-bauarus, episcopus aliquam-
diu Ratisponensis. .†. 1280.

Ej. *de animalibus* L. XXVI.

Venet. 1495. fol. et al.

Id. *de virtutibus herbarum, lapidum, ani-
malium et mirabilibus mundi.*

Antwerp. f. a. 4.

c. sequenti Lugd. 1566. 24.

Ej. *secreta mulierum et virorum.*

Antwerp. f. a. 4.

aliaeque editiones et versiones vulgatae
spurci opelli innumerae.

Nomen quoque fert HENRICI DE SAXONIA,
qui c. a. 1378 Argentorati vixit, et impo-
tentia mulierum feliciter tollenda, inclaruit.

Aliud eiusdem farinae scriptulum extat
Magistri MICH. SCOTI f. t. *Liber physiogno-
miae c. multis secretis mulieris.*

numerofarum eius editionum ad manum est
Lips. 1495. 4.

Frff. 1615. 12.

G 3

Opera

Opera Alberti ex edit. Pet. Jammy.
Lugd. 1651. X Vol. fol.

§. 121.

PETRVS DE CRESCENTIA, ciuis Bononiens.
cl. c. 1307.

EJ. *ruralium commodorum* L. XII.

verso equidem ed. principem. *impress. per*
Jo. Schüßler *ciuem Augustensem* 1471. fol.

CHEMICI.

§. 122.

ARNALDVVS DE VILLANOVA (prope Mons-
pelium .†. 1313.

Prof. Monspeliensis. alchemista.

EJ. *Tractatus de esu carniū pro sustenta-
tione ordinis Cartusienſis contra Iacobitas.*

EJ. *Breuiarium practicae a capite usque ad
plantam pedis.*

EJ. *comment. in scholam Salernitanam supra
memorauimus.*

Operum ed. princeps Venet. 1504. fol.

it. c. annotat. Nicol. Taurelli (ex ed.
Joach. Baudisii) Basil. 1585. fol.

Arnaldi quoque nomen nonnullis Magi-
stri MAGNINI operibus praefixum legitur v.c.

EJ. *proprietatibus multarum aquarum.*

§. 123.

§. 123.

RAYMUNDVS LVLLVS Maiorcanus .†. 1315.

itidem philosophus per ignem, primus spiritum vini destillasse dicitur, quod tamen illustre inuentum alii Villanovano tribuunt c).

Opera eius, quae plurima et maxime memorabilia chemicorum inventorum semina continent, iunctim prodierunt Argent. 1598. 8.

PATHOLOGI. PRACTICI. etc.

§. 124.

PETRVS JULIANVS f. HISPANVS (posthac Papa nomine JOHANNIS XX vel XXI.) .†. 1277.

Ej. *thesaurus pauperum* f. *de medendis humani corporis morbis.*

Antwerp. 1497. 4. et al.

Ej. *canones medicinae;*

de formatione hominis;

de oculis;

de medenda podagra;

Consilium de tuenda valetudine ad Blancham matrem Ludovici Sancti.

Ej. *comm. in artem parvam Galeni* supra citauimus.

G 4

Joh.

c) Cf. ASTRUC *hist. de la fac. de Montpellier* pag. 162.

Joh. Andr. Köhler *Nachricht von Pabst Johann XXI. welcher als ein gelehrter Arzt berühmt ist.* Gotting. 1760. 4.

§. 125.

BERNARDVS DE GORDONIO, Scotus, Bruni chir. fil. †. c. 1305. Prof. Monspeliensis.

Ej. *Lilium medicum, practica Gordonii dicta.* Lugd. 1474. 8. (?) Venet. 1494. fol.

§. 126.

PETRVS DE APO NO f. ABANO †. 1316.
Magiae inculpatus. Ex primis scholae medicae *Patavinae* professoribus.

Cfr. Jac. Phil. Tomafini *gymnasium Patavinum* Vtini 1654. 4. pag. 11.

Nic. Comneni Padadopolii *hist. gymnasii Patavini.* Ven. 1726. fol. vol. I. p. 278 sq.

Jac. Facciolati *fasti gymnasii Patavini.* Patav. 1757. P. I. pag. 45 sq.

Ej. Aponi *conciliator differentiarum medicarum.* Venet. 1471. fol. ib. 1483. fol. Papias 1490. Venet. 1504. it. 1520. ib. 1548. ib. 1565. omnes in fol.

Spuria quae eius nomen ferunt *elementa magica* accesserunt non magis genuino Agrippae de caerimoniis magicis L. 1565. 8.

§. 127.

§. 127.

MATTHAEVS SYLVATICVS f. JO. MANTVANVS vulgo *Pandectarius*, cl. Sec. XIV. ineunte. medicus Salernitanus d)

Ej. *liber pandectarum medicinae ad Robertum Siciliae regem.* (ordine alphabetico)

Bonon. 1474. fol.

Venet. 1507. fol.

Taurini 1526. fol.

§. 128.

NICOL. NICOLVS DE FALCONIIS Florentinus .†. 1412.

a Nicolao Nicolio f. Nicolao Florentino paulo senioris aevi maecenate meritissimo probe distinguendus.

Hic noster non vulgaris ingenii et doctrinae medicus erat.

Ej. *Sermones medicinales* VII. — Venet. 1491. III. vol. fol. ib. 1533. IV vol. fol.

Cfr. *Ritratti d'uomini ill. Tosc.* vol. IV. No. XII. (icon vero suspecta mihi videtur, superioris aetatis ni fallor virum exhibens).

G 5

§. 129.

d) Calamitates eius coniugales lepide celebrauit

Jo. Boccaccius in *Decamerone* Giorn.

IV. nouella 10. Cfr. Dom. Mar. Manni *istoria del Decamerone etc.* P. II. pag. 319.

§. 129.

VALESCVS (BALESCON) DE TARANTA
Monspeliensis .†. c. 1418.

Vniuersae fere medicinae latinobarbarorum
et Arabistarum compendium dedit cui-titulus:
Practica medicinae quae Philonium inscribitur.
Lugd. 1490. fol.

Venet. 1502 fol.

it. Stylo comtiore, accommodante | Jo.
Hartm. Beyer Francof. 1599. 4.

et c. praef. G. Wolfg. Wedelii ibid.
1680. 4.

CHIRV RGI

§. 130.

Anatomes quam diximus restaurationem
necessario sequi debuit luculentum chirurgiae
incrementum, quae primum in Italia tum vero
maxime in Gallia culta est, postquam Jo. Pi-
TARDVS a. 1260 collegium Chirurgorum Lu-
tetiae fundasset.

§. 131.

GVIL. DE SALICETO .†. c. 1277.

Prof. Vefonensis.

Ej. *Chirurgiae* L. V.

Venet.

Venet. 1470 (?) ib. 1546. fol.

§. 132.

ROGERIVS Salernitanus.

Acad. Monspeliens. Cancellarius.

Ej. *chirurgia*.

c. Guidone de Cauliaco et al. Venet.
1499. fol.

Id. *de phlebotomia*

c. Albucasi Basil. 1541. fol.

§. 133.

LANFRANCVS Mediolanensis cl. sub init.
Sec. XIV.

Ej. *practica quae dicitur ars completa totius
chirurgiae*

c. Guidonis de Cauliaco ed. citata.

§. 134.

GUIDO DE CAULIACO. cl. Sec. XIV. medio.

Clementis VI. papae archiater Auenioni.
tremendam vidit et descripsit pestem quae inde
ab a. 1347 – 50 per vniuersum fere orbem
antiquum ingenti strage saeuit, et a BOCCACCIO
in decameronis praefamine tam graphice depi-
cta est.

Insi-

Institutiones eius chirurgicae, (quarum prooemium criticam synopsin litteraturae eius aetatis medicae continet,) diu pro classico canone habitae et saepissime editae sunt.

v.c. in collectione eius aevi chirurgorum, iunctim cum Rogerio, Lanfranco aliisque. Venet. 1500 fol.

alia mihi est curata editio f.l. et a. per Vincent. de Portonariis (typogr. Lugdunens.) 8 maj.

gall. per Laur. Joubert Rotomagi 1615. 8.

it. lat. ex paraphrasi Jo. Tagaultii c. al. scriptorib. chirurg. (ex ed. Conr. Gesneri) Tigur. 1555. fol.

PHILOSOPHI et LITTERATORES

§. 135.

ROGERVS BACONVS Ilcestrienſis anglus
†. 1284.

Vir summus, vulgo *Doctor mirabilis* dictus, et ob singularem, in chemicis et dioptricis praesertim doctrinam, magiae inculpatus.

Ej. *opus maius de utilitate scientiarum.*

ex ed. Sam. Jebb Lond. 1733. fol.

Pluri-

Pluribus de ipso egit popularis eius Freindius *hist. med.* p. m. 537 sqq.

§ 136.

NICOL. REGIVS (DE REGGO) Calaber cl.
c. 1363.

Graece et latine doctus, Roberti Siciliae regis iussu Galeni opera adhucdum non nisi ex Arabicis versionibus latine facta, ex ipso graeco archetypo denuo transtulit.

SECTIO VIII.

RESTAVRATIO LITERARVM.

§. 137.

Non obstantibus quos praecedenti sectione recensuimus viris, in vniuersum tamen barbaries medio quod vocant aeuo adeo inualluerat *e*), vt de omni solidiore doctrina actum fuisse videretur, nisi versus medium Sec. XV. biga virorum valde diuersi quidem ordinis, Turcarum scil. imperator et senex quidam in Hollandia scabinus, quanquam aliud quasi agentes alto somno sopitas excitassent musas.

§. 138.

Alter nempe, Amurates, cum a. 1430 Thessalonicam expugnasset, eius vrbis incola THEODORVS GAZA vir doctissimus in Italiam profugit, quem sequentibus lustris funditus euerfo

e) En specimen ignorantiae graecarum literarum eius temporis, ex Sylvatici quem diximus *pandectario*: "*Obtalmia* est apostema oculi, dictum ab *ob* quod est contra et *talmon* quod est oculus, quasi contra oculum."

euerſo per Mohhammadem II. regno byzantino plures ſecuti ſunt, qui a magno inaeccinate LAVRENTIO MEDICES ambabus quod dicunt manibus excepti, ſolidiora et Graeca maxime ſtudia illic denuo reſuſcitarunt.

§. 139.

Alterum vero faciunt LAVRENTIVM JANSZON, vulgo dictum COSTERVUM Haarlemi Scabinum, quem cum circa eadem tempora otianti cauſa in ſyluam aliquando ſe contuliſſet, litteras cortici inciſas volae manus impreſſiſſe aiunt, qui luſus ſeria ducens, incunabula artis typographicae dederit *f*), ſummi ad reſtaurandas et diuulgandas ſcientias adminiculi.

Prima tentamina typographica integris conſtabant tabulis quibus totae paginae erant inciſae. Specimen eiſmodi libri a medico proſectum, eſt: *Die Kunſt Cyromantia - hatt zu*

f) Prolixae diſputationes ſuper hocce alioue artis typographicae inuentore et inueniendi occaſione, notae ſunt, nec huius loci. Laurentium tuetur Meermannus in *originib. typographicis*. Hagae Com. 1765. 4.

zu deutsch gemacht Dr. HARTLIEB am Freitag nach Conceptionis Marie virginis gloriosissime 1448. fol. min. (v. Heinecken Nachrichten von Künstlern und Kunstfachen Vol. II. pag. 238. sqq.)

Ad primos vero medici argumenti libros qui *mobilibus typis* et anno impressionis annotato editi sunt, pertinent, quos supra ad Petr. de Crescentia et Petr. de Aponto citavi.

§. 140.

Vti autem ars typographica vniuersae literarum restaurationi maximopere fauit, ita aliud eiusdem aevi nobilissimum inuentum medicinae incrementum, praesertim anatomes et botanices, apprime auxit: artificium scilicet *icones ligno incidendi*, quod quantum iis quos diximus scientiis profuerit neminem latebit vel de magni Vesalii, et Tragi, Fuchsii et Contr. Gesneri operibus cogitantem. Imo aut grauitur fallor, aut ipsi huic arti buxo incidendi tribuo tam celerrima tamque stupenda fere incrementa, quibus anatome et botanica post ipsam de qua nobis sermo est literarum
restaura-

restaurationem, omnes reliquas scientias longissime superavit.

Primas id genus icones *botanicas*, ni fallor, exhibet *ortus sanitatis* s. *de herbis ac plantis*, cuius editio princeps in 4. f. l. et a. sed ut idoneis iudicibus videtur, Moguntiae apud Petr. Schöffer de Gernszheim vnum ex artis typographicae inuentoribus prodiit. Posteriores editiones longe auctiores in fol. tribuunt Jo. CVBAE primum Augustae Vindelicorum, tum Francofurti artem exercenti. Pars altera operis quae *tractatus de animalibus et lapidibus* audit, JAC. quendam MEYDENBACH auctorem agnoscere fertur. (cfr. *Mémoires de la Soc. de Médec. de Paris* Vol. III. pag. 535. not. 3)

Istum Moguntinum hortum excepit *Herbarius Patavie impressus anno domi. et cetera* LXXXV. 4. similibus plantarum figuris maxime rudibus distinctus.

Primae animalium icones, et quidem non vulgarium et zoologico scopo exhibitae, quae mihi quidem innotuerunt, extant in *Dialogo creaturarum* Alexandri Anglici. Goudae. 1480 fol. tum in CONR. MEGENBERGER *Buch der Natur* Aug. Vindel. 1482. fol. et in *Tractatu de animalibus* quem dixi.

H

Super

Super primis *anatomicis* iconibus disputatum est. Vulgo quidem, aſt falſo tribuuntur MAGNO HVNDT Magdeburgenſi, qui demum Prof. Lipſ. a. 1519 obiit, et cuius *antropologium* ib. 1501. 4. prodiit. (Vid. Jo. Zach. Platner *progr. de M. Hundt tabular. anatomicar. ut videtur auctore* Lipſ. 1734. 4.) Primo enim iam antea, ſaepius citato *Traſſatui de animalibus* ſceleti humani icon inſerta eſt. Tum vero etiam Splanchnologicas figuras, et quidem Hundtianis praeſtantiores ad manus habeo in JO. DE KETHAM, Alamanni, *faſciculo medicine*. Venet. 1500. fol. Verum et hae ſatis rudes ſunt. Longe meliores ad viuum fieri curavit a. 1517 WENDELINVS HACK Brackenauiſ - Württembergicus, medicus Argentinenſis, perito uſus delineatore Jo. Waechtlin. Extant in libro LAVR. PHRIESEN Colmarienſ. cui titulus: *Spiegl der Artzny deſgleichen vormals nie von keinen Doctör in Tüſch vſgangen. iſt nützlich und gut allen denen ſo der Artzt Rat begern, auch den geſtreifelten Leyen welche ſich unterwinden mit Artzney umzugohn*. Argent. 1519. fol.

§. 141.

Verum nouum idemque ſummi momenti incrementum ars ſalutaris cepit, cum verſus finem

tem Sec. de quo agimus XVti vtraque India
cegeretur: occidentalis scil. Christophori
Coloni auspiciis a. 1492; orientalis autem
Vasco de Gama a. 1497. Exoticorum
sidium ab eo inde tempore nouam quasi vni-
uersae historiae naturali et materiae medicae
ociem impertiit, vt de insigni augmento ta-
nam quod physiologiae ex varietatum generis
humani vberiore et curatiore notitia accessit.

§. 142.

Denique et illud magis magisque excolen-
ae medicinae circa id tempus fuit, quod vti
iae morborum species sensim in Europa di-
aruerunt, (vt lepra, quae antea per expeditio-
es cruciatas in occidentem illata erat,) ita e
contrario noua (et antehac aut nunquam aut
nrius saltim et sub mitiori facie visa) grauiorum
morborum genera ibi comparebant. Vt *scor-*
utus a. 1482. primum in Germania visus.
udor sic dictus *Anglicanus* a. 1483. *Petechiae*
lenticulae in Italia a. 1501. et f. p.

§. 143.

Maxime vero hic nominanda venit *lues*
venerea, quae siue tota noua ex Antillicis infu-

lis in Europam transplantata fuerit, siue, quod nuperorum quorundam opinio est, semina eius antea iam in antiquo orbe extiterint, certo tamen primum a. 1493 tremenda symptomatum vehementia erupit et maximam lesionem vniuersi orbis partem, mitior tamen seculorum decursu facta, peragrauit.

Jo. Astruc opere infra citando.

Phil. Gabr. Hensleri v. cl. historiam luis venereae supra citauimus.

Aloyf. Luifini Utinensis *Aphrodisiacorum* Venet. 1566. II vol. fol.

it. c. praef. Boerhaavii Lugd. Bat. 1728. fol.

(Hic finit Jo. Freindii *hist. medic.*)

SECTIO IX.

CVLI XVIIi PRIVS DIMIDIUM.

ANATOMICI.

§. 144.

Quod superiore sectione de incrementis
 um est, quae sub restauratione literarum
 ichnographica rei medicae et naturali
 riae attulit, id multo luculentius confir-
 m videmus ea historiae nostrae periodo
 uam nunc accedimus, qua summum istud
 ium, quod anatome praesertim tunc
 toris attigit, maxime celebrium pictorum
 io debetur, quo istius aetatis medici fe-
 er vti sunt.

Ut primo quidem loco hic nominandus

MARCVS ANTONIVS DE LA TORRE
 inus .†. 1512. Professor anatomes tum
 zademia patria tum in Ticinensi: omnis
 toris anatomes humanae restaurator et
 arum anatomicarum ad ipsam naturam
 ctarum auctor primus et princeps.

H 3

Hic

Hic enim a coeca superstitione deflecte
qua inde aduentis fere retro annis Mundi
tenue opusculum sequebantur professores, p
tim ad Galeni vberiores fontes, tum v
maxime ad ipsum naturae studium et hu
norum cadauerum sectionem rediit, adhuc
laboris socio principe id temporis pict
LEONARDO DA VINCI, qui partes a Turri
dissectas summo studio rubrica delineauit
postmodum lineis atramento ductis dislin
Praematura morte abreptus Turrius tab
suas edere quidem nequiuit, extant autem ad
clasica haec anatomes cimelia in splende
illo thesauro picturarum linearium a sum
artificibus delineatarum, quae in bibliot
augustissimi Magnae Britanniae
gis seruantur.

Super M. Ant. de la Torre v.
alios I. C. W. Moehsen v. cl. *Beschr.*
Berlin. Medaillen-Sammlung, die vorzü
aus Gedächtnis-Münzen ber. Aerzte be
Vol. I. Berol. 1773. 4. pag. 129. sqq.

De Leon. de Vinci autem, eiu
cum Turrio necessitudine cfr. G. Vasari
de pittori Vol. II. pag. 8. edit. Rom. 175

Circa ipsas autem istas tabulas anatomicas
videtis Guil. Hunter *two introductory Le-
ctures* Lond. 1784. 4. pag. 37. sqq.

§. 145.

JACOBVS BERENGARIVS. quem a patria
vulgo CARPVM vocant. †. 1550.

Prof. Ticinensis, inde Bononiensis.

Ipsè delineandi peritus, et cuius gustum
extollit summus eius aetatis sculptor et auri-
faber Florentinus Benvenuto Cellini g).

Ej. *Commentaria supra anatomiam* Mun-
dini. Bonon. 1521. 4.

Ej. *Isagoge in anatomiam corporis humani*.
Bonon. 1523. 4. Argent. 1530. 8.

Ej. *de fractura calvariae* L. Bonon. 1518.
4. Lugd. Bat. 1715.

§. 146.

Excipit hunc illustris istius temporis trium-
viratus Vesalii, Fallopii et Eustachii,
quae summorum virorum triga plus in ana-
tome humana praestitit, quam omnium ana-
tomicorum, qui eam praecesserunt iuncti la-
bores.

H 4

ANDREAS

g) *Vita di B. Cellini da lui medesimo
scritta* pag. 32. sqq.

ANDREAS VESALIUS Bruxellensis. .†. nau-
fragus in Zacyntho inf. a. 1564. et 58.

Professor Patauinus, tum Bononiensis, post-
hac Pisanus, demum archiater Caesar. et Hi-
span. regis.

Inaudito tunc temporis exemplo parvus
Galenī admirator magno, quod mox citabimus
opere, multum auctoritatem eius minuit, pro-
pria tropaea super eius ruinis erigens.

a magno Titiano in delineandis pulcher-
rimis figuris suis anatomicis buxo incidendis
adiutum fuisse, maxime probabilis coniectura
est *h*).

Ej. epitome *libror. de c. h. anatome.* Basil.
1542. fol. maj.

Ej. *de corporis humani fabrica* L. VII.
ed. pleniss. et pulcherr. Basil. ap. Oporin.
1555. fol.

H. Palmat. Leveling *anat. Erklärung
der Original-Figuren von Andr. Vesal.* In-
golst. 1783. fol.

Ej.

h) V. cl. Moehsen *Verzeichniß einer Samm-
lung von Bildnissen größtentheils ber. Aerzte*
Berol. 1771. 4. pag. 80. sqq.

EJ. Vesalii epistola *rationem modumque propinandi radice Chynae decocti*, quo nuper Carolus V. imp. *usus est*, pertractans. Basil. ap. Oporin. 1546. fol. min.

EJ. *Examen observationum Fallopii* Venet. 1564. 4.

recus. studio Jessenii à Jessen. Hanov. 1609. 8.

Opera ex edit. Boerhaavii et Bern. Sigfr. Albini LB. 1725. II Vol. fol.

EJ. *paraphrasin* L. IXmi Rhazis ad Almanz. supra citauimus.

Vitam operibus praemisit Albinus.

plurima ad eam facientia ipse refert *ep. de radice chynae*.

§. 147.

GABRIEL FALLOPIVS Mutinens. †. 1563. aet. 40.

Prof. Ferrariae, Pisis et Patavii.

Nomen eius ferunt tubae vteri, aquaeductus auris et ligamenta aponeurotica muscutor. obliquorum abdominis.

EJ. *observationes anatomicae* Venet. 1561. 8.

Reliqua posthuma sunt:

H 5

EJ.

Ej. *expositiones in Galeni l. de ossibus* Ven. 1570. 8.

Ej. *Comment. in Hippocratem de capitis vulneribus* ib. 1566. 4.

Ej. *de ulceribus et de tumoribus* [L. ib. cod. 4.

Ej. *de vulneribus* ib. 1571. 4.

Ej. *de morbo gallico Tract.* Patav. 1564. 4.
it. in Luifini collect.

Opera Venet. 1606. fol.

De anecdotis magni viri anatomicis, quae inter codices Meibomianos bibliothecae Goettingensis extant alias notitiam dedi i). Patet exinde praeter alia, Fallopium iam 1553 valuulae coli eiusque usus plenam notitiam habuisse, diu ante Posthium, Casp. Bauhinum aliosque quibus vulgo celebre illud inuentum tribuitur.

§. 148.

BARTHOLOMAEVS EVSTACHIVS Sancto-Seuerinas .†. 1570.

Professor Romanus, Car. Borromaei medicus.

Valuulae et tubarum sui nominis inuentor.

Ej. *Opuscula anatomica* Venet. 1564. 4.

conti-

i) *Medicinische Bibliothek* Vol. I. p. 372. sqq.

continent libellos *de renibus*, *de auditus organo*, *offium examen*, *de motu capitis*, *vena αζυγος*, *vena profunda brachii* et *de dentibus*.

Masculus Galeni defensor, acer noui dictatoris Vesalii censor, maius meditaauerat opus *de anatomicorum controuersis*, cui XXXIX tabulae destinatae erant. Morte autem impeditus, interiit textus, tabulae vero per sesquifeculum latuerunt donec a. 1712 reperirentur.

ed. princeps ipsarum iconum originalium, c. praefat. et notis Jo. Mar. Lancisii. Rom. 1714. fol.

Saepius recusae eadem tabulae autographae. nuperrime v. c. c. explicatione breuissima Andr. Maximini. Rom. 1784. fol.

in easdem *commentaria* (posthuma) G. Martine. Edinb. 1740. 8.

Bern. Sigfr. Albini *explicatio earundem* ed. pleniss. LB. 1761. fol.

Vitam viri summi scripsit Bern. Gentilis quae Petriolanae editioni tabularum Rom. 1740 fol. praefixa est.

§. 149.

CAROL. STEPHANVS (Roberti typographi frater) .†. in carcere 1564.

Ej. *de dissectione partium c. h.* L. III. Paris. 1545. fol.

tabulas curante STEPH. RIVERIO chirurgo.

Ej. Stephani *praedium rusticum.* Paris. 1554. 8.

§. 150.

REALDVS COLUMBVS Cremonensis .†. 1577
Vesalii discipulus, Prof. Patauinus, post
Pisauus, postremo Romanus; familiaris
Michaelis . angeli Bonarotae.

Ej. *de re anatomica* L. XV. Venet. 1559. fol.
ed. Francof. 1593. 8. aucta *observationib.*
anatomicis Jo. POSTHII Germershemii, Pro-
fessoris primum Würzburgensis, tum Heidel-
bergensis.

(De Posthio cf. Bruckeri *Ehrentem-
pel* Nro. 16. pag. 63.

§. 151.

JO. PHIL. INGRASSIAS Ragalbutensis . Sicu-
lus .†. 1580.

Prof. Neapolitanus, post Panormitanus.

Ej.

EJ. *in Galenum de ossibus commentaria* (post-huma) Panormi 1604. fol.

EJ. *informatione del pestifero e contagioso morbo il quale ha afflitto Palermo nell'a 1575. 76.* Panormi. 1576. 4.

EJ. *Quaestio de purgatione per medicamentum, de sanguinis missione etc.* it. *Ducis Terraenouae casus et curatio penetrantis in thorace vulneris etc.* — it. *quod veterinaria medicina formaliter una eademque c. nobilior e hominis fit etc.* Venet. 1568. 4.

§. 152.

MICH. SERVETVS (al. Reues) Villanovanus Arragonensis. — viuicombustus prope Genevam. d. 27 Oct. 1553. aet. 44.

EJ. *Syruporum ratio.* Paris. 1537. 8. et al.

EJ. *christianismi restitutio* (Viennae Allobrog.) 1553. 8.

Opere hoc, auctori suo fatali et immensae raritatis (cuius exemplar Dux de la Valiere 3810 libr. redemerat), multa continentur physiologici argumenti maxime memorabilia; et quidem Vto praesertim libro *de trinitate diuina* in quo agitur *de spiritu sancto*,
celeber

celeber extat locus quem a Thomae Bartholini inde temporibus de circulatione sanguinis Harvaeana interpretati sunt.

Jo. Laur. de Mosheim *anderweitiger Versuch einer Ketzergeschichte* Helmst. 1748. 4.

Ej. *neue Nachrichten von Mich. Serueto*, ib. 1750. 4.

BOTANICI.

§. 153.

Vniuersae botanices restauratio vnice Germanorum industriae debetur.

Et primus quidem icones stirpium curate ad naturam factas exhibuit OTHO BRUNFELS Moguntinus .†. 1534.

Ludi moderator Argentinensis tum poliater Bernensis.

Ej. *Contrafayt Kreuterbuch vormals in teutscher Sprach der massen nye gesehen noch im Truck aufsgangen*. Argent. 1532. II vol. fol.

et plenius lat. s. t. *Herbarum viuae icones ad naturae imitationem imitatae* ibid. 1537. III vol. fol.

Ej. *Catalogus illustrium medicorum s. de primis medicinae scriptoribus*. Argent. 1530. 4.

§. 154.

§. 154.

Vterque CORDVS pat. et fil.

Ille, EVRICIVS, (antea dictus HENR. URBA-
NVS) Simeshusa-Hassus. .†. Bremae 1535.

Primus in recens fundata Marpurgenſi aca-
demia Professor medic.

EJ. *botanilogicon* ſ. *colloquium de herbis*.
Colon. 1534. 8.

EJ. *nützlich Büchlein für die grausame Plage*
des Stein-Wehthumbs. c. praef. Jo. Dryan-
dri extat in *Artzneybuch fast wunder-köstlich*.
Regiomont. 1555. 4.

Vitam viri scr. Jo. H. Meibomius
praefixam editioni epigrammatum et reliquer.
operum poeticorum Euricii. Helmſt. 1614. 8.

Tum Wigandus Kahler peculiari
ſcripto. Rintel. 1744. 4.

VALERIUS CORDVS, Euricii fil. .†. Romae
1544. act. 29.

Maxime ſpei iuuenis vniuerſam hiftoriam
naturalem ardentiffime coluit.

Petrefacta et foſſilia viciniaſt nostrae legit,
piſces marinos deſcripſit etc.

Opera eius poſt humum edidit Conr. Gef-
nerus. Argent. 1561. fol. quibus continentur:

Adno-

Adnotationes in Dioscoridem.

histor. plantarum L. IV.

Sylva observationum qua rerum fossilium in Germania plurimarum etc. notitiam persequitur.
c. aliis Cordi, it. BENED. ARETII et editoris
Gesneri.

L. *Vtus historiae plantarum* successit Argent.
1563. fol.

EJ. *Dispensatorium pharmatorum* Norimb.
1535. 8.

primum post renatas litteras id genus opus.

Vitam scripsit Hier. Schreiber, prae-
fixam L. Vto quem citauius.

§. 155.

HIERON. BOCK f. TRAGVS Heidenbaco-
Bipontinus .†. 1554.

Parochus et medicus Hornbacensis.

EJ. *New Krewterbuch* Argent. 1546. fol.

lat. per Dav. Kyber Argent. 1552. 4.
c. docta praefat. Conr. Gesneri qua succin-
cta botanices historia continetur.

Icones plantarum delineauit Dav. Kandel.

§. 156.

§. 156.

LEONHARD FVCHS Wemdinga - Sueuus.
†. 1566.

Primum Ingolstadii, tum Tubingae Prof.
EJ. *De hisloria stirpium commentarii insignes*
Basil. ap. Mich. Isingrin. 1542. fol.

germ. auctius s. t. *New Kreuterbuch.* ibid.
1543. fol. (vtraque edit. splendida).

Pulcherrimas plus quam 500 plantarum ico-
nes masculo scalpello ligno incidit egregius
artifex Veit Rudolf Speckle.

Ipsas tabulas archetypas vidi Tiguri apud de-
sideratissimum Schinzium, qui Centuriam
earum selectam, in ordinem Systematis sexua-
lis Linnaeani redactam, vtilissimo instituto
recudi curauit et vernaculo commentario illu-
strauit Tig. 1774. fol.

inter numerosas harum iconum minore
forma repetitiones, elegans ad manus est
edita Lugd. 1595. 8.

EJ. Fuchsi *paradoxorum medicinae* L. III.
Basil. 1535 fol.

G. Hizler or. *de vita* Leon. Fuchsi.
Tubing. 1566. 4.

§. 157.

Ingens quoque ea aetate accessit plantarum studio incrementum et maximum subsidium *hortis* quos vocant *medicis*, qui primi tunc temporis coli ceperunt. Primum privati Eurycii Cordi, Conr. Gesneri etc., tum academici, quorum primus extitit Patavinus a. 1533. et s. p.

cf. Gesneri praef. ad *Hortos Germaniae* Val. Cordi operibus insertos p. 238. sqq.

SCRR. HISTORIAE NATURALIS.

§. 158.

Ex eadem *Germania* quae sola fere botanica restituit, reliquae quoque naturali historiae praeclara lux affulsit, eo praesertim egregio instituto, quo tunc demum *thesauri rerum naturalium* colligebantur, *musae* sic dicta condebantur. Mirum quidem dictu in tam vniuersali omnis pene aevi naturae studio tam fero tamen homines de colligendis et asseruandis rebus, quae ad id studium pertinent, cogitasse. Quae enim apud veteres, et medio quod dicunt aevo, passim in templis condebantur prodigia, huc non pertinere vix monitu opus est.

§. 159.

§. 159.

Primus quantum noui mortalium, qui scientificum in finem res naturales studiose vndique collegit, primum physiophylaceum congeffit, GEORGIVS est AGRICOLA, Glaucha-Misnensis, coaetanus Lutheri, et qui tum in valle Joachimica, tum Zwickavii et Chemnitii artem exercuit. †. 1555. Sanioris praeterea *Metallurgiae* classicus auctor, non vno vt patet modo de genere humano bene meruit.

Ej. *de re metallica* L. XII. Basil. 1546. fol. et al.

germ. per Phil. Bechium Prof. Basileenf. Basil. 1557. fol.

Ej. *Agricolae de ortu et causis subterraneor.* L. V.

de natura eorum, quae effluunt ex terra L. IV.

Bermannus *f. de re metallica* L. I.

de natura fossilium L. X.

de veteribus et nouis metallis L. II.

Iunctim haec prodierunt Basil. 1546. fol.

et cum supra citatis L. XII. *de re metallica* Basil. 1657. fol.

EJ. *de mensuris et ponderibus Romanorum*
atque Graecorum L. V.

de externis mensuris et ponderibus L. II. etc.

de precio metallorum et monetis L. III.

haec simul edita sunt Basil. 1550. fol.

§. 160.

Huic iungendus popularis eius JO. KENT-
MANN Dresdensis. .†. 1568.

medicus Torgaviensis, itidem studiosus re-
rum naturalium collector.

EJ. *Nomenclaturae rerum fossilium quae in*
Misnia praecipue et in aliis quoque regionibus
inveniuntur.

it. EJ. *calculorum in corpore humano genera*
XII.

utrumque opus extat apud CONR. GESNE-
rum *de omni rerum fossilium genere* Tig. 1565. 8.

§. 161.

Excipiat hos vir immortalis, et cui siue
immenso doctrinae ambitum siue indefessum
naturae studium spectes ab Aristotelis inde
temporibus nemo par extitit, ipse ille CONR.
GESNER Tigurinus. .†. 1562. peste.

Instau-

Instaurator omnis studii *historiae literariae*:
philologus summus, de Galeno totque aliis
medicis veteribus impense meritis: maxime
autem vniuersae *naturalis historiae* cultor stre-
nuus et super ea auctor classicus.

Incredibile dictu quantum vir summus,
qui vix annum aet. 46 viuendo attigit, im-
probo labore profecerit, vel ea si spectes,
quae typis euulgauit, et quae non nisi pars
sunt eorum, quae manuscripta reliquit, et
quorum ingentem vim admirabundus vidi
Tiguri apud dignum tanto nomine abnepo-
tem, venerandum Jo. Gesnerum.

Non nisi pauca e numerosis Conradi
scriptis citare liceat:

EJ. *historia animalium* L.V. viz. de qua-
drupedibus viuiparis, auibus, quadrupedibus
ouiparis, serpentibus, et de piscibus aliisque
marinis.

ed. princeps Basil. 1551. V vol. fol. (ordine
alphabetico).

Collectanea eius ad insectorum historiam
pertinentia, posthuma inserta sunt *theatro in-*
sectorum Th. Mouffeti Lond. 1634. fol.

EJ. Gefneri *icones animalium et nomenclator* ed 2. (plenior) Tig. 1560. fol. (ordine systematico).

Vtilissimi operis (quod *historiae animalium* compendium quasi est, icones tamen passim nouas aut emendatiores continet,) exempla quaedam ad naturam viuus coloribus quam curatissime distingui curauit Gefnerus, quale illud, quod mihi ad manus est.

Basil. Fabri *epitome historiae animalium* Gefneri. Lips. 1572. fol. extat ad calcem priorum editionum *thesauri eius eruditionis scholasticae*.

EJ. Gefneri *catalogus plantarum, latine, graece, germanice et gallice*. Tig. 1542. 4.

10. *de herbis quae lunariae nominantur etc.* Tig. 1555. 4.

Primus quoque *tulipam* descripsit, in Val. Cordi operibus supra memoratis pag. 213. sq.

Ex iconibus plantarum nitidissimis quas Gefnerus maiori stirpium historiae destinauerat, posthumum millenae circ. ingressae sunt Joach. Camerarii editionem *epitomes Matthioli* Francof. 1586. 4.

reliquas

reliquas edidit cl. Schmiedel f. t. Gesneri *opera botanica*. Norib. 1754 et 59. II Vol. fol.

ID. Gesnerus *de rerum fossilium, lapidum et gemmarum maxime, figuris et similitudinibus* Tig. 1565. 8.

ID. *de lacte et operibus lactariis* Tig. 1541. 8.

recudi fecit c. al. similis argumenti opusculis cl. J. G. F. Franzius Lips. 1779. 8.

EJ. *epistolae medicales* L. III. Tig. 1577.

L. IVtus successit Viteberg. 1584. 4.

Vitam viri praestantissimi descripserunt Jos. Simlerus integro opere Tig. 1566. 4. et cl. Schmidel in fronte *operum Gesneri botanicorum*.

cf. Bruckeri *Ehrentempel* No. 6. p. 21.

it. *Neujahr - Stück an die Züricherische Jugend ab der Chorherren*. 4tes St. auf a. 1782. 4.

§. 162.

PETR. BELONIVS Cenomanus. .†. Romae 1563.

c. Petr. Gyllio orientem inuist.

EJ. *observations de choses trouvées en Asie*. Paris 1553. 4.

I 4

lat.

lat. per Car. Clusium c. *huj. exoticis*
infra memorandis.

Ej. *Belonii histoire des Oiseaux.* Par. 1555.
fol.

id. de la nature des poissons ib. eod. 8. transv.

§. 163.

GVIL. RONDELET Monspeliensis. †. 1566.
aet 59.

Facultatis medicae patriae Cancellarius.

Ej. *de piscibus marinis* L. XVIII. Lugd. 1554.
fol.

classicum opus, maxime quoque ad ana-
tomen comparatam et physiologiam.

Ej. *aquatilium historiae* P. altera ib. 1555.
fol. (rariss.)

Vitam eius descripsit Laur. Joubert,
extat in *huj. operib.* P. II. pag. 150. sqq.
edit. Francof. 1599. fol.

SCRR. AD MATERIAM MEDICAM.

§. 164.

ANTON. MUSA BRASAVOLVS Ferrariensis
†. 1555. aet. 55.

Prof. in academia patria, polyhistor, poly-
graphus.

Ej.

EJ. *examen medicamentor. simplicium*. Rom.
1536. fol. Venet. 1545. 8.

ID. *de medicamentis catharticis* Tig. 1555. 8.

ID. *examina medicaminum compositorum* secundum classes, singularibus libris edidit.

EJ. *de morbo gallico* L. extat ap. Luifinum.

GIROL. BARUFFALDI *commentario all' iscrizione eretta in Ferrara a. 1704. in memoria del famoso* Ant. Musa Brasavoli. Ferrara. 1704. 4.

§. 165.

GARCIAS AB ORTA (vulgo AB HORTO)
Lusitanus.

Medicus proregis Hindostanici.

Bombaji proprium hortum medicum coluit.

EJ. *Coloquios dos simples o drogas da India*. Goa. 1563. 4.

lat. per Car. Clusium. Antwerp. 1574. 8.

it. in huj. *Exoticis*.

§. 166.

CHRISTOPH. A COSTA in Africa natus,
patre Lusitano.

Chirurgus Lusitanus Indias orientales inuisit.

EJ. *Tratado de las droguas y medicinas de las Indias orientales*. Burgos. 1578. 4.
lat. in Clusii exoticis.

§. 167.

NICOL. MONARDES Hispalensis. †. 1578.
Bina eius operum volumina ad manus sunt.
Alterum f. t. *Dos Libros. el uno que trata de todas las cosas que traen de nuestras Indias occidentales, que sirven al uso de la medicina. y el otro que trata de la Pietra Bezaar, y de la yerva Escuerçonera*. Hispali. 1569. 8.
Alterum f. t. *Segunda parte del libro de las cosas etc.etc. Va añedido un libro de la Nieve* ib. 1571. 8.

lat. in Clusii exoticis, qui hunc et praecedentes libros tum animaduersionibus tum elegantissimis iconibus auxit.

ID. Monardes *de rosa et partibus eius. it. de malis citreis, aurantiis et limoniis*. Antwerp. 1565. 8.

§. 168.

In eadem ni fallor tempora, utile institutum incidit, itidem e Germania ut videtur oriun-

oriundum, quo medicamentis in pharmaco-
poliis diuendendis publica auctoritate certa
pretia constituta sunt.

Antiquissima huiusmodi tabularum, quae
quidem in meam notitiam venerunt, Linda-
viensis est:

*Des Apotegkers Tax zu Lyndaw jnen von
eynen Ersamen Rath daselbst geben. Ao. 1538.*

CHEMICI.

§. 169.

PHIL. AVREOL. THEOPHRASTVS PARACEL-
SVS A BOMBAST IN HOHENHEIM natus prope
pagum Einsidlen ditionis Switensis Helvetio-
rum, .†. Salisburgi in nosocomio a. 1541.
aet. 47.

Aliquamdiu Prof. medicinae philosophicae
f. chemiae, it. chirurgiae et physices apud
Basileenses.

*EJ. intimatio qua studiosi ad nouae medi-
cinae studium undique aduocabantur, cum eius-
dem facultatis Professor ordinarius crearetur.
dat. Basileae, nonis Junii a. 1527.*

Homo quidem paradoxus, indoctus, qui
inaudito tunc temporis exemplo primus pro-
fessorum

fessorum germanice docuit, — vagabundus, combibo, moribus et stylo rusticus, impudens iactator, therapiae astralis, tartareae etc. et similibus somniorum auctor, lapidis philosophici et id genus cimeliorum magno hiatu promissor. — Ast meritis suis tamen non defraudandus, magni certe ingenii vir, medicaminum chemicorum heroicorum, praeparatorum imprimis mercurialium, antimonialium, et maxime opiatorum suasor, super lue venerea classicus auctor etc.

Scripta eius, paucissimis exceptis, posthuma sunt.

Plenissimam et accuratam operum Paracelsi editionem ex ipsis eius autographis, germanico ergo maximam partem idiomate, curavit Jo. Hufer Brisgous. Med. Colon. Basil. 1589. X Vol. 4.

Super Paracelso pluribus egerunt:

Henr. Smetius *miscellan. medic.* pag. 683. sqq.

Herm. Conring *de hermetica medicina.* L. II. cap. 12. p. 368. ed. Helmst. 1669. 4.

Gottfr.

Gottfr. Arnold *Kirchen- u. Ketzer- Historie* P. II. L. XVI. cap. 22. Vol. I. p. 778. fqq. ed. Francof. 1729. 4.

Le Clerc *kist. de la medecine* pag. 792-820. ed. Amst. 1723.

Jo. Jac. Leu *Helvetisches Lexicon* Vol. XIV. pag. 304. fqq. 383. fqq.

Systema vniuersae medicinae Paracelsicae exhibuit PETR. SEVERINVS *idea medicinae philosophicae* Basil. 1571. 4. Erf. 1616. 8.

In acerrimis contra Paracelsi aduersariis extitit

TH. ERASTVS *disputationum de noua medicina* Paracelsi P. I-IV. Basil. 1572. fq.

Aequum vero de meritis eius haud inficiandis iudicium tulerunt:

J. A. Hemmann in *medizinisch-chirurgischen Aufsätzen*. Berol. 1778. pag. 7-37.

et cl. Hensler *Geschichte der Lustseuche*. P. I. pag. 119-130.

PATHOLOGI, THERAPEVTAE etc.

§. 170.

Practicum istius aevi studium si a paucissimis singularis ingenii viris discesseris, in vniuersum tale erat, quale in tanto sanioris *physiologiae* neglectu expectari licet.

Maxi-

Maxime autem cum in scholis Italicis,
tum in Parisina florebat.

In illis eminebant sequentes:

ALEX. BENEDICTVS Legnago-Veronensis.
cl. Sec. XVI. ineunte.

Prof. Patavinus et in academia patria.

Ex restauratoribus medicinae Graecanica
post renatas litteras.

EJ. *de omnium a vertice ad plantam, mor-
borum signis, causis, differentiis, indicationi-
bus et remediis* L. XXX. (c. reliquis operibus).

EJ. *anatomiae s. historiae corporis humani*
L. V. Venet. 1493. 8. ib. 1502, 4. Colon. 1527. 8.

Opera eius iunctim prodierunt Venet. 1533.
fol. Basil. 1549. fol.

§. 171.

HIERON. FRACASTORIVS Veronens. .†.
1553. aet. 71.

Vir eleganter doctus, amicus Bembi, Ra-
musii etc. vel *diascordio* sui nominis vulgo
notus.

EJ. *Syphilis s. morbus gallicus* ad Petrum
Bembum. Saepiss. excusum poëma.

ad

ad manus est edit. nitida Basil. ap. Bebel.
1536. 8.

Opera eius omnia philosophica et medica Venet. 1555. 4. Lugd. 1591. II Vol. 8.

Fr. Otto Menke *de vita moribus scriptis meritisque in omne litterarum genus* Hier. Fracastorii. Lips. 1731. 4.

§. 172.

NICOL. MASSA Venetus. †. 1564.

EJ. *de morbo gallico* L. Venet. 1563. 4. et in *Luifini aphrodisiaco*.

ID. *de febre pestilentiali, pestichiiis, morbillis* etc. ib. 1556. 4.

EJ. *introduçtorius anatomiae* ib. 1559. 4.

EJ. *epistolae medicinales* ib. 1558. II Vol. 4.

§. 173.

In schola Parisina tunc temporis maxime claruerunt sequentes:

JO. GVINTERVS (Winter) Andernacensis. †. Argentorati 1574. aet. 87.

aliquando ludimagister Goslariensis.

postea Professor Parisinus: restaurator ibi
medicinae graecanae et anatomes; in hac
adiutus

adiutus a celebri discipulorum biga Vesalio et Serveto.

E numerosis viri benemerentis operibus paucos nominasse sufficiat:

EJ. *de veteri et noua medicina* L.II. Basil. 1571. II Vol. fol.

EJ. *institutionum anatomicarum* L.IV. Basil. 1536. 8.

it. ex edit. Andr. Vesalii Patav. 1558. 8.

Innumera fere Galenica aliorumque veterum medicorum scripta edidit, vertit, commentatus est etc.

L. Ant. Prosp. Herissant *Eloge de Gouthier d'Andernac*. Paris. 1765. 12.

§. 174.

JAC. SYLVIVS (Dubois) Ambianus .†. 1555. aet. 76.

Pertinax Galeni errorum defensor aduersus Vesalium.

EJ. *Vesani cuiusdam calumniarum in Hippocratis Galenique rem anatomicam depulsio*. Paris. 1551. 8.

it. c. Heneri *apologia pro Vesalio*. Venet. 1555. 8.

EJ.

EJ. *commentarius in Galenum de ossibus*,
Parif. 1561. 8.

EJ. *isagoge in Hippocratis et Galeni phy-
siologiae partem anatomicam c. obseruatis in
corporibus secandis* (haec obseruata praeſtan-
tiſſima) ib. 1555. 8.

EJ. *de medicamentorum ſimplicium praepa-
ratione* etc. L. III. Parif. 1542. fol.

EJ. *methodus medicamenta componendi* L. IV.
Parif. 1541. fol.

EJ. interpretationem Meſues ſupra ci-
tauimus.

Opera Syluii edidit et vitam viri praefixit
Renat. Moreau. Genev. 1630. fol.

§. 175.

JO. FERNELIVS Ambianus. .†. 1558. aet. 62.
Regius archiattrorum comes.

Latinitatis quodam neſtare Arabum et
Latinobarbarorum faeces condidiſſe dictus eſt.

EJ. *de naturali parte medicinae* (i. e. phy-
ſiologia) L. VII. Par. 1542. fol. Venet. 1555. 8.

Primam ſyſtematis medicinae partem con-
ſtituit; reliquae prodierunt poſthumae, ſ. t.

K

Vniuerſa

Vniuersa medicina, L. XXIII. studio Guil. Plantii Cenomani. Frcf. 1574. II Vol. 8. et al.

EJ. *consiliorum medicinalium* L. Par. 1582. 8.

EJ. *de luis venereae curatione perfectissima* L. Antwerp. 1579. 8.

Opera ex edit. Plantii, Genev. 1679. fol. et al.

Vitam operibus praemisit editor.

Fufissime quoque super ea egit Goulin in *Mém. littéraires pour servir à l'hist. de Médec.* année 1775. pag. 286-416.

§. 176.

E reliquis huius periodi auctoribus de practica medicina bene merentibus, adhuc memorandi videntur:

JODOC. LOMMIVS (van Lom) Burenfis. Geldrus.

Fernelii discipulus, medicus Turnaviensis, post Bruxellensis

EJ. *observationum medicinalium* L. III. Antwerp. 1560. 8. et al.

Opera Amst. 1745. II Vol. 12.

§. 177.

PETR. BRISSOT Pictaviensis .†. 1522. aet. 44.

Masculus vindex medicinae Hippocraticae.

Famosum

Famosum eius opusculum et quod ingentes excitavit lites: *Apologia de incisione venae in pleuritide*. Par. 1525. 8. saepe recuf.

ex edit. REN. MOREAV c. proprio eiusdem argumenti scripto (quod vulgo pro canone chronologico in historia medicinae litteraria habetur,) et vita Briffoti. Paris. 1622. 8.

§. 178.

ULRICHVS VON HUTTEN Eques Franco-
nus .†. in insula Uffnau Tigurini lacus, di-
tionis Suitensis 1523. aet. 36.

Non quidem medicus, sed masculus li-
bertatis germanicae pro virili propugna-
tor, armis et facundia aequae insignis; ma-
xime tamen de re medica meritis egregio
de Guaiaci medicina et morbo gallico L. cuius
tum editio princeps ad manus est, Moguntiae
ap. Jo. Scheffer 1519. 4. tum et vernacula
versio studio Th. Murner. Argent. eod. 4.

Jac. Burckard *comment. de fatis ac me-
ritis* Hutteni. Wolfenb. 1717-23. III Vol. 8.

Denkmal Ulrichs v. Hutten (auctore J. G.
Herder v. vener.) in Göthen's *Schriften*.
Berol. 1779. 8. Vol. IV. p. 53. sq.

§. 179.

Ad eandem quoque periodum referre liceat, quamquam iam a. 1502 obierit, ANT. BENIVENIVM Florentinum, qui fere primus et princeps *k)* vtilissimi observationum medicarum *singularium* instituti auctor censendus est.

EJ. *de abditis morborum causis* L. Florent. 1507. 4.

it. ad calcem Galeni *de plenitudine* et Apuleii *de viribus herbarum*. Paris. 1528. fol.

it. c. Scribonio Largo Basil. 1529. 8.

§. 180.

AMATVS LVSITANVS (al. Jo. Rodericus de Castello albo) cl. c. 1540.

Crypto-Judaeus, diu christianam religionem mendaciter professus, vagabundus homo, paradoxus saepe auctor, non sine suspicione legendus.

EJ.

k) De paucis aliorum, qui eum praecesserunt tentaminibus cfr. J. H. Meibomii praefat. ad Arn. Boot *de affectibus omissis*. Helmst. 1664. 4.

Ej. *curationum medicinalium* Cent. VII. Venet. 1566. 8. Burdigal. 1620. 4. et al.

CHIRVRGI.

§. 181.

HIERON. BRVNSCHWIG (al. Saldern) †.
aet. 110.

Chirurgus Argentoratensis.

Primus Germanorum, qui vernacula lingua chirurgicas institutiones ediderunt.

Ed. princeps ad manus est f. t. *Dis ist das Buch der Cirurgia. Hantwirckung der Wundartzny* Argent. impr. per Jo. Grüninger. 1497. fol.

Ej. *Liber de arte distillandi et de compositis: das Buch der waren Kunst zu distillieren, — u. das Buch thesaurus pauperum, ein schatz der armen genannt micarium, die brosamlin gefallen von den büchern der Artzny, u. durch Experiment von mir Iheron. Brunfchwick uffgeclubt u. geoffenbart zu trost deren die es begeren* (Argent. 1512.) fol.

Ej. *Liber pestilentialis de venenis epidimie. Das Buch der Vergift der pestilentz das da*

K 3

genant

genant ist der gemein sterbent der Trüßen
Blatren. Argent. 1500. fol. 1).

§. 182.

FELIX WÜRZ †. 1576.

Amicus Conr. Gefneri. Chirurgus Basiliensis;
vnguento fusco sui nominis vulgo notus.

Ej.

- 1) Speciminis loco cordatioris eius aevi germanorum styli subiungere liceat operis epilogum:

„Durch die hilff des allmechtigen gots
„dyss büchlein ich Jeronimus Brun-
„schwig Wundartzet der Keiserlichen
„fryen statt Strassburg geendet hab mit
„großser müe und Arbeit, als es dan yetz
„ansacht in etlichen landen zu sterben, vnn
„dyse müe mich so kurtz ankummen ist;
„dann ich yetz hinweg ryten müß, doch
„underwegen liefs, und das nach dem besten
„Flyßs gemacht hon, vff das die nit ver-
„hindert wurden die mich gebeten haben.
„(vnd ob ich hie in etwas zu kurtz oder
„zu lang het gesetzt, bit ich mit hohen
„Flyßs das in das best zu wenden.) Und
„das getruckt vnd vollendt durch Meister
„Hansen Grüninger uff mitwoch nach un-
„ser lieben frowen hymelfart in dem iar
„als man zalt 1. 500 iar.“

EJ. *Practica der Wundarzney*. ex edit. fratris Rudolphi, chirurgi Argentinenfis. Basil. 1576. 8.

§. 183.

JO. DE VIGO Genuensis.

Chirurgus papalis primarius.

EJ. *practica in chirurgia* copiosa, *ad filium* Aloisium L. IX. Rom. 1514, fol. et al.

In omnes fere Europae linguas translatum opus.

Compendium eius extat f. t. *Chirurgia* compendiosa. Venet. 1520. fol. et al.

§. 184.

PETR. FRANCO Turriero - Prouincialis.

Classicus auctor artem suam tum in Helvetia tum Arausioni exercuit.

EJ. *Traité des hernies, de la pierre, de la cataracte des yeux et autres maladies*. Lugd. 1561. 8. (liber rarissimus).

§. 185.

LEON. BOTALLVS Astensis-Pedemontanus.

Fallopium discipulus. Archiater gall. reg. Caroli IX. et Henrici II.

Immerito inuentor foraminis oualis habitus.

Primus immoderatum venae sectionis abusum apud Gallos introduxisse censendus.

EJ. *de curatione per sanguinis missionem* L. Lugd. 1577. 8.

ID. *de curandis vulneribus sclopetorum* ib. 1560. 8.

EJ. *de luis venereae curandae ratione* Lib. Paris. 1563.

Opera eius omnia edidit, et cum animadversionibus auxit JO. VAN HORNE Lugd. Bat. 1660. 8.

OBSTETRICII.

§. 186.

Et obstetriciae artis post renatas litteras restaurator germanus erat, EVCHARIVS RÖSSLIN (Rhodion) medicus Francofurtensis.

EJ. *Der schwangeren Frauen und Hebammen Rosengarte.*

Ad manus sunt editiones Argentin. 1522. 4. Aug. Vindel. 1529. 4.

sed dedicatus est liber Wormatiae 1513.

Ea aetate classicum opus, innumeris editionibus et versionibus euulgatum est.

lat.

lat. Francof. (1532) 8. et al.

EJ. *Kreutterbüch — von allen Simplicien u. Stucken der Artzney natürl. Nutz u. Gebrauch — it. Distillier-Zeug etc.* Francof. 1546. fol. et al.

maximam partem ex Jo. Cubae horto sanitatis, vt supra iam monuimus.

§. 187.

JACOB. RVEFF

poliater et lithotomus Tigurinus.

EJ. *de conceptu et generatione hominis, de monstris etc.* L.VI. Tig. 1554. 4. Francof. 1587. 4.

germ. ab ipso auctore versum f. t. *Ein schön lustig Trostbüchle von den Empfengknüssen u. Geburten der Menschen.* Tig. eod. 4.

longe auctius f. t. *Hebammenbuch daraus man alle Heimlichkeit des weiblichen Geschlechts erlernen könne — sampt Anhang von Cur u. Pflegung der newgebornen Kindlein.* Francof. 1588. 4.

§. 188.

WALTHER HERMANN RYFF (Reif, Rivius)

medicus Argentinensis.

K 5

EJ.

EJ. *Frauen Rosengarten von vilfaltigen sorglichen Zufallen u. Gebrechen der Mütter und Kinder.* Francof. (1545) fol. (neutiquam cum Rhodionis libro confundendus.)

EJ. *des allerfürtrefflichsten höchsten u. adelichsten Geschöpfs d. i. des Menschen, oder dein Selbst, warhafftige Beschreibung oder Anatomj — Sampt kunstlicher u. artiger Contrafactur aller eusserlicher u. innerlicher Glider u. Glidstuck. — vormals weder gesehen noch gelesen worden.* (Argent) 1541. fol.

EJ. *new Kochbuch für die Kranken.* Francof. 1545. 4.

EJ. *kurtze aber fast eigentliche nutzliche u. in Pfllegung der Gesundheit notwendige Beschreibung der Natur, Eigenschafft, Krafft — — Bereitung u. rechten Gebrauch in Speis u. Trank, aller der Stuck so — bey uns Teutschen in teglichen Gebrauch find. Zu mererer Behendigkeit nach ordnung des Alphabets gestellt.* Wurzeb. 1549. 4.

MEDICINA FORENSIS.

§. 189.

In totum fere nouus medicinae campus, nitidum primum et maxime, a Germanis excultus.

Ortum duxit celebri *Constitutione criminali Carolina*, e cuius primis editionibus sequentes ad manus sunt:

Des allerdurchleuchtigsten großmechtigsten vnüberwindtlichsten Keyser Karls des fünften vnnnd des heyligen Römischen Reichs peinlich Gerichtsordnung, auff den Reichstügen zu Augspurgk vnd Regenspurgk, in Iaren 30 u. 32 gehalten, auffgericht u. beschloffen. (getr. zu Meyntz a. 1533 im Hornung) fol. — ib. 1534. fol. — ib. 1538. — ib. 1545. — ib. 1555. omnes in fol.

porro Francof. 1558. fol. — ib. 1577. fol. — ib. 1599. fol.

Jo. Horix *wahre Veranlassung der peinlichen Halsgerichtsordnung Kayf. Carl V.* Mainz 1758. 4.

Jul. Fr. Malblank *Gesch. der peinl. Gerichtsordnung Kayf. Carl V.* Norimb. 1784. 4.

SCRR.

SCRR. MEDICINAE VETERINARIAE.

§. 190.

LAVR. RVSIUS

Ej. *hippiatria* s. *Marescallia*. Par. 1531. fol.
et al.

PHILOSOPHI et LITTERATORES

§. 191.

NICOL. LEONICENVS Lunigo - Vicentinus.

†. 1524. aet. 96.

Professor Ferrariensis.

Fortissimus barbariei arabistarum depulsa-
tor, medicinae humanioris Graecanicae re-
flaurator meritissimus.

Ej. *de epidemia quam Itali morbum galli-
cum vocant, Galli vero Neapolitanum*. Venet.
ap. Aldum. 1497. 4.

it. in *aphrodisiaco* Luifini.

Ej. *de serpentibus opus singulare et exactis-
simum* (ad Lucretiam Borgiam): access. Ej.
de Tiro s. vipera epist. ad Alex. Agathimerum,
medic. Venet. Bonon. 1518. 4.

Numerosos graecorum medicorum libros
elegantè latio donavit, in lucem edidit etc.

Vitam

Vitam viri scr. Brasavolus.

cfr. quoque Ang. Gabr. de S. Maria
bibl. degli Scritt. Vicent. T. II. p. 122.

§. 192.

JANVS CORNARVS Zwickaviensis .†, 1558.
aet. 58.

Professor Jenensis.

Restaurator medicinae Hippocraticae inter
(Germanos *m*).

Editiones et versiones eius medicorum veterum graecorum passim citauimus.

Propria meritissimi viri scripta minoris momenti sunt; partim eristica ad acerrimam et biliosam cum Fuchsio litem facientia etc.

EJ. de conuiuiorum veterum graecorum et hoc tempore, Germanorum, ritibus, moribus et sermonibus. it. de amoris praestantia etc. Basil. 1548. 4.

cfr.

m) Ipsissimum illud Hippocratis Aldini exemplar quod Cornario diu desideratum Basileae tandem in eius possessionem venit, ipsique de qua hic sermo est felici restorationi ansam quasi praebuit, in bibliotheca academica asseruatur.

cfr. Bruckeri *Ehrentempel* No. 34. p. 141. sq.

Baldingeri v. cl. de Jano Cornaro *programmata* III. Jen. 1769. 4.

§. 193.

Jo. LANGE Lembergo-Silesiacus. .†. 1565. act. 80.

Archiater palatinus.

Ej. *epistolae medicinales* Bas. 1554. 4. Francof. 1589. 8. Hanov. 1605. fol. (haec plenior)

§. 194.

HENR. CORNEL. AGRIPPA (de Nettesheim) Colonienfis .†. 1535.

Modo miles, modo Theologiae professor, modo medicus etc.

Singularis et inquieti ingenii homo, paradoxorum amans, scepticus, satyricus etc.

ab vniuerso fere Clero persecutus omnem occidentalem Europam profugus peruagabatur.

Ej. *philosophia occulta* Lib. I. II. Antwerp. 1531. 8. L. III. Colon. 1533. 8.

L. VITUS s. *de cerimoniis magicis; cui accesserunt elementa magica* Petri de Abano (de quo supra) 1565. 8. (posthumus, spurius, sed daemones

mones citantibus et thesaurifossoribus etc. desideratissimus —)

EJ. *de incertitudine et vanitate scientiarum declamatio inuestiua* f. l. (Colon. vt mihi videtur) 1532. 8. et al.

Opera Lugd. 1580. II Vol. 8.

Super Agrippa cfr. Jo. Fr. Christii *noctes academicae*. Spec. IV. pag. 356. sqq.

Schelhorn *amoenitat. literariae* T. II. pag. 353. sqq.

§. 195.

HIERON. CARDANVS (f. Castilioneus) Mediolanensis .†. 1576.

Prof. medic. Ticinensis, Mediolanensis, Bononiensis.

Polyhistor, polygraphus, mirabilium de se ipso iactator egoista.

In mathesi et naturali historia egregie versatus.

EJ. *de subtilitate* L. XXI. Norib. 1550. fol.

EJ. *de varietate rerum* L. XVII. ib. eod. fol.

Opera ex edit. C. Sponii Lugd. 1663. X Vol. fol.

Cardani

Cardani *de vita propria* L. (singulari ingenuitate scriptus —) ex bibl. Gabr. Naudaei. Amst. 1654. 12. et al.

cf. quoque Jo. Fr. Christii *noctes academicae*. Spec. I. pag. 46. sq.

§. 196.

JVL. CAESAR SCALIGER Ripensis .†. 1558.
acer Cardani aemulus, arrogans, ventosus etc.
eruditissimus, polyglottus.

diu miles, post medicus, fero ad libros
scribendos accessit.

Numerosos in Hippocratica scripta tum et
in Aristotelis histor. anim. Theophrasti histor.
plantar. etc. commentarios edidit.

EJ. *Exotericae exercitationes s. de subtilitate
aduersus* Cardanum. Paris. 1557. 4. Francof.
1612. 8.

ipsae omnis subtilitatis plenissimae —.

Vitam viri v. ad calcem *epistolae* filii eius
Jof. Justi Scaligeri, *de splendore gentis*
Scaligerae. Lugd. Bat. 1594. 4.

§. 197.

AVGVSTIN. NIPHVS (Eutyclus Philotheus
dictus) Iopolitanus - Calaber .†. 1546.

Prof.

Prof. Patavinus, Pisanus, Romanus, Neapolitanus, Bononiensis et Salernitanus.

Carolo V. imper. a consiliis medicis.

EJ. *de diebus criticis* L. I. Venet. 1501. fol.

ID. *de morbo gallico* Neap. 1534. 4.

EJ. *parua naturalia viz. physiognomica, de animalium motu, de longitudine et breuitate vitae, de iuuentute et senectute, de respiratione, de morte et vita, de memoria et reminiscentia, de somno et vigilia, de insomniis, etc.* Venet. 1523. fol. ib. 1550. fol.

EJ. L. II. *de pulcro et de amore* Lugd. 1549. 8.

ad Joannam Arragoniam (Alcanii Colonnae, Tagliacocii principis coniugem), eximia pulcritudine celebratissimam *n*), cuius veneres per vniuersum fere corpus viuido nimis stylo graphice describit.

Gabr. Naudaei *de Nipho iudicium* c. huj. *opusc. moralib. et politic.* Paris. 1645. 4.

n) Pulcherrimam Joannae iconem ad Raphaelis picturam Jac. Chereau aeri incisam videtis in Crozati *Recueil d'Estampes d'apres les Tableaux du Roy* etc. Vol. I. No. 8.

SECTIO X.

SECVLI XVI^{ti}
DIMIDIVM POSTERIVS.

ANATOMICI.

§. 198.

VOLCHER KOYTER Groeningensis Friso.

†. 1600. aet. 66.

Fallopium et Rondeletii discipulus
demum medicus Norimbergensis.

Instaurator anatomies comparatae meritissimus, cuius nomine musculus corrugator supercilii subinde insignitur.

EJ. *Externarum et internarum humani corporis partium tabulae, atque anatomicae exercitationes observationesque* etc. Norimb. 1573. fol.Memorable opus praeter alia continet quoque: *Analogiam ossium humanorum, simiae et verae et caudatae, atque vulpis.* — it. *Tractatum de ouorum gallinaceorum exordio progressuque et pulli gallinacei creationis ordine.* — maxime vero: *Ossium tum humani foetus tum infantis historiam.*

Hanc

Hanc posteriorem recudi curavit Henr. Eyffion ad calcem proprii *Tractatus de ossibus infantis*. Groning. 1659. 12.

EJ. *diuersorum animalium sceletorum* (—ma-
nuculis tabulis exhibitorum —) *explicationes c.*
lectionibus Gabr. Fallopii *de partibus si-*
milaribus hum. corporis. Norimb. 1575. fol.

§. 199.

SAL. ALBERTI Naumburgensis Saxo. †.
1600. aet. 60.

Professor Wittebergensis, tum archiater
electoris Saxonis.

EJ. *dissert. de lacrumis* Witteb. 1581. 8.

recus. in Halleri collect. *dissertationum*
anatomicar. Vol. IV. p. 53. sqq.

EJ. *historia partium corp. hum.* Witteb. 1583.
8. et al.

cfr. Moehsen *Beschr. einer Berlin. Me-*
daillen - Samml. T. I. p. 25. sq.

§. 200.

JVL. CAESAR ARANTIVS Bononiensis. †.
1589.

Vesalii discipulus, professor Bononiensis,
cuius nomen ferunt corpuscula sic dicta ad

limbum valvularum femilunarium arteriae pulmonalis.

Ex primis ni fallor in Italia thesaurorum naturalium collectoribus.

Primus quoque, qui vteri humani grauidi curatam exhibuit historiam.

Ej. *de humano foetu opusculum* Rom. 1564. 8.
plenius ex ed. discipuli eius, Laur. Schol-
zii Vratislaviens. Basil. 1579. 8.

Ej. Arantii *observationes anatomicae*. (c.
priori opere) Venet. 1587. 4.

Ej. *commentarium in Hippocratis L. de ca-
pitis vulneribus* quem supra citauimus, Claud.
Porraltus edidit. Lugd. 1580. 8. et al.

§. 201.

CONSTANTINVS VAROLIVS Bononiensis.
†. 1575. aet. 32.

Professor in acad. patria; tum archiater
papalis.

Ponti cerebri nomen eius mansit.

Ej. *de nervis opticis epistola* Patav. 1573. 8.

Ej. *anatomiae s. de resolutione corporis hu-
mani* L. IV. ib. eod. 8.

iunctim recusa Francof. 1591. 8.

§. 202.

§. 202.

SEVERINVS PINAEVS Autrico-Aurelianensis .†. 1619.

Chirurgus regius. celeber lithotomus.

EJ. *opusculum physiologicum vere admirandum tractans analytice primo notas integritatis et corruptionis virginum, deinde graviditatem et partum naturalem mulierum, in quo ossa pubis et ilium distrahi dilucide docetur.* Paris. 1597. 8. et al.

Plerisque posterioribus Pinaeani opusculi editionibus v. c. Francof. 1690. 12. iuncta est Ludov. Bonaccioli Ferrariensis (qui Sec. XVI. ineunte clauit) *enneas muliebris* (s. de foetus formatione etc.) qua praeter alia, plurima quoque ad coitum et rem veneream facientia dictione liberrima et fere lasciuiante describuntur; quae nihilominus auctor, ducissae suae, famosae Lucretiae, (filiae Alexandri VI. papae,) dicauit. Extat autem memorabilis ea dedicatio non nisi in editione principe eaque rarissima huius enneadis, quae f. l. et a. in fol. prodiit. Opus vero ipsum collectionibus quoque Gynaeciorum, quas supra citauimus, insertum est.

EJ. Pinaei *Discours touchant l'invention et instruction pour l'operation et extraction du calcul de la vessie*. Paris. 1610. 8.

BOTANICI.

§. 203.

REMBERTVS DODONAEVS (Dodoens) Mechelenfis.

Professor Leidenfis et archiater imperatorius.

Primo diuerfarum ordinum plantarum historiam singularibus libris edidit,

v. c. *Hiflor. frumentorum, leguminum et aquatiliū herbarum*. Antwerp. 1568. 8.

it. *Florum et coronariarum odoratarumque hift.* ib. eod. 8.

it. *purgantium et deletariarum herbarum hift.* ib. 1574. 8. et f. p.

Hi libelli postmodum maiori operi sunt inserti, cui titulus: *Stirpium historicae pemptades VI.* Antwerp. 1616. fol.

EJ. *obferuationes medicinales* Colon. 1581. 8.

§. 204.

JO. BAVHINVS Lugdunenfis .†: 1613.
archiater Würtembergicus.

EJ.

EJ. *historia fontis balneique Bollenfis*. Montpelg. 1598. 4.

EJ. *historia plantarum*. Ebrodun. 1650. III Vol. fol.

Opus posthumum, editore DOMIN. CHABRAEO, medico Ebrodunense, qui et compendium eius dedit f. t. *Icones et sciagraphiae stirpium*. Genev. 1677. fol.

§. 205.

CASP. BAVHINVS, frater Joannis. †. 1624.

Prof. graecae linguae, anatomes, botanices et medicinae practicae Basileensis.

Ex doctissimis et meritissimis suae aetatis medicis.

EJ. *phytopinax*. Basil. (1596) 4.

EJ. *Pinax theatri botanici*. Opus XL annorum ib. 1623. 4.

EJ. *Theatri botanici P. I.* (gramina complectens et plantas liliaceas) ib. 1658. fol.

EJ. *Catalogus plantarum circa Basileam sponte nascentium* ib. 1622. 8.

EJ. *institutiones anatomicae* (Bernae) 1604. 8.

EJ. *Theatrum anatomicum* Francof. 1605 8.
(editio rariss.)

id. longe auctius ib. 1621. 4.
et icones seorsim s. t. *viuae imagines cor-
poris humani* ib. 1640. 4.

§. 206.

JOACH. CAMERARIUS Joach. fil. Norimber-
gensis .†. 1598.

medicus in patria vrbe.

EJ. editio *epitomes* Matthioli. Francof.
1586. 4. (cum iconibus plantarum posthumis
Conr. Gesneri, de quibus supra.)

EJ. *hortus medicus et philosophicus* ib. 1588 4.

§. 207.

JO. THALIVS Northufanus.

medicus ciuitatis patriae.

EJ. *Sylua hercynia*; accessit Camerarii
horto, quem modo citauimus.

Vitam viri descripsit Fr. Chr. Lesser.
Northuf. 1747. 4.

§. 208.

FABIVS COLVMNA Neapolitanus .†. 1650.

ICTus, vsu valerianae quam & Diosco-
ridis esse eruit, a morbo regio, cui ob-
noxius

noxius fuerat, liberatus, eaque simul occasione botanices studio captus, eandem binis classicis operibus ditavit, iconesque ipsis insertas ipse delineavit et aqua forti aeri incidit.

alterum: *Phytobasanos* Neap. 1592. 4.

recus. ex ed. Jani Planci. Florent.

1744. 4.

alterum: *Ecphrasis stirpium* Rom. 1616. II

Vol. 4.

Huic, praeter alia zoologica, insertus quoque est singularis *de purpura* L., quem commentario et dictionario ostracologico auctum recudi fecit Jo. Dan. Major. Kiliae

1675. 4.

Vitam Columnae editioni suae phytobasani praemisit Plancus.

§. 209.

MELCH. GVILANDINVS (Wieland) Regio-
montanus .†. 1589.

Professor Patavinus.

Orientem et Aegyptum inuisit, a piratis captus, a Fallopio redemptus.

Acer Matthioli aduersarius.

L 5

EJ.

EJ. *de papyro commentarius*. Venet. 1572.
4. Amberg. 1613. 8.

EJ. *epistolae de stirpibus* — accessit *Manuco-diattae h. e. aviculae dei* (f. *paradiseae*) *descriptio* Patav. 1558. 4.

§. 210.

LEONARD. RAVWOLF .†. 1596.
medicus Augustanus, tum castrensis Au-
striacus.

Discipulus Rondeletii; inde ab a. 1573–75
orientem peragrauit.

EJ. *aigntliche Beschreibung der Raifs gegen
auffgang* etc. Laugingae 1583. IV Partes 4.

Hortus eius fccus ex bibliotheca Chri-
stinae Suecicae ad Isaac. Vossium transit,
iamque in Leidenfi academica asseruatur.
Catalogum eius edidit Jo. Fr. Gronovius
f. t. *Rauwolfii flora orientalis*. Lugd. Bat.
1755. 8.

§. 211.

ANDR. CAESALPINVS Aretinus .†. 1603.
Professor Pisanus, tum Archiater papalis.
EJ. *de plantis* L. XVI. Florent. 1583. 4.
EJ. *de metallicis* L. III. Rom. 1596. 4.

EJ.

Ej. *Quaestionum peripateticarum* L.V. Ven.
1571. 4.

et *Quaestionum medicarum* libris II. auctae
ib. 1593. 4.

Ej. *Praxis vniuersae artis medicae*; item-
que s. t. *Speculi artis medicae Hippocraticae*
Rom. 1601. 8. Tarvisii 1606. 8.

cf. *Ritratti d'uomini illustri Toscani* T.II.
1768. No. XXXVII.

SCRR. HISTORIAE NAT.

§. 212.

ULYSSES ALDROVANDVS (Aldobrandi)
Bononienfis .†. 1605.

Prof. in academia patria.

Totus quantus historiae naturali, maxime
vero zoologiae incubuit, anatomem compa-
ratam egregie auxit, adiutus discipulis illu-
stribus Arantio, Coitero, Varolio etc.

Ej. *de quadrupedibus digitatis viviparis* L.
III. Bonon. 1637. fol.

1D. *de quadrupedibus solidipedibus* ib. 1616.
fol.

1D. *de quadrupedibus bifulcis* ib. 1613. fol.

Histo.

Historiam cetaceorum v. infra.

EJ. *Ornithologia* ib. 1599. fqq. III Vol. fol. (præstantissimum omnium Aldrovandi operum).

EJ. *de quadrupedibus ouiparis* L. II. iunctim c. libris III de digitatis viuiparis, quos modo memorauimus.

EJ. *historiae serpentum et draconum* L. II. ib. 1640 fol.

EJ. *de piscibus* L. V. et *de cetis* L. I. ibid. 1613. fol.

EJ. *de animalibus insectis* L. VII. ib. 1602. fol.

EJ. *de reliquis animalibus exsanguibus, utpote de mollibus, crustaceis, testaceis et zoophytis* L. IV. ib. 1606. fol.

EJ. *monstrorum historia c. paralipomenis historiae animalium* ib. 1642. fol.

EJ. *Dendrologia naturalis* L. II. ib. 1668. fol.

EJ. *museum metallicum* ib. 1648. fol.

Giov. Fantuzzi *memorie della vita di*
Ul. Aldrovandi. Bonon. 1774. 8.

§. 213.

PROSPER ALPINVS, Maroslicensis Venetus
†. 1616.

Prof. Patavinus, postquam inde ab a. 1580-
84 in Aegypto commoratus erat.

EJ. *historiae naturalis Aegyptiorum* L. IV.
Lugd. Bat. 1735. 4. (Opus posthumum.)

EJ. *de plantis Aegypti* L. Venet. 1592. 4.

EJ. *de medicina Aegyptiorum* L. IV. access.
de balsamo dialogus ib. 1591. 4.

recus. c. Jac. Bontii *medicina Indorum*
etc. LB. 1718. 4.

EJ. *de plantis exoticis* L. II. Ven. 1627. 4.

EJ. *de medicina methodica* L. XIII. Patav.
1611. fol.

EJ. *de praefagienda vita et morte aegrotan-*
tium L. VII. Patav. 1601. 4.

it. c. praefat. Boerhaavii et ex emen-
datione Gaubii LB. 1733. 4.

§. 214.

CASP. SCHWENKFELD Gryphimontanus-
Silesius †. 1609.

Medicus Hirschbergensis et Gorlicensis.

Nouam

Nouam et maxime memorabilem historiae naturalis epocham constituit cum primus, aut saltem princeps post pauca aliorum tentamina o), non in curiosam exoticorum et rariorum historiam se diffuderit, sed totus quantus in patrias tantum naturales diuitias inquisiuerit. Parens quasi omnium sequentium Faunistarum et Floristarum, ut vulgo audiunt eiusmodi auctores, qui singularis tantum provinciae animalia aut plantas sibi describendas sumunt.

Opus classicum conscripsit idque tripartitum. viz:

a) *Theriotropheum Silesiae* Lignit. 1603. 4. (vbi obiter primam quoque conuulsionis cerealis mentionem iniicit a. 1587 et 92 epidemice grassantis.)

b) *Historiam stirpium Silesiae* quae iunctim cum

c) *Histo-*

e) Ita v. c. celebris historiae Saxonicae auctor Georg. Fabricius Chemnicensis, *rerum Misnicarum* L. VII. Lips. (1569) 4. p. 220. sqq. catalogum piscium et anium Misniae et pag. 233 sqq. indicem stirpium eius terrae indigenarum, exhibet.

c) *Historia fossilium Silesiae* Lips. 1600. 4.
prodiit.

EJ. *descriptio et usus thermarum Hirsbergensium* Gorlic. 1607. 8.

EJ. *thesaurus pharmaceuticus* Basil. 1587. 8.

§. 215.

CAR. CLVSIVS (l'Escluse) Atrebas .†. 1609
aet. 84.

Discipulus Rondeletii, vniuersam fere Europam occidentalem peragrauit, demum Prof. Leidenfis.

EJ. *Exoticorum* L. X. Antwerp. 1605. fol.
(saepius iam nobis dictum opus ad Bello-
nium, Garciam, Acoſtam et Monardem.)

EJ. *rariorum per Hispaniam stirpium* L. II.
Antwerp. 1576. 8.

EJ. *rariorum per Panoniam stirpium* L. IV.
ib. 1583. 8.

utrumque iunctim ib. 1601 fol. access. EJ.
commentar. de fungis.

EJ. *curae posteriores* Lugd. Bat. 1611. 4.

Ael. Everh. Vorſtii *orat. funebris in obitum Clusii* LB. 1609. 8. et ad calcem *curar. posteriorum.*

§. 216.

§. 216.

BERNARD. PALISSY Santefio - Santonesius
(nat. scil. in vrbe Saintes in Saintonge) .†. 1589.

Figulus, autodidactus, qui praeter caelum
et terram nullum alium librum legisse iactat,
primus quantum noui in Gallia res naturales
collegit et iam a. 1575 praelectiones super
historia naturali habuit.

EJ. *discours admirables des eaux et fontai-
nes, des metaux, des sels, des pierres, des
terres, du feu et des emaux.* Par. 1580. 8.

EJ. *Recepte universelle par la quelle tous les
hommes de la France peuvent augmenter et mul-
tiplier leurs tresors.* Rupell. 1563. 4.

*Opera iunctim prodierunt s. t. le Moyen de
devenir riche.* Paris. 1636. II Vol. 8.

et nuper: *Oeuvres de Bern. Palissy revues
sur les Mspts de la Bibl. du Roi, par Ms Fau-
jas de S. Fond et Gobet* Par. 1777. 4.

SCRR. MATERIAE MEDICAE.

§. 217.

PETR. ANDR. MATTHIOLVS Senensis .†.
1577 aet. 76.

Medicus archiducis Ferdinandi.

EJ.

Ej. *commentarium* in Dioscoridem supra iam citauimus.

Opus diu pro canone habitum, toties recusum, in omnes fere Europae linguas translatum etc.

ed. prima *italico* prodiit idiomate f. t. *Il Dioscoride con li suoi discorsi* etc. Ven. 1548. 4.

Inter *latinas* reliquis praestant Venetae a. 1565 et 1569 fol. ap. Vincent. Valgrifium.

Ej. *compendium* (f. *Epitome*) *commentarii* in Dioscoridem Venet. 1571. 4.

classicam Camerarii editionem huius epitomes supra laudauimus.

saepissime alias excusa est v. c. forma portatili f. t. *historia plantarum* per Ant. Pinacum. Lugd. 1567. 16.

Ej. Matthioli *apologia aduersus* Amat. Lufitanum Venet. 1558. 8.

et iunctim c. sequentibus Basil. 1674. fol.

Ej. *epistolarum medicinalium* L. V. Prag. 1561. fol.

Ej. *dialogus de morbi gallici curatione*. c. prior.

it. in Luisini *aphrodisiaco*.

M

Opera

Opera ex edit. Casp. Bauhini Francof.
1598. fol.

CHEMICI.

§. 218.

LEON. THVRNEISEN zum Thurn. Basileensis .†. c. 1595.

Archiater Brandenburgicus.

Alter quasi Paracelsus, paradoxus, mysticus, adeptus, astrologus etc.

EJ. *Pison von kalten mineralischen u. warmen Wassern* L. X. Francof. 1572. fol. Argent. 1612. fol.

ID. *von der Magia* 1591. 4.

EJ. *Quinta essentia höchste Subtilität der Medicina u. Alchimia.* Monast. 1570. 4.

EJ. *Bestätigung dessen das zänckisch ist* etc. Berol. 1576. fol.

c. fig. anat. partim propriis.

Super hocce viro v. plurimis cl. Moehsen *Beyträge zur Gesch. der Wissensch. in der Mark Brandenburg.* Berol. 1783. 4.

it. *Helvetisch. Calender* a. 1784. p. 76. fqq.

§. 219.

JOSEPH. QVERCETANVS (du Chesne) Armeniacus Vascon. .†. 1609.

Ex primis Gallorum chemicis.

EJ. *Pharmacopoea dogmaticorum restituta* Paris. 1607. 4. et al.

EJ. *diaeteticon polyhistoricum* Par. 1606. 8.

PATHOLOGI et THERAPEVTAE.

§. 220.

Binae res praesertim erant, quae ea, quam nunc perlustramus, periodo, pathologiae et semioticae non contemnenda afferebant incrementa. Alterum quidem curatior consignatio *observationum* singularium, quae ab ea inde aetate post pauca prioris periodi specimina nunc demum inualescere cepit. Alterum vero acrius Hippocratis studium, cui praesertim mox nominanda illustrium medicorum quadriga sedulo incubuit.

§. 221.

JAC. HOLLERIVS (Houllier) Stempanus .†. 1562.

medicus Parisinus.

EJ. *Coata praesagia magni Hippocratis* (v. supra p. 30. n. 23.)

EJ. *Commentarii in aphorismos Hippocratis* (v. p. 27.)

EJ. *opera practica c. Lud. Dureti enarrationibus* etc. Paris. 1664. fol.

§. 222.

LVD OV. DVRET VS Segusianus - Burgundus .†. 1586.

archiater Gallicus.

EJ. *interpretationes et enarrationes in coacas praenotiones magni Hippocratis* (v. supra p. 30. n. 23.)

EJ. *commentarii in Hippocratis L. de humoribus purgandis* Par. 1631. 8. it. in Günzii edit. (v. p. 28. n. 8.)

§. 223.

JO. GORRAEVS (de Gorris) Parisinus .†. 1577.

Artem in patria vrbe exercuit.

EJ. *definitionum medicarum* L. XXIV. (v. supra p. 33. §. 36.)

§. 224.

ANVTIVS FOËSIVS Diviodunensis .†. 1595.
medi-

medicus Metensis.

Ej. *oeconomia* Hippocratis (v. p. 33. §. 36.)

Ej. editionem operum Hippocratis v. p. 32.
§. 35.

§. 225.

Inter obseruatores vero maxime eminet
PETR. FORESTVS Alcmariensis .†. 1597.

Medicus Delphenfis.

Ej. *obseruationum et curationum medicina-
lium* L. XXXII. Francof. 1602 – 7. IV vol. fol.

Ej. *obseruationum et curationum chirurgica-
rum* L. IX. ib. 1610 sq. II Vol. fol.

iunctim editae Rotomagi 1614 fol. et al.

§. 226.

NICOL. PISO (Le Pois) Nancejanus nat. 1527.
Archiatr Lotharingicus.

Ej. *de cognoscendis et curandis praecipue in-
ternis corporis humani morbis* L. III. Francof.
1581. fol.

it. c. praef. Boerhaavii Lugd. Bat. 1736. II
Vol. 4.

§. 227.

Non separemus filium eius CAR. PISONEM
.†. 1633.

M 3

Prof.

Prof. Mussipontanus, et cubicularius medicus ducis Lotharingiae.

EJ. *selectiorum observationum et consiliorum de morbis serosis* L. Ponte ad Monticulum 1618. 4.

it. c. praef. Boerhaavii Lugd. Bat. 1714. 4.
ib. 1733. 4. Amstel. 1768. 4.

EJ. *Discours de la nature des maladies populaires accompagnées de dysenterie.* Mussipont. 1623. 8.

§. 228.

FELIX PLATER Basileenf. .†. 1614.

Filius Thomae Plateri Valefii (restionis, typographi et gymnasiarchae Basileensis p)) ipse Professor in academia patria longe meritiſſimus, anatomes, botanices, historiae naturalis apprime studiosus.

EJ. *observationum in hominis affectibus* L.III. Basil. 1614. 8. 1641. 8. et al.

EJ.

p) Bonus fenex vitam propriam factorum singularium plenissimam cordata ingenuitate et stylo vernaculo descripsit; extat in *Miscellaneis Tigurinis* T. III. p. 207-343.

EJ. *de partium corporis humani structura et usu* L. III. Basil. 1583. fol. q)

Vitam propriam scripsit Platerus prolixo commentario adhuc anecdoto: cuius vero eclogas dedit vir cl. meique amantissimus Gottl. Eman. de Haller in *catal. auctorum qui de rebus Helveticis scripserunt*. T. II. p. 377. sqq.

CHIRVIRGI.

§. 229.

GEORG. BARTISCH Königsbruckenſis Saxo.
Medicus oculusarius Dresdenſis.

M 4

EJ.

q) Quantum valeant praeoccupantes opiniones Plateri exemplo patet, quem anatomices humanae egregie peritum fuiſſe, quos diximus libri aperte teſtantur; et qui nihilominus oſſa elephantina foſſilia a. 1577. prope pagum Reyden ditionis Lucernenſis effoſſa, poſt curatam in ea inquisitionem pro humanis declaravit, quae gigantis fuerint XIX pedes longitudine aequantis; imo humani ſceleti tantae magnitudinis prodigioſam iconem pingi curavit, quam Lucernae aequae ac ipſa iſta elephantina oſſa, quae iam in archiuo ſervantur, cominus vidi.

Ej. *Augendienst* Dresd. 1583. fol.

§. 230.

AMBROS. PARAEVS Cenomanus .†. 1590.

Barbitonfor regius, illitteratus, princeps chirurgiae apud Gallos restaurator.

Numerosa edidit opuscula varii argumenti, styli vernaculum accommodante J. Hautin.

v. c. *des Playes et fractures de la tête* Paris. 1561. 8.

Ej. *deux Livres de chirurgie, de la génération de l'homme, des monstres tant terrestres-que marins* etc. ib. 1573. 8.

Ej. *Discours de la Mumie, de la Licorne* etc. ib. 1582. 4.

Opera, lat. per Jo. Guillemeau ibid. 1582. fol.

§. 231.

LEON. FIORAVANTI Eques Bononienfis .†. 1588.

Empiricus, alchymista, peregrinator etc. inuentor balsami sui nominis.

Ej. *Tesoro della vita umana* Ven. 1570. 8.

Ej. *Chirurgia; distinta in III Libri* ibid. 1582. 8.

§. 232.

§. 232.

FRANC. ARCAEVS Fraxinalensis.

Chirurgus Hispanus, itidem balsami compositione clarus.

EJ. *de recta curandorum vulnerum ratione*
L. II. Antwerp. 1574. 8.

§. 233.

CASP. TAGLIACOTIVS Bononienfis .†. 1599.

Professor in academia patria.

Artem chirurgicam, nasum, auriculas, labia aliaque id genus membra, si deperdita fuerint, e brachii corio restituendi, non quidem inuenit, sed restauravit et saepissime feliciter perfecit, et opere, si non ad praxin exercendam, attamen ad *reproductionis* historiam maxime inemorabili, fusissime descripsit.

EJ. *de curtorum chirurgia per insitionem*
L. II. Venet. 1597. fol.

Compendium quasi dedit Jo. Bapt. Cortesius *miscellan. medicinal.* Messan. 1625.
fol. Dec. III. pag. 80-130.

Pluribus v. Haller ad Boerhaavii *method. studii medici* p. 729.

1D. *biblioth. chirurg.* Vol. I. p. 272. sq.

it. cl. Portal *hist. de l'anat. et de la Chir.*
Vol. II. p. 169.

OBSTETRICII.

§. 234.

FRANC. ROUSSET

Medicus Gallus. *Caesareae sectionis masculus defensor.*

Ej. *Traité nouveau de l'hysterotomotokie ou enfantement Césarien.* Par. 1581. 8.

germ. Argent. 1583. 8.

lat. vertente Casp. Baubino Bas. 1582.
8. ib. 1588. 8. et al.

it. in collect. gynaeccior. Bauhiniana.

Ej. *Rousseti apologia pro partu caesareo*
Par. 1598. 8.

Ej. *de lithopaedio Senonensi carmen* Francof.
1601. 8.

§. 235.

JAC. GUILLEMEAU Aurelianensis .†. 1612.

Paraei discipulus. Chirurgus regius. Vir
egregie doctus.

Ej. *heureux accouchement des femmes* Paris.
1609. 8. et al.

Ej. *Chirurgie françoise* ib. 1594. fol.

Ej.

EJ. *Traité de la parfaite methode d'enbaumer les corps.*

c. reliquis operibus gall. ib. 1598. fol.

SCRR. AD MEDICINAM FORENSEM
ET CVRAM SANITATIS PVBLICAE.

§. 236.

JOACH. STRÜPPE Gelhusanus.

EJ. *Nützliche Reformation zu guter Gesundheit u. christlicher Ordnung* Francof. 1573. 4.

Primus ni fallor qui eam artis salutaris partem, quam nunc *politiam medicam* vocant, ex professo tractandam sibi sumsit. Sapientia continet hic liber consilia de aëre puro seruando, munditie platearum, sepulturis ab habitatione viuorum separandis, de iis opificiorum generibus, quae aërem inquinant, de victu sano et quid ad eum conferre possint molitores, pistorum, laniones, oenopolae etc. De obstetricibus ordinandis, pharmacopoliis visitandis, nosocomiis instruendis, empiricis et medicastris arcendis et f. p.

EJ. *anchora famis sitis valetudinisque mortalium i. e. neue Speis-Kammer u. Speis-Keller in vorstehenden Hungers-nothen, Kriegsläufsten* etc. ib. 1573. 4.

De

De multifariis succedaneis Cerealium. it.
de alimentis diu conseruandis etc.

EJ. *consensus medicorum super mumia* ib.
1574. 4.

germ. ib. eod. 4.

Prima super mumiis Aegyptiacis monographia.

§. 237.

FORTVNATVS FIDELIS Siculus .†. 1630.

In patria artem exercuit. Ex primis iuris-
prudentiae medicae scriptoribus.

EJ. *de relationibus medicorum* L. IV. Pa-
norm. 1598. 4. et al.

it. f. t. (pseudonymo) Th. Reinesii *schola*
ICtorum medica Lips. 1675. 8.

VETERINARII.

§. 238.

FRANC. DE LA REYNA Zamorensis.

Medicus veterinarius in vrbe patria.

EJ. *Libro de Albeyteria* Burg. 1564. 4.

it. c. notis Ferdin. Calvi veterinarii
Placentini. Compluti 1623. 4.

cf. Bened. Hier. Feyjoò *Cartas eru-
ditas* T. III. Madrit. 1751. 4. p. 344. fq.

Jof.

Jos. Quer *Flora Española* T.I. Madrit.
1762. 4. pag. 371. sq.

§. 239.

CAR. RVINI

Senator Bononienfis.

EJ. *Anatomia del Cavallo*. Bonon. 1598. 4.
1607. II Vol. fol.

germ. studio Petr. Uffenbach Francof.
1603. fol.

§. 240.

JO. HEROARD Monspeliensis .†. 1628.

Archiatr regius.

EJ. *hippofteologie* Par. 1599. 4.

cf. cl. Moehfen *Befchr. einer Berlin.*
Medaillen-Samml. Vol. I. p. 161. fqq.

PHILOSOPHI etc.

§. 241.

JO. BAPT. PORTA Neapolitanus .†. 1615.

EJ. *de humana phyfiognomia* L. IV. Vic-
aquenfis 1586. fol. et al.

EJ. *Phytognomonica* L. VIII. Neap. 1588.
fol. Francof. 1591. 8.

EJ. *Magia naturalis* L. IV. Antwerp. 1560.
8.

§. 241.

§. 242.

Jo. HVARTE Navarrensis.

Ej. *Examen de los ingenios para las ciencias* Lucronii 1580. 8. (Antwerp.) 1603. 12.
et al.

germ. vertente Gotth. Ephr. Lessing
Serveß. 1752. 8. 1785. 8.

SECTIO XI.

SECVLI XVIIIMI

PRIVS DIMIDIUM.

§. 243.

Vix alia est periodus, qua medicinae maiora fata, secundi et aduersi generis, contigerint, quam ea ipsa, ad quam nunc accedimus. Bellum tricennale Principes Europae adeo occupabat, vt si a Carolo I. Angliae discesseris, vix alius naturae studio vel ipse incumbere vel id saltem adiuuare potuerit. Huic alia successit eaque fere magis adhuc fatalis calamitas, vanum hypothesium studium, quod quantum tum maxime temporis vniuersae medicinae nocuerit, facile patebit cuius vel Cartesianam et Helmontianam et Sylvianam sectas cogitanti. Medebatur tamen ab altera parte huic lvi, et impense augebatur sanior medicina, tum Baconis a Verulamio viuido feruore, quo in ipsam naturae nudae contemplationem ferebatur, eamque ipsam ardentissime commenda-

bat;

bat; tum vero maxime reuiuifcente quasi *zootomiae* et *viuifectionum* studio, quo nullum aliud arti falutari tot tantaque fumma incrementa impertiit. His vnice adminiculis vniuerfa conualuit *phvfiologia*, quam omne praecedentis feculi anatomicorum fludium et iuncti labores mancam tamen et hiuleam reliquerant, ideo quod vnice in humanis cadaueribus fubfifterent, quorum diffectione chirurgia quidem magna vt vidimus capiebat argumenta; *phvfiologia* vero interim, et quae eam preffo fequitur pede *pathologia*, et vniuerfum ergo fanioris *therapiae* fundamentum velut in Cimeriis tenebris fepulta quafi latitarent.

ANATOMICI et PHVSIOLOGI.

§. 244.

Faciem eam zootomicam, iftas quas diximus tenebras diffipantem, praetuliffe cenfendus eft

HIERON. FABRICIVS a patria vulgo dictus
AB AQVAPENDENTE .†. 1619. aet. 82.

Fallopil difcipulus. Profeflor Patavinus.

Theatrum

Theatrum anatomicum Patavinum inaugu-
rauit, dirigente viro summo Paulo Sarpi
Servita (quem vulgo Fra Paolo vocant)
exstructum.

EJ. Fabricii *de venarum offiolis* L. Patav.
1603. fol.

ID. *de formato foetu* ib. eod. fol.

ID. *de formatione oui et pulli* ib. 1621. fol.

ID. *de visione, voce et auditu* ib. 1603. fol.

ID. *de locutione et eius instrumentis* Venet.
1603. 4.

ID. *de motu locali animalium* Patav. 1618. 4.

Opera omnia anatomica et physologica ex
ed. Jo. Bohnii Lips. 1687.

it. c. praef. Bern. Sigfr. Albini Lugd.
Bat. 1738. fol.

EJ. *opera chirurgica* Venet. 1619. fol. LB.
1723. fol.

Vitam viri operum anatomicorum editioni
Batavae, quam diximus, praemisit Albinus.

§. 245.

JVL. CASSERIUS Placentinus .†. 1616. aet. 71.
Fabricii discipulus et successor.

N

Cuius

Cuius nomen seruant fontanellae in cranio neonati retro aures positaе.

EJ. *de vocis auditusque organis historia anatomica* Ferrar. 1600. fol.

EJ. *Penthaesthesia h. e. de quinque sensibus* Venet. 1609. fol. Francof. eod. fol.

Idem maius opus vniuersae anatomes corporis humani parauerat, cui LXXVIII tabulas eo fine aeri incisas destinauerat. Morte autem praepeditus, easdem (praeter vnā quae intercidit) post fata eius edidit et XX aliis, partim propriis (quo praesertim X osteologicae pertinent) partim e Vesaliano opere mutuatis auxit DAN. BVCRETIVS Vratislaviensis, et (iunctim cum Spigellii *de h. t. fabrica* L. X. itidem posthumis) edidit Venet. 1627 fol.

Aliae IX tabulae Casserii accesserunt Spigellii libro *de humano foetu*.

Omnes CVI recusae c. comment. SIM. PAVLI Rostockiensis (.†. 1689. aet. 77.) Prof. Havniensis, Francof. 1632. 4.

germ. ib. eod. 4. ib. 1707. 4.

§. 246.

ADR. SPIGEL Bruxellensis .†. 1625. aet. 47.

Casserii successor

vel lobulo hepatis, sui nominis, in vulgus
notus.

EJ. *de corporis humani fabrica* L. X. opus
posthumum quod modo obiter tetigimus, cui
editor Bucretius XCVII tabulas, tum Cas-
serianas tum proprias iunxit Venet. 1627. fol.

EJ. *de humano foetu* L. *singularis*; itidem
posthumus ex ed. Liberal. Cremae Pat.
1626. fol.

Acceſſerunt IX tabulae Casſerianae, quas
memorauimus, et Xma Spigelio propria.

EJ. *de lumbrico lato* L. Patav. 1618. 4.

EJ. *de semitertiana* L. IV. Erf. 1624. 4.

EJ. *isagoges in rem herbariam* L. II. 1606. 4.
Lugd. Bat. 1633. 16. Accessit huic nitidae
editioni Adolph. Vorstii *catal. plantarum*
horti et agri Lugduno - Batavi.

Haec opera iunctim prodierunt c. tabulis
Casserii et Bucretii, editore Jo. Antonide
van der Linden Amst. 1645. II Vol. fol.
(inſertis ſimul Aſellii *de lacribus*, Harvaei *de*

motu cordis et sanguinis et Walaei de motu chyli et sanguinis classicis opusculis.)

§. 247.

SANCTOR. SANCTORIVS Justinopolitanus
†. 1636. aet. 75.

Professor Patavinus, tum medicus Venetus.

Ej. *de statica medicina aphorismi*

classici opusculi (quod Boerhaavius
ipsis Hippocraticis aphorismis praeferre non
dubitavit) binas saltem editiones ipse curavit:
viz. Venet. 1614. 12. et auctius ibid. 1634. 16.

E reliquis numerosissimis editionibus se-
quentes citasse sufficiat:

c. comment. Listeri Lond. 1700. 12. Lugd.
Bat. 1703. 12.

c. Baglivii *canone ad rectum statices usum*
Rom. 1704. 12.

c. Dodarti et Keilii de eod. argum.
libellis ex ed. P. Noguez. Paris. 1723. II Vol. 12.

c. comment. Lorryi Paris. 1770. 12.

it. in (Henningeri) *collect. scriptor. diae-
teticor.* Lips. 1726. 8.

it. ad calcem Gorteriani super eod. ar-
gum. operis.

Ej.

EJ. Sanctorii *commentar. in Imam Fen Ini Libri Canonis Avicennae* Venet. 1646. 4.

EJ. *methodus vitandorum errorum in arte medica* Venet. 1602. fol.

Giov. F. Cogroffi *Saggi della medic. Italiana nelle quali le Invenz. del Santorio s. illustr.* Pad. 1724. 4.

Arcudii Capelli *de vita Sanctorii L.* Venet. 1750. 4.

S. 248.

JO. RIOLANVS (Jo. fil.) Parisinus. †. 1657. aet. 80.

per 44 annos Prof. in academia patria.

Plura eius opera anatomici argumenti iun-
ctim prodierunt s. t. *Anthropographiae et osteo-
logiae* Paris. 1626. 4. et ex edit. Guid. Patin.
ib. 1649. fol. *Anthropologia* L. VII. constat.
Osteologia autem complectitur praeter isagogen,
in Galenum *de ossibus* commentarium, si-
miae sceleti descriptionem, et ex Hippocraticis
libris collectanea osteologica.

EJ. *encheiridium anatomicum et pathologicum*
Paris. 1648. 12.

EJ. *opuscula anatomica* Paris. 1652. 12.

EJ. *opuscula noua anatomica* ib. 1653. 8.

EJ. *Gigantomachie* Par. 1613. 8. et *Gigantologie* ib. 1618. 8. aduersus Nic. Habicot qui sceleton elephantinum a. 1613 in Delphinatu effossum pro Teutobochi regis funere venditabat.

Curatum indicem scriptorum eristicorum, ea occasione editorum videtis in *Catal. libror. Ducis de Valliere* Vol. I. p. 487.

§. 249.

GVIL. HARVEY Folkstonio - Cantienfis, .†. 1657. aet. 80.

Archiater regis Caroli I. Stuarti.

Fabricii ab Aquapend. discipulus, inde ab a. 1616 Londini in priuatis praelectionibus novum de sanguinis per vniuersum corpus circulo inuentum docuit, demumque publici iuris fecit classico et quod epocham in historia medicinae constituit opusculo, cui titulus:

Exercitatio anatomica de motu cordis et sanguinis in animalibus Francof. 1628. 4. (editio prima et princeps, et quae sola ipsius Harvaei auctoritatem prae se fert.)

Et si

Etſi ingens aduerſus eam inſurgeret ad-
verſariorum caterua, nemini tamen reſpondit
ſapiens eius auctor, praeter vnicum Riolanum.

EJ. *Exercitationes anatomiae II. de circulatione
ſanguinis ad Jo. Riolanum fil. Cantabr. 1649.*
12. Pariſ. 1650. 12.

Iunctim cum priore ſaepiſſime reſuae
v.c. Roterod. 1671. 12. cum Jac. de Back
diff. de corde.

Glaſguae 1751. 12.

inſertae quoque operibus Spigelii, quae
modo citauimus.

EJ. *Exercitationes de generatione animalium.*
quibus accedunt quaedam de partu: de mem-
branis ac humoribus uteri: et de conceptione.
Lond. 1651. 4. (edente G. ENT.)

it. Lugd. Bat. 1651. 15. Amſt. eod. 12. et alias.

Obſervationes et historiae omnes et ſingulae
e Harvaei lib. de generat. animal. excerptae et
in accuratiſſimum ordinem redaetae. it. Wilh.
Langly *de generatione animalium obſervatio-*
nes quaedam. Accedunt oui foecundi ſingulis
ab incubatione diebus factae inſpectiones; vt
et obſervationum anatomico-med. Decades IV.
(praetantiſſimae); denique cadauera balfamo

condiendi modus (Swammerdamii) studio
JVST. SCHRADERI. Amst. 1674. 12. egregius
et immerito parum notus liber.

EJ. Harvaei *sectio* Thomae Parre, *senis*
150 annorum

posthumum prodiit cum JO. BETTO *de ortu*
et natura sanguinis Lond. 1669. 8.

Opera Harvaei (principalia) cum praefat.
Bern. Sigfr. Albini LB. 1737. 4.

Omnia vero cura collegii medici Londi-
nensis 1766. 4 maj.

Vita viri extat in splendida pinacotheca
cui titulus: *the Heads of illustrious Persons*
of Great Britain by J. Houbraken *and* G.
Vertue Lond. 1743. fol. max. Vol. I. p. 83.

it. in edit. operum Londinensi, quam
modo citauimus.

§. 230.

Ex primis circuli sanguinis defensoribus
et nouae doctrinae assēclis prae reliquis me-
ritissimus exstat

JO. WALAEVS Medioburgensis .†. 1649.
aet. 45.

Professor Leydenfis.

EJ.

EJ. *Epistolae duae de motu chyli et sanguinis ad Th. Bartholinum c. huj. editione institutionum anatomicar. patris sui, editae Lugd. Bat. 1641. 8. 1651. 8. et alias.*

it. in edit. operum Spigelii.

§. 251.

In idem memorabile tempus incidit illustre inuentum vniuersi fere systematis *vasorum absorbentium*: lacteorum viz., tum lymphaticorum, et ductus thoracici. De singulorum inuentoribus seorsim.

§. 252.

CASP. ASELLIVS Cremonensis .†. 1626.
aet. 45.

Prof. Ticinensis.

Nomen eius fert pancreas sic dictum Asellii in mesenterio canino.

Lactea inuenit, aut post Erasistratum reperit, d. 22 Jul. 1622.

EJ. *de lactibus s. lacteis venis* (opus posthumum) Mediol. 1627. 4. Basil. 1628. 4. et al.
it. in collect. operum Spigelii.

§. 253.

JO. PECQVET Dieppensis .†. 1674.

N 5

Sodalis

Sodalis acad. scient. Paris.

A. 1649 ductum thoracicum inuenit.

EJ. *Experimenta noua anatonica, quibus incognitum chyli receptaculum, et ab eo per thoracem in ramos usque subclauios vasa lactea deteguntur.* acc. *Dissertatio de circulatione sanguinis et chyli motu* Paris. 1651. 4.

it. Harderv. 1651. 12.

ed. auctior Paris. 1654. 4.

§. 254.

De primo lymphaticorum vasorum inuentore ambigitur.

Angli IOLYFFIO tribuunt, qui a. 1652. m. Jun. Glissonio prolixè de eorum in variis corporis animalis partibus habitu retulit.

Sibi ipsi ea vindicare studuit Th. Bartholinus, de quo mox pluribus.

Vtrumque tamen praecessisse videtur OLAVS RVDBEK Arosia-Suecus .†. 1702. aet. 73.

Professor, demumque curator acad. Upsalien-
s: praeter alia quoque voluminoso *Atlanticae* opere paradoxorum plenissimo clarus.

Vasa

Vasa lymphatica s. vt vocabat aquosa, reginae suae, Christinae, demonstravit m. Apr. 1652.

EJ. *disp. de circulatione sanguinis Arosiae* 1652. 4.

EJ. *nova exercitatio anatomica exhibens dudus hepatis aquosos et vasa glandularum serosa* ib. 1653. 4.

EJ. *de sero eiusque vasis disp.* Upsl. 1661. 4.

Haec recusa in Halleri *collect. disp. anatom.* Vol. VII.

Altera autem, cum aliis ad systema lymphaticum pertinentibus Pecqueti et Bartholini scriptis in SIBOLDI HEMSTERHUYVS *messe aurea* Heidelb. 1659. 8.

§. 255.

THOMAS BARTHOLINVS Casp. fil. †. 1680 aet. 64.

Prof. Havniensis; vir doctissimus de vni-versa arte salutari meritissimus, et cuius gens clarorum medicorum maxime fertilis fuit.

EJ. *Anatomia ex Casp. Bartholini parentis institutionibus etc. locupletata.* acc. Walaevi epistolae supra citatae LB. 1641. 8.

saepe

saepe recusa. ed. 3ta LB. 1651. 8.

it. ex ed. Ger. Blasii ib. 1673. 8.

10. Bartholinus *de lacteis thoracicis in homine et brutis nuper observatis*. Hafn. 1652. 4.

EJ. *vasa lymphatica nuper Hafniae in animalibus inuenta, et hepatis exsequiae* ib. 1653. 4.

Haec iunctim edita cum Pecqueti libello in Jo. ALCID. MUNIERI *sylloge anat. de venis tam lacteis thoracicis quam lymphaticis nouissime repertis* Genuae 1654. 8.

EJ. Bartholini *vasa lymphatica in homine nuper inuenta* Hafn. 1654. 4.

Taceo numerosa EJ. scripta critica et apologetica ea occasione aduersus Jo. Riolanum, LVD. DE BILS aliosque edita; pleraque iunctim excusa s. t. *Opusculor. anatomicor. de lacteis thoracicis et lymphaticis vasis* ib. 1670. 8.

EJ. *historiarum anatomicarum* Centuriae VI. Hafn. 1654 – 61. III Vol. 8.

10. *de pulmonum substantia et motu* ibid. 1663. 8. cum Malpighii de eod. argum. epistolis.

EJ.

EJ. *epistolarum medicarum* Centuriae IV. ib.
1663-67. IV vol. 8.

ID. *de medicina Danorum domestica* ib. 1666. 8.

Idem quoque collegit et edidit: *Acta
Hafniensia* ib. 1673-80. V vol. 4.

Guil. Wormii *orat. in obitum* Th.
Bartholini 1680. 4.

CASP. BARTHOLINVS Thomae fil. Casp.
nep. †. 17...

EJ. *de diaphragmatis structura noua* Paris.
1676. 8.

Cum OLIG. JACOBÆI *de ranis observ.*
quae postmodum observationibus *de lacertis*
auctiores recusae sunt Hafn. 1686. 8.

EJ. Bartholini *de ouariis mulierum* epist.
Romae 1677. 8. Norimb. 1679. 8.

ID. *de ductu salinali nouo* Hafn. 1684. 4.

EJ. *Specimen historiae anatomicae* ib. 1701. 4.

§. 256.

Sed et Germani eo aetio anatomen et
physiologiam egregiis auxerunt inuentis.

JO. GEORG. WIRSÜNG Bauarus. occisus
d. 22 Aug. 1643.

Veslingii

Veslingii professor.

Ductui pancreatico in homine primum ab eo demonstrato, nomen eius mansit.

Ipsum suum ductum Patavii a. 1642 (fol. transv.) aeri incidi curavit, cuius bina adhuc exempla ibi loci in bibliotheca nationis Germanicae extabant, quorum alterum benevolentia cl. Caldanii ad me transiit. Pancreas eiusque ductum et vicina viscera exhibet naturali magnitudine, subiuncta brevis explicatione, et inscripto sequenti titulo:

*FIGVRA DVCTVS CVIVSDAM CVM MVLTIPPLICIBVS
SVIS RAMVLIS NOVITER IN PANCREATE A IO.
GEORG. WIRSUNG PHIL. ET MED. D. IN
DIVERSIS CORPORIBVS HVMANIS
OBSERVATI.*

§. 257.

Jo. KEPLER Wiela - Württembergensis .†.
1630. aet. 59.

Vir summus etsi subinde paradoxus, theoria visus et genuina functione partium oculi egregie de physiologia meruit.

Ej. *ad Vitellionem paralipomena* Francof. 1604. 4.

Ej. *Dioptrice* Aug. Vindel. 1611. 4.

it.

it. c. Gassendii *institut. astronom.* Lond.
1653. 8.

Vitam praemisit Hanschius editioni
suae *epistolarum ad Keplerum scriptarum* f. l.
1718. fol.

Cf. quoque cl. Kaestner in *Göttingisch.*
Magaz. 1781. P. IV.

LVDOV. KEPLER. Jo. fil. Pragensis .†.
1663. aet. 56.

Medicus Regiomontanus.

EJ. *Febris epidemica Regiomontana a.* 1649.
studiosis tantum initio, commune canuictorium
intransibus, exitialis. Elbing. 1650. 4.

§. 258.

CONR. VICTOR. SCHNEIDER, Bitterfelda.
Misnensis .†. 1680. aet. 66.

Prof. Wittenbergensis.

Nomen eius fert membrana pituitaria na-
rium internarum, quarum vniuersam fabricam
et vsum, atque olfactus rationem primus eruit.

De plerisque caluariae ossibus libellos sin-
gulares scripsit, inter quos excellit classicus:
de osse cribriformi et sensu ac organo odoratus
Witteb. 1655. 12.

EJ.

Ej. *de cataractis* L. V. Witteb. 1660. 64.
V vol. 4.

§. 259.

Jo. VESLING, Mindensis. Westphalus .†.
1649. aet. 51.

Medicus Consulis Veneti in Aegypto degentis; posthac Prof. Patavinus.

Vir de utraque anatome et botanica longe meritissimus.

Ej. *Syntagma anatomicum* Patav. 1641. 4.
Francof. eod. 12. et al.

it. c. notis et auctariis Ger. Blasii. Amst.
1666. 4.

Ej. Veslingii *observationes anatomicae* (posthumae praestantissimae) Hafn. 1664. 8.

Ej. *de plantis Aegypti observationes* Patav.
1638. 4.

Ej. *Opobalsami veteribus cogniti vindiciae*
ib. 1644. 4. utrumque opus accessit quoque
Alpini *hist. nat. Aeg.*

§. 260.

GVERNER. ROLFINK Hamburgensis .†.
1673. aet. 75.

Prof.

Prof. Jenensis, non quidem inuentor, sed qui magna eius aevi inuenta quae diximus, candide agnouit atque mature per Germaniam propagauit, et quem non sine grati animi sensu nominare mihi liceat, quod primus idem theatrum anatomicum eundemque horum medicum Jenae condiderit, in quibus et ego profeci.

EJ. *Dissertationes anatomicae* Jenae 1656. 4.

EJ. *ordo et methodus generationi dicatarum partium per anatomen cognoscendi fabricam* ib. 1664. 4.

EJ. *de purgantibus vegetabilibus* L. ib. 1667. 4.

Cfr. OTH. SPERLINGII praefamen ad Rol-
finkii *de partib. generat.* L.

BOTANICI.

§. 261.

Praeter Veslingium maxime hic nominandus venit

JOACH. JVNGIVS Lubeccensis .†. 1657. aet. 71.

Prof. matheseos Giessensis et Rostochiensis, medicinae Helmstadiensis, demumque Rector gymnasii Hamburgensis.

O

EJ.

EJ. *doxoscopiae physicae minores* Hamb. 1662. 4.
 it. f. t. *praecipuae opiniones physicae* ibid.
 1679. 4.

EJ. *isagoge phytoscopica* ib. 1679. 4.
 iunctim c. priore f. t. EJ. *opuscul. botanico-physic.* c. JOS. DE AROMATARIIS *epist. de generat. plantar. ex seminibus*; cura Jo. Seb. Albrecht. Coburg. 1747. 4.

EJ. Jungii *historia vermium* Hamb. 1691. 4.

SCRR. HISTORIAE NATVRALIS.

§. 262.

FRANC. HERNANDEZ

Medicus Hispanus, Mexicum missus a Philippo II. ad naturalem eius regni historiam conscribendam, cui 60'000 ducatorum impensi sunt.

Primo tunc prodierunt: FRANC. XIMENES *quatro libros de la naturaleza y virtudes de las plantas y animales que estan recevidos en el uso de medicina en la Nueva España etc. con lo que el Dr. Hernandez escribio en lengua latina.* Mexico 1615. 4.

Diu

Diu demum post obitum Hernandis totum opus in lucem est editum f. t:

Ej. *plantarum, animalium, mineralium Mexicanorum historia; a Nardo Ant. Reccho (Montecorvinate, medico Neapolitano) collecta et in ordinem digesta; a Jo. Terrentio (Constantiense) notis illustrata. Rom. 1651. fol. c. 800 iconib. edita cura Lynceorum academiae; accedunt: aliorum nouae Hispaniae animalium Nardi Ant. Recchi expositio (— eaque praestantissima —) per Jo. Fabrum (Bambergensem Botanicum P. M^{xmi}) it. Fabii Columnae annotat. et additiones in Recchum; et principis Freder. Caesii (academiae Lynceorum conditoris) tabulae phytosophicae; denique ipsius Franc. Hernandis supplementor. L.*

§. 263.

Jo. JONSTON Polonus (e gente Scotica)
†. 1675. aet. 72.

Per integrum decennium vniuersam fere Europam, maxime historiae animalium causa, peragrauit, ingentemque eorum numerum a

meritissimo artifice Matth. Merian aeri incidi curauit.

Ej. *historiae naturalis de piscibus et cetis* L.V. it. *de exsanguibus aquaticis* L.IV. Frf. 1649. fol.

Ej. *hist. nat. de auibus* L.VI. ib. 1650. fol.

Ej. *hist. nat. de quadrupedibus* L.VIII. ib. 1652. fol.

Ej. *de insectis* L.III. it. *de serpentibus etc.* L.II. 1653. fol.

Iunctim saepius recusi.

it. f. t. HENR. RUYSCHII Frid. fil. *theatrum uniuersale omnium animalium* Amst. 1718. II Vol. fol.

Ej. *Jonstoni notitia regni vegetabilis* Lips. 1661. 12.

Ej. *dendrographiae* L.X. Francof. 1662. fol.

Ej. *notitia regni mineralis* Lips. 1661. 12.

Ej. *thcumatographia naturalis* Amst. 1632. 12. ib. 1665. 12. et alias.

Ej. *Enchiridii nosologici generalis et specialis* L.VIII. 1625. 8.

Ej. *idea uniuersae medicinae practicae* L.X. Amst. 1644. 12. et al.

§. 264.

OLAVS WORM Aarhusa — Danus .†. 1654.
aet. 67.

Prof. graecae ling. et medicinae Havniens.
Nomen eius immerito ferunt pridem ante
eum notissima ossicula triquetra caluariae.

EJ. *historia animalis quod in Norvegia quān-
doque e nubibus decidit* etc. (Marmota leming)
Hafn. 1653. 4.

EJ. *Museum Wormianum* Amst. 1655. fol.
(cui et prius opusculum insertum est.)

EJ. *et ad eum epistolae* Hafn. 1728. 8. it.
ib. 1751. II Vol. 8.

Th. Bartholini *oratio in excessum* Ol.
Wormii Hafn. 1655. 4.

SCRR. AD MATERIAM MEDICAM.

§. 265.

GVIL. PISO Leydenfis
medicus Leydenfis, qui cum Mauritio
Nassavico Brasiliam adierat.

EJ. *historiae naturalis Brasiliae* L. IV. Amst.
1648. fol.

it. f. t. EJ. *de utriusque Indiae historia na-
turali et medica* Amst. 1658. fol.

O 3

utrique

utriusque editioni accedunt GEORG. MARCGRAFII Liebftadio Mifnens. (.†. 1644. aet. 34) *hifloriae naturalis* Brafiliae L. IV. (opus posthumum, sed classicum et ex quo Pifo vberime hausit; in ordinem redegit et animadversionibus auxit JO. DE LAËT, vir praestantissimus.)

Posteriore editione continetur quoque JAC. BONTII Leydenfis *de medicina Indorum* Lib. cum eiusdem *observationibus ex diffec̃tione cadaverum* (quorum iam p. 173. obiter meminimus).

CHEMICI et PHARMACEVTAE.

§. 266.

JO. REY ex pago Bugue ditionis Guyennensis.

Medicus Petricordienfis.

Ex primis aëris factitii inuentoribus.

EJ. *Essays sur la recherche de la cause pour laquelle l'Estain et le Plomb augmentent de poids quand on les calcine.* Bazas. 1630. 8.

it. ex ed. Gobeti Paris. 1777. 8.

§. 267.

JO. RVD. GLAVBER Germanus.

Amstelo-

Amstelodami chemicis et alchemicis laboribus consenuit.

Sale medio sui nominis vulgo notissimus.

EJ. *Opera. germ.* Frf. 1658 sq. II Vol. 4.

§. 268.

JO. SCHRÖDER Westphalus .†. 1664. aet. 65.
Medicus Francofurtensis.

Instaurator fanioris pharmaciae.

EJ. *Pharmacopoeia medico-chymica f. thesaurus pharmacologicus* Ulm. 1641. 4.

germ. f. t. Arzneyschatz Francof. 1718. III
Vol. fol. c. comment. Fr. Hofmanni patris, Ettmülleri alior.

PATHOLOGI et THERAPEVTAE.

§. 269.

GVIL. BALLONIVS (de Baillou) Parisinus
.†. 1616. aet. 78.

Prof. Parisinus

discipulus Dureti; totus Hippocraticus.

Scripta eius posthuma edidit Jac. Thevart.

EJ. *epidemiorum et ephemeridum* (inde ab
a. 1570-79) L. Paris. 1640. 4.

EJ. *consiliorum medicorum* L. I. Paris. 1635.
4. L. II. ib. 1636. 4. L. III. ib. 1639. 4.

EJ. *paradigmata et historiae morborum ob
raritatem observatione dignissimae* ib. 1648. 4.

Opera Venet. 1734. IV vol. 4.

it. c. praef. Theod. Tronchin. Genev.
1762. IV vol. 4.

Vitam auctoris scripsit Ren. Moreau
Par. 1641. 4. et c. oper.

§. 270.

LAZARVS RIVERIVS (Riviere) Monspe-
liensis .†. 1655. aet. 67.

Prof. in academia patria: vel potione sui
nominis vulgo notus.

Sennertum nimis liberaliter neque satis
ingenue exscripsit.

EJ. *observationes medicae et curationes in-
fignes* Cent. I–III. Paris. 1646. 4. et al. Cent.
IVta (posthuma) Hagae Com. 1659. 8.

EJ. *praxis medica cum theoria* Paris. 1640.
8. et al.

EJ. *methodus curandarum febrium* Paris.
1648. 8.

Opera Lugd. 1663. fol. Ven. 1733. fol. et al.

Spuria

Spuria vero sunt et supposititia: *Arcana Riverii a Bernardino Christini edita* Ven. 1676. 4. et al.

§. 271.

DANIEL SENNERT Vratislauiensis .†. 1637. aet. 66.

Prof. Wittebergensis.

Saniora chemicae sectae placita cum Galenicis combinare studuit.

EJ. *de consensu et dissensu Galenicorum et peripateticorum cum chymicis* Witteb. 1619. 8. Paris. 1633. 4.

EJ. *institutionum medicarum* L. V. Witteb. 1611. 4.

EJ. *practicae medicinae* L. I–IV, Witteb. 1628–35. VI vol. 4.

EJ. *paralipomena c. praemissa methodo discendi medicinam* ibid. 1642. 4.

EJ. *Opera* Paris. 1645. fol. Venet. 1651. fol. ed. maxime completa Lugd. 1676. VI Vol. fol.

Aug. Büchneri *paneg. in obitum Sennerti* ap. Witte *memor. medicor.* p. 88. sq.

§. 272.

JO. BAPT. VAN HELMONT Bruxellensis
†. 1644. aet. 67.

Homo paradoxus, mysticus, philosophus per ignem, sagacissimi tamen ingenii, qui etsi non primus tamen princeps Galenicos de quatuor in sanguine humoribus, errores, masculine confutavit, vitale autem principium *archaei* nomine ornavit, *gas* suum s. aëris factitii species diu ante nuperos constituit etc.

Nomen eius adhuc fert tum *offa*, quam vulgo saponem chemicum vocant; tum *ludus* qui lapidis calcarei singularis species est, cubis constans, qui spataceis dissepimentis distinguuntur *).

Numerosa eius scripta obscuris plerumque et paradoxis titulis insignita sunt. Ad maxime memorabilia pertinent sequentes:

EJ.

- *) Cum singulare et satis rarum hoc lapidum figuratorum genus, a multis historiae naturalis auctoribus cum aliis male confundatur, operae pretium duxi, iconem eiusdem genuinam exhibere in *Handbuch der Naturgeschichte* ed. 2. tab. III. fig. 13.

EJ. *scholarum humoristarum passiva deceptio.*

EJ. *complexionum figmentum.*

EJ. *Archaeus faber.*

EJ. *Ius duumviratus.*

ID. *de lithiasi.*

ID. *de febribus.*

EJ. *Gas aquae.*

EJ. *Blas humanum.*

ID. *de flatibus.*

EJ. *inuentio tartari in morbis temeraria.*

Opera iunctim edidit, post fata auctoris, filius eius, quem mox citabimus. Amstel. ap. Elzevir. 1648. 4. Frf. 1682. II Vol. 4. et al.

Vitae propriae notitiam aliquam dedit in tumulo pestis. it. in scripto, cui tit. studia authoris.

Cf. quoque Gottfr. Arnold Kirchen- u. Ketzer - Historie L. III. cap. 8. p. 73. sqq.

§. 273.

FRANC. MERCVR. VAN HELMONT JO. Bapt. fil. .†. 1699. aet. 82.

Patre adhuc longe magis paradoxus, alchemist, cabalista etc. etc. acris tamen quoque ingenii, et qui in Leibnitii aliorumque summo.

summorum eius aevi virorum necessitudinem venit.

EJ. *paradoxal Discourses, concerning the macrocosm and microcosm, and their union.* Lond. 1685. 4.

germ. Hamb. 1691. 8.

EJ. *alphabeti veri naturalis hebraici brevissima delineatio* Sulzbaci 1657. 12.

EJ. *observationes circa hominem eiusque morbos* Amst. 1692. 12.

Latinas fecit Jo. CONR. AMMAN Scaphusinus, vir meritissimus, cuius editionem Caesarii Aureliani supra citavimus, sed qui longe maxime inclaruit felicissima methodo surdos instruendi, quam libello summi pretii explicavit s. t. *surdus loquens s. methodus qua, qui surdus natus est, loqui discere possit.* Amstel. 1692. 12. et al.

§. 274.

FRANC. SYLVIVS DE LE BOË Hanovienſis
†. 1672. aet. 58.

Prof. Leydenſis.

Auctor ſectae medicae poſt Galenicam et Paracelſicam tertiae principis et quae magno generis humani damno diu in Europa regnavit.

Cum

Cum enim aliis corporis humani humoribus inquilinis acidam indolem, aliis alcalinam male tribueret, et plurimas chylicationis et sanguificationis functiones, ad mixtionem eorum et inde natam efferuescentiam erronee referret, maximam morborum partem fere vt Helmontius pater, ex acidi abundantia deriuabat, huicque subigendo absorbentibus, diaphoreticis, et calido omnino regimine obuiam ibat. Triste adeo sed memorabile exemplum praebuit quam funesta et humano generi lethifera euadat therapia, nisi saniori et casta physiologiae nitatur.

Vtili interim instituto primus hic medicinae studiosos ad nosocomia frequentanda et ad ipsos aegrotorum lectulos duxit.

Nomen eius mansit tam cerebri quibusdam partibus, etsi antea notis, aquaeductui, fossae, corpori fimbriato etc., quam salibus suis, digestiuo, volatili oleoso etc.

Idem quoque primus epiphyfin lenticularem incudis pro peculiari quodam ossiculo haud bene venditauit.

Ej.

Ej. *Dissertationum medicarum decas* Amst. 1663. 12.

Ej. *praxeos medicae idea nova* L. IV. LB. 1667-74. III Vol. 12.

Ej. *Tract. de affectu epidemico* a. 1669. LB. 1672. 12.

Ej. *de methodo medendi* L. II.

iunctim c. reliquis operibus Amst. 1679. 4. Ultraj. 1695. 4. et al.

Ipsi quoque Sylvio tribuitur libellus, qui discipuli et collegae eius FLORENTII SCHVYL nomen prae se fert, *pro veteri medicina* LB. 1670. 12.

Luc. Schacht *or. in obitum* Sylvii extat in fronte operum.

§. 275.

ISBRAND VAN DIEMERBROECK Montfortia-Ultrajectinus .†. 1674. aet. 66.

Medicus Neomagensis: tum Prof. in academia patria.

Ej. *de peste* (Neomagenfi a. 1635-37.) L. IV. Arenaci 1644. 4. et al.

Ej. *disputationes practicae de morbis* Ultraj. 1664. 12.

Ej.

EJ. *anatomie corporis humani* Ultraj. 1672.
8. Genev. 1679. 4. et al.

EJ. *obseruationes et curationes medicae* 100.

ID. *de variolis et morbillis.*

iunctim cum reliquis *operibus* Ultraj. 1685.
fol. et al.

§. 276.

FRANC. CITESIVS (Citois) Pictauiensis .†.
1652. aet. 80.

Medicus Card. de Richelieu.

EJ. *de nouo apud Pictones dolore colico bi-*
lioso Pictav. 1616. 12.

it. c. al. inter EJ. *opuscula medica* Par. 1639. 4.

§. 277.

PAVL. RENEAVLME Blaesensis.

Artem tam in patria quam Lutetiae exercuit.

EJ. *ex curationibus obseruationes* Par. 1606. 8.

EJ. *Specimen historiae plantarum* ib. 1611. 4.

§. 278.

HENR. SMETIVS (de Leda) Alostia-Flan-
drus .†. 1614. aet. 77.

Medicus Lippenfis, tum archiater Palatinus,
tandem Prof. Heidelbergensis.

Vir elegantissime doctus.

EJ.

Ej. *miscellanea medica* L. XII. Frf. 1611. 8.

De vita propria carmine egit, miscellaneis
istis inserto p. 727. sqq.

§. 279.

ZACVTVS LVSITANVS Ulissiponenfis .†.
1642. aet. 67.

Christianam religionem inde a teneris vn-
guiculis professus, postquam diu in patria ar-
tem exercuerat, Amstelodamum petiit et apo-
stata Iudaeus factus circumcidi se passus est.

Credulus, arcanorum et mirabilium amans,
non sine suspicione legendus.

Ej. *de medicorum principum historia* L. VI.
Amst. 1629-38. IV vol. 8.

Ej. *praxis historiarum morborum* L. V.
Amst. 1641 sq. III Vol. 8.

Ej. *praxeos medicae admirandae* L. III.
iunctim c. reliquis *operibus* Lugd. 1642. et
al. II Vol. fol.

§. 280.

NICOL. TVLPIVS Amstelodamensis .†. 1674
aet. 80.

Medicus et Consul Amstelodamensis, liber-
tatis patriae vindex, in vniuersum de repu-
blica et medicina aeque meritissimus.

Ej.

EJ. *observationum medicarum* L. III. Amst
1641. 8.

Eaedem L. IVto auctiores ib. 1652. 8. et al.

Vita auctoris praefixa est recentioribus ha-
rum observationum editionibus.

CHIRVIRGI.

§. 281.

GVIL. FABRICIVS (s. potius FABRI vt ex
autographis eius didici) a patrio pago Hilden
vulgo HILDANVS dictus .†. 1634. aet. 74.

Poliater Bernensis

EJ. *vom heissen und kalten Brande* it. *von der*
Bräune Colon. 1593. 8.

ID. *von geschossnen Wunden* c. al. Basil.
1615. 8.

ID. *vom Blatter-Stein* (calculus vesicae
urinariae) ib. 1626. 8.

EJ. *Observationum chirurgicarum* Cent. VI.
it. *epistolarum* Centuria ib. 1606 fqq. 8. et al.
germ. Flensburgi 1781 fqq. 8.

Opera Frf. 1646. fol. et al.

Immerito autem omissa est in hac ope-
rum Hildani collectione EJ. *anatomiae prae-*

P

stantia

stantia et utilitas d.i. Beschreibung der fürtrefflichkeit, nutz u. Nothwendigkeit der Anatomy Bern. 1624. 8.

De codicibus eius anecdotis qui in bibliotheca Bernensi asseruantur v. Hallerum in *relationib. Goettingens. de libris nouis* fasc. XII. it. *bibl. chirurg.* Vol. I. p. 266 sqq. et *bibl. pract.* Vol. II. p. 307 sqq.

Vitam viri scripsit Christ. Polyc. Leporin. Quedlinb. 1722. 4.

§. 282.

JO. SCVLTVS (Schulze) Ulmenfis .†. 1645. aet. 51.

medicus urbis patriae.

EJ. *Armamentarium chirurgicum* Ulm. 1655. fol. et al.

reliquis praestat ed. Amst. 1671. 8. c. observationibus Lamzweerdenii, Verduyni aliorum.

§. 283.

CAESAR MAGATVS Scandianensis .†. 1647. aet. 68. (ex lithotomia)

Medicus Romanus, tum Prof. Ferrariens. ad postremum monachus Capucinus.

EJ.

EJ. *de rara medicatione vulnerum* L. II. Ven. 1616. fol.

EJ. (sed nomine fratris JO. BAPTISTAE vfi) *defensio raræ medicationis contra Sennertum* Bonon. 1637. 4.

utrumque opus recusum Norimb. 1733. II Vol. 4.

§. 284.

MARC. AVREL. SEVERINVS (Thurius Crathigena) Tarsensis Calaber .†. 1656. aet. 76. Prof. Neapolitanus.

Restaurator quasi masculae manualis chirurgiae graecanae.

EJ. *de recondita abscessuum natura* L. VII. accessit *diatribe de pestilente ac praefocante pueros abscessu* (paedanchone scil. s. angina gangraenosa) Neap. 1632. 4. LB. 1724. 4.

EJ. *de efficaci medicina* L. III. Frf. 1646. fol.

EJ. *Zootomia Democritea* Norimb. 1645. 4.

ID. *de viperae natura* Patav. 1651. 4.

EJ. *Antiperipatias s. de respiratione piscium* etc. Neap. 1659. fol.

SCRR. ARTIS OBSTETRICIAE.

§. 285.

LOVISE BOVRGEOIS (f. Boursier)

Obstetrix regia ab Ambr. Paraeo erudita.

Ej. *Observations sur la sterilité, perte de fruit, fécondité, accouchemens, et maladies des femmes, et enfans nouveaux nés.* Par. 1626. 12. ib. 1644. 8. et al.

SCRR. AD MEDICINAM FORENSEM.

§. 286.

PAVL. ZACCHIAS Romanus .†. 1659. aet. 75.
 Archiater papalis.

Ej. *Quaestiones medico - legales* Rom. inde
 ab a. 1621. IX Vol. 4.

iunctim Frf. 1688. III Vol. fol.

LITTERATORES et PHILOSOPHI

§. 287.

Agmen ducat biga clarissima popularium
 meorum, de medicis veteribus et humaniori-
 bus quas vocant studiis meritissimorum:

CASP. HOFMAN, Gothanus .†. 1648. aet. 71.

Prof. Altorfinus, qui quidem famae suae
 exinde male cauit quod praeoccupata opinione
 occoece-

occoecatus sanguinis circulum pertinaciter negaret, etsi ipse Harvaeus, cum in Elgoviae ducis comitatu a. 1636 Norimbergam venisset ad oculum eundem ipsi demonstratorum sponderet *). Graece vero egregie doctus in Galenō maxime et Theophrasto recensendis studiose laboravit.

Ej. *variarum lectionum* L. VI. Lips. 1619. 8.

Ej. *commentar. in Galenum de usu partium*; eiusdemque editionem Galenici *de ossibus* libelli supra citauimus pag. 63 64.

Ej. *apologiae pro Galeno* L. III. (posthumi ex ed. Guid. Patin) Lugd. 1668. 4.

Jac. Pancr. Brunonis *or. de vita, moribus et scriptis* Casp. Hofmanni c. huj. *isagogae medicae* Lips. 1664. 12.

Jo. Jac. Baier *biographiae Professorum med. Altorf.* p. 36 sqq.

§. 288.

THOMAS REINESIVS Gothanus .†. 1667.
aet. 81.

P 3

Medicus

*) Cf. G. Richteri *ICti eiusque familiarium epistolae selectiores* Norimb. 1686. 4. pag. 808 sqq.

Medicus et consul Altenburgensis.

Vir ad miraculum eruditus, praeter scripta
mox citanda maxime *Syntagmate inscriptionum
antiquarum* clarus.

Ej. *variae lectiones* Altenb. 1640. 4.

Ej. *epistolae ad Casp. Hofmannum* Lips.
1660. 4.

Ej. *observ. de ancilla Altenburgensi lacertas,
ranas et bufones euomente*, extat in Bartho-
lini *act. Hafniens.* Vol. II. p. 110 sqq.

Plura eius anecdota Mscpta extant in bi-
bliotheca academica, ut et exempla medico-
rum veterum manu eius creberrime, et ut
solebat doctissime, notata.

Scholam vero *ICtorum medicam* non ad
eum pertinere supra iam dictum est (pag. 188.)

Vitam viri egregii a fratre eius conscri-
ptam videsis in *Gothaischen Kirch- und Schul-
staat* Vol. III. P. XI.

it. cf. Bruckeri *Ehrentempel* N. XXVII.
p. 110 sqq.

§. 289.

HERM. CONRING Friso . orientalis . †. 1681.
aet. 75.

Prof.

Prof. Helmstadiensis.

Polyhistor, quavis disciplina doctissimus.

Ej. *introducſio in artem medicam.*

Ej. *de Germanicorum corporum habitus antiqui et noui cauſſis* Helmſt. 1652. 4.

it. c. comm. Jo. Ph. Burggrav. Francf. 1727. 8.

Ej. Conringii *de hermetica Aegyptiorum medicina* L. II. ſupra notauimus (p. 8.)

Opera Brunſuic. 1730. VI Vol. fol.

Cf. Bruckeri *Ehrentempel* N. XXXIX. p. 159.

§. 290.

FRANC. BACON BARO DE VERVLAMIO Eboracenſis .†. 1626. aet. 66.

Sancti Albani Vicecomes, aliquamdiu Angliae magnus Cancellarius, ſigilli regii cuſtos etc. etc.

Vir, vt Boerhaavii de eo iudicium meum faciam, ad omnia, quae ſcientia humana comprehendere poſſunt, indaganda facile princeps, et de quo dubites, vtrum conſilio an exemplo, labore vel liberalitate maior fuerit in inſtauranda deformata phyſica.

Classicus quoque prosaici vernaculi styli scriptor.

EJ. *de augmentis scientiarum* LB. 1652. 12.

EJ. *nouum organon* Lond. 1620. fol.

utrumque opus partem *instaurationis* ej. *magnae* constituit.

EJ. *Sylua sylvarum* s. *historiae naturalis* Centuriae X. Lond. 1638. fol.

EJ. *historia vitae et mortis* Lond. 1623. 8.

it. in collectione Henningeri, quam supra citauimus (p. 196)

Opera ex ed. Guil. Rawley Lond. 1638 fol. Frf. 1665. fol.

plenissima autem (curante Th. Birch) Lond. 1740. IV vol. fol.

Malleti vita auctoris praefixa legitur huic postremae Baconis operum editioni.

§. 291.

RENAT. CARTESIVS (Des Cartes) Haga-Turonensis .†. 1650. aet. 55.

Primo miles, tum in Hollandia demumque apud Christinam Sueciae priuatam egit vitam.

Seclam

Sectam condidit penes quam aliquamdiu monarchicum in philosophia imperium fuit. Ipse auctor vanissimarum et futilium hypothesium vt in physicis ita et in physiologia, quae etsi viuidum inuentoris ingenium testentur, adeo tamen ab omni veri specie alienissimae sunt, vt mireris easdem a viro profectas, qui tamen in mathesi sublimiori, quam effrenum exorbitantis phantasiae vocant, classicus exitit, imo de eadem augenda et tradenda immortaliter meruit.

EJ. *Dioptrice*

iunctim prodiit cum *Methodo* eiusdem et *Geometria* LB. 1637. 4.

EJ. *de homine* (opus posthumum) LB. 1662. 4.

ex ed. Flor. Schuyt cuius supra meminimus (p. 222.)

it. c. L. *de formato foetu* Amst. 1672. 4.

Opera Amst. 1692–1701. IX Vol. 4.

Vita eius per Petr. Borellum, Paris. 1656. 8.

(A. Baillet) *vie de Des Cartes*, Par. 1691. II Vol. 4.

Eiusd. compendium istius operis ibid. 1698. 12.

Gaillard *Eloge de Des Cartes*. Paris.
1765. 8.

Thomas *Eloge de Des Cartes*. ibid.
eod. 8.

§. 292.

PETR. GASSENDI Canterfio - Prouincialis
†. 1655. aet. 64.

Prof. Parisinus.

Philosophus humanissimus, doctissimus.

Praeter alia eius scripta, physiologici argumenti, maxime ad nos pertinet vtilissima et dulci varietate gratum opus, viz:

Ej. *vita Nicolai Claudii Fabricii de Peirefc Senatoris Aquisextiensis* (viri summi) Hagae Com. 1655. 4. et al.

Opera Gassendii Lugd. 1658. VI Vol. fol.
it. Florent. 1727. VI Vol. fol.

Vie de P. Gassendi Par. 1737. 8.

De Comburat *Abregé de la vie de P. Gassendi* ib. 1770. 8.

§. 293.

Piget fane tantis viris iungere mysticum fomniatorem, quem tamen non plane intactum relinquere licet. Est is

ROBERT.

ROBERT. FLVDD (f. de Fluctibus) Oxo-
nienfis .†. 1637. aet. 64.

Ex numerosis eius operibus, quae VI vol.
fol. continentur, nominasse sufficiat

Ej. *integrum morborum mysterium* Francof.
1631. fol.

SECTIO XII.

SECVLI XVII^{mi}
DIMIDIUM POSTERIVS.

*SOCIETATES LITTERARIAE,
DIARIA etc. etc.*

§. 294.

Bello tricennali tandem extincto, pacis dulci otio denuo conualescebant quasi litterarum studia. Maxime cum et Principes Europae animum ipsis iterum advertere poterant, et publicis quibusdam vtilissimis institutis locus dabatur, quibus ut plurima studiorum genera ita quam maxime medicina cum naturali historia praeclarissima capiebant incrementa. Pertinent huc ante omnia *Societates* et *Academiae scientiarum*, quae, si a paucis prioribus id genus tentaminibus discesseris, qualis Lynceorum academia fuit, cuius supra (p. 211.) meminimus, ea nunc, ad quam peruenimus, periodo maximam partem oriebantur.

§. 295.

§. 295.

Et prima quidem inter eas extitit *Societas scientiarum Londinensis*, quae tamen ipsis fa-
tentibus Anglis *) Germanum quendam ex
Palatinatu, tunc temporis Londini degentem,
Theodorum Haak auctorem agnoscit ge-
nuinum, vtpote qui iam a. 1645 coalitioni
eius ansam praebuit.

Acta vero sua serius edere cepit Societas,
inde a mense Martio a. 1665. s. t. *Philosophi-
cal Transactions*: 4. curante primum, qui tum
temporis ipsi a Secretis erat itidem Germano
Bremenſe Henr. Oldenburg.

Vastae collectionis passim compendia (*Ab-
ridgments*) edita sunt sequentia:

*The philosophical Transactions from 1665 to
1700 abridg'd and dispos'd under general heads
by J. Lowthorp. Lond. 1701. III Vol. 4.*

inde vsque ad a. 1720 per Benj. Motte.
ib. 1721. II Vol. 4.

porro

*) Cf. JO. WALLIS *de vita propria* in fronte
EJ. *Grammat. linguae Anglican.* pag. VI.
edit. Londin. 1765. 8.

porro vsque ad a. 1732 per J. Grey et Reid ib. 1734. III Vol. 4.

Hae tres series saepius iunctim recusae. ed. 4. Lond. 1734. VIII Vol. 4.

His successit alia epitome f. t. *Memoirs of the royal Society being a new Abridgment of the philosophical Transactions* by Mr. Baddam ib. 1738 fqq. VI Vol. 8.

Denique Transactiones inde ab a. 1743 vsque ad a. 1750 in compendium redegit Jo. Martyn Prof. botan. Cantabrig. II Vol. 4.

Th. Sprat's *history of the royal Society* Lond. 1667. 4.

Th. Birch's *history of the royal Society* ib. 1756. IV vol. 4. hac vberime recensentur quae vsque ad a. 1687 in ipsis Societatis confessibus acta et relata sunt. Ad fontes pertinet vniuersae physiologiae, cum innumera Hookii, Crounii, Kingii, Grewii, Gualt. Needhami aliorumque eius aevi physiologorum obseruata anecdota contineat.

§. 296.

Academia Scientiarum Parisina, aulpice magno Colberto a. 1666 condita, ab Ab-
bate

bate Bignon autem a. 1699 restaurata, et praeclaris redditibus ac priuilegiis regiis aucta est, a quo inde anno etiam acta sua publici iuris facere cepit, f. t. *Histoire de l'academie royale des sciences, avec les Mémoires* Par. 4.

Quae autem integris XXXIII annis, quae inde a prima eius instauratione ad eam quam diximus renouationem intercesserunt, acta sunt principalia, iunctim postmodum edita sunt f. t. *Histoire de l'academie des sciences depuis son établissement* etc. Par. 1733. XI Vol. 4. et vulgo audiunt *Mémoires avant 1699*.

Iuncta est his collectio f. t. *Mémoires de l'academie des sciences, contenant les ouvrages adoptez par cette Academie avant son renouvellement* en 1699. Amst. 1736. VI Vol. 4.

Demumque inde ab a. 1750 accesserunt: *Mémoires de Mathématique et de Physique présentés à l'academie des sciences*. Par. 4.

Table alphabetique de l'hist. de l'ac. des sc. usque ad a. 1770. curantibus Godino et Demourfio prodiit ib. 1734. VIII vol. 4.

Et

Et noui indices f. t. *nouvelle Table* per Abb. Rozier ib. 1775. IV vol. 4.

Jo. Bapt. du Hamel *regiae Scientiar. Academiae historia* Paris. 1698. 4. Lips. 1700. 4. ed. 2. Paris. 1701. 4.

§. 297.

Academia Naturae Curiosorum primas suas origines medico debet Swinfurtenfi Jo. Laur. Baufchio, qui quidem cum aliis quibusdam Germaniae medicis iam inde ab a. 1652 in priuatam primo societatem iuit, quae postmodum publica facta et ab imperatore Leopoldo priuilegiis munita academiae Caesareo-Leopoldinae nomine inclaruit.

Commentarios suos edere cepit a. 1670.

et quidem vsque ad a. 1706 f. t. *Miscellaneorum* f. *Ephemeridum medico-physicorum* Decuriis III. Francof. 4.

Has exceperunt inde ab a. 1712–1722. *Ephemeridum* f. *observationum medico-physicarum* Centuriae X.

Indicem super hisce Decuriis et Centuriis edidit Guil. Andr. Kellner. Norimb. 1739. 4.

Sequentia

Sequentia X Vol. inde ab. a. 1727. vsque ad 1754 edita *Actorum physico-medicorum* titulo veniunt, qui demum inde ab a. 1757 in eum *Nouorum Actorum* mutatus est *).

Andr. El. Büchner *historia academiae* N. C. Hal. 1756. 4.

§. 298.

*) Vtili instituto saepius iam ex huius similibusque academiarum ingenti actorum farragine eclogae edi ceperunt, v. c. *Acta Germanica, or the literary Memoirs of Germany etc. by a Society of Gentlemen.* Lond. 1742. 4.

Vberrima omnium est collectio sic dicta academica Divionensis, in binas diuisa series, quarum altera excerpta Actorum Parisinorum, altera vero selecta ex aliis Europae societatum commentariis, continet. Auspicata est a. 1752 s. t. *Recueil de Memoires, ou collection de pieces academiques.* Dijon et Paris 4. dirigente primum J. Berryat, tum viro egregio Gueneau de Montbeillard aliisque.
it. *Uytgezogte Verhandelingen uyt de nieuwste Werken van de Societeyten der Wetenschappen.* Amst. inde ab a. 1757. XXIV Vol. 8.

Q

§. 298.

Aliud nouum eius aevi studiorum subsidium et ex quo ingentia commoda in medicinam maxime redundarunt, *Diaria sunt literaria, bibliothecae*, vt nunc vulgo audiunt, aliaque id genus scripta periodica, quibus tam noui libri recensentur, quam nupera inventa et obseruationes insertae leguntur.

Et primum quidem in Gallia prodiit *Journal des Sçavans* inde ab a. 1665. Par. 4. auctore Dionys. de Sallo, post Abbat. Gallois aliisque.

In Germania inde ab. a. 1682 edita sunt *Acta eruditorum* Lips. 4. primum dirigente Ottone Menkenio Prof. Lips. tum eius filio Jo. Burchardo, et nepote Frider. Ottone aliisque. Eadem ab a. 1732 *nouorum A. E.* titulo veniunt.

Integrae dissertationes et obseruationes propriae, quae hisce actis a prima eorum origine vsque ad a. 1740 continentur, seorsim excusae prodierunt f. t. *Opuscula omnia actis eruditorum inserta.* Venet. 1740 sq. VII Vol. 4.

Apud

Apud Batauos acutissimi ingenii scepticus Petr. Bayle inde a m. Martio a. 1684 edere cepit *Nouvelles de la republique des Lettres* Amstel. 12.

§. 299.

Mox et similia opera periodica sunt secuta, vnice rei medicae dicata.

(Nic. de Blegny singularis ceteroquin hominis) *nouvelles Découvertes sur toutes les parties de la Medecine.* Par. inde ab a. 1679. 12.

lat. per Theoph. Bonnet f. t. *Zodiacus medico-gallicus s. Sylloge miscellaneorum medico-physicorum gallicorum recens in re medica exploratorum.* Genev. inde ab a. 1680. 4.

In Belgio successit: STEPH. BLANKAART *collectanea medico-physica, oft Hollands Jaar-register der Genees-en Natuur-kundige Aankomeringen van gantsch Europa etc.* Amstel. inde ab a. 1680. 8.

Indicem super utroque opere aliisque, quae diximus, actis, Havniensibus (v. p. 205), Naturae curiosorum etc. exhibet Corn. a Beughem *Syllabus recens exploratorum, prout in miscellaneis medico-physicis Germa-*

niae, Galliae, Daniae et Belgii sparsim exstant
Amstel. 1696. 12. it. f. t. *bibliothecae erudito-*
rum critico-curiosae ib. 1699. 1701. 1710. 12.

Idem Blancardus praeter innumera
compilatitia, proprias et vtilis obseruationes
ad historiam insectorum edidit f. t. *Schou-burg*
der Rupsen, Wormen, Maden, en vliegende
Dierkens daar uit voorkomende. Amst. 1688. 8.
germ. Lips. 1690. 8.

Ej. *anatomia practica rationalis s. variorum*
cadauerum morbis denatorum anatomica inspectio
Amst. 1688. 12.

Ej. *Lexicon medicum* Amst. 1679. 8. et al.
c. praef. G. E. Stahl Hal. 1704. 8.
it. curante J. H. Schulze ib. 1739. 8.
c. auctariis Agnethleri ib. 1747. 8.
et studio cl. Isenflamm Lips. 1777. II
Vol. 8.

ANATOMICI et PHYSIOLOGI.

§. 300.

Magna incrementa, quae physiologia
praecedente aevo e zootomiae et viuisectionum
studio ceperat, ea quam nunc tractamus periodo
impenſe adhuc aucta sunt, vtilissimis binis
ipſi

ipsi accedentibus adminiculis, *microscopiorum*
scil. et *anatomicarum* quas vocant *injectionum*:
 utpote quorum ope novus quasi orbis natu-
 ralis historiae et anatomes cultoribus apertus
 est.

§. 301.

De *microscopiorum* vero inventore multum
 inter eruditos disputatum est. Vt enim eos
 taceam, qui iam veteribus eorum notitiam
 vindicare ausi sunt, alii Zacchariae Jans-
 zonio Medioburgensi, alii Cornelio
 Drebel Alkmariensi, alii Francisco Fon-
 tanae Italo nobile illud inventum tribuunt.
 Ut sit, illud sane certo constat, usum eorum
 ad indagandam interiorum organicorum cor-
 porum structuram ea ad quam accedimus
 periodo demum inualuisse. Etsi enim iam
 Harvaeus conspicienda adhibuerit ad insecto-
 rum anatomen et pulli in ovo incubato for-
 mationem eruendam, et princeps Caesius
 cum Lynceis sodalibus (quorum supra p. 211.
 obiter memini) etiam microscopiis usus sit,
 summa tamen eorum in physiologia et hi-
 storia dignitas felicissimis demum laboribus

immortalium duumvirorum Malpighii et Swammerdamii demonstrata est.

Frid. Schrader (medicus ordinarius ciuitatis Goettingensis, tum Prof. Helmstadienf.) *de microscopior. usu in naturali scientia et anatome.* Gotting. 1681. 8.

§. 302.

Binos saltem e pluribus eius aevi *micrographis*, vt vocantur qui de obseruationibus microscopice singulares ediderunt libros, nominasse sufficiat, Hookium et Leeuwenhoeckium.

ROB. HOOK ex inf. Wight .†. 1702. aet. 67.

Medicus et Prof. Geometr. coll. Greshamenfis.

Nomen eius gerit celebre experimentum cordis motum inflatione pulmonum resuscitandi.

EJ. *micrographia restaurata* Lond. 1665. fol.

Tabulas tantum cum breui explicatione recusafas dedit H. Baker ib. 1745. fol. et al.

EJ. *posthumous Works* Lond. 1705. fol.

EJ. *philosophical experiments and obseruations.* publish'd by W. Derham Lond. 1726. 8.

Idem

Idem quoque Hookius edidit inde ab a. 1681 opus mensurum et Transactionibus philosophicis simile, cui titulus *Philosophical Collections* Lond. 4.

§. 303.

ANTON. VAN LEEVWENHOEK Delphenfis .†. 1723. aet. 91.

Vir in lentibus minutissimis perpoliendis, earumque ope observando versatissimus, falli tamen iisdem haud nescius, ideoque, si candide fateri licet, physiologiae multum et profuit et nocuit.

EJ. *Arcana naturae ope microscopiorum detecta* LB. 1685-1702. 8.

EJ. *Epistolae physiologicae* Delph. 1719. 4.

§. 304.

Alterum anatomes et physiologiae adimniculum, de quo loquimur, *injectiones* scil. vasorum, itidem hac periodo si non inuentum, tamen perfectum est. Quibus enim prioris aevi anatomici utebantur artificia, vasa sanguifera minora in conspectum reddendi, aut aëre ea inflando aut aqua colorata et atra-

mento eadem replendo, praeter alia eo quoque laborabant incommodo, vt conseruationi inepta essent. Iam vero cum ceracea iniectionis massa inuenta esset, et argentum quoque viuum eodem scopo feliciter adhiberetur, noua quadam luce structura corporis humani illustrata est, et via quasi strata ad thesauros *praeparatorum* anatomicorum colligendos.

§ 305.

Vulgo quidem Swammerdamium massae istius ceraceae inuentorem perhibent. At enim vero huic ansam primo praebuisse videtur praeceptor eius

Jo. VAN HORNE Amstelodamensis, .†.
1670. aet. 49.

Prof. Leydens.

EJ. *nouus ductus chyliiferus, nunc primum delineatus, descriptus* etc. LB. 1652. 4.

EJ. *microcosmus* ib. 1660. 12. et al.

EJ. *microtechne* ib. 1663. 12. et al.

iunctim c. al. EJ. *opusculis anatomico-chirurgicis* et in ea annotationibus Jo Guil. Pauli Prof. Lips. (.†. 1723. aet. 66.) Lips. 1707. 8.

Sed

Sed omiffae sunt ab editore E. J. Hornii *de ductibus salivalibus disputationes* III. ibid. 1656 sq. recuf. in Halleri *collect. disp. anat.* Vol. II.

E. J. editionem Galenici *de offibus* L. et Botalli operum, supra fuis locis citauimus.

Drelincourtii *or. in obit.* Hornii extat in istius opusculis.

§. 306.

In vniuerfum Batauis illud debetur, quod iniectiones anatomicas cito ad mirum perfectionis gradum euexerint. Ruyschius maxime, Stalp. van der Wiel, alii.

Siphonem anatomicum primus descripsit Regner de Graef.

De inuentore egregii artificii vasa argento viuo replendi, ambigitur. Alii eidem Graefio tribuunt, alii, sed vt mihi quidem videtur minus recte, Malpighio. Certe in Batauis vltro eam encheiresin perfecit et ad systema vasorum lymphaticorum inuestigandum felicissime adhibuit Nuckius.

Q 5 §. 307.

§. 307.

Studium *anatomes comparatae*, cui praecedente periodo tanta debuit incrementa univ-
ersa physiologia, et ea de qua nunc agimus
utilissime continuatum est.

Impensa praesertim augmenta cepit splen-
dido opere, quod auspiciis academiae Pari-
sinae nuper conditae, curantibus imprimis
duumviris egregie anatomice doctis, Per-
ralto et Duverneio (de quibus mox seor-
sim) in lucem prodiit f. t.

Histoire des animaux Paris. 1676. II Vol.
fol. max.

Posthac saepius minore forma sed auctius
repetitum, tam inter *Memoires avant* 1699
Vol. III. quam seorsim Amst. 1733. 4. et al.

Angl. vertente Pitfieldio Lond. 1702. fol.
germ. per G. Leon. Huth. Norimb. 1754.
II vol. 4.

lat. magnam partem insertum Mich. Bern.
Valentini *amphiteatro zootomico* Frf. 1720.
fol.

§. 308.

CLAVD. PERRAVLT Parisinus .†. 1688.
aet. 75.

Summus

Summus architectus Vitruvii versione et splendida editione celebrer, delineandi elegantissime peritus etc.

EJ. *Essays de Physique* Par. 1680-88. IV Vol. 8.

Vitam viri v. in *Journal des Scavans* a. 1689.

§. 309.

JOS. GVICHARD DUVERNEY FORO-Segufianus .†. 1730. aet. 82.

Prof. Parisinus.

EJ. *Traité de l'organe de l'ouïe* etc. Par. 1683. 12. et al.

lat. Norimb. 1684. 4. et al.

EJ. *Oeuvres anatomiques* (posth. edentibus Senaco et Bertino) Par. 1761. II Vol. 4.

Ad eundem quoque pertinet: *Lettre contenant plusieurs nouvelles observations sur l'osteologie* Par. 1689. 4. recuf. in Halleri *collect. disp. anat.* Vol. VI.

EJ. *Traité des maladies des os* Paris. 1751. II Vol. 12.

Elogium eius v. in *Hist. acad. Paris.* a. 1730.

§. 310.

§. 310.

Memorandus hic quoque venit libellus, mole quidem parvus, ast materie grauis, et qui ad fontes physiologiae pertinet. *Observationes* scil. *anatomicae selectiores collegii privati Amstelodamensis* (auctoribus Swammerdamio, Ger. Blasio, Matth. Slado aliisque) Amst. 1667. 12.

P. II. ibid. 1673. 12. (haec fere tota a Swammerdamio profecta.)

§. 311.

GER. BLASIVS (Blaes) Oostvlieta-Brugensis .†. 1682.

Prof. Amstelodamensis.

EJ. *zoologia s. anatome hominis brutorumque variorum* Amst. 1677. 8.

EJ. *Anatome animalium* ib. 1681. 4.

EJ. *Anatome medullae spinalis et nervorum inde prouenientium* 1666. 12.

Auctarium EJ. ad Veslingii syntagma supra citauimus.

Ductum quoque Stenonianum sibi vindicare studuit.

Cf.

Cf. Nic. Hoboken *novus ductus saliv-
alis Blasianus in lucem protractus*. Ultraj.
1662. 12.

§. 312.

NIC. STENONIS (Stenson) Havniensis .†.
1686. aet. 49.

Th. Bartholini discipulus. Prof. Hav-
niensis, denique post varios casus, mutata
religione, episcopus Titiopoltanus.

Nomen eius servat ductus salivialis parotidis.

EJ. *observationes anatomicae quibus varia
oris etc. vasa describuntur, novique salivae etc.
fontes deteguntur* LB. 1662. 12.

EJ. *de musculis et glandulis observationum
specimen* Hafn. 1664. 4.

EJ. *elementorum myologiae specimen; it. ca-
nis carchariae dissectum caput etc.* Flor. 1667.
4. Amst. 1711. 8.

EJ. *Discours sur l'anatomie du cerveau* Par.
1679. 12.

Eundem anatomiae suae inseruit Wins-
lovius, Stenonis affinis.

EJ. *de solido intra solidum naturaliter con-
tento prodromus etc.* Flor. 1669. 4. it. LB.
1679. 12.

it.

it. studio Ant. Matani Pistorii 1763. 4.
angl. Lond. 1671 8.

gall. in compendium redactus in collectione
 academica Divionensi, part. exot. Vol. IV. p.
 377 fqq.

Vitam Stenonis v. in Fabronii *vitis
 doctrina illustrium* etc. Dec. V.

§. 313.

JO. NIC. PECHLIN Leydenfis .†. 1706.
 aet. 50.

Prof. Kiloniensis.

EJ. *de purgantium medicamentorum facultatibus exerc.* LB. 1672. 8.

ID. *de fabrica et usu cordis* Kil. 1676. 4.

recus. in Halleri *collect. disp. anat.* Vol. II.

ID. *de aëris et alimenti defectu* Kil. 1676 8.

ID. *de habitu et colore aethiopum* ib. 1677. 8.

EJ. *observationum physico medicarum* L. III.
 Hamb. 1691. 4.

§. 314.

REGNER. DE GRAEF Schoonhova-Hollandus .†. 1673. aet. 32.

Medicus Delphenfis. Sylvianus.

Primus

Primus ovarii muliebris vesiculas ovulorum nomine appellavit.

EJ. *Disp. de natura et usu succi pancreatici* LB. 1664. 12.

ID. *de virorum organis generationi inservientibus* it. *de usu siphonis in anatomia* LB. 1668. 8.

EJ. *de mulierum organis generationi inservientibus* *Tract.* ib. 1672. 8.

Opera ib. 1677. 8. Lugd. 1678. 8. et al.

§. 315.

CAR. DRELINCOURT Parisinus .†. 1697. act. 64.

Prof. Leydenfis. Sylvii aduersarius.

EJ. *praeludia anatomica* Amst. 1672. 12.

EJ. novem libelli *de utero, conceptu, fetu* etc. LB. 1682 sqq. 12.

EJ. *experimenta anatomica ex virorum sectionibus petita* LB. 1681. 12. ib. 1684. 12.

EJ. *apologiam adv. Bokelmannum* supra citavimus (p. 47.)

Iunctim cum reliquis EJ. *opusculis* ex ed. Boerhaavii Hagae Com. 1727. 4.

§. 316.

ANT. NVCK Harderovicensis .†. c. 1692.

Prof.

Prof. Leydenfis.

cuius nomen gerunt diuerticula fic dicta
peritonaei.

EJ. *de ductu salivali nouo* L. LB. 1685. 12.

Auctius f. t. *Sialographia et ductuum aquo-
forum anatome noua etc.* LB. 1695. 8.

EJ. *Adenographia curiosa et uteri foeminei
anatome noua* LB. 1691. 8. 1696. 8.

Accedit Maur. van Reverhorst *de
motu bilis circulari eiusque morbis.*

EJ. *Nuckii operationes et experimenta chir-
urgica* LB. 1696. 8.

Opera LB. 1733. II Vol. 8.

§. 317.

THOMAS WHARTON Eboracensis .†. 1673.
aet. 63.

Prof. Oxoniensis, tum collegii Greshamen-
fis quod Londini est.

Ductibus salivallibus submaxillaribus sui
nominis vulgo notus.

EJ. *Adenographia* Lond. 1656. 8. Amst.
1659. 12.

§. 318.

FRANC. GLISSON natus Rampishami di-
tionis Dorsetshirensis .†. 1677.

Prof. Cantabrigensis. Profundi et sagacis
ingenii vir.

Capsulam sui nominis nimis ornauit.

EJ. *anatomia hepatis* Lond. 1654. 8. Amst.
1659. 12.

ID. *de ventriculo et intestinis* Lond. 1677. 4.

ID. *de rhachitide* Lond. 1660. 12.

Iunctim s. t. *Oper. medico-anatomic.* LB.
1711. III Vol. 12.

ID. *de natura substantiae energetica* s. *de*
vita naturae Lond 1672. 4.

Vitam viri v. ap. Birch *history of the*
royal Society Vol. III. p. 356.

§. 319.

RICH. LOWER Cornubiensis .†. 1691. aet. 60.
Medicus Londinensis.

Tuberculo sui nominis vulgo notus.

EJ. *tract. de corde* Lond. 1669. 8. Amstel.
eod. 8. et al.

it. c. EJ. *diff. de origine catarrhi* Lond. 1680
et al. LB. 1749. 8.

R

§. 320.

§. 320.

Jo. MAYOW Londinensis .†. 1679. aet. 34.
Medicus Bathensis.

Inter primos de aëris facultii speciebus auctores: maxime de aëre, quem hodie dephlogisticatum vocant, qui ipsi spiritus nitri aëreus audiebat.

EJ. *Tractatus duo: de respiratione, et de rhachitide* Oxon. 1668. 8. LB. 1671. 8.

it. c. aliis tribus f. t. *Tractat. quinque medico-phys.* Oxon. 1674. 8.

§. 321.

Sequatur illustris virorum biga de *neurologia*, parte anatomes haëtenus fere neglecta, maxime meritorum: Willisius scil. et Vieussenius.

THOMAS WILLIS Bedwina-Wiltshirensis .†. 1675. aet. 54.

Prof. Oxoniensis, tum medicus Londinensis.

Eius nomen mansit neruo ad par vagum accessorio, et circulo ex arteriarum vertebraliu cum carotidibus cerebralibus confluentia oriundo.

EJ.

EJ. *cerebri anatome et neruorum descriptio*
Lond. 1664. 4.

ID. *de anima brutorum* Oxon. 1672. 4. Lond.
eod. 8.

EJ. *pathologia cerebri et neruosi generis*
Oxon. 1677. 4.

EJ. *affectionum quae dicuntur hystericae et*
hypochondriacae pathologia Lond. 1670. 8.

ID. *de fermentatione, de febribus, et de vri-*
nis Lond. 1660. 8. Amst. 1663. 12.

EJ. *pharmaceutice rationalis* Oxon. 1674.
II Vol. 4.

Opera Lond. 1679. fol. Amst. 1682. 4.
Venet. 1720. fol. etc.

V. *the Heads of illustr. Persons of Great*
Britain by J. Houbraken et G. Vertue
Vol. I. p. 119.

§. 322.

RAIMVND. VIEVSSENS Roverguensis .†.
1716. aet. 75.

Prof. Monspeliensis.

Nomen eius impositum centro ouali quo
cerebri hemisphaeria iunguntur, item recepta-

R. 2

culo

culo carotidis cerebialis, et isthmo qui cordis auriculas intercedit.

Primus quoque vasa neuro-lymphatica f. decolora statuit, quae Ferrenius posthac de-
nuo assererat.

EJ. *neurographia vniuersalis* Lugd. 1684. fol.

EJ. *Traſtat. II. de mixti principijs et fermentatione* Lugd. 1687. 4.

EJ. *nouum ſyſtema vaſorum* Amſt. 1705. 8.

EJ. *Traité de la ſtructure de l'oreille* Tolofae 1714. 4.

EJ. *Traité du coeur* ib. 1715. 4.

EJ. *Traité des liqueurs du corps humain* ib. eod. 4.

Tum opera quaedam poſthuma, viz:

EJ. *Experiences ſur la ſtructure des viſceres* Par. 1755. 12.

EJ. *Traité des maladies internes* Tolofae 1774. 4.

§. 323.

Iam nominandi veniunt duumviri praeſtantiffimi, *ſubtilioris anatomes* auctores primi et principes, ſimul vero binarum illuſtrium in
phyſio-

physiologia sectarum antesignani, Malpighius et Ruyschius.

MARCELL. MALPIGHI Bononiensis .†. 1694.
aet. 67.

Prof. in academia patria, tum in Pisana et Messanenſi: denique archiater papalis; cuius nomine mucus notatur, qui epidermidem et corium intercedit.

Patronus texturae viscerum *glandulosae*.
Vir ceteroquin in obseruando totus quantus.

EJ. *de pulmonibus epistolae* II. Bon. 1661. fol.

it. c. Bartholini de eodem argumento
libello quem citauimus.

EJ. Malpighii *tetras epistolarum anatomicarum* (viz. de cerebro, de lingua, de tactus organo, et de omento et adiposis ductibus)
Bonon. 1665. 12. Amst. 1669. 12.

ID. *de viscerum structura* (scil. de hepate, de cerebri cortice, de renibus, et de liene.)
acc. *disp. de polypo cordis* Bonon. 1666. 4.
Lond. 1669. 12.

EJ. *diff. de bombyce* Lond. 1669. 4.

EJ. *de formatione pulli in ovo* diss. Lond.
1673. 4.

EJ. *anatomie plantarum* Lond. 1675-79.
II Vol. fol.

Opera Lond. 1686. II Vol. fol.

10. *de glandulis conglobatis* Lond. 1689. 4.

EJ. *opera posthuma* Lond. 1697 fol. Ven.
1698. fol. curante Faustino Gavinello.

De vita propria egit in posthumis.

Lancisii narrationem de obitu et extispicio Malpighii videbis in *philos. Transact.*
N. 226. p. 467 sqq.

§. 324.

FRIDER. RUYSCH Haganus .†. 1731. aet. 93.

Per integros LX annos Professor et poliater
Amstelodamensis.

Assertor structuræ viscerum *vasculosae*.

Vitam in praeparatis conficiendis triuit,
in inueniendo tamen parum felix, adeo ut
nomen eius maneret fictitiis, quibus sibi im-
poni passus est, partibus, membranae sc. oculi
quam a chorioidea diuersam putabat, et mus-
culo nescio cui quem in fundo vteri detexisse
sibi videbatur.

EJ. *Dilucidatio valvularum in vasis lymphaticis et lacteis.* Hagae Com. 1665. 12.

EJ.

EJ. *observationum anatomico-chirurgicarum Centuria*. Amst. 1691. 4.

EJ. XVI *responsiones ad totidem epistolas problematicas* Amst. 1696 - 1708. 4.

EJ. *thesauri anatomici* X. ib. 1701 - 15. tum *curae posteriores* s. *thesaurus maximus* ib. 1724. et *curae renouatae* s. *thesaurus nouus* ib. 1728. 4.

EJ. *Aduersariorum anat. chirurgicorum* Decades III. ib. 1717 - 23. 4.

EJ. *de fabrica glandularum* responsio ad Boerhaavium LB. 1722. 4.

Opera Amst. 1721 - 25. II Vol. 4.

J. F. Sehreiberi *historia vitae et meritorum* Ruyfchii Amst. 1732. 4.

§. 325.

Duumuiris quos modo diximus asseclas suos subiungamus dignissimos, Bohnum nempe Malpighianum, Bergerum vero Ruyfchianum.

Jo. BOHN Lipsiensis .†. 1718. aet. 79.

Prof. in academia patria.

EJ. *circulus anatomico-physiologicus* Lips. 1680. 4. ib. 1697. 4.

EJ. *de aëris in sublunaria influxu* ib. 1678 8.

ID. *de officio medici duplici, clinico et forensi*
ib. 1704. 4.

ID. *de renunciatione vulnerum lethalium* ib.
1711. 4. 1755. 8.

§. 326.

JO. GOTHOF. DE BERGER Hallensis .†.
1736. aet. 77.

Prof. Wittebergensis.

EJ. *physiologia medica s. de natura humana*
Witteb. 1702 4. et al.

Noua auctior editio, quam parauerat Ber-
geri nepos, Brendelius quondam noster,
intercidit.

EJ. *Bergeri de thermis Carolinis comm.*
Witteb. 1709. 4. et al.

§. 327.

Sequantur bini tabularum anatomicarum
splendidarum auctores, Bidlous et Cowperus.

GOTHOF. BIDLOO Amstelodamensis .†. 1713
aet. 64.

Prof. Leydenfis.

EJ. *Anatomia corporis humani, CV tabulis*
per artificiosiss. Ger. de Laireffe ad viuum
delineatis, demonstrata. Amst. 1685. fol. max.

Tabu-

Tabulam LXXXImam et LXXXIIdam
egregius artifex de Laireffe, ipse aqua forti
aeri incidit, quae reliquis omnibus palmam
praeripiunt.

EJ. Bidloi *observationes de animalculis in he-
pate ouillo detectis* LB. 1698. 4.

ID. *de oculis et visu variorum animalium*
ib. 1715. 4.

EJ. *exercitationes anatomico-chirurgicae* ib.
1708. 4.

Haec opuscula iunctim cum aliis ib. 1715. 4.

§. 328.

GVIL. COWPER Londinensis †. 1710.

Chirurgus Londinensis.

Glandulis sui nominis ad vrethram vulgo
innotuit.

Trecentis tabularum Bidloi exemplaribus, ab
Anglo bibliopola redemptis, propriam subiunxit
explicationem, plagii ideo a Bidlone accusatus.

EJ. *Anatomy of human bodies* Oxon. 1697.
fol. max. et al.

EJ. *glandularum quarundam nuper detecta-
rum descriptio* Lond. 1702. 4.

EJ. *myotomia reformata* Lond. 1694. 8.

Eundem quoque titulum praefert opus posthumum, splendidum, tabularum muscutorum, a Rich. Meadio editum Lond. 1724. fol. max.

Multa item utilia Cowperi extant in *philos. Transact.* tam ad chirurgiam quam ad utramque anatomem facientia.

Socius quoque extitit ED. TYSONO cum *finiae satyri* (quam malaice *Orang-utang* vocant) anatomen ederet s. t. *The anatomy of a pygmy* Lond. 1699. 4. et cum aliis Tysonis opusculis ib. 1751. 4.

§. 329.

Claudat denique agmen quadriga *Iatromathematicorum*, Itali nempe Borellus et Bellinus, Angli vero Pitcairnius cum Keilio.

JO. ALPHONS. BORELLVS Neapolitanus .†. 1680. aet. 75.

Prof. Pifanus.

EJ. *de motu animalium opus posthumum* Rom. 1680 sqq. II Vol. 4. et al.

EJ. *historia et meteorologia incendii Aetnei* 1669. Regii Julii 1670. 4.

§. 330.

§. 330.

LAVRENT. BELLINI Aretinus .†. 1704.
aet. 61.

Prof. Pisanus, tum medicus Florentinus.

Borellii discipulus.

Nomen eius seruant tubuli renales.

EJ. *de structura renum obs.* Flor. 1662. 4.
Amst. 1665. 12. et al.

EJ. *gustus organum nouissime deprehensum*
Bonon. 1665. 12.

Iunctim cum priore LB. 1711. 4. et al.

EJ. *de urinis, pulsibus, missione sanguinis*
etc. opus Bonon. 1683. 4. Lips. 1685. 4. cum
praef. Bohnii. it. LB. 1711. 4. cum praefat.
Boerhaavii.

EJ. *Opuscula ad Pitcarnium.* Pistorii
1695. 4.

EJ. *Opera* Venet. 1708. 4.

Cf. *Ritratti d'uom. illustri Toscani* Vol. III.
N. XL.

it. *Fabronii vitae* Dec. V.

§. 331.

ARCHIBALD. PITCAIRN Aberdeena-Scotus
.†. 1713. aet. 61.

Prof.

Prof. Leydenfis, poſt Edinburgenſis.

EJ. *difſertatio de motu cibi in ventriculo*
LB. 1693. 4.

EJ. *elementa medicinae phyſico-math.* Lond.
1717. 8.

EJ. *diff. de legibus hiftoriae naturalis* Edinb.
1696. 8.

Opera LB. 1737. 4.

angl. Lond. 1727. 8.

§. 332.

JAC. KEIL Scotus .†. 1719. aet. 46.

Medicus Northamptonenſis.

EJ. *anatomy of human body abridg'd* Lond.
1698. 12. et al.

EJ. *tentamina medico-phyſica — quibus ac-
ceſſit medicina ſtatica Britannica* Lond. 1718. 8.

BOTANICI.

§. 333.

NEHEM. GREW Londinenſis .†. 1711.

Inspector muſei Societatis Lond.

Praeter Malpighium primus vberior et
clafſicus ſuper *phyſiologia plantarum* auctor.

EJ. *anatomy of vegetables begun.* Londin.
1672. 12.

gall.

gall. LB. 1685. 12.

Post praecipuas plantae partes singularibus libellis fusius pertractavit:

v. c. EJ. *phytological history and anatomy of roots* Lond. 1673. 8. et f. p.

EJ. figuram caulis cardui transuersim dissecti chartae nigrae eleganter impressam videtis in *Act. Nat. Cur.* Dec. I. ann. X. *Append.*

Ex his demum coaluit maius opus f. t.: EJ. *anatomy of plants* Lond. 1682. fol.

EJ. *Musaeum regalis Societatis at Gresham's colledge* Lond. 1681. fol. access. EJ. *comparative anatomy of the Guts.*

EJ. *Cosmographia sacra* Lond. 1701. fol.

§. 334.

JO. RAIUS (Ray) Nodleio - Essexensis .†.
1705. aet. 77.

Ecclesiasticus, qui felici otio vsus per dimidium seculum historiae naturali gnauiter incubuit.

Classicus in eadem auctor, et cuius nomen epocham constituit, cum primus saniozem methodum et curatius characterum studium in eadem adhibuerit.

EJ.

EJ. *catalogus plantarum circa Cantabrigiam*
Cantabr. 1660. 8.

EJ. *Synopsis methodica stirpium Britannica-*
rum Lond. 1690. 8.

ed. tertia cura Dillenii Lond. 1724. 8.

EJ. *methodus plantarum emendata* Lond.
1703. 8. ib. 1733. 8.

EJ. *historia plantarum generalis* Lond. 1693
III Vol. fol.

EJ. *Synopsis methodica quadrupedum et ser-*
pentum Lond. 1729. 8.

EJ. *Synopsis avium* ib. 1713. 8.

EJ. *Synopsis piscium* ib. eod. 8.

EJ. *historia insectorum* (ed. W. Derham)
ib. 1710. 4.

EJ. *Wisdom of God manifested in the works*
of the creation Lond. 1691. 8. et al. ed. XII.
Glasgov. 1750. 12.

EJ. *topographical observations* Lond. 1673. 8.
proprium iter, quod comite Franc. Wil-
loughbeio per Germaniam, Heluetiam et
Italiam instituerat.

EJ.

EJ. *Collection of Travels and Voyages*
Lond. 1693. 8.

Eclogas ex Rauwolfii, Belonii al.
itineribus continet.

Iunctim cum priore Lond. 1738. II Vol. 8.

EJ. *philosophical Lettres* etc. Lond. 1718. 8.
edente Derhamo.

EJ. *select Remains* Lond. 1760. 8.

Vita Raii ultimo quod diximus operi
praefixa est.

§. 335.

ROB. MORISON Aberdeena - Scotus .†.
1683. aet. 63.

Prof. Oxoniensis.

EJ. *hortus regius Blesensis* Lond. 1669. 8.

EJ. *plantarum historia vniuersalis* P. II da
Oxon. 1678. fol. P. tertia ib. 1699. fol.

P. I. qua dendrologia contineri debebat,
nunquam prodiit.

§. 336.

AVG. QVIRIN. RIVINVS Lipsiensis .†.
1723. aet. 71.

Prof. in academia patria.

Put.

Putatitium membranae tympani foramen,
et rectius ductus salivales sublinguales, no-
men eius ferunt.

EJ. *introductio generalis in rem herbariam*
Lipsf. 1690. fol. et al. it. ib. 1720. 12.

EJ. *ordines plantarum irregularium flore*
monopetalo, tetrapetalo, et pentapetalo Lipsf.
inde ab a. 1690. fol.

Posthumas tabulas *hexapetalorum irregula-*
rium edidit Chr. Gottl. Ludwig.

EJ. *dissertationes medicae* iunctim editae
Lipsf. 1710. 4.

EJ. *de peste Lipsiensi* a. 1680. L. Lipsf. 8.

EJ. *censura medicamentorum officinalium*
Lipsf. 1701. 4.

Si aevum spectes, quo scriptum est, clas-
sicum opus.

EJ. *manuductio ad chemiam pharmaceuticam*
Norimb. 1718. 8.

Vita eius praemissa *catalogo bibliothecae.*

§. 337.

PAVL. HERMANN Hallensis .†. 1695.
aet. 55.

Prof.

Prof. Leydenfis, postquam in Indiis orientalibus artem exercuerat.

EJ. *catalogus horti academici Lugd. Batav.* 1687. 8.

EJ. *paradisus Batauus* LB. 1689. 4.

EJ. *musaeum Ceylanicum* LB. 1714. 8.

Cf. Jo. Burmanni *thesaurus Ceylanicus* Amst. 1737. 4.

it. Linnaei *flora Ceylanica* 1747. 8.

Vtrumque opus magnam partem ad Hermannii plantas Ceylanicas ficcas confectum.

EJ. Hermannii *cynosura materiae medicae* Argent. 1710. 4.

it. c. comm. Boeckleri ib. 1729. et al. III Vol 4.

§. 338.

GEORG. EBERH. RVMPH Hanouiensis .†. 1706. aet. 69.

Consiliarius Batauus apud Amboinenfes.

EJ. *Amboinsche Rariteitkammer* Amst. 1705. fol. ib. 1741. fol.

EJ. *Herbarium Amboinense* posthumum edit Jo. Burmann Amst. 1741-51. VI Vol. fol.

Auctarium successit ib. 1755. fol.

§. 339.

Denique et plantarum exoticarum studium impense auctum est *Horto Malabarico* qui Amstelod. inde a. 1676–93. XII Vol. fol. prodiit; auspiciis et sumptibus Henrici van Rheede van Drakenstein Bataui Malabaricae gubernatoris; auctoribus Matthia de S. Josepho, Guil. ten Rhyne aliisque *); digerente et edente, maximam certe partem, Jo. Commelyn, egregio botanico.

Indicem Linnaeanum addidit Jo. Burmannus LB. 1769. fol.

SCRR. HISTORIAE NAT.

§. 340.

Microscopiorum inuentum vt anatomiae ita et vniuersae historiae naturali immense proficuum fuit. Maxime vero in animalculorum *insectorum* aliorumque quae vulgo exsanguia audiebant historia nouum quasi orbem aperuit; ita vt Entomologiae studium, maxime autem physiologia insectorum, ab eo inde tempore

*) Cf. Guil. ten Rhyne *de arthritide* pag. 102. et epistolam dedicatorem.

tempore natales suas primum duxisse dicenda sit. Et quidem in ea ornanda praeter Leeuwenhoekium et Malpighium, quos iam laudauimus, maxime eminet triga virorum, nisi tres essent, incomparabilium, Swammerdamius, Reditus et Valisnerius.

§. 341.

Jo. SWAMMERDAM Amstelodamensis .†.
1686. aet. 49.

Medicus in vrbe patria.

Ej. *de respiratione vsuque pulmonum diff.*
LB. 1667. 8.

Ej. *miraculum naturae s. uteri muliebris fabrica* LB. 1672. Lond. 1680. 8. LB. 1729. 4. et al.

Ej. *algemeene Verhandeling van de Bloedeloofse Diertjes* Ultraj. 1669. 4.

gall. ib. 1685. '4.

lat. LB. eod. 4.

Ej. *Ephemeris vita of Afbeeldingh van's Menschen Leven* Amst. 1675. 8.

Codices eius posthumos magno aere redemit Boerhaavius et edidit f. t. *Bibliorum naturae, belg. et lat.* (quam versionem parauit H. D. Gaubius) LB. II Vol. fol.

germ. (vertente Jo. Jac. Reiske viro meritissimo) Lips. 1752. fol.

angl. c. not. Jo. Hill Lond. 1758. fol.

gall. in compendium redactum et animadversionibus auctum a v. cl. Guenau de Montbeillard, Vol. V. collectionis academiae Divionensis, P. exotericae.

Vitam auctoris, meliore fato dignissimi, Boerhaavius praefixit bibliis hisce.

§. 342.

FRANC. REDI Aretinus .†. 1697. aet. 71.
Archiater Florentinus.

Scholasticorum de generatione aequiuoca somniorum depulso. Puritate quoque et elegantia vernaculi sermonis eminebat.

EJ. *Esperienze intorno alle generazione degli insetti* Flor. 1668. 4.

lat. Amst. 1686. 12.

EJ. *Osservazioni intorno a gli animali viventi, che si trovano negli animali viventi* Flor. 1684. 4.

lat. Amst. 1708. 12.

EJ. *Esperienze intorno alle diverse cose naturali dell' Indie* Flor. 1671. 4.

lat.

lat. Amst. 1685. 12.

EJ. *osservazioni intorno alle vipere.* Flor.
1664. 4.

lat. cum priore.

EJ. *Lettere, consulti mediche etc.* iunctim
cum reliquis operibus editae sunt, quorum
editio plenissima est Neapolitana 1778. VII
Vol. 8.

Elogio di F. Redi. Flor. 1781. 8.

Cf. quoque *Ritratti d'uomini ill. Toscani*
Vol. II. No. XLVII.

it. cl. Moehsen *Medaillen-Sammlung*
Vol. I. p. 289 sqq.

§. 343.

Iungatur Redio, etsi recentior paullo
ANTON. VALLISNERI *Trafalico-Mutinen-*
fis .†. 1730. aet. 69.

Prof. Patavinus; discipulus Malpighii.

EJ. *Dialoghi* Ven. 1700. 8.

EJ. *Nuove esperienze sulli sviluppi* ib. 1713. 4.

EJ. *Considerazioni intorno alla generazione*
de vermi del corpo umano Patav. 1710. 4.

EJ. *Istoria della generazione dell' uomo e*
degli animali Venet. 1721. 4.

S 3

germ.

germ. c. animaduers. Chr. Ph. Berger.
Lemgov. 1739. 8.

Ej. *Istoria del Cameleonte Africano e di
varii animali d'Italia* Ven. 1715. 4.

Iunctim c. reliquis *operibus* Venet. 1733.
III Vol. fol.

Vita viri praefixa operum editioni quam
modo citauimus.

§. 344.

De *exoticorum* insectorum, ineffabili pul-
critudine et insigni magnitudine conspicuorum,
naturalis historia bene meruit

MARIA SIBYLLA MERIAN Francofurtensis
.†. 1717. aet. 70.

Filia egregii chalcographi Matth. Merian
cuius supra iam p. 212. mentionem iniecimus.
A summis pictoribus Jac. Morell et Abr.
Mignon flores depingere docta.

Haec a tenellis erucarum indigenarum
metamorphosi delectata vernacula lingua eam
descripsit libro, cui titulus:

MAR. SIB. GRAEFFIN (nubserat enim
Graeffio cuidam) *wunderbare Verwandlung
der Raupen* Norimb. 1679-83. II Vol. 4.
ed.

ed. 2, (tertia parte auctior), *lat.* Amst. 1717. 4.
gall. ib. 1730. fol. max.
belg. ib. eod. ead. forma.

Postea vero a. 1699 ipsa Surinamum petiit et ibi per biennium oeconomiam eius terrae insectorum studiosissime indagavit, vnde natum est, iuvante Casp. Commelyn botanico egregio, splendidissimum opus, LX tabulis constans,

EJ. *Metamorphosis insectorum Surinamensium, ofte Verandering der Surinaamsche Insecten etc.* Amst. f. a. (1705) fol. max.

lat. ib. eod. ead. forma.

ed. 2. XII tabulis auctior *belg.* Amst. 1719.
 eadem forma.

saepius et variis linguis denuo excusum.

Editionis vernaculae principis a. 1705 pauca quaedam exempla propria manu summo artificio coloribus distinxit, ab iis probe, et in tanto quo superbiunt nitore et accuratione satis facile distinguenda, quae alii inferioris subsellii pictores imitati sunt.

De vita Merianae cf. Doppelmayr
Nachr. von Nürnberg. Künstlern p. 268 sqq.

J. C. Füefslin v. *Schweizer - Künstl.* Vol.
II. p. 196 sqq.

Weyermann *Nederl. Konstschilders* Vol.
III. p. 58. sqq.

it. ap. Hüsgen *Nachr. v. Francfurter-
Künstl.* Dargenville, Descamps etc.

§. 345.

MART. LISTER Eboracensis .†. 17..

Archiater Annae Britannicae.

EJ. *Exercitationes anatomicae de cochleis et
bivaluibus* I. Lond. 1694. 8. II. ib. 1695. 8. III.
ib. 1696. 4.

EJ. *Synopsis methodica conchyliorum* Lond.
1685. fol.

it. ex edit. Guil. Huddesford Oxon.
1770. fol.

EJ. *de insectis opus Jo. Goedartii **),
in methodum redactum, c. not. Lond. 1685. 8.

EJ.

*) JO. GOEDART, pictor Medioburgensis, ex
primis fuit, qui insectorum oeconomiam
curatius scrutati sunt. EJ. *Metamorphosis
et hist. nat. insectorum* III Voluminibus
prodiit

EJ. *Lifleri historiae animalium Angliae Tractatus III.* Lond. 1678. 4.

prior qui de araneis agit, germ. prodiit Quedlinb. 1778. 8.

ID. *de fontibus medicatis Angliae Exercitationes II.* Eboraci 1682-84. II Vol. 8. LB. 1686. 12.

EJ. *diff. de humoribus* Lond. 1709. 8.

EJ. *Exercit. de quibusdam morbis chronicis* Lond. 1694. 8. et al.

EJ. *Journey to Paris* Lond. 1699. 8.

EJ. comm. in Sanctorii aphor. supra citavi. nus (p. 196.)

S 5

MATERIA

prodiit Medioburgi, viz. I. 1662. 8. II. 1667. 8. III. posthumum 1669. 8. Et huius operis exempla quaedam extant rarissima ab ipso auctore coloribus distincta, ea mirum quantum nitore superantia, quae postmodo ab aliis colorata sunt. — Cf. Jo. van Gool *nieuwe Schoubourg der Nederlantsche Kunstschilders* Vol. I. p. 41 sqq.

MATERIA MEDICA etc.

§. 346.

Materiae medicinali hacce periodo summum accessit augmentum *cortice peruuiano*, qui etsi iam inde ab a. 1638 Europaeis innotuerit, cum Comitissa de Cinchon Peruviae Proregis coniux eius usu a pertinace febre intermittente liberata esset, non tamen nisi posteriore quod tractamus seculi dimidio divulgari cepit. Et primo quidem, ut res ipsa ferebat, apud Hispanos est adhibitus, quibus tunc temporis *Corteça del Quarango* audiebat, et penes quos quoque iam tum acres lites super eius infonte aut suspecta qualitate Colmenerum inter et Fernandezium excitatae sunt, quae et postmodum in reliqua Europa per integrum fere seculum, non obstantibus Sydenhami et Mortoni diuinis fere corticis istius ope curationibus, usque ad Werlhofii nostri tempora toties iteratae sunt.

Don Joseph Colmenero (Catedratico de Prima de Salamanca) *Reprobacion del pernicioso abuso de los Polvos de la China china.*
f. l. 1647. 8. 1697. 4.

Don

Don Th. Fernandez *Defensa de la china-china contra* Colmenero f.l. 1692. 4.

Discurso medico, formado en una Tertulia de Madrid, sobre un Librillo que en Defensa de la china china, se apareció con el nombre de Don Th. Fernandez, en que se hace mencion de varios Autores, que tratan de la China f.l. et a. 4.

§. 347.

Verum et *res alimentaria* nouum et maxime memorabile cepit incrementum *Theae* et *Coffeae* vsu, inter Europaeos nunc magis magisque inualefcente, quo calidorum potulentorum abusu vt vniuersa fere diaeta ita et morborum facies eatenus sane magnam partem mutata est, vt alii, v. c. calculus vrinae, ab eo inde tempore rarius obseruari ceperint, alii e contrario vt fluor albus et quae hypochondriaci et hysterici sunt generis, indies magis fuerint diuulgati. *Thea* inprimis iam tum nanciscebatur feruidum praeconem Corn. Bontekoe ff. Decker (Alcmariensem, Medicum Batavum, demumque Prof. Francofurti ad Viadr.) qui primus eam tanquam panaceam tam efficaciter

caciter commendabat, vt magnum exinde praemium Societatis Indicae orientalis meruerit.

Corn. Bontekoe *Traſtaat van het excellenſte Kruid Thee, ten dienſte van die gene, die Luſt hebben om langer, geſonder, en wyſer te leven.* Hagae-Com. 1678. 12. ib. 1679. 8. et al.

CHEMICI, PHARMACEVTAE etc.

§. 348.

ROBERT. BOYLE Lisboria-Hibernus .†. 1691. aet. 63.

Parens quaſi ſanioris chemiae, vtpote qui primus eandem phyſicis principiis ſuperſtruxit, et proſtigata myſtici ſtyli, quo antea obuelari ſolebat, nube, ſimplici et natiuo candori eandem reddidit. De vniuerſa quoque philoſophia naturali meritiffimus, magni noſtri Othonis de Guerike de vacuo ſpatio et electricitate inuenta vltro proſecutus eſt, phyſiologiam quoque vtiliſſimis experimentis ditauit, vitam impendere vero ſtudioſiſſimus.

EJ. *ſceptical chymiſt.* Oxon. 1661. 8.

EJ. *phyſiological Eſſays of the uſefulneſs of natural philoſophy.* ib. 1661-73. II Vol. 4.

EJ.

EJ. *Experiments touching colours* ib. 1663. 4.

EJ. *Memoirs for a natural history of human blood* Lond. 1684. 8.

EJ. *Disquisition about final causes of natural things. it. some uncommon observations about vitiated sight.* Lond. 1688. 8.

EJ. *general history of the air* Lond. 1692. 4.

Operum ed. pleniss. curante Th. Birch. Lond. 1744. V vol. fol.

Vita viri praemissa huic operum editioni.

Cf. quoque: *the heads of illustrious persons of Great Britain* Vol. I. p. 135.

§. 349.

MOSES CHARAS Uzefia. Languedocus .†. 1698. aet. 80.

Chemicus Parisinus.

EJ. *experiences sur la vipere* Par. 1669. 8.

EJ. *Suite des nouvelles Experiences sur la vipere* ib. 1671. 8.

iunctim c. priore ib. 1672. 8.

EJ. *Pharmacopee royale* Par. 1672. II Vol. 8.

Opera, lat. Genev. 1684. III Vol. 4.

§. 350.

NIC. LEMERY Rotomagensis .†. 1715. aet. 70.

Chemi.

Chemicus Parisinus.

EJ. *cours de chymie* Par. 1675. 8. ed. IX. ib. 1701. 8.

it. c. not. Baroni ib. 1756. 4.

EJ. *Lemeryi pharmacopee universelle* ib. 1698. 4.

EJ. *Dictionnaire universel des Drogues simples* ib. 1698. 4. et al.

it. c. not. Bern. de Jussieu ib. 1733. 4.

Elogium Lemeryi v. in act. Paris. a. 1715.

LVD. LEMERY Nic. fil. Parisinus .†. 1743. act. 66.

†. Medicus Parisinus.

EJ. *Traité des alimens* Par. 1702. 12. et al.

EJ. *Dissertation sur la nourriture des os* ib. 1704. 12.

it. c. affinibus Courtiali aliorumque libellis LB. 1709. 12.

Elogium viri v. in act. Paris. a. 1743.

§. 351.

GVIL. HOMBERG Batavia-Javanus .†. 1715. act. 63.

Medicus ducis Aurelianensis.

Sale

Sale sedatiuo sui nominis vulgo notus.

Dissertationes eius numerosae insertae sunt actis Parisinis.

Elogium eius ibid. a. 1715.

§. 352.

OLAVS BORRICHIVS Borchia-Danus .†.

1690 (ex lithotomia) aet. 54.

Prof. Havniensis.

EJ. *de ortu et progressu chemiae* L. Havn. 1668. 4.

EJ. sapientiam Hermetis supra (pag. 8) notauimus.

EJ. *conspectus chemicorum illustrium* (opus posthumum) ib. 1697. 4.

EJ. *de usu plantarum indigenarum in medicina* ib. 1688. 8.

Multa quoque eius extant tam in actis Hafniensibus quam in epistolis Bartholini (v. pp. 205.)

Vita viri praemissa conspectui citato.

§. 353.

DAN. LVDOVICI Vinariensis .†. 1680 aet. 55.

Archiater Gothanus, ducibus Ernesto pio et Friderico I.

Pharma-

Pharmaceuticen a pernicioſa inſanarum
compositionum farragine liberare, ſimplicio-
remque eandem et elegantioreſ reddere felici
cum ſucceſſu ſtudit.

Ej. *pharmacia moderno ſeculo applicanda*
Gothae 1671. 12.

Clafſicum opus ſaepiſſ. recuſum, trans-
latum etc.

v. c. gall. c. comment. Ettmüllerj, Muſſi-
ponti 1757. II Vol. 8.

Vtiles quoque Symbolas contulit ad Ephe-
mer. Nat. Cur.

Opera Frf. 1712. 4.

§. 354.

Felices hi Ludovici auſus melioribus
quoque et aliquantiſper ſaltem repurgatis *Diſ-
penſatoriis* vt vocantur, anſam dederunt. Per-
tinent huc

Pharmacopoea Auguſtana, quae etſi anti-
quior, nunc vero comitius prodiit Aug. Vind.
1673. fol. et al.

Diſpenſatorium regium Brandeburgicum 1698
fol. et al.

§. 355.

JO. JOACH. BECHER Spirensis .†. 1682.

aet. 57.

Homo paradoxus, inquietus; sed profundae sagacitatis; qui, praeter tot alia, primus quoque phlogisti principii naturam et dignitatem indagavit.

Inuentor quoque pilularum polychrestarum.

Ej. *Physica subterranea* Frf. 1669. 8.

it. ex ed. Stahlī Lipf. 1735. 4.

Ej. *chymischer Glückshafen* Frf. 1682. 4.

Ej. *Parnassus medicinalis* Ulm. 1663. fol.

Ej. *närrische Weisheit und weise Narrheit* Frf. 1682. 12.

Ej. *scripta chymica rariora* ex ed. Rothscholzii Norimb. 1719. 8.

Vita Becheri, auctore Urb. Gothofr. Bucher Norimb. 1722. 8.

§. 356.

JO. KVNKEŁ VON LÖWENSTERN Slesvicensis .†. 1703. aet. 74.

Chemicus electorum Saxoniae, tum Brandenburgi, denique regis Sueciae.

T

Post

Post Brandium inuentor phosphori vrinarii,
item perfectior artis vitrum purpura Cassii mi-
nerali tingendi, morsularum antimonialium etc.

Ej. *Laboratorium chemicum* ex ed. Engel-
lederi 1716. 1722. 8.

Ej. *Opuscula chemica minora* Frf. 1721.

Ej. *Glasmacherkunst* Lips. 1689. 4. et al.

PATHOLOGI et THERAPEVTAE.

§. 357.

Iam ad auspicatissimum et aureum quasi
therapiae aeuum delati sumus, quo salutifera
ars a millenis inde annis sectarum sordibus,
Galenicae inprimis, Chemicæ et Syliuianæ,
inquinata, iam Hippocratico i. e. simplici suo
natiuo nitori reddita est; quæ quidem felix
reformatio ex ipsa ea Anglia exiit, quam
praecedente periodo tantum quoque ad phy-
siologiam reformandam contulisse vidimus.

§. 358.

THOM. SYDENHAM ex pago Winford-
Eagle comitatus Dorsetensis .†. 1689. aet. 65.
Medicus Londinensis.

Restaura-

Restaurator methodi antiphlogisticae: cuius nomen ferunt varia medicamenta, Laudanum liquidum, decoctum album, pilulae foetidae etc.

EJ. *observationes medicae circa morborum acutorum historiam et curationem* Lond 1676. 8.

EJ. *diff. de curatione variolar. confluentium, nec non de affectione hysterica* ib. 1682. 8.

EJ. *de podagra et hydrope* Lond. 1683. 8.

Opera Lond. 1684. 8. 1735. 8. et al.

§. 359.

RICH. MORTON Suffolciensis .†. 1698.

Medicus Londinensis.

EJ. *phthysiologia* Lond. 1669. 8.

Opera Amst. 1696. II Vol. 8. et al.

§. 360.

CHRISTOPH. BENNET Rayntonia - Somersetenſis .†. 1655. aet. 38.

Medicus Londinensis (potius ad praecedentem periodum referendus).

EJ. *theatri tabidorum vestibulum* Lond. 1654. 8. et al.

it. Vindob. 1768 8.

§. 361.

GEORG. BAGLIVI Ragusanus .†. 1706. aet. 38.

Prof. Romanus.

EJ. *de praxi medica* L. IV. Rom. 1696. 8.

acc. *diff. de anatome, morfu et effectibus Tarantulae.*

Opera Lugd. 1704. 4. c. praef. Hecqueti.
et al.

ib. 1745. 4. ib. 1765. 4.

§. 362.

BERNARDIN. RAMAZZINI Carpenfis. †. 1714.
aet. 81.

Prof. Patauinus.

EJ. *de morbis artificum diatriba* Mutin. 1700.
8. et al.

germ. Lips. 1718. 8. et c. auctariis cl. Ackermann. Stendal. 1780-83. II Vol. 8.

id. *de principum valetudine tuenda* Patav. 1710. 4. et al.

id. *de contagiosa epidemia, quae in Patauino agro in boues irrepsit* Patav. 1712. 8.

EJ. *Relazioni sopra il parto e la morte della Marchesa Martellini.* Moden. 1681. fol. (de non acceleranda secundinarum post partum extractione.)

it. c. aliis huius argumenti eristicis scriptis, edente Jos. Ramazzini. Mutin. 1758. 4.

Opera Patav. 1718. IV vol. 8. Neap. 1739.
4. et al. §. 363.

§. 363.

MICH. ETTMÜLLER Lipsiensis .†. 1683.
aet. 39.

Prof. in acad. patria.

EJ. *fundamenta medicinae verae* Frf. 1685. 4.

EJ. comment. in Ludovici opus pharmaceuticum supra citavimus.

Numerosae quoque EJ. extant dissertationes.

Pro spuris vero operibus declaravit filius *chemiam et fundamenta medicinae* post patris fata edita.

Operum plures extant editiones; vt
Cyrilli Neap. 1728 fol. Mangeti Genev.
1736. IV vol. fol.

Plenissima et accurata studio filii, Mich.
Ernesti (.†. 1732) Frf. 1708. III Vol. fol.

Vita viri extat in Chr. Gerberi *Historie
der wiedergeborenen in Sachsen* Append. p.
90. sqq.

Alia praemissa est operibus.

§. 364.

HENR. MEIBOM (filius Jo. Henrici, cuius
supra meminimus p. 29) Lubeccensis .†. 1700
aet. 62.

T 3

Prof.

Prof. Helmstadiensis medicinae practicae,
historiarum et poëseos,

Vir egregius, et inter historicos magna
rerum Germanicarum collectione celebratissimus.

Nomen eius habent glandulae sebaceae
palpebrarum.

EJ. *de vasis palpebrarum novis, epistola*
Helmst. 1668. 4.

EJ. *de ceruicis* L. ib. eod. 4.

EJ. de incubatione in fanis deorum diff.
supra citauimus (p.6.)

Maxima eius scriptorum pars dissertatio-
nibus constat academicis.

Praestantissima vero utriusque Meibomii
tum collectaneorum tum lucubrationum pro-
prium copia anecdota extat in bibliotheca
academica.

§. 365.

GEORG. WOLFG. WEDEL Lusatus .†. 1721.
aet. 77.

Prof. Jenensis.

Nomen eius mansit variis praeparatis phar-
maceuticis.

EJ.

EJ. *Non-entia chymica* Erf. 1670. 12.

EJ. *Opiologia* Jen. 1674. 4.

ID. *de morbis infantum* ib. 1717. 4.

EJ. *amoenitates materiae medicae* ib. 1684. 4.

EJ. *de medicamentorum compositione extemporanea* Jen. 1678. 4.

EJ. *Exercitationes philologico-medicae* Dec. XV. ib. 1701 sqq. 4.

§. 366.

GÜNT. CHRISTOPH. SCHELLHAMMER Jenensis .†. 1716 aet. 67.

Prof. Helmstädiensis, tum Jenensis, denique Kiloniensis.

EJ. *de auditu* L. LB. 1684. 8.

EJ. *anatome xiphiae* Hamb. 1707. 4.

EJ. *de nitro, vitriolo, alumine et atramentis opusculum* Amst. 1709. 8.

Vita viri praemissa *epistolis selectioribus ad eum datis* Wismar. 1727. 8.

§. 367.

JO. JAC. WEPFER Scaphusinus .†. 1695. aet. 75.

Archiater, Würtembergicus.

T 4

EJ.

EJ. *cicutae aquaticae historia et noxae*. Basil.
1679. 4.

EJ. *observationes anatomicae ex cadaueribus
apoplecticis*. Scaphuf. 1658. 8. et al.

ed. plenissima Amst. 1724. 8.

EJ. *observationes de adfectibus capitis* Scaf-
huf. 1727. 4.

Hisce obs. posthumis praemissa est vita
auctoris.

Cf. quoque Eph. N. C. Dec. III. a. 3.

§. 368.

Iungamus Wepfero generum eius Brun-
nerum, et popularem Peyerum, etsi maxime
anatomicis scriptis inclaruerunt.

JO. CONR. BRUNNER (postea de Brunn de
Hammerstein) Dieffenhovia-Thurgavicus .†.
1727. aet. 75.

Prof. Heidelbergensis, tum archiater Pa-
latinus.

Nomen eius feruant glandulae in duodeno
qua pylorus ipsi inhaeret, coaceruatae.

EJ. *experimenta circa pancreas* Amst. 1783. 8.

ID. *de glandulis duodeni s. pancreate secun-
dario. it. de glandula pituitaria* Frf. 1715. 4.

EJ.

EJ. *de methodo luis venereae curandae* L.
(posthumus) Scaphuf. 1739. 4.

it. numerosae observationes insertae Ephe-
meridibus N. C.

§. 369.

JO. CONR. PEYER Scaphufinus .†. 1712.
aet. 59.

Artem in vrbe patria exercuit.

Vel vulgo glandulis intestinalibus notus,
inprimis in ileo extremo, quo valuulam Fal-
lopii spectat, constipatis.

EJ. *de glandulis intestinorum* L. Scaphuf.
1677. 8.

EJ. *parerga anatomica reliqua* VI. Amstel.
1682. 8.

EJ. *merycologia* Basil. 1685. 4.

§. 370.

JO. JAC. HARDER Basileensis .†. 1711.
aet. 55.

Prof. academiae patriae.

EJ. *apiarium observationum* Bas. 1687. 4.

EJ. *examen anatomicum cochleae terrestres*
lib. 1679. 8.

Paeonis et Pythagoræ (Harderi et Pey-
eri) *exercitationes anatomicae et medicae* ibid.
1682. 8.

§. 371.

THEOPH. BONNET Geneuensis .†. 1689.
aet. 69.

Medicus urbis patriae.

Vtilis compiler.

EJ. *Sepulchretum* f. *anatomia practica* Ge-
nev. 1679. II Vol. fol.

auctior ex ed. Mangeti Lugd. 1700. III
Vol. fol.

EJ. *medicina septentrionalis collatitia* Genev.
1685. II Vol. fol.

EJ. *Polyalthes* f. *thesaurus medico-practicus*
ib. 1690 – 93. III Vol. fol.

§. 372.

Non separemus popularem eius, compilandi
genio ipsi simillimum:

JO. JAC. MANGET .†. 1742. aet. 91.

Medicus Geneuensis.

EJ. *bibliotheca anatomica* Genev. 1685. II
Vol. fol.

EJ.

EJ. *theatrum anatomicum* ib. 1716. II Vol. fol.

EJ. *bibliotheca chemica* ib. 1702. II Vol. fol.

EJ. *bibliotheca pharmaceutico-medica* ibid.
1703. II Vol. fol.

EJ. *bibliotheca medico-practica* ib. 1695-98.
IV vol. fol.

EJ. *bibliotheca scriptorum medicorum* ibid.
1731. II Vol. fol.

CHIRV RGI.

§. 373.

Sanguinis circuli inuentum iam magis
magisque per Europam agnitum, chirurgicis
duabus encheiresibus ansam praebuit, quae
etsi brevis in chirurgia aevi fuerint, cum longe
minus periculo quam vtilitate careant, phy-
siologiae tamen illustrandae idoneae fuerunt,
et in vniuersum ad magna audacis Iapethi
generis conamina referri merentur. De *chir-
urgia loquor infusoria, et sanguinis transfusione.*

§. 374.

Chirurgiam infusoriam iam a. 1642 vena-
torem quendam Lusatum in canibus suis ex-
ercuisse referunt. Maxime autem inde ab a.

1656

1656 et imprimis apud Anglos diuersimode instituta est: auctoribus Lowero quem diximus, tum Christoph. Wreen aliisque. Primum quidem in animantibus, praecipue ad vires medicaminum explorandas, postea vero et quidem saepe non sine euphoria in ipsis hominibus. Purmannus, quem mox citabimus, bis sibi ipsi medicamina ^{venis} iecit, et nuper quoque eodem modo desperatis morbis medicatum fuisse constat.

Jo. Sigm. Elsholzii *clysmatica noua* Berol. 1667. 8.

Jo. Dan. Majoris *chirurgia infusoria*. Kilon. 1667. 4.

Mich. Ettmülleri *diff. de chirurgia infusoria* Lips. 1768. 4.

Ad nuperos eius vindices pertinent praecipuis

J. A. Hemmann *medizinisch chirurg. Aufsätze* p. 122-216.

J. M. Regnaudot *diff. de chirurgia infusoria renovanda* LB. 1778.

Simplicem et maxime commodum ad eandem apparatus, quo ipse vtor, descripsi in *Medicinische Bibliothek* Vol. I. pag. 177 sqq. tab. I. fig. 4.

§. 375.

De *transfusione sanguinis* primum in Germania et quidem, Andr. Libavio teste, iam ante a. 1615 cogitatum est: tentata autem primo in animantibus apud Anglos a. 1666, itidem Lowero auctore, tum Kingio aliisque nouae Societatis Londinensis sodalibus. In homine eandem primi instituerunt a. 1667 Denisius, medicus regius, et Emmerezius chirurgus, Galli: tum in Germania idem Purmannus; alibi alii. Cum vero audax et anceps ea vitalis laticis transfusio paucissimis proficua, pluribus vero lethalis cederet, eius in homine vsus iam a. 1668 in Gallia vetitus *), et in vniuersum quoque a medicis reprobatus est; nisi quod Nuckius **) alique eandem in desperata et alias lethali sanguinis profusione admitti posse concederent, quae et antea iamiam Majoris, quem modo citauimus, opinio fuit.

Prolixum

*) Cf. *la Sentence rendue au Chatelet de Paris* d. 17 Apr. 1668, in collectione academica Divionensi, Part. exot. Vol. H. p. 144sqq.

**) Cf. Ej. *observationes et experimenta chirurgica* p. m. 168 sq.

Prolixum catalogum singularium relationum et dissertationum, quae occasione primorum in homines transfusi sanguinis tentaminum, maxime in Gallia editae sunt, videsis in Halleri *bibl. anat.* Vol. I. p. 555 sqq. Ad vnam fere omnes extant in bibliotheca academica. Sed et plures ad manus sunt, Hallero non dictae v. c.

J. Denis *Lettre touchant l'origine de la Transfusion du sang et la maniere de la pratiquer sur les hommes. Avec le recit d'une cure faite depuis peu sur une personne paralytique* Par. 1668. 4.

Lamy *Lettre sur la mort du fou pretendu guery par la Transfusion* ib. eod. 4.

L. de Basril *reflexions sur les disputes qui se font à l'occasion de la Transfusion* f. l. et a. 4.

De Sorbiere *discours touchant diverses Experiences de la Transfusion du sang* Paris. 1668. 4.

Synopticam transfusionis historiam exhibent:

Jo. Christoph. Sturm *transfusi sanguinis historia* Altorf. 1676. 4.

G. Abr. Mercklin *de ortu et occasu transfusi sanguinis* Norimb. 1679. 8.

Super

Super apparatu et encheirefi operationis cf.
Lamzweerde Append. ad Sculteti *arma-*
mentar. ed. LB. 1692. p. 29-57.

§. 376.

Inter chirurgos eius aevi maxime eminet
MATTH. GOTTFR. PYRMANN Lubenia-
Silesiacus † 1711. aet. 63.

Chirurgus Brandenburgicus castrensis, tum
poliater Wratislaviensis.

Ad exercendam chirurgiam manua-
lem natus, difficillimas operationes mascule et
felicissimo cum successu exercuit.

EJ. *Lorbeerkrantz der Wundarzney* Frcf.
1691. 4.

EJ. *chirurgia curiosa* ib. 1716. 4.

EJ. *curiose chirurgische Observationen* ibid.
1710. 4.

De vita propria praefatus est ad hasce
obseruationes chirurgicas.

§. 377.

CORN. SOLINGEN

Chirurgus Haganus.

EJ. *manuale operation der Chirurgie.* it.
Ampt der Vroed-vrouwen Amst. 1684. 4.

EJ.

EJ. *Embryulcia ofte Afhaalinge eenes dooden Vrugts* Hagae Com. 1673. 12.

Opera Amst. 1698. 4.

OBSTETRICII.

§. 378.

Ars obstetricia iam magis magisque convaluit obsolescente demum infelice praeiudicio hactenus praevalente, quasi indecorum esset difficulter parturientibus, si a perito medico feruari mallerent, quam ab indocta muliere crudeliter pessumdari. Cum enim si a caesarea sectione et paucis aliis eiusmodi operationibus discesseris uniuersum huius artis exercitium ad hancce periodum usque penes obstetrices fuerit, iam demum ad medice doctos artis magistros quoque transit, inter quos maxime eminuerunt apud Gallos Mauriceau, apud Belgas Roonhuysen.

§. 379.

FRANC. MAURICEAU Parisinus .†. 1709.

Chirurgus Parisinus.

EJ. *Traité des maladies des femmes grosses* Par. 1668. 4. et al.

EJ.

EJ. *observations sur la grossesse et l'accouchement* Par. 1695. 4.

germ. Dresd. 1709. 8.

EJ. *dernieres observations sur les maladies des femmes grosses* Par. 1706. 4.

Iunctim Par. 1721. II Vol. 4. et al.

belg. c. auctariis cl. Camperi Amst. 1759. 4.

§. 380.

HENR. VAN ROONHUYSEN Amstelodamensis.

In patria vrbe artem exercuit.

Vectis sui nominis inuentum ab aliis huic, ab aliis vero, et quidem rectius, filio eius Rogerio tribuitur.

EJ. *heelkonstige Aanmerkingen* Amst. 1663-72. II Vol. 8.

germ. Norimb. 1674. II Vol. 8.

§. 381.

JUSTINA SIEGMUND (nata Dieterich) Silesiaca.

Obstetrix Brandenburgica.

EJ. *Brandenburgische Hofwöhemutter* Berol. 1692. 4. et al.

SCRR. MEDICINAE FORENSIS,
POLITIAE MEDICAE etc.

§. 382.

PAVL. AMMANN Vratislaviensis.

Prof. Lipsiensis.

EJ. *medicina critica s. decisoria* Erf. 1670.
4. et al.

ed. plenior Stadae 1677. 4.

EJ. *praxis vulnerum lethaliu* Frf. 1701. 8.

EJ. *irenicum Numae Pompilii cum Hippocrate*
Lips. 1689. 8.

§. 383.

GOTHOFR. WELSCH Lipsiensis .†. 1690.
aet. 72.

Prof. academiae patriae

EJ. *rationale vulnerum lethaliu iudicium*
Lips. 1660. 8. et al.

EJ. memorabilis quoque est disputatio qua
purpuram puerperarum primus descripsit s. t.
historia medica nouum puerperarum morbum
continens, qui ipsis der Friesel dicitur. Lips.
1655. 4.

§. 384.

§. 384.

Ni fallor eadem quoque periodo prima in usum popularem prodiit methodus submersis subueniendi. Et quidem primus benefico eiusmodi scripto de genere humano bene meruisse videtur

SEBAST. ALBINVS

Pastor ecclesiae Ditterspacensis.

Ej. *Bericht und Handgriff wie man mit Personen so im Wasser gelegen und für todt herausgezogen worden umgehen solle* editio II. quae ad manus est, prodiit f. l. 1675. 8.

§. 385.

Denique et in eadem tempora incidit auspiciis utilissimi instituti, quo e tabulis emortualibus corollaria physiologica et pathologica et politica deduci ceperunt. Et primus quidem id conatus est a. 1662.

JO. GRAUNT

Pannifex Londinensis.

Ej. *natural and political observations made upon the bills of mortality.* Lond. 1662. 4. (ed. princeps)

it. ib. 1666. 4. et al. ed. VI. it. ib. 1676. 4.

it. recus. in *collection of the yearly Bills of mortality from 1657 to 1758 inclus.* Londin. 1759. 4.

PHILOSOPHI.

§. 386.

Coronidem imponimus historiae huius periodi memoria viri summi et de vniuersa re publica litteraria in aeternum meritissimi

GOTHOFR. GVIL. L. B. DE LEIBNITZ Lipfienfis .†. 1716. aet. 70.

Electoris Hannoverani a consil. intimis.

Etsi longe maxime mathematicis et historicis laboribus inclaruerit, vt calculo differentiali inuento et scriptorum rerum Brunsvicensium editione etc. egregie tamen etiam de re medica et naturali meruit, cum inter primos ipecacuanhae notitiam dederit, vrinae phosphorum descripserit, ex primis quoque bombyces in Germania coluerit et quae sunt id genus alia.

EJ. *de nouo antidysenterico ex America allato*
L. Frf. 1696. 8.

EJ.

Ej. de annuis super re medica commentariis edendis consilium, extat in *Journal des Sçavans* Vol. XXII. 2. 1694.

Ej. *protogaea* ex edit. Scheidii Goett. 1749. 4.

Opera ex edit. Ludov. Dutens Genev. 1768. VI Vol. 4.

Vitam Leibnitii ab eius amanuensi Jo. Georg. v. Eckhart conscriptam v. in cl. v. Murr *Journal zur Kunstgeschichte* Vol. VII.

Hifsmanni desideratissimi *Versuch über Leibnitzens Leben*. Monaster. 1783. 8.

SECTIO XIII.

SECVLI XVIIIvi

PRIORA SEPTEM LVSTRA.

§. 387.

Duo sunt ni fallor quae ineunte quod
vivimus seculo, vt vniuersae arti salutari egre-
gio fuerunt emolumento, ita maxime scriptis
ad eam pertinentibus maiorem impertierunt
perfectionem Inualefcens scil. eo tempore
studium historiae litterariae, et *Wolfiana de-*
monstrandi methodus. Quanquam enim in
vtroque haud parum ineptierint eius aeni ho-
mines, cum ea quam litterariam vocabant
historiam in multis fere vnice ad notitiam
librorum rariorum, aliasque steriles curiosita-
tes rediret; et demonstratiua methodo ad
nauseam vsque abuterentur Wolfiani; nihilo-
minus tamen vtrumque vel ex eo capite stu-
dio medico maxime proficuum cessit, quod
historiae litterariae curatiore cultura ingentes
ex antiquiorum auctorum scriptis, antea ne-
glectis,

glectis, denuo eruerentur thesauri et magis magisque in communem vsum verterentur; Wolfiana autem methodus utique ad iudicium acuendum plurimum conferret, quod in tot praecedentis seculi credulis observatoribus et compilatoribus tantopere desideramus.

*SOCIETATES LITTERARIAE,
DIARIA etc. etc.*

§. 388.

Inter novas ea periodo institutas academias scientiarum eminent praesertim Berolinensis, Petropolitana et Bononiense institutum.

Berolinensis Societas Scientiarum a. 1700 Leibnitii consiliis fundata, acta sua inde ab a. 1710 *Miscellaneorum Berolinensium* titulo edidit.

A. 1744 academiae nomen nata ab insequente inde anno commentarios suos gallicos fecit s. t. *Histoire de l'Academie des Sciences et belles Lettres avec les Memoires*; demumque inde ab a. 1770 eosdem *Nouveaux Memoires* vocavit.

Cf. *Histoire de l'academie de Berlin depuis son origine*. Berol. 1752. 4.

V 4

§. 389.

§. 389.

Petropolitana scientiarum academia ad vltima Petri Magni instituta pertinet, quibus de illustrando suo imperio immortaliter meruit. Condidit eam anno 1724, instauravit Catharina I. 1725.

Commentarii eius academiae prodierunt inde ab a. 1726. XIV vol.

Tum *Noui Commentarii* ab a. inde 1747 XX Vol.

Qui denique titulus a. 1773. in eum *Actorum* mutatus est.

§. 390.

Bononiense Scientiarum institutum origines suas debet viro non vno nomine illustri Lud. Ferd. Com. de Marfigli (scriptis quoque propriis claro, Danubio maxime, et maris historia) et *Commentarios* suos inde ab a. 1731 publici iuris fecit.

Giuf. Gaët. Bolletti *dell' origine e de' progressi dell' istituto delle scienze di Bologna* Bonon. 1767. 8.

Notizie dell' origine e progressi dell' istituto di Bologna ib. 1780. 8.

§. 391.

§. 391.

Ad acta eius aetatis litteraria, et quidem medici argumenti, prae reliquis pertinent *collectio Vratislaviensis et commercium noricum.*

Illa inde a. m. Jul. a. 1717 vsque ad a. 1727 prodiit f. t. *Sammlung von Natur- und Medicin-Geschichten* directoribus Jo. Kanold et Jo. Christ. Kundmann medicis Vratislaviensibus. XXXVIII constat partibus et IV Supplementorum Voluminibus. 4.

Postea per quadriennium continuata est ab Andr. El. Büchnero f. t. *Miscellan. physico-medic. oder Nachrichten von physikal. u. medicinischen Geschichten* (Erf. 1727-30. IV Vol. 4.

Finito eo opere, successit ipsi inde ab a. 1731 vsque ad a. 1745 XV voluminibus 4. *commercium litterarium Noricum* dirigente Christoph. Jac. Trew, de quo infra pluribus.

ANATOMICI et PHYSIOLOGI.

§. 392.

ANT. MAR. VALSALVA Foro-Cornelien-
sis .†. 1723. aet. 57.

Prof. anat. honorar. Bononiensis.

Nomine eius insignitur sinus sic dictus
arcus aortici.

EJ. *Tract. de aure humana* Bonon. 1704.
et al.

it. c. *dissertationibus anatomicis* (posthumis).
Recensuit et XVIII epistolis illustravit Jo.
Bapt. Morgagni Venet. 1740. 4.

De vita et scriptis Valsalvae Comm. huic
eius operum editioni praemisit Morgagni.

§. 393.

JO. DOMIN. SANTORINI Venetus .†. 1737.
aet. 56.

Prof. in vrbe patria.

Emissariis durae matris, et varietati ossium
turbinatorum superiorum, nomen eius mansit.

EJ. *observationes anatomicae* Ven. 1724. 4.

EJ. *istoria d'un feto estratto felicemente in-
tero dalle parti deretane* ib. 1727. 8.

EJ. *tabulae XVII posthumae*; ex ed. Mich.
Girardi Prof. Parmensis. Parm. 1775. fol.

Vitam viri tabulis hisce praemisit editor.

§. 394.

§. 394.

JO. FANTONI, JO. Bapt. fil. Taurinensis
†. 1758. aet. 83.

Prof. in vrbe patria

EJ. *dissertationes anatomicae* Taurin. 1701. 8.

Et quae pectoris et abdominis viscera attinent auctiores s. t. *Anatomia corporis humani* ib. 1711. 4.

Denique EJ. *dissertationes anatomicae VII priores renouatae* ib. 1745. 8.

EJ. *opuscula medica et physiologica* Genev. 1738. 4.

EJ. *Specimen observationum de acutis febribus miliaribus* Nissae 1762. 8.

§. 395.

JO. BAPT. MORGAGNI Foroliviensis †.
1771. aet. 90.

Prof. Patauinus,

Viri summi et (vt Facciolati super eo verbis vtar) in vniversae vitae aequabilitate sine exemplo maximi, nomen fert inter alia os spongiosum superius, vt et aquula, quae lentem crySTALLINAM eiusque capfulam intercedit.

EJ.

EJ. *adversaria anatomica* Bonon. 1706-19.
VI Vol. 4. et al.

it. Venet. 1762. fol.

EJ. *epistolae anatomicae* II. LB. 1728. 4.
edente Boerhaavio.

it. c. XVIII istis quas ad Valsalvam ci-
tauimus, Venet. 1762. fol. Patav. 1764. fol.

id. *de sedibus et causis morborum per ana-
tomen indagatis* Venet. 1761. II Vol. fol. et al.

germ. ex versione cl. Königsdörfer Al-
tenb. 1771-76. V vol. 8.

EJ. *opuscula miscellanea* Ven. 1763. III vol. fol.

EJ. *epistolarum in Celsum et Samonicum*
iam supra meminimus (p. 52 et 74.)

Vita di Morgagni scritta da Gius. Mosca
ed. 2. Neap. 1768. 8.

Fabronii *vit. italor.* Dec. II.

§. 396.

JAC. BENIGN. WINSLOV Oden-sea Da-
nus .†. 1760. aet. 91.

Prof. Parisinus

EJ. *Exposition anatomique de la structure*
du corps humain Par. 1732. 4. et al. Amst.
1752. IV vol. 8. Par. 1767. IV vol. 12.

EJ.

EJ. numerosae commentationes extant in
Actis academiae scientiar. Parisinae.

EJ. diss. *E. mortis incertae signa minus ex
chirurgicis quam ab aliis experimentis* Paris.
1740. 4.

recus. c. comment. Bruhierii s. t. *Diff.
sur l'incertitude des signes de la mort.* Paris.
1742-45. II Vol. 12. et al.

Elogium viri v. in Hist. acad. scient. Par.

§. 397.

JO. SENAC Gasco .†. 1770. aet. 77.

Archiatr regius.

EJ. (anonymi) *Anatomie d' Heister avec des
Essais de Physique* Par. 1724. 8. ib. 1735. 8.
et al.

EJ. *Traité du coeur* Par. 1749. II Vol. 4.
ed. 2. cura Portalii v. cl. ib. 1778. II
Vol. 4.

ID. Senacus (anon.) *de recondita febrium
intermittentium et remittentium natura* Amst.
1759. 8. ed. auctior Genev. 1769. 8.

Elogium ej. extat in hist. acad. Paris.

it. in Diction. encyclop. Ebrodunensi Vol.
XXXVIII.

§. 398.

§. 398.

JACOB DOUGLAS

Medicus Londinensis.

Ej. *Bibliographiae anatomicae specimen* Lond.
1715. 8.it. studio Bern. Sigfr. Albini Lugd.
Bat. 1734. 8.Ej. *myographiae comparatae specimen* Lond.
1707. 8. Edinb. 1775. 8.

lat. per Jo. FRID. SCHREIBER LB. 1729. 8.

Ej. *description of the peritonaeum* etc. Lond.
1730. 4.

lat. Helmst. 1733. 8. LB. 1737. 8.

Ej. *History of the lateral operation* Lond.
1726. 4.et *Appendix* eiusdem ib. 1731. 4.Ej. *tabulae osteologicae anecdotae* extabant
in bibl. Guil. Hunter.

§. 399.

GUIL. CHESELDEN nat. in vico Burrow on
the hill prope Somerby Leicestriae .†. 1752.
aet. 64.

Chirurgus Londinensis; celeber lithotomus.

Ej. *Anatomy of human body* Lond. 1713. 8.
et al. ed.

ed. praestantiores Vlta ib. 1741. 8. et VIIma
ib. 1756. 8.

EJ. *osteography* Lond. 1733. fol. max.

EJ. *Treatise on the high operation of the
Stone* Lond. 1723. 8.

In *Philos. Transact.* No. 402. celebris hi-
storia restituti adolescenti visus qui caecus
natus erat.

De vita viri cf. *Biographia Britannica* Vol.
III. ed. 2.

et *universal Magazine* m. Octobr. 1784.

§. 400.

BERN. SIGFR. ALBINVS, Bernardi fil.
Francofurtensis Viadrinus .†. 1770. aet. 74.

Per LIII annos Prof. Leydensis.

Vir ut innumeris aliis modis de humana
anatomie meritissimus, ita maxime tabulis ana-
tomicis nitidissimis fidissimis, a magno artifice
Jo. Wandelaar confectis.

EJ. *de ossibus corporis humani* LB. 1726. 8.
Vindob. 1756. 8.

1D. *de sceleto humano* LB. 1762. 4.

EJ. *historia muscutorum hominis* ib. 1734. 4.
Frf. et Lips. 1784. 4.

EJ.

EJ. *Index suppellectilis anatomicae Ravianae* LB. 1725. 4.

EJ. *Annotationes academicae* L. I—VIII. ib. 1754—68. VIII P. 4.

EJ. *Icones ossium foetus* ib. 1737. 4.

EJ. *tabulae sceleti et musculorum* ib. 1747. fol. max.

Huic et sequenti operi edendo 24000 flor. impendit auctor.

EJ. *tabulae ossium* ib. 1753. fol. max.

EJ. *tabulae uteri grauidi* ib. 1755. fol. max.

EJ. *tabula vasis chyli ferri* ib. 1757. fol. max.

ID. *de arteriis et venis intestinorum hominis* e. icone coloribus distincta J. L'admiral ib. 1737. 4.

ID. *de sede et causa coloris aethiopum et ceterorum hominum* c. simili icone eiusd. artificis ib. eod. 4.

EJ. *explicatio tabularum Eustachii* LB. 1743. fol. et plenior ib. 1761. (cf. supra p. 123.)

EJ. editiones aliorum veterum anatomicorum suis locis citauimus. viz. Vesalii p. 121.; Fabr. ab Aquapendente p. 193.; et Harvaei p. 200.

EJ.

Ej. auctarii ad Douglassium modo meminimus.

Elogium viri v. in *Biblioth. des sciences et des beaux Arts* a. 1771. Vol. XXXVI. P. II. it. in *Bruckeri pinacotheca* Dec. V.

Iungamus ipsi fratres eius binos, itidem de re anatomica bene merentes:

CHRIST. BERN. ALBINVS .†. 1752. aet. 56.
Prof. Ultrajectinus.

Singulari et molestissimo morbo habituali, intolerabili scil. auditus sensibilitate, afflictus.

Ej. *or. de anatome errores detegente in medicina*
Ultraj. 1723. 4.

Ej. *descriptio intestinorum tenuium hominis*
LB. 1724. 8.

FRID. BERN. ALBINVS .†. 1778.
Prof. Leydenfis.

Ej. *or. de ambulatione vitae maxime necessaria*
LB. 1769. 4.

Ej. *de natura hominis libellus* ib. 1775. 8.

(Qui repertorii aut indicis realis loco inferuit in vniuersa fratris Bern. Sigfr. opera anatomica.)

§. 401.

CHRISTOPH. JAC. TREW Laufa - Norim-
bergensis .†. 1770. aet. 84.

Medicus Norimbergensis.

EJ. *de chylofi foetus in utero* Altorf. 1715. 4.

EJ. *de differentiis inter hominem natum et
nascendum* Nor. 1736. 4.

EJ. *tabulae osteologicae* ib. 1767. fol. max.

EJ. *cedrorum Libani historia* ib. 1757. 4.

EJ. *plantae selectae, quarum imagines pinxit*
G. Dion. Ehret inde ab a. 1750. fol. maj.
edidit herbarium Elizabethae Black-
well longe emendatius et auctius. 1747 - 73. fol.

Plurimae eius diss. extant in A. N. C.

it. in *Commercio Norico* quod citauimus.

Vitam ej. v. in *Nov. A. N. C.* Vol. IV.

Append.

it. in *Bruckeri pinacotheca* Dec. X.

§. 402.

JO. FRID. CASSEBOHM Hallensis .†. c. 1740.

Prof. academiae patriae.

EJ. *de aure humana* Tract. I - VI. Halae
1734 sq. II Vol. 4.

EJ. *Anweisung zur Zergliederung des mensch-
lichen Körpers* Berol. 1746. 8.

ed.

ed. II. curante cl. Baldinger ib. 1769 8.

Ad eundem quoque referri potest discipuli eius, qui et icones operis de aure humana delineavit, Jo. Zach. Petzsche *Sylloge observationum anatomicarum* Hal. 1736. 4. recus. in Halleri collect. anat. Vol. VI.

§. 403.

JOSIAS WEITBRECHT .†. 1747.

Prof. Petropolitanus.

Praeter plurimas dissertationes, commentariis Petropolitanis insertas, maxime inclaruit opere classico quo desertum hactenus anatomes campum curatissime excoluit sc.

EJ. *Syndesmologia s. historia ligamentorum corporis humani* Petrop. 1742. 4.

§. 404.

Demum et vir summus venit nominandus, qui etsi ecclesiasticus, nec multum in humana anatome laborarit, binis tamen classicis operibus, quae ad fontes vniuersae physiologiae pertinent, egregie eandem auxit et illustravit. Est is

STEPH. HALES Cantienfis .†. 1761. aet. 84.

X 2

Minister

Minister Teddingtoniae ditionis Middlesex.

Vir ad physiologiam experimentalem natus.

Ej. *vegetable Statiks* Lond. 1727. 8. et al.

gall. vertente C. de Buffon Par. 1735. 4.

Ej. *Haemastatiks* Lond. 1733. 8.

gall. interprete Sauvagesio Genev.
1744. 4.

Ej. Halesii *Treatise on ventilators* Lond.
1758. 8.

Vitam viri auctore P. Collinson v. in
Gentlem. Magaz. m. Jun. 1764.

Et it. in *Biograph. Britannica* Vol. VI. P. II.
et Elogium ej. in *Actis acad. Paris.*

BOTANICI.

§. 405.

JOS. PITTON DE TOURNEFORT Aquae-
Sextiensis .†. 1708. aet. 64.

Prof. Parisinus.

Inde ab a. 1700-1702 comite Andrea
Gundelsheimer Onoldino (archiatro regis
Borussorum) Graeciam et Asiam minorem
inuisit.

Ej. *Elemens de Botanique* Paris. 1697. III
Vol. 8.

et

et longe auctius f. t. *Institutionum rei herbariae* ib. 1700. III Vol. 4.

Quibus accessit corollarium ib. 1703. 4.
ex editione Ant. de Jussieu recusae Lugd.
1719. III Vol. 4.

Ej. *histoire des plantes environs de Paris*
Par. 1698. 12.

it. ex edit. Bern. de Jussieu ib. 1725.
II Vol. 12.

Ej. *Relation d'un voyage du Levant* Par.
1717. II Vol. 4. Lugd. eod. III Vol. 8.

Ej. numerosae dissertationes insertae Actis
Parifinis.

Elogium v. in Act. acad. Parif.
et in Jussieui editione *Institutionum R. H.*

§. 406.

SEBAST. VAILLANT Vigniacensis .†. 1722.
aet. 53.

Demonstrator plantarum Horti reg. Parif.

Ej. *Botanicon Parisiense* (edente Boerhaavio) LB. 1727. fol.

Ej. *nouum plantarum genus Araliastris specie, cuius species est Ninzin.* (ad Jo. Aug. de Hugo archiatr. Hannoveran.) Hannov. 1718. 4.

Elogium ej. in Act. Parif.

§. 407.

Sequatur triga cl. fratrum de Jussieu, Lugdunensium, filiorum Christophori, qui de *Theriaca* scripsit.

ANT. DE JUSSIEU .†. 1758. aet. 72.

Successor Tournefortii.

Plurimas commentationes academiae Parisinae exhibuit,

v. c. 1713 iconem et descriptionem *Coffeae*.

1729 de *Simaruba* eiusque vi antidysenterica etc.

Ej. editionem operis Tournefortiani modo diximus.

Id. Geoffroyi mat. medicam edidit etc.

BERNARD. DE JUSSIEU .†. 1777. aet. 79.

Praeter alia quoque de historia naturali polyporum aquae dulcis et coralliorum meritisissimus.

Itidem maxime commentationibus academiae Parisinae oblatis inclaruit.

Ej. thesis E. *omni tempore et aetate salubris potus Coffeae* Par. 1743. 4.

De

De hoc viro cf. *Journal de Paris* m. Nov. 1777.

JOSEPH. DE JUSSIEU .†. 1779. aet. 74.

Per integros XXXVI annos in Peruua vixit, vbi praeter alia Cinchonae historiam vltro indagavit, heliotropium peruuanum inuenit etc.

EJ. thesis *E. litteratis salubris Coffeae usus* Par. 1741. 4.

Elogia horum germanorum v. in Actis Acad. Paris.

§. 408.

HENR. BERNARD. RUPP Giessensis.

Candidatus medicinae veteranus Jenensis.

EJ. *Flora Ienensis* Erf. et Lips. 1718. 8.

ed. 2. ib. 1726. 8.

ed. 3. c. ditissimis auctariis Halleri Jen. 1745. 8.

§. 409.

JO. JAC. DILLENIVS Giessensis .†. 1747.

Prof. Oxoniensis.

Oculatissimus muscorum praesertim obseruator, et nitidissimus eorum delineator ac sculptor.

EJ. *catalogus plantarum circa Giessam nascentium* Erf. 1719. 8. acced. nov. plantar. genera et species.

EJ. *Historia muscorum* Oxon. 1741. 4.

EJ. *Hortus Elthamensis* Jacobi Sherard. ib. 1732. fol.

EJ. editionem præstantissimam Synopseos Rajanae supra citauimus (p. 270.)

Plures quoque EJ. vtilis obseruationes extant inter A. N. C. vt de hirudinibus, de opio nostrate, de indigenis Coffeae surrogatis etc.

SCRR. HISTORIAE NATVRALIS.

§. 410.

HANS SLOANE Killileah-Hibernus .†. 1753
aet. 93.

Archiatro regius. Praeses soc. Londinensis.

Magnus thesaurorum naturalium collector, multis nominibus de re naturali et medica meritissimus.

Sui nominis vnguentum ophthalmicum vulgo innotuit.

EJ. *Voyage to the Islands Madera and Jamaica* Lond. 1707. II Vol. fol.

Plurimae eius obseruationes extant in Philosophicis Tranfact.

Vitam ej. v. in *Commentar. Societat. Goettingensis* Vol. IV.

§. 411.

§. 411.

RENAT. ANT. FERCHAULT DE REAUMUR
Rupellensis .†. 1757. aet. 76.

Egregius obseruator, vel thermometro sui
nominis vndique notissimus.

EJ. *Mémoires pour servir à l'histoire des In-
sectes* Paris. inde ab a. 1734. VI Vol. 4.

EJ. *Art de faire éclore des oiseaux domesti-
ques* ed. 2. Paris. 1751. II Vol. 12. cui accessit:
Pratique de l'art de faire éclore etc.

Maxime memorabiles eiusdem dissertatio-
nes actis Parisinis sunt insertae, vt de tremella
nostoc, de Turcisia gemma ad odontolithos
pertinente, de vi reproductrice in cancris flu-
viatilibus, de ventriculo auium graniuarum.

Vitam v. in Actis Parisinis.

SCRR. MATERIAE MEDICAE.

§. 412.

ENGELB. KAEMPFER Lemgovienſis .†. 1716
Primum legationi Suecicae a secretis Per-
ſiam adiit, tum chirurgus naualis Indias orien-
tales petiit, et per biennium in Japonia ver-
ſatus eſt.

X 5

EJ.

EJ. *amoenitatum exoticarum* Fascic. V. Lemgov. 1712. 4.

Cf. cl. Dohm praefat. ad vernaculam editionem Kaempferianae historiae Japoniae.

§. 413.

STEPH. FRANC. GEOFFROY Parisinus †.
1731. aet. 60.

Prof. Parisinus.

EJ. *Tract. de materia medica* Paris. 1741.
III Vol. 8. (ex edit. Anton. de Jussieu)
gall. ib. 1750. VII Vol. 12.

Continuatus ab Arn. de Nobleville
et Salerne f. t. *Histoire naturelle des ani-*
maux ib. 1756. III Vol. 12.

Accesserunt postea *les Figures des plantes*
et animaux décrits dans la Mat. medicale etc.
delineatore Garfaut ib. 1764. V vol. 8.

EJ. Geoffroyi thesis *E. hominis primordia*
vermis ib. 1704. 4.

Inter dissertationes ej. actis Parisinis inser-
tas eminet prae reliquis prima quae extat
tabula affinitatum chemicarum a. 1718.

Vitam v. in Hist. acad. Paris.

CHEMICI.

CHEMICI.

§. 414.

JO. CONR. DIPPEL (vulgo Christ. Democritus) Frankenleina Palatinus .†. 1734.
aet. 62.

Homo paradoxus, sed chemicis inuentis, caeruleo praesertim, quod Berolinense vocant, et medicaminum quorundam compositione, ut oleo animali, elixirio acido, balsamo vulnerario sui nominis etc. notus.

EJ. *vitae animalis morbus et medicina* LB. 1711. 8. et al.

germ. c. prolaxis commentariis anonymi Frf. 1736. 8.

Vitae propriae notitia ex variis eius scriptis excerpta prodiit f. t. *Personalia oder kurzgeführter Lebenslauf* Chr. Democriti f. l. et a. 8.

Alias eiusdem biographias ediderunt cl. J. Chr. Gottl. Ackermann Lips. 1781. 8. et H. W. H. quidam. Darmst. 1783. 8.

§. 415.

CASP. NEVMANN Zullichauiensis .†. 1737
aet. 54.

Prof. Berolinensis.

Lectiones

Lectiones sic dictas *publicas* edidit super
varii generis alimentis et medicamentis

v. c. von *Thee*, *Caffee*, *Bier* u. *Wein* Lips.
1735. 4.

von *salibus alcalino - fixis* u. vom *Campher*
Berol. 1727. 4.

von *Succino*, *Opio*, *Würznelken* u. *Castoreo*
ib. 1730. 4.

von *Salpeter*, *Schwefel*, *Antimonio* u. *Eisen*
ib. 1732. 4.

von *gemeinen Salz*, *Weinstein*, *Salmiac* u.
der Ameise Lips. 1737. 4.

EJ. *praelectiones chemicae* (posthumae), qua-
rum binae et valde discrepantes extant edi-
tiones.

altera scil. Jo. Chr. Zimmermanni
Berol. 1740. 4.

altera Christoph. Henr. Kessellii c.
reliquis Neumanni operibus. Zullichav. 1749-
55. IV vol. 4.

§. 416.

Iungatur Neumanno successor eius

Jo. HENR. POTT Halberstadiensis .†. 1777.
aet. 85.

Prof.

Prof. Berolinensis.

EJ. *Exercitationes chymicae* Berol. 1738. 4.

EJ. *observation. et animaduerfionum chymicar.*
Collectio I. ib. 1739. II. ib. 1741. 4.

EJ. *chymische Untersuchungen von der Lithogeognofie* Potzd. 1746-54. III Vol. 4. et al.

EJ. *Abhandlung von dem Urin-Salze* Berol. 1761. 4.

Plura eius extant tam in Miscellaneis Berolinensibus quam in Gallicis quae ea secuta sunt actis.

Vitam v. in iisdem academiae Berolinensis actis.

PATHOLOGI et THERAPEVTAE.

§. 417.

Ita demum peruenimus ad praeclaros eos Triumuiros, quorum ingenio et doctrinae magnam partem eam praestantiorem artis salutaris faciem debemus qua se hodie commendat, et qui tanquam fontes suspiciendi sunt, e quibus hodiernum studium medicum in plerasque Europae academias quasi per traducem deriuatum est. De Boerhaavio, Hoffmanno

manno et Stahlio sermonem mihi esse
vix est quod moneam.

§. 418.

HERMANN. BOERHAAVE ex pag^o Voor-
hout, qui Leydam et Haarlemum interiacet
.†. 1738. aet. 70.

Prof. Leydenfis.

Vir summus et quem nominasse est lau-
dasse, cum vel principalia ex innumeris eius
in vniuersam artem medicam meritis sigilla-
tim recensere, arcti nostri limites vetant; qui
inflaurator sanioris chemiae, maxime appli-
catae, extitit, medendi methodum a Sylvianis
aliisque eius aetatis sordibus maximam sane
partem repurgauit, et in omni disciplina me-
dica tradenda, quod simplicitatem et cum
summa dignitate sermonis coniunctam per-
spicuitatem attinet, vix sui parem habuit.
Vir, ut vno verbo omnia complectar, cuius
characterem exprimit symbolum eius: *Sim-
plex veri sigillum.*

Aurea eius scripta secundum classes re-
censeamus:

a) ad

a) ad methodum studii medici.

EJ. *oratio de comparando certo in physicis*
LB. 1715. 4.

EJ. *or. de usu ratiocinii mechanici in medicina* ib. 1703. 4.

EJ. *or. qua repurgatae medicinae facilis asseritur simplicitas* ib. 1709. 4.

EJ. *or. de commendando studio Hippocratico*
ib. 1721. 4.

EJ. *or. honor medici seruitus* ib. 1731. 4.

EJ. *methodus discendi medicinam* Amst. 1726.
8. (praelectiones inscio et inuito Boerhaavio editae)

Halleri amplissimos in eundem commentarios infra dicemus.

b) physiologica.

EJ. *institutiones medicae* LB. 1707. 8. et al.
ed. genuina plenissima ib. 1727. 8.

EJ. in easdem *praelectiones* posthumum
credidit Hallerus Goetting. inde ab a. 1739.
VII Vol. 8.

EJ. *diff. de distinctione mentis a corpore*
LB. 1690. 7.

EJ.

EJ. *epistola ad Ruyschium de fabrica glandularum in corpore humano* c. huj. respons. LB. 1722. 4. (cf. supra p. 263.)

c) pathologica et therapeutica.

Institutiones diximus.

EJ. *diff. inaugur. de utilitate explorandorum excrementorum in aegris, ut signorum* Hardervic. 1693. 4.

EJ. *de morbis nervorum praelectiones* (posthumae) ex ed. Jac. van Eems Amst. 1761. II Vol. 8.

EJ. *praelectiones de morbis oculorum* (posthumae) ex ed. Halleri ed. 2. Goett. 1750. 8.

EJ. *historia morbi atrocis Wassenarii* [LB. 1724. 8.

EJ. *historia altera morbi atrocis* S. Albani ib. 1728. 8.

EJ. *tract. de lue aphrodisiaca* (praemissus aphrodisiaco Luifini)

EJ. *Consultationes medicae* (posthumae) ex ed. Halleri Goett. 1752. 8.

EJ. *epistolae ad Bassandum* (posthumae) Vindob. 1778. 8.

EJ.

EJ. *aphorismi de cognoscendis et curandis morbis* LB. 1708. et al.

ed. plenissima ab ipso auctore curata ib. 1737. 8.

EJ. *materia medica et remediorum formulae quae seruiunt aphorismis* LB. 1721. 8. ib. 1727. 8. et al.

EJ. *tract. de viribus medicamentorum* ibid. 1723. et al. (praelectiones incio auctore editae)

d) chemica

EJ. *oratio de chemia errores suos repurgante* LB. 1718. 4.

EJ. *elementa chemiae* LB. 1732. II Vol. 4.

haec prima editio genuina immortalis operis, priores spuriae, mutilae.

EJ. *de mercurio experimenta* extant in Philos. Transact. a. 1734.

seorsim recusae Ultraj. 1735. 8.

e) botanica

EJ. *index stirpium horti* LB. 1710. 8.

EJ. *index alter* ib. 1720. 4.

A spuria plantarum historia, cui vt tot aliis supposititiis partibus, Boerhaavii nomen malitiose praefixerunt, probe distinguendi.

Impense praeterea de re medica et litteraria meruit Boerhaavius, aliorum scripta, aut anecdota aut saltim rarius obuia, edendo, ad ea praefando etc. qualia toties iam citauimus ad Aretaeum, Vesalium, aphrodisiacum Lufini, Alpinum, Pifones, Drelincourtium, Bellinum, biblia Swammerdamii, etc. etc.

Vitam propriam succincte et candide scriptam ipse reliquerat Boerhaavius.

Extat ea ad calcem W. Burtonis vitae Boerhaavii, anglice editae Lond. 1746. 8.

it. in Schultensii *oratione in memoriam* Boerhaavii LB. 1738. 8.

Cfr. quoque eiusdem elogium in Actis academiae Parisinae.

it. (Matyi) *Essay sur le caractere du grand Medecin.* Colon. 1747. 8.

Maxime vero Equit. de Jaucourt vita Boerhaavii in Diction. encyclop. Ebrodunensi Vol. V.

et in eandem Spicilegia Halleri, in eiusdem Lexici Supplem. Vol. II.

Iungatur auunculo, eius ex sorore nepos
ABRAH. KAAU-BOERHAAVE Haganus .†.
1753. aet. 38.

Archiater

Archiatr Russicus.

Classicis praesertim binis libris vniuersam
physiologiam et pathologiam ditauit. viz.

EJ. *perspiratio dicta Hippocrati* LB. 1738. 8.

EJ. *impetum faciens dictum Hippocrati* ibid.
1745. 8.

Extat praeterea

EJ. *historia anatomica infantis monstrosi* Pe-
trop. 1754. 4.

et *historia altera similis infantis* ib. 1757. 4.

tum plures EJ. dissertationes *nouis Com-
mentariis Petropolitanis* insertae.

Elogium viri v. in iisdem *nov. Comment.*
Vol. IV.

§. 419.

FRID. HOFMANN, Frid. fil. Halensis .†.
1742. aet. 83.

Prof. Hallensis.

Aequus mechanicae sectae assuectus, non
vno nomine de re medica longe meritissimus.

Primus maxime thermarum et aquarum
quae minerales audiunt, vires medicatas cura-
tius indagauit et commendauit, in vniuersum
restaurator quasi medicinae diaeteticae extitit;

et ex primis quoque obseruationes meteorologicas in vsum medicum vertit.

Nomen eius ferunt pharmaca quaedam vtilia, elixir viscerale, liquor anodynus etc.

Ej. *medicina rationalis et systematica* Hal. 1718 sq. IX Vol. 4.

Singulas eius partes in compendium red-
egit Andr. El. Büchner v.c.

Fundamenta physiologiae Hal. 1746. 8.

—— *pathologiae generalis* ib. eod. 8.

—— ——— *specialis* ib. 1747. 8.

—— *therapiae generalis* ib. eod. 8.

Aliud eiusdem voluminosi operis com-
pendium *anglico* idiomate conscripsit Guil.
Lewis, cuius nupera editio prodiit curante
v.cl. Andr. Duncan Edinb. 1783. II Vol. 8.

Ej. Hofmanni *de differentia inter eius doctri-
nam physico-medicam et Stahlī medico-orga-
nicam* Frf. 1746. 8. (opus praestantissimum,
posthumum edidit Cohausen.)

Ej. *obseruationum physico-chymicarum* T.
III. Hal. 1722. 2.

Ej. *minora scripta diaetetica*, iunctim edita
germ. Hal. IX Vol. 8.

Ej.

EJ. *medicina consultatoria* Hal. inde ab a.
1721. XII Vol. 4.

EJ. *consultationum et responsorum medicina-
lium Centuriae* ib. 1734. II Vol. 4.

Inter innumeras EJ. dissertationes acade-
micas eminent praeter alias

de anatomes in praxi medica usu 1707.

de duodeno sede multorum morborum 1708.

de metallurgia morbifera 1695. 4.

de vapore carbonum fossilium innoxio
1695. 4. et tot aliae.

Memorable quoque est EJ. *Bedenken von
dem tödlichen Dampfe der Holz-Kohlen* Hal.
1716. 8. et al. (occasione mortis magiae studio-
forum Jenae feriis natalitiis a. 1715 in domun-
cula vinetaria prunarum vapore suffocatorum.
cfr. *wahre Eröffnung der Ienaischen Christ-
nachts- Tragödie auf Landes-fürstl. Special-
Befehl publiciret* Jen. 1716. 4.)

Opera Hofmanni, Genev. 1740 - 53. IX
Vol. fol.

Vitam viri v. in fronte operum.

it. in Bruckeri *pinacotheca* Dec. I.

GEORG. ERN. STAHL Onoldinus .†. 1734.
aet. 75.

Prof. Hallensis, aemulus Hofmanni, tum
archiater Borussorum regis.

Acerrimi ingenii vir, sed non absque mix-
tura praeiudiciorum et paradoxorum, obscu-
riore quoque vsus stylo, qui obfuit, quo mi-
nus egregia eius, et ex intimioribus naturae
penetralibus hausta, de animae autocratia, de
tonico motu, eiusque siue ad spasmos siue
ad congestiones ciendas potentia, de phlogisto
corporum elemento, et quae sunt id genus
alia observata, iam pridem, vt nunc fit, pro
dignitate recepta et in vsus verterentur.

EJ. *theoria medica vera, physiologiam et
pathologiam sistens* Hal. 1708. 4.

ed. 2. curante Jo. Junker ib. 1737. 4.

EJ. *Excusatio respondens examini pulsum
celeris et frequentis* f. l. et a. 4.

EJ. *Zymotechnia fundamentalis* ib. 1697. 8.

it. c. aliis f. t. *Opusculum chymico-physico-
medicum* ib. 1715. 4.

EJ.

EJ. *experimenta et observationes 300 chemicæ et physicæ* ed. 2. Berol. 1731. 8.

EJ. *Materia medica* Dresd. 1728. 8.

Numerosæ eius *Dissertationes medicæ* iunctim prodierunt Hal. 1707-12. II Vol. 4.

Ad præstantiores pertinent :

de mechanismo motus progressivi sanguinis ib. 1695.

de aestu maris microcosmici s. fluxu et refluxu sanguinis 1696.

de vena portæ porta malorum 1698.

empeiria rationalis medica 1704.

de fistula lacrymali 1707.

JO. CHRISTOPH. GÖTZE *de scriptis Stahlil eiusque affeclarum* Norimb. 1729. 4. c. suppl.

§. 421.

Subiungamus statim istis triumviris principes quosdam eorum discipulos. Et quidem inter Boerhaavianos præter alios infra memorandos eminuerunt Gaubius et Gorterus.

HIERON. DAV. GAUBIUS Heidelbergensis
†. 1780. æt. 75.

Prof. Leydensis.

EJ. *institutiones pathologiae medicinalis* LB. 1758. 8.

ed. plenissima posthuma ex ed. Hahnii ib. 1781. 8.

germ. ex verf. cl. Gruneri Berol. 1784. 8.

EJ. *methodus concinnandi formulas medicamentorum* LB. 1739. 8. et al.

EJ. *aduersaria varii argumenti* ib. 1771. 4. et al.

EJ. *orationes II. de regimine mentis quod medicorum est* ib. 1747-63. 4.

Eundem Swammerdamii biblia Latio donasse supra memorauimus.

Elogium viri v. in *Hist. de la Société de Médecine* T. III.

§. 422.

JO. DE GORTER Enkhufanus .†. 1762. aet. 74.

Prof. Hardervicensis; aliquamdiu archiater Ruslicus.

EJ. *de perspiratione insensibili* LB. 1725. 4. auctius ib. 1736. 4.

EJ. *medicinae compendium* ib. 1731. II Vol. 4.

EJ. *Systema praxis medicae* Harderv. 1750. II Vol. 8.

EJ.

EJ. *methodus dirigendi studium medicum* ib.

1753. 4.

EJ. *medicinam Hippocraticam* supra citaui-
mus (p. 27)

Vitam ej. v. in *Nov. A. N. C.* Vol. III.

Filius eius DAVIDES .†. 1783.

Itidem aliquamdiu archiatri Russici munere
functus.

EJ. *Flora Gelrozutphania* Harderv. 1745. 8.

—— *Ingrica* Petrop. 1761. 8.

—— *Belgica* Ultraj. 1767. 8.

§. 423.

Ex Hofmanni asscclis inprimis memos-
randi veniunt Schulzius et Büchnerus.

JO. HENR. SCHVLZE Colbitza-Magdebur-
gensis .†. 1745. aet. 58.

Prof. Altorfinus, tum Hallensis.

Vir egregius, humaniorum quoque littera-
rum et rei numariae peritissimus.

EJ. *historia medicinae* (vsque ad a. V.C. 535)
Lips. 1728. 4.

EJ. *compendium historiae medicinae* (vsque
ad Hadriani excessum) Hal. 1741. 8.

EJ. *praelectiones in Dispensatorium Brandenburgicum* ed. 2. Berol. 1753. 8.

In dissertationibus eius numerosis plures inueniuntur maxime memorabiles v. c.

An umbilici deligatio in nuper natis absolute necessaria? Hal. 1733. (post Fantonum primus negabat)

recus. in Halleri collect. anat. T. IV.

de liene canibus exciso 1735.

de mechanico naturae artificio in vulneribus persanandis eod.

de lithiasi sinistro quam dextro reni magis infesta 1738.

Plurimae ad materiam medicam spectant v. c.
de elaterio Altorf. 1722. et f. p.

Cf. Bruckeri *pinacotheca* Dec. IV.

§. 424.

ANDR. EL. BÜCHNER Erfurtensis .†. 1769.
act. 69.

Prof. in acad. patria, tum in Hallensi.

Miscellanea eius physico-medica supra citauimus (p. 313.)

vt et historiam academiae N. C. cui Praeses erat (p. 241.)

et

et compendia medicinae rationalis Hofmanni (p. 340.)

EJ. *Abhandlung von einer leichten Art taube hörend zu machen, samt andern medic. Abhandl.* Hal. 1759 sq. II Vol. 8.

Innumerae quoque eius extant dissertationes
v. c. *de viribus tabaci* 1746.
de glasto 1756. etc. etc.

Vitam v. in *Nov. A. N. C.*
vt et in Bruckeri *pinacotheca* Dec. II.

§. 425.

Stahlius ipse ad praeclarissimos sui discipulos referebat Jo. Junkerum et Jo. Sam. Carl.

Jo. JUNKER Lehdorfio - Giessensis .†.
1759 aet. 80.

Prof. Hallensis.

Conspectuum titulo in plerasque medicinae partes compendia edidit. v. c.

Conspectum physiologiae Hal. 1735. 4.

—— *therapiae generalis* ib. 1727. 4.

—— *chemiae* ib. 1730. II vol. 4.

gall. Paris. 1757. VI vol. 12.

Ingens

Ingens praeterea eiusdem extat dissertationum farrago.

§. 426.

JO. SAM. CARL Oehringa - Francus. †.

1757. aet. 83.

Archiater Danicus.

vt plures Stahliani mystici quid et theosophici spirat.

EJ. *Lapis Lydius ossium fossilium*. Frf. 1704. 8.

EJ. *Synopsis medicinae Stahlianæ*. Büding. 1724. 8.

EJ. *Historia medica pathologico-therapeutica*. Hafn. f. a. II vol. 8.

De vita propria disseruit in libro cui tit. *Einleitung in die Naturordnung*. Hal. 1747. 8.

§. 427.

Iam ad externos transeamus. Inter Anglos huius periodi maxime prae-fulget

RICH. MEAD ex pago Stephey prope Londinum †. 1754. aet. 81.

Archiater regius.

Vir undique doctissimus, et qui innumeris modis de augmento scientiarum meruit.

EJ.

EJ. *Mechanical account of poisons.* Lond.

1702. 8.

ID. *de imperio solis ac lunae in corpus humanum* ib. 1704. 8.

ID. *on pestilential contagion.* ib. 1720. 8.

ID. *de variolis et morbillis cum Rhaze*
(iv. supra pag. 91.)

ID. *de morbis biblicis.* Lond. 1749. 8.

haec opera iunctim lat. studio cl. Oederi Goett. 1749. II vol. 8.

EJ. *Meadii monita et praecepta medica.*
Lond. 1751. 8. et al.

Cfr. *Autentic Memoirs of the Life of R. Mead.*

it. *biograph.* Britannica Vol. V.

§. 428.

JO. FREIND Crotono - Northamptonensis
†. 1728. aet. 54.

Medicus Londinensis, aliquamdiu castrensis.

EJ. *history of Physick from Galen to the 16th Century.* Lond. 1725. II vol. 8. et al.

EJ. *Emmenologia.* Oxon. 1703. 4.

EJ. *de quibusdam variolarum generibus.*
Lond. 1723. 4.

EJ.

EJ. comm. in genuinos epidemicorum Hippocratis libros supra citauimus (pag. 25.)

Opera, lat. Lond. 1733. fol.

Biographia Britannica Vol. III.

cl. Moehsen *Medaillen-Sammlung* T. I.

§. 429.

GUIL. MUSGRAVE nat. in pago Charlton-Musgrauæ ditionis Sommerfetshire .†. 1721. aet. 65.

Medicus Londinensis, rei antiquariae peritissimus.

EJ. *de arthritide symptomatica*. Exon. 1703. 8. et al.

EJ. *de arthritide anomala s. interna*. ib. 1707. 8, et al.

Memorabiles quoque eius symbolae exstant in philosophicis transactionibus.

Biographia Britannica Vol. V.

§. 430.

Inter Gallos eius aetatis medicos maximae lites agitatae sunt de venaesectionis effectu, praesertim deriuatoriae et reuulsoriae. Princeps earum auctor extitit

PHIL.

PHIL. HECQVET natus apud Abbatis - vil-
lam, .†. 1737. aet. 76.

Medicus Remensis, tum Parisinus.

Vir fere ad superstitionem religiosus.

Polygraphus, praeco venaesectionis et aquae
potus, satyram inde Romanensium auctoris
fabularum, le Sage, passus.

EJ. *Explication physique et mechanique des
effets de la Saignée et de la boisson dans la
cure des maladies.* Par. 1707. 12.

EJ. *Observations sur la saignée du pied etc.*
ib. 1724. 12.

ID. *sur l'indécence aux hommes d'accoucher
les femmes et l'obligation aux meres de nour-
rir leurs enfans* ib. 1708. 12.

EJ. *Traité des dispenses du Carême* ib. eod. 12.

ID. *de la digestion et des maladies de l'Estomac,
suivant le système de la Trituration* ibid.
1712. II Vol. 12.

ID. *de purganda medicina a curarum sordibus*
ib. 1714. 12.

EJ. *Remarques sur l'abus des purgatifs etc.
et sur l'utilité de la saignée* ib. 1729. 12.

EJ.

EJ. (anon.) *Raisons de doutes contre l'Inoculation* ib. 1723. 12.

Sed maxime memorabilis est EJ. *naturalisme des convulsions dans l'Epidemie des maladies convulsionnaires* ib. 1733. 12. [occasione pseudo-miraculorum ad sepulcrum Diaconi Fr. de Paris. *)]

it. *Reponse touchant les devoirs des Médecins et des Chirurgiens au sujet des miracles et des convulsions* ib. eod. 12.

Vitam viri scripsit amicus eius de S. Marc.

§. 431.

NIC. ANDRY Lugdunensis .†. 1742. aet. 84.
Prof. Parisinus.

EJ. *Remarques de Médecine sur ce qui regarde la saignée et la purgation* Par. 1710. 12.

EJ. *Regime du carême considéré par rapport à la nature du corps et des alimens* ib. eod. 12.

EJ. *Traité des alimens de carême* ib. 1713. 12. (omnes aduersus Hecquetum.)

EJ.

*) Cfr. CARRÉ DE MONTGERON *vérité des Miracles opérés par l'intercession de M. de Pâris et autres appellans.* ed. 2. Colon. 1745. III Vol. 4.

EJ. *Orthopédie* Par. 1741. II Vol. 12. et al.
 id. *de la génération des vers dans le corps*
humain ed. 2. ib. 1714. 12. et al.

§. 432.

JO. BAPT. SILVA Burdigalensis .†. 1742.
 aet. 61.

Medicus Parisinus.

EJ. *Traité des usage de différentes sortes de*
saignées, principalement de celle du pied Paris.
 1727. II Vol. 12. (aduersus Hecquetum)

EJ. *Dissertations et consultations médicales*
 Par. 1744. II Vol. 12.

§. 433.

FRANC. QUESNAY ex pago Merey prope
 Montfort-Lamaury .†. 1774. aet. 80.

Archiater regius.

Politicis maxime speculationibus inclaruit,
 systemate physiocratico etc. etc.

EJ. *Observations sur les effets de la saignée,*
avec des remarques critiques sur le Traité de
Silva. ed. 2. Par. 1750. 12.

EJ. *art de guérir par la saignée* ib. 1636. 12.

EJ. *Traité de la suppuration* ib. 1749. 12.

EJ. *Traité de la gangrene* ib. eod. 12.

Z

Eloge

Eloge de Quesnai par le Comte d'Alban
Prince d'Yvetot. ed. 2. Par. 1775. 8.

Aliud eius Elogium auctore Mirabeau
extat in *nouvelles Ephémérides économiques*
a. 1775.

§. 434.

Jo. ASTRUC Sauva-Languedocus .†. 1766
act. 83.

Prof. Tolosanus, post Monspeliensis, de-
nique Parisinus.

EJ. *de morbis venereis* L. VI. ed. 2. Parif.
1740. II Vol. 4.

EJ. *Traité des maladies des femmes* ib. 1761.
VI Vol. 12.

EJ. *histoire naturelle de Languedoc* ib. 1737. 4.

EJ. (anon.) *coniectures sur les mémoires ori-
ginaux dont il paroît que Moïse s'est servi pour
composer le livre de la Genèse.* Bruxell. 1753.
12. (memorable et super ea materie primum
opusculum.)

EJ. historiam facultatis medicae Monspe-
liensis supra citauimus (p. 97.)

Vitam viri praefixit Lorry ipsi huic hi-
storiae.

§. 435.

§. 435.

Inter Italos eius aetatis eminet

JO. MAR. LANCISIVS Romanus .†. 1720.
aet. 66.

Archiater papalis.

EJ. *de subitaneis mortibus* L. II. ib. 1707. 4.ID. *de noxiis paludum effluviis* ib. 1717. 4.ID. *de motu cordis et anevrysmatibus* Rom.
1728. fol.ID. *de bouilla peste* ib. 1714. 4.Iunctim c. al. EJ. opusculis. Rom. 1745.
IV vol. 4. et al.

Summum eius meritum, edendis sc. tabulis Eustachii, supra laudauimus.

Eiusdem quoque est explicatio muscularum tabularum in Car. Errardi *anatomia per uso del disegno* Rom. 1691. fol.Edidit quoque et animaduersionibus auxit Mich. Mercati *metallothecam Vaticanam* Rom. 1719. fol.

§. 436.

FRANC. TORTI Mutinensis .†. 1741.

Archiater Mutinensis.

Z 2

EJ.

EJ. *therapeutice specialis ad febres quasdam perniciosas inopinato ac repente lethales* Mutin. 1709. 8.

longe auctius ib. 1730. 4.

c. al. EJ. *opusculis* Venet. 1754. 4. Frf. 1756. 4.

Vita auctoris praemissa posterioribus oper. editionibus.

§. 437.

JO. BAPT. VERNA Lanciano = Neapolitanus nat. 1676.

Prof. Patavinus.

EJ. *princeps acutorum morborum pleuritis* Ven. 1713. 4.

EJ. *princeps medicaminum omnium phlebotomia* Patav. 1716. 4.

§. 438.

Denique et haec, de qua agimus, periodus in annalibus bonorum generis humani euentuum aeternum albo notabitur calculo quod insitione variolarum tunc temporis inter Europaeos inualefcente, lethalitas alias tremendi et fere ineuitabilis morbi, tantopere imminuit

diminuta, ipseque tam impense mitior redditus fuerit.

Notum est, pridem eandem insitionem apud orientis quosdam populos, et quidem maxime apud Circassios sollemnem fuisse; versus finem autem praecedentis seculi eam a Thessalonicensi femina Constantinopolim translata, et summo cum successu in Graecorum, Armenorum et Christianorum ibi deggentium liberis exercitatum esse. Inde permota coniux Anglici in aula Turcica tunc temporis legati, Wortley Montague, non vno nomine celebratissima, eandem in filio suo non minus feliciter institui curavit opere chirurgi sui Henr. Maitland, qui, cum ea in Angliam redux, eiusdem quoque filiae variolas iniecit.

Primam de variolarum insitione notitiam dederunt;

Eman. Timoni (medicus Graecus) historia variolarum, quae per insitionem excitantur: Constantinopoli missa a. 1713 extat in *Philos. Transact.* Vol. XXIX. No. 339. a. 1714.

Jac. Pylarini (consulis Veneti apud Turcas) *nova et tuta variolas excitandi per trans-*

*plantationem methodus, nuper inuenta et in
vsum tracta.* Venet. 1715. 12.

Ant. le Duc (Constantinopolit.) *diff. de
Byzantina variolarum insitione* LB. 1722. 4.

Tam parum tamen inter Europaeos animos aduertebat salutiferum hoc inuentum, vt verendum esset, ne satis cito idem obliuioni iterum traderetur, nisi excelsi animi magnae Britanniae Rex GEORGIUS I. augustam familiam eo seruari voluisset. Iussu itaque eius, tentato primum a. 1721 et feliciter cedente experimento in sex mortis damnatis, tumque in totidem infantibus orphanis repetito, idem postmodum felicissime in regis principibus iuuentutis institutum est a. 1722.

Cf. Jo. G. Steigerthal (archiatri regii) narratio in *collectaneis chirurgicis Hannoveranis* anni 1721. 8.

Henr. Maitland *Account of inoculating the Smallpox* Lond. 1722. 8.

it. Hans Sloane in *philos. Transact.* Vol. XLIX. P. II. a. 1756.

Eiusdem

Eiusdem sapientissimi regis nutu statim insequentibus annis etiam variolarum insitio in terris eius Hannoveranis instituta est, quae primae ni fallor in christianae Europae continente eandem receperunt: exercentibus eam viris meritissimis Jo. Aug. de Hugo archiatro, et Jo. Ern. Wrede chirurgo Hannoverano.

Cf. *collectanea chirurgica Hannoverana* P.II.

Elenchum locupletissimum scriptorum ad vniuersam variolarum insitionem facientium exhibuit cl. Krünitz Lips. 1768. 8.

CHIRVRGI.

§. 439.

Chirurgiae egregia accesserunt incrementa ea quam tractamus periodo, cum morborum quorundam quae ad eam pertinent, qualis cataracta est, natura, nunc demum curatius perspecta, tum operationum quorundam graviorum, lithotomiae praesertim, methodis emendatis et facilitatis. Maxime autem in Gallia caput extulit, a. 1731 collegio chirurgorum, quod communitas Sancti Cosmi audit

Z 4.

ad

ad *academiae chirurgicae* dignitatem euecto,
studio imprimis chirurgi regii Franc. Gigot
de la Peyronie (.†. 1747.)

Commentarios suos edidit noua haec aca-
demia inde ab a. 1743 f. t. *Mémoires de l'aca-
demie royale de Chirurgie* Par. 4.

§. 440.

Inter chirurgos istius aetatis maxime emi-
nent sequentes :

FRANC. PETIT (al. Pourfour du Petit)
Parisius .†. 1741. aet. 78.

Diu chirurgus castrensis.

in vtraque anatome egregie versatus.

Nomen eius seruat canalis, qui circa len-
tis ambitum corpori vitreo incumbit.

EJ. (anon.) *Lettres d'un médecin des Hô-
pitaux du Roi sur un nouveau Systeme du
cerveau.*

EJ. *diff. sur une nouvelle methode de faire
l'operation de la cataracte* ib. 1727. 12. et al.

Sed longe praestantissimae sunt EJ. dis-
sertationes actis Parisinis insertae, maximam
partem ad anatomen oculorum eorumque
morbos spectantes.

Elo-

Elogium viri vid. in *Hist. de l'acad. des Scienc.*

§. 441.

Jo. LVD. PETIT Parisinus .†. 1750. aet. 76.
Prof. Parisinus.

EJ. *Traité des maladies des os* Par. 1705. 12.
t. c. Lemeryi citato opusc. aliisque LB.
1709. 12.

it. longe auctius ex ed. Ant. Louis Par.
1758. II Vol. 12.

EJ. Petiti *Traité des maladies chirurgicales
et des operations qui leur conviennent* (opus
posthumum) edidit Lesne ib. 1774. III Vol. 8.

Elogium in act. acad. Parisinae.

§. 442.

SALVAT. MORAND Parisinus .†. 1773.
aet. 77.

Vir experientissimus, doctissimus, praeter
chirurgiam quoque de vtraque anatome et
physiologia longe meritissimus.

EJ. *Discours dans lequel on prouve qu'il
est necessaire au Chirurgien d'etre lettré* Par.
1743. 4.

EJ. *Recueil d'experiences et d'observations sur
la pierre* ib. 1743. II Vol. 12.

EJ. *Opusculs de Chirurgie* Par. 1768-72.
II Vol. 4.

germ. curante E. Platner v.cl. Lips. 1776. 8.

Numerosae eiusdem et maximi pretii commentationes extant inter Acta acad. scient. Parisinae.

Cf. *Lettre sur feu M. Morand* (auctore filio). Par. 1774. 4.

it. Elogium ej. in actis Parisinis.

Iungatur ipsi filius Jo. Franc. Clem. Morand, Parisinus .†. 1784. aet. 58.
Professor Parisinus.

EJ. *histoire de la maladie singuliere d'une femme contrefaite par un ramollissement general des os* Par. 1752. 12.

it. EJ. *Lettre à M. le Roi au sujet de l'histoire de la femme Suppiot.* ib. 1753. 12.

EJ. *Eclaircissement abrégé sur la maladie d'une fille de St. Geosme* ib. 1754. 12.

it. EJ. *Recueil pour servir d'eclaircissement détaillé sur cette maladie* ib. eod. 12.

ID. *du charbon de terre et de ses mines* Par. 1769. fol. (pertinet ad magnam seriem historiae artium et opificiorum)

EJ.

EJ. *Mémoire sur le charbon de terre approprié pour les usages domestiques* ib. 1770. 12.

§. 443.

HENR. FRANC. LE DRAN Parisinus .†.
1770.

Chirurgus Parisinus.

EJ. *Parallele des différentes manieres de tirer la pierre de la vessie*. Par. 1730. et al. 8.

EJ. *Suite du parallele de la taille* ib. 1756. 8.

EJ. *Observations de chirurgie* ib. 1731. II Vol. 8. et al.

EJ. *Traité des operations de Chirurgie* ib. cod. 8. et al.

EJ. *Reflexions sur les plaies d'armes à feu* ib. 1737. 12. et al.

EJ. *Consultations sur la plupart des maladies qui sont du Ressort de la Chirurgie* ib. 1765. 8.

germ. c. praef. cl. E. Platneri. Lips.
1773. 8.

§. 444.

ANTON MAITRE-JAN ex vrbe Mery ad Sequanam.

Chirurgus in vrbe patria.

EJ.

EJ. *Traité des maladies de l'oeil*, Augufloton
1722. 8. et al.

EJ. *Obfervations fur la formation du pou-
let*. Parif. 1722. 12.

§. 445.

CAR. SAINT-YVES ex pago la Viotte
prope Rocroy .†. 1733. aet. 66.

Chirurgus Parifinus.

EJ. *Traité des maladies des yeux*. Par. 1722.
12. et al.

§. 446.

Sequatur hos binos de morbis oculorum
bene merentes gallos, tertius, idemque
Germanus.

BVRCH. DAV. MAVCHART Marpachio-
Wurtenbergensis .†. 1751. aet. 56.

Prof. Tubingensis.

Numerofas maxime ad affectiones oculo-
rum fpectantes differtationes fcripfit: v. c.

de hypopio Tubing. 1742.

de mydriafi ib. 1745.

de ftaphylomate ib. 1748. et f. p.

Iunctim recufas dedit cl. Chr. Fr. Reufs
f. t. *Differtations medicae felectae Tubingenses*,
oculi

oculi humani affectus medico-chirurgice consideratos sistentes Tubing. 1783. II vol. 8.

Multa Maucharti medicinam forensem attinent. e. g.

EJ. *diff. de inspectione et sectione legali.* 1736.

de luxatione nuchae 1747.

lethalitas per accidens 1750.

Bruckeri *pinacoth.* Dec. VII.

Comment. Lips. Vol. I.

§. 447.

LAVR. HEISTER Francofurtensis .†. 1758.
aet. 76.

Aliquamdiu medicus castrensis, tum Prof. Altorfinus, demum Helmstädiensis.

Vtilis et extensae famae polygraphus, de re chirurgica et anatome meritissimus.

Ad libros eius principes pertinent sequentes.

EJ. *institutiones chirurgiae.* Amst. 1739.
II vol. 4.

EJ. *Kleine Chirurgie* Norimb. 1747. 8.

EJ. *Compendium anatomicum* cuius innumerae extant editiones et versiones; prima Altorf. 1717. 8. — correctæ Amstel. 1748. 4. et al.

Senaci

Senaci paraphrasin eiusdem supra citauimus (pag. 317.)

Ej. est ingens farrago dissertationum.

Tum et obseruationum Actis N. C. insertarum etc.

Propria extat Ej. designatio librorum et dissertationum ab ipso editarum. Helmstad. 1750. 4.

Posthumum prodierunt Ej. *medizinisch-chirurgische u. anatomische Wahrnehmungen*. Rostoch. 1759 – 70. II vol. 4.

Cf. Bruckeri *pinacotheca* Dec. III.
it. *Nona acta* N. C.

§. 448.

JO. ZACHAR. PLATNER Chemnizensis .†.
1747. aet. 54.

Prof. Lipsiensis.

Vir elegantissime doctus.

Ej. *institutiones chirurgiae rationalis* Lips. 1745. 8. et al.

it. ex ed. cl. C. Chr. Krause ib. 1783. 8.

Supplementa in eadem dedit cl. E. Platner
ib. 1773. 8.

Ej.

EJ. Platneri patris dissertationes et alia id genus scripta academica iunctim recusa in *Opusculis* Lips. 1739 sq. III vol. 4.

EJ. *Ars medendi singulis morbis accommodata* (posthuma) ib. 1765. 8.

Elogium viri praemissum legitur opusculis.

SCRR. ARTIS OBSTETRICIAE.

§. 449.

GUIL. MAUQUEST DE LA MOTTE Valogna - Normannus.

Artem in patria exercuit.

EJ. *Traité des accouchemens* Par. 1721. 4. et al.

ed. pleniss. ib. 1765. II vol. 8.

EJ. *Traité complet de chirurgie* Par. 1722. III vol. 12. et al.

it. ex edit. cl. Sabatier ibid. 1771. II Vol. 8.

§. 450.

JAC. DENYS Leydenfis.

Aliquamdiu medicus naualis, tum Lithotomus et obstetricius in vrbe patria.

Classicae

Classicae et ditissimae sunt E.J. *Verhandelingen over het Ampt der Vroedmeesters en Vroedvrouwen*. LB. 1733. 4.

E.J. *Observationes de calculo renum, vesicae, et vrethrae*. ib. 1731. 8.

AD ARTEM VETERINARIAM.

§. 451.

Medicina veterinaria hac periodo insignè augmentum nacta est curatiore notitia *luis bouillae* quae, etsi pridem antea cognita, imò nec veteribus ignota, tamen non nisi ineunte quod vivimus seculo et quidem ab a. inde 1711 (quo ex Hungaria per Dalmatiam in Italiam translata et exinde per vniuersam fere Europam occidentalem in magnam vsque Britanniam vagata est), toties et tam tremenda propagatione passim saeuire cepit, vt et maxime vrgens inde oriretur necessitas, et vberior simul praeberetur occasio, altius in causas eiusdem et siue arcendae siue curandae remedia, inquirendi.

Primorum et principum qui super ea peste ex professò scripti sunt librorum. Ramazzinii et Lancisii, supra iam meminimus.

Anti-

Antiquiora huius luis vestigia legit cl. Paulet in *recherches historiques et physiques sur les maladies epizootiques*. Par. 1775. 8. Vol. I.

Cf. cl. Krünitz *Verzeichnis von den vornehmsten Schriften von der Rindvieh-Seuche* Lips. 1767. 8.

LITTERATORES et PHILOSOPHI

§. 452.

DAN. LE CLERC Geneuensis .†. 1728. aet. 76.
Medicus patriae urbis.

EJ. *Histoire de la médecine* (ad Galenum vsque) ed. pleniss. Amst. 1723. 4.

EJ. *Historia naturalis et medica latorum lumbricorum*. Genev. 1715. 4.

Idem quoque Mangetum adiuvit in *bibliotheca anatomica* congerenda (v. pag. 298.)

§. 453.

ISAAC. NEWTON Londinensis .†. 1726.
aet. 85.

Prof. Cantabrigiensis, tum rei monetariae Lond. praefectus.

Vir, quod dignitatem et grauitatem eorum attinet, quae aut primus inuenit aut post Kep-

A a

lerum

lerum et Leibnitium vltro perfecit, et quod, si a paucis eius lapsibus discesseris, fere et fallere et falli nescius fuerit, et in tanta animi intentione, summa abstinentia ad tantum crudae viridisque senectutis fastigium peruenerit, summus et in suo genere vnicus dicendus.

EJ. *Optiks* Lond. 1701. 4. et al.

lat. per Sam. Clarke ib. 1719. 8. et al.

Ad physiologiam maxime pertinent subiunctae immortalis huic operi *Quaestiones*.

EJ. *Opera quae extant omnia* ex ed. Sam. Horsley Lond. inde ab a. 1779. 4.

Vitam viri scripsit Henr. Pemberton.

Cf. quoque *the Heads of illustr. Persons of Gr. Britain* Vol. I. p. 147.

Biograph. Britannica Vol. V.

Elogio di Newton, Mediol. 1778. 8. auctore cl. P. Frifi.

§. 454.

CHRIST. WOLF Vratislauiensis .†. 1754.
aet. 76.

Primum Prof. Halensis, hinc ob Confucium laudatum repente exilire iussus, Marpurgum

purgum se recepit, vnde postmodum denuo Halam reuocatus, summis honoribus ornatus.

Merita eius in vniuersum huius seculi genium, maxime in obseruandi et ex obseruatis iudicandi normam, supra iam tetigimus (p. 310.)

Ex numerosis eius scriptis propius ad nos attinent sequentia:

EJ. *Gedanken von Wirkung der Natur* Hal. 1723. 8. et al.

ID. *von Absichten der natürlichen Dinge* ib. eod. 8.

ID. *vom Gebrauch der Theile in Menschen, Thieren u. Pflanzen* ib. 1724. 8.

EJ. *nützliche Versuche* ib. 1721 sq. et al. III Vol. 8.

EJ. *Codex anecdotus penes me est de generatione animalium.*

Cf. Brucker *pinacotheca* Dec. I.

(Gottsched) *histor. Lohschrift auf den Freyh. v. Wolf*. Hal. 1755. 4.

SECTIO XIV.
SECVLI XVIIIvi
PROPIORA LVSTRA.

§. 455.

Etſi laudator temporis acti facile quaedam in hodierno ſtudii medici ſtatu deſideranda reperiatur, vt neglectam nimis medicorum veterum, graecorum maxime, culturam, etc; dabit tamen poſteritas id noſtris temporibus laudis, paucos eos defectus ſummo cum foenore compenſatos eſſe ſtudioſiore ipſiſſimi iſtius fontis frequentatione ex quo et iſti veteres riuulos ſuos deduxerunt, *naturae* inquam curatione obſervatione; et a coeco e contrario ſectarum et futillum hypotheſium ſtudio caſtiore abſtinentia; in vniuerſa autem tum medicamentis tum manu medendi methodo ſimplicitate; imo et ſanior, ſ. rationali empiria, quae experientia duce, comite iudicio practico, ipſo eo a plebeia iſta altera circumforaneorum et vetularum empiria ſe diſtinguat, quod

quod tota quanta solidiore medicinae theoreticae fundamento nitatur.

§. 456.

Ad hasce autem hodiernae medicinae praerogativas et *Goettingensem scholam* pro virili symbolam suam contulisse neminem doctum et aequum iudicem inficias iturum speramus: ita ut haud inepte ab ipsa istius scholae fundatione nouissimam quam nunc aggredimur periodum auspicare licebit, maxime cum et inauguratio eius, quae a. 1737 contigit, terminum fere inter ea bina dimidia constituat, in quae seculi huius quantum iam praeterlapsum est, diuiditur.

SOCIETATES LITTERARIAE.

§. 457.

Pertinent huc maxime sequentes:

Academia scientiarum *Holmiensis* fundata a. 1739.

Ej. *Swenska Vetenskaps akademis Handlingar* inde ab a. 1739. XLI Vol. 8.

tum *nya Handlingar* inde ab a. 1780.

germ. curante cl. Kaestner,

§. 458.

Societas scientiarum *Upsaliensis* instituta
quidem iam a. 1725.

Sed *Acta* sua edere cepit inde ab a. 1740-
51. V vol. 4.

Quibus successerunt *noua Acta* inde ab
a. 1773. 4.

§. 459.

Societas scientiarum *Goettingensis*, con-
dita a. 1751. praefide Hallero.

EJ. *Commentarii* 1751-54. IV Vol. 4.

Noui Commentarii 1769-77. X Vol. 4.

Commentationes inde ab a. 1778. 4.

it. *Deutsche Schriften von der kön. Soc. d. W.*
herausgegeben. Goett. a. 1771. 8.

§. 460.

Tum tres Batauae: viz:

Societas scientiarum *Harlemensis*:

*Verhandelingen der Hollandsche Maatschap-
pye der Weetenschappen te Harlem; inde
ab a. 1755. 8.*

§. 461.

§. 461.

Societas scientiarum *Vlissingensis* :

*Verhandelingen der Zeeuwſch Genootſchap
der Weetenſchappen te Vlissingen; inde
ab a. 1769. 8.*

§. 462.

Societas scientiarum *Roterodamenſis* :

*Verhandelingen der Bataaſſch Genootſchap
der proefondervindelyke Wysbegiente te
Rotterdam; inde ab a. 1769. 4.*

§. 463.

Verum et hiſce temporibus peculiareſ ſo-
cietateſ *medicæ* condi ceperunt, e quarum
numero ſunt

Havnienſis

EJ. collectanea a. 1774 ſq. II Vol. 8.
et *Acta* inde ab a. 1777. 8.

Parifina, fundata a. 1776.

*Histoire de la Societé de Médecine —
avec les Memoires* inde ab a. 1778. 4.

Hagana

Verhandelingen der Natuur - en Geneeskundige Correspondentie in de vereenigte Nederlanden; inde ab a. 1780.

COLLECTIONES PERIODICAE.

§. 464.

Prolixus esset nec huius loci labor, ingentem et fere mole sua laborantem farraginem huiusmodi collectionum, promptuariorum etc. recensere, quae ea quam agimus periodo per vniuersam Europam sed maxime in Germania edita sunt, e quorum posteriorum numero vnum saltem quod s. t. *Hamburgisches Magazin* inde ab a. 1747. 8. prodiit ideo nominare liceat, quod inter prima et principalia id genus scripta extiterit.

Ex iis vero, quae medicinae propius dicatae sunt, huiusmodi collectionibus, non nisi exoticas quasdam citasse sufficiat: quo v. c. pertinent sequentes:

Recueil periodique d'observations de médecine
Par. inde ab a. 1754. XVI Vol. 12. editore van der Monde.

post.

postmodum continuatum a cl. Roux f.
t. *Journal de médecine* inde a m. Jul. a. 1762.

Inter anglicas eiusmodi collectiones nomi-
nandi veniunt primo tres *Edinburgenses*: viz:
Medical Essays and observations Edinb.
1733-42. VI Vol. 8.

curante maxime Alex. Monro patre.

His successerunt: *Essays and observations*
physical and literary ib. inde ab a. 1754.

Sed diuersi plane ab his sunt: *Medical*
and philosophical commentaries; by a *Society*
at Edinburgh. ib. inde ab a. 1773.

redigente cl. Duncan.

Tum tres *Londinenses*, scil.

Medical Observations and Inquiries by a
Society of physicians Lond. 1757-84. VI vol. 8.

Medical Transactions publish'd by the col-
lege of physicians ib. inde ab a. 1768. 8.

Medical communications ib. inde ab a. 1784. 8.

DIARIA ET NOVA LITTERARIA.

§. 465.

Recensendis innumeris fere ephemeridibus, quae vniuersam rem litterariam spectant, ne-
tquam immorabimur. *Goettingenses* eo saltem
ex capite nominare liceat, quod ducenas su-
pra mille recensiones ab Hallero profectas
contineant; et quod index in LXXI earum
volumina extet, qui loco *Lexici litterarii rei
medicae* nuperiorum XXX annorum inferuire
potest. Prodiit s. t. *Allgemeines Register über
die Göttingischen gelehrten Anzeigen v. 1753-
82. gefertigt v. Fr. Ekkard. Goett. 1784.
III Vol. 8.*

§. 466.

Eorum autem huiusmodi diariorum quae
vnice in re medica versantur, itidem non
nisi extera principalia citabimus; quo v. c.
pertinent:

Gazette salulaire Bullion. inde ab a. 1761. 4.

Giornale di medicina Venet. 1763-74. XII
Vol. 4. praeter supplementa.
curante cl. Orteschi,

Nuovo

Nuovo Giornale di medicina ib. inde ab a.
1781. 4.
dirigente cl. F. Vitali.

*Giornale per servire alla storia ragionata
della medicina di questo secolo.* ib. inde ab a.
1783. 4.
auctore cl. Aglietti.

The London medical Journal inde ab. a.
1780. 8.
editore cl. Sam. Foart Simmons.

Vecko-Skrift för Läkare och Naturforskare
Holm. inde ab a. 1780. 8.

LEXICA MEDICA ET
ENCYCLOPAEDICA.

§. 467.

Denique et antequam vltcrius progrediamur,
ingentium quoque istorum lexicorum mentio-
nem iniicere oportet, quae nunc tanquam
promi

promi condi et repertoria aut omnium scientiarum aut saltem vniuersae medicinae ediceperunt.

Et primo quidem iam praecedente periodo prodit

Ephr. Chambers's *cyclopaedia or universal Dictionary of arts and Sciences*. Londin. 1728. fol.

coram est ed. 5. ib. 1741. II Vol. fol.

Accesserunt *Supplementa* ib. 1753. II Vol. fol. iunctim *ital.* Venet. 1748 sqq. X Vol. 4.

Post in Germania successit:

Großes Universal-Lexicon aller Wissenschaften u. Künste Lips. 1732-50, LXIV vol. fol. et IV vol. Supplem.

Moles quidem maximam partem compilatitia, saepe absque vlllo iudicio corrasa tantum, cui tamen magnum exinde pretium accedit, quod fontes subiecerint auctores, e quibus hauserunt, et quod memorabilia subinde anecdota contineat, haud alibi reperiunda.

In

In Anglia exinde prodiit:

R. James *medicinal Dictionary* Lond. 1742
III Vol. fol.

Gall. par Mrs. Diderot, Eidous *et*
Touffaint *revu par* M. Jul. Buffon Par.
1746. VI Vol. fol.

Et ipsa haec lexicì medici versio iisdem
translatoribus ansam praebuilt edendi magni
lexici encyclopaedici f. t.

Encyclopédie, ou Dictionnaire raisonné des
Scientes Paris. inde ab a. 1751. XVII Vol. fol.
cum IV Vol. Supplem. XII Vol. tabular. aen.
et II Vol. indicis. analytici.

Dirigebat opus cum Dideroto, Da-
lembertius.

In vniuersum autem 152 docti viri sym-
bolas suas ad idem perficiendum contulerunt:
inter quos nobis maxime memorandi veniunt
cl. viri Adanson, Barthés, Bonnet,
Bordeu, Bourgelat, Cadet, de la
Condamine, Dargenville, Dauben-
ton, Eidous, le Febure, la Fosse,
Gue.

Gueneau, Haller, de Jaucourt, Louis, Malouin, Maret, Morand, Rouelle, Tarin, Touffaint etc.

Editioni Ebrodunensi, quae curante cl. de Felice inde ab a. 1770 XLVIII Vol. 4. (praeter iconum volumina) prodiit, maximum accedit pretium innumeris nouis capitibus ab Hallero suppeditatis.

ANATOMICI

ANATOMICI et PHYSIOLOGI.

§. 468.

ALB. V. HALLER Helveto-Bernas .†. 1777
aet. 70.

Prof. Goettingensis, tum in patria repu-
blica magistratum gerens.

Vir, si ambitum et profunditatem doctri-
nae spectes, tam perpetua lectione, quam
indefesso per propria experimenta ac obser-
vata naturae studio partae, tenacissima me-
moria custoditae, acerrimo iudicio fultae,
ab ipso retro Leibnitio in vniuerso orbe
litterario secundus; et qui rem medicam binis
operibus ditauit, elementis scil. physiologiae,
et bibliotheca medica, adeo consummatissimis,
vt vix alia humana scientia similibus admi-
niculis adhuc superbire possit.

Ex scriptis summi viri maxime memo-
randa videntur sequentia:

a) anatomica et physiologica.

EJ. diss. inaug. *sistens experimenta et dubia
circa ductum saliualem Coschwizianum* Lugd. B.
1727. 4.

EJ.

Ej. *de musculis diaphragmatis* diss. Bern. 1733. 4.

Ej. *de monstris* plures diss. et progr.

Praesertim autem Ej. numerosae commentationes, quibus experimenta recenset ad indagandum negotium respirationis, et motum cordis a stimulo natum, sanguinis circulum, formationem pulli in ovo incubato, osteogeniam, tum vero maxime ad irritabilitatem et ad insensiles corporis humani partes instituta; quae omnia in *operibus minoribus* infra memorandis redeunt.

Ej. commentarii ad *praelectiones* Boerhaavii in *institutiones proprias* Goetting. 1739–44. VI Vol. 8.

Ej. *primae lineae physiologiae* Goett. 1747. ed. 3. ib. 1766. et al.

it. ex ed. cl. Wrisberg ib. 1780. 8.

Ej. *elementa physiologiae* Laufann. 1757–66. VIII Vol. 4. et al.

ed. postrema inchoata s. t. *De partium corporis humani praecipuarum fabrica et functionibus*, opus 50 annorum Bern. 1777. VIII Vol. 8.

Denique

Denique bina opera, quae ipse Hallerus pro principalibus suorum scriptorum declarare solebat, viz:

EJ. *icones anatomicae* Goett. 1740–56. VIII Fasc. fol.

et EJ. *opera minora* Laufann. 1762–68. III Vol. 4. quibus scripta eius anatomica minora, tum academica, tum commentationes ad societatem scientiarum missae continentur emendatae auctae et renouatae.

Hisce addendae seriores commentationes *Nouis Commentariis Goettingensibus* insertae.

b) pathologica

EJ. *de herniis congenitis* progr. Goetting. 1749. 4.

EJ. *Opuscula pathologica* Laufann. 1768. 8. et auct. inter *Opera minora* quae diximus Vol. III.

tum in *nouis commentariis Goettingensibus*, *de opii in c. h. efficacia* (occasione morbi proprii).

it. *historiae aliorum grauiorum morborum*.

it. *de lue bouilla*.

Bb

c) bo.

c) botanica

EJ. *enumeratio plantarum horti et agri Goettingensis* Goett. 1753. 8.

EJ. *enumeratio methodica stirpium Helueticarum* ib. 1742. fol.

et longe auctius f. t. *Historia stirpium Helueticarum inchoata* Bern. 1768. III Vol. fol.

EJ. *Opuscula botanica* Goett. 1749.

tum *de cerealibus* in nov. *Comment. Goettingens.*

d) ad historiam medicinae litterariam.

EJ. locupletissimi in Boerhaavii *methodum studii medici* commentarii Amst. 1751. II Vol. 4.

accessit in eosdem index Corn. Pereboom LB. 1759. 4.

EJ. Halleri *bibliotheca medica*, viz:

Bibliotheca botanica Tig. 1771 sq. II Vol. 4.

—— *chirurgica* Bern. 1774 sq. II Vol. 4.

—— *anatomica* Tig. 1774-77. II Vol. 4.

—— *medicinae practicae* Bas. 1776 sqq.

4. III priora volumina, vsque ad a. 1685. Reliqua volumina ex Halleri posthumis a clar.

Bran-

Brandis summo studio digesta et proprio labore aucta mox prelo subilicientur.

Huc quoque pertinent innumerae Halleri recensioneſ librorum medicorum tum in novis litterariis Goettingenſibus vernaculis, quae citauimus; tum inter *Relationes Goettingenſes de libris novis* Goett. 1752–55. XIII Faſc. 8.

it. in gallico diario, cui tit. *Bibliothèque raisonnée* cui inde ab a. 1742 plurimas ſymbolas contulit.

Tacemus tot eiſdem diſſertationes inſertas aliis praeter Goettingenſes actis ſocietatum, vt Londinenſis, Pariſinae, Holmienſis, Taurinenſis etc. etc.

Quaedam earum vernaculae linguae reditae et inſertae ſunt elegantiffimae collectioni cui tit. Haller's *kleine deutſche Schriften* Bern. 1772. III Vol. 8.

Quae Hallerus vt diximus ad Lexica encyclopaedica, tum Pariſinum tum vero maxi-

me Ebrodunense, contulit, innumera capita ad calcem litteris H. D. G. notata sunt.

Ad aliorum denique opera ab Hallero edita pertinent maxime *collectiones* eiusdem *dissertationum* medicarum, viz:

anatomicarum Goett. 1746 sqq. VIII Vol. 4.

chirurgicarum Laufann. 1755 sqq.

practici argumenti ib. 1756 sqq. VII Vol. 4.

tum et *historia morborum qui a. 1699-1701 Vratislaviae grassati sunt* Laufann. 1746. 4. (ed. 1. prodierat Vratisl. 1706. 4.)

it. *Epistolarum ab eruditis viris ad Hallerum scriptarum* Vol. I-VI. Bern. 1773-75. 8.

et *deutsche Briefe an den Hrn. v. Haller* ib. 1777. 8.

Plura alia iam citauimus, vt Ej. *medicae artis principes* (p. 36.), Rupprii *floram Jenensem* (p. 327.), Boerhaaviana plurima (p. 335 sqq.) etc.

Curatissimum indicem scriptorum summi viri videsis ad calcem Vol. VI. *epistolar. ad eum scriptarum*, quas diximus.

Vitam

Vitam propriam scripsit (tecto nomine Oel-fu) in romanensi fabula cui tit. *Ufong* L. III.

tum et *bibliothecae anatomicae* T. II.

Pluribus ad eandem cfr.

J. G. Zimmermann v. cl. *Leben des* Hrn. v. Haller. Tig. 1755. 8.

Et porro de eiusdem in vniuersam rem medicam meritis v. ea quae cl. Tissot inferuit in Tscharneri *Lobrede auf* Haller. Bern. 1778. 8.

it. cl. Baldingeri or. *in laudem meritorum* Halleri. Goett. 1778. 4.

Ex innumeris aliis Halleri elogiis modo quaedam eorum citabimus quae actis academicis et scriptis periodicis inserta leguntur: v. c.

cl. Heyne in *nov. commentar. Goettingens.* Vol. VIII.

cl. M. de Condorcet in *Hist. de l'ac. des sciences de Paris* 3. 1777.

cl. Vicq d'Azyr in *Hist. de la soc. de Medecine* Vol. I.

cl. Targioni in *Raccolta d'opuscoli* Vol. XXII. Flor. 1782.

cl. Linguet *annales* Vol. III. n. 20.

§. 469.

JO. GUIL. ALBRECHT Erfurtenſis .†. 1736.
aet. 33.

Prof. Goettingenſis, antecellor Halleri, et
qui primus anatomen in ea ſchola aperuit.

EJ. *tract. de tempeſtate* (c. obſervat. anatomi-
cis) Erf. 1731. 8.

ID. *de effectibus muſices in corpus animatum*
ib. 1734. 8.

EJ. *de vitandis erroribus in doctrina medica*
progr. Goett. 1734. 4.

ID. *de vitandis erroribus in medicina mecha-
nica* ib. 1725. 4.

EJ. *paraenesis cum primam anatomen in noua
acad. obiret* (obſervat. continens anatomicas)
ib. cod. 4.

Cf. Jo. Matth. Gesneri *biograph. ac
Goetting.* Vol. I.

§. 470.

JO. GOTHFR. ZINN Swabacenſis .†. 1759.
aet. 33.

Prof. Goettingenſis.

EJ. *descriptio anatomica oculi humani* Goett.
1755. 4. recuſ. ib. 1780. 4.

EJ.

EJ. *experimenta circa corpus callosum, cerebellum et duram meningem* ib. 1749. 4.

EJ. *observationes de vasis subtilioribus oculi et cochlea auris internae* ib. 1753. 4.

tum et dissertationes commentariis et commentationibus societ. Goettingensis insertae.

EJ. *catalogus plantarum horti et agri Goettingensis* Goett. 1757. 8.

Cf. Jo. Matth. Gesneri *biograph. acad. Goetting.* Vol. I.

§. 471.

JO. JAC. HUBER Basileensis .†. 1778. aet. 71.

Prof. Goettingensis, post archiater Cassellan.

EJ. *progr. de medulla spinali* Goett. 1739. 4.

EJ. *de medulla spinali, speciatim de nervis ab ea prouenientibus commentatio* ib. 1741. 4.

ID. *de vaginae uteri structura rugosa nec non de hymene* ib. 1742. 4.

ID. *de neruo intercostali etc.* Cassell. 1744. 4.

ID. *de foramine ouali* ib. 1745. 4.

EJ. *observationes anatomicae* ib. 1760. 4.

EJ. *animaduersiones anatomicae* ib. 1763. 4.

ID. *de monstris* ib. 1746. 4.

1D. *de ortu hominis* ib. 1777. 4.

EJ. tabulae aliquot extant inter *icones anatomicas* Halleri.

§. 472.

ABR. VATER, Christ. fil. Vittebergensis
†. 1751. aet. 69.

Prof. Vittebergensis.

Numerosa edidit minora scripta academica: quorum praestantissima intrarunt

EJ. *Museum anatomicum proprium* c. praef. Heisteri. Helmst. 1750. 4.

Vitam viri v. in *Nov. A. N. C.*

§. 473.

JO. NATHAN. LIEBERKÜHN Berolinensis
†. 1756. aet. 47.

Medicus in vrbe patria.

Mechanicis maxime artificiis inclaruit, praeparatis imprimis anatomicis subtilioribus, aquuleo vtilissimo, quem machinam pro ranis vocant, microscopii solaris inuento etc.

EJ. *de valvula coli et usu processus vermicularis* diff. LB. 1739. 4.

recus. in Halleri collect. anat.

EJ.

EJ. *de fabrica et actione villorum intesti-
norum tenuium* LB. 1745. 4. (c. tabulis III a
summo artifice cl. Lyonnet aeri incis.)

Iunctim c. aliquot ej. dissertationibus actis
Berolinensibus insertis, recudi fecit cl. Shel-
don Lond. 1782. 4.

Vitam v. in Act. Berolinensibus.

§. 474.

JO. FRID. MECKEL Wetzlariensis .†. 1774.
aet. 61.

Prof. Berolinensis.

EJ. *diff. de quinto pare neruorum cerebri*
Goett. 1748. 4.

ID. *von einer ungewöhnlichen Erweiterung
des Herzens u. von den Spann-adern des An-
gesichts* Berol. 1755. 4. (ex actis Berolinensibus
male translata).

EJ. *epist. ad Hallerum de vasis lymphati-
cis glandulisque conglobatis* ib. 1757. 4. et al.

EJ. *noua experimenta de finibus vasorum
lymphaticorum* ib. 1772. 8.

EJ. *Tract. de morbo hernioso congenito sin-
gulari* ib. eod. 8.

vt alias summi viri dissertationes taceam
actis academiae Berolinensis insertas.

Elogium eius ibidem extat.

§. 475.

JO. FRID. LOBSTEIN Lampertshemio - Ar-
gentoratenfis .†. 1784. aet. 48.

Prof. Argentinenfis.

Ej. diff. *de neruo spinali ad par vagum ac-
cessorio* Argent. 1760. 4.

Ej. diff. *de valuula Eustachii* ib. 1771. 4.

ID. *de hernia congenita* ib. eod. 4.

ID. *de neruis durae matris* ib. 1772. 4.

ID. *de liene* ib. 1774. 4.

Vitam v. in cl. Baldingeri *biographiis*
P. III.

§. 476.

JO. ERN. NEUBAVER Gieffensis .†. 1777.
aet. 35.

Prof. Jenensis: praeceptor meus pientissi-
mus desideratissimus.

Ej. dissert. *de tunicis vaginalibus testis etc.*
Gieff. 1767. 4.

ID. *de epiploo-oscheocete* Jen. 1770. 4.

ID.

10. *de nervis cardiacis* Frf. 1772. 4.

Ej. *peritonaei conceptaculum tenuia intestina
seclusa continens* Jen. 1775.

Vitam tanti viri v. in cl. Baldingeri
neuen Magazin für Aerzte Vol. I. P. 8.

§. 477.

PHIL. AMBROS. MARHERR .†. 1771.

Prof. Pragensis.

Ej. *de affinitate corporum* diss. Vindobon.
1762. 8.

Ej. *de electricitatis aëreae in corpus huma-
num actione* Prag. 1766. 8.

Ej. *praelectiones in Boerhaavii institutiones*
(posthumas edidit cl. Cranz) Vindob. 1772.
III Vol. 8.

it. addito Boerhaavii textu, et indice ib.
1785. III Vol. 8.

§. 478.

ROB. WHYTT .†. 1766.

Prof. Edinburgensis

vel Elixirio stomachico sui nominis vulgo
notus.

Ej.

EJ. *Essay on the vital and other involuntary motions of animals* Edinb. 1751. 8.

EJ. *physiological Essays etc. with observations on the irritability and sensibility* ed. 2. ibid. 1761. 12.

EJ. *observations on the nervous, hypochondriac or hysteric disorders* ib. 1765. 8.

Opera, angl. ex ed. filii ib. 1768. 4.

quae practici sunt argumenti, germ. Lips. 1771. 8.

§. 479.

ALEX. MONRO sen. Londinensis .†. 1767. aet. 70.

Prof. Edinburgensis.

EJ. *anatomy of the bones and nerves* etc. Edinb. 1726. 8. et al.

Osteologia sola gall. ex ed. cl. Sue c. tabulis aeneis XXXI. Par. 1759. II Vol. fol.

Neurologia sola lat. c. comm. G. Coopers ed. 2. Harling. 1763. 8.

vtraque germ. vertente cl. Krause Lips. 1761. 8.

EJ. *Essay on comparative anatomy* ed. 2. Lond. 1775. 8. (in scio auctore editum).

Numero-

Numerosae eius observationes insertae leguntur actis Edinburgensibus quae diximus.

Opera, angl. ex ed. cl. Alex. Monro fil. Edinb. 1781. 4.

germ. sed mutilata Lips. 1782. 8.

Vitam operibus praemisit filius.

cf. cl. Duncan *account of the Life of Al. Monro sen.* Edinb. 1780. 8.

§. 480.

GUIL. HUNTER ex Kilbride ditionis Scotiae Clydesdale .†. 1783. aet. 67.

Serenissimae Reginae Charlottae medicus extraord.

Vel vniuerso absorbtionis negotio vnico lymphatico systemati cum lacteis vasis vindicato, tum membrana caduca oui humani, et aneurysmate varicoso, ac retrouersione vteri celeber.

Magnus thesaurorum naturalium et veterum numismatum collector *).

Ej.

*) *Numorum veterum populorum et urbium qui in museo Gul. Hunter asservantur descriptio*

EJ. *medical commentaries* Lond. 1762. 4.

it. ad eosdem supplementum ib. 1764. 4.

EJ. *anatomy of the human gravid uterus*
Lond. 1775. fol. max.

EJ. *numerosae dissertationes insertae cum
philosophicis transactionibus, tum medicis ob-
servatis et disquisitionibus, quae supra citavi-
mus (p. 377.)*

germ. EJ. *medizinisch - u. chirurgische Beob-
achtungen u. Heil - methoden* ex ed. cl. Kühn
Lips. inde ab a. 1784. 8.

EJ. *two introductory Lectures to his last
course of anatomical Lectures* etc. Lond. 1784. 4.

Cf. G. Arnaud *Memoires de chirurgie* P. I.
it. cl. Simon's *Account of the Life
of the late W. Hunter.*

et *Hist. de la Société de Médecine* a. 1780.

§. 481.

GUIL. HEWSON ex oppido Northumbriae
Hexham, .†. 1774. aet. 31.

Chirurgus Londinensis.

EJ.

*scriptio figuris illustrata. Opera et studio
Car. Combe S. R. et S. A. Lond. Soc.
— Lond. 1782. 4to max.*

EJ. *Experimental Inquiries into the properties of the blood* Lond. 1771. 8.

germ. Norimb. 1780. 8.

EJ. P. II. *containing a description of the lymphatic System.* Lond. 1774. 8.

lat. vertente cl. v. d. Wynperffe c. praef.

[Jo. Dav. Hahn Ultraj. 1783. 8.

EJ. Hewsonis P. III. (posthumam edidit cl. Falconar) Lond. 1777. 8.

Vita viri praemissa latinae versioni *descriptionis systematis lymphatici* modo dictae.

§. 482.

ANT. FERREIN Agenotanus Guyennensis
..†. 1769. aet. 76.

Prof. Parisinus.

Viscerum textura ex tubulis albis (vasculis neuro-lymphaticis Vieuss.) asserta, et vocis formatione per tensionem ligamentorum inferiorum glottidis explicata, clarus.

EJ. *quaestiones medicae* XII. Monspel. 1732. 4.

EJ. numerosae et memorabiles dissertationes actis acad. Parisinae insertae.

EJ.

EJ. *Cours de médecine pratique* (posthumus)
Par. 1769. III Vol. 12.

EJ. *Elémens de chirurgie pratique* (post-
huma) ib. 1771. 8.

Elogium viri v. in hist. acad. Parisinae.

§. 483.

JOSEPH. LIEVTAUD Aquis - sextiensis .†.
1780. aet. 77.

Archiater regius.

EJ. *Essays anatomiques* ed. 2. Par. 1766. 8.
it. c. n. cl. Portal ib. 1776. II Vol. 8.

germ. Lips. 1782. II Vol. 8.

EJ. *historia anatomica sistens numerosissima*
extispicia Par. 1767. II Vol. 4.

EJ. *Précis de la médecine pratique* ed. plen.
ib. 1770. II Vol. 4.

germ. Lips. 1776-79. III Vol. 8.

EJ. *Précis de la matiere medicale* Par. 1770. 4.

Elog. eius extat in Hist. acad. Paris.

tum et in Hist. societatis medicae Par. T. III.

§. 484.

TOUSS. BORDENAVE Parisinus .†. 1782.
aet. 84.

EJ. *Remarques sur l'insensibilité de quelques parties* Par. 1757. 12.

EJ. *Diff. sur les antiseptiques* Divion. 1769. 8.

EJ. *Memoires sur le danger des caustiques pour la cure radicale des hernies* 1774. 12.

tum plures EJ. diss. tam in actis acad. scientiar. Parif. quam inter ista acad. chirurg.

Cf. *Journal de Paris* 1784. No. 106.

BOTANICI.

§. 485.

CAR. V. LINNÉ ex pago Râshult Smålandiae .†. 1778. aet. 71.

Prof. Upsaliensis.

Vir ingenio plane singulari et quo vix sui parem habuit, ad characteres rerum distinctiuos primo intuitu agnoscendos, eosque felicissime ordinandos, et pauculis verbis summa cum perspicuitate consignandos, natus. Et qui praeclaras eas naturae dotes indefesso ardore et rapido successu ad instaurandam methodum historiae naturalis, stabiliendam nouam sed aptissimam technicam linguam, condendum systema naturae et in vegetabili regno systema sexuale, adhibuit.

Ex scriptis summi viri maxime memorabilia sunt

a) botanica

EJ. *philosophia botanica* Holm. 1751. 8. et al.
it. ex edit. cl. Gleditsch Berol. 1780. 8.
EJ. *Linnaei Classēs plantarum* LB. 1738. 8.
EJ. *methodus sexualis plantarum* ib. 1737. 8.

EJ.

EJ. *genera plantarum* ib. eod. 8. et al.

ed. 6. Holm. 1764. 8.

EJ. *Species plantarum* Holm. 1753. II Vol.
8. ed. 2. ib. 1763. II Vol. 8.

EJ. *Systema vegetabilium* (est P. 2da syste-
matis naturae de quo mox).

ed. XIII. curante cl. Murray Goetting.
1774. 8.

ed. XIV. eodem cl. editore impense au-
ctior ib. 1784. 8.

EJ. Linnaei *Supplementum plantarum syste-
matis vegetabilium* (posthumum edente filio)
Brunsv. 1781. 8.

EJ. *Flora Suecica* LB. 1745. 8. ed. 2. Holm.
1755. 8.

EJ. *Flora Lapponica* LB. 1737. 8.

EJ. *Hortus Cliffortianus* Amst. 1737. fol.

b) ad reliquam historiam naturalem

EJ. *Systema naturae* LB. 1735. fol. max.
(ed. princeps)

ed. 2. Holm. 1740. 8.

ed. 12. ib. 1766. IV vol. 8.

acc. ad idem *mantiffae* I. II. ib. 1767 sq. 8.

EJ. *Fauna Suecica* ed. 2. Holm. 1761. 8.

EJ. *Museum regis* Adolph. Frid. ib. 1754. fol.

— — *reginae* Louif. Ulricae ib. 1764. 8.

— — *Tessinianum* ib. 1750. fc!.

EJ. *Oelänska och Gothlänska Refa* Holm.
1745. 8.

germ. Hal. 1764. 8.

EJ. *Wästgötha Refa* Holm. 1747. 8.

germ. Hal. 1765. 8.

EJ. *Skonska Refa* Holm. 1751. 8.

germ. ib. 1756. 8.

c) medica

EJ. *materia medica regni vegetabilis* Holm.

1749. 8.

— — — *ex regno animali* Upsal.

1750. 4.

— — — *in regno lapideo* ib. 1752.

iunctim longe auctior ex ed. cl. Schre-
ber ed. 4. Erlang. 1782. 8.

Numerosissimae denique EJ. dissertationes
etc. collectae f. t. *Amoenitatum academicarum*
inde ab a. 1749. VIII Vol. 8.

Aliae insertae actis Upsaliensibus et Hol-
miansibus etc.

Abr.

cl. Abr. Bäck *Aminnelse-Tal öfver C.*
v. Linné Holm. 1779. 8.

cl. M. de Condorcet in Hist. academ.
scient. Paris.

cl. Vicq d'Azyr in Hist. Societ. medicae
Paris. Vol. II.

cl. Fabricius in *Deutschen Museum* a.
1780.

CAR. V. LINNÉ *jun.*, Caroli fil. Falunensis
†. 1783. aet. 42.

Prof. Upsaliensis.

EJ. *Decades plantarum rariorum horti Upsa-*
liensis Fasc. I. Holm. 1762. II. ib. 1763. III.
Lips. 1767. fol.

EJ. *noua graminum genera* Upf. 1779. 4.

EJ. *methodus muscorum* ib. 1781. 4.

In obitum eius or. cl. Schulz v. Schul-
zenheim. *Suec.* Holm. 1784. 8.

§. 486.

DAV. SIGISM. AVG. BÜTTNER Chemni-
zensis .†. 1769. aet. 46.

Prof. Goettingensis.

Cc 3

EJ.

EJ. *Enumeratio plantarum horti Cunoniani*
Amst. 1750. 8.

Praeterea maximam quoque partem *historiae corallinarum*, quae Ellifii nomen prae se fert, ad Büttnerum nostrum pertinere, pluribus assertum legitur in cl. Pütter *Versuch einer gelehrten Geschichte der Universität zu Göttingen* p. 162.

§. 487.

HENR. LUD. DUHAMEL (du Monceau)
Parisiensis .†. 1782. aet. 82.

Inspector rei marinae,

Indefessus et felicissimus naturae observator; cuius pauca saltem e plurimis iisque egregiis operibus recensere licet;

EJ. *Physique des arbres, de l'anatomie des plantes et de l'oeconomie végétale* Paris. 1758.
II Vol. 4.

germ. Norimb. 1764. II Vol. 4.

EJ. *Traité des arbres et arbustes qui se cultivent en France en pleine terre* Par. 1755. II
Vol. 4.

germ. Norimb. 1762–66. IV vol. 4.

EJ.

EJ. *Traité des arbres fruitiers* Paris. 1768.
II Vol. 4.

germ. Norimb. 1771-83. IV vol. 4.

Numerosae eius et maxime memorabiles
dissertationes actis academiae Parisinae insertae
leguntur, vt de ossibus animalium rubia tin-
ctorum pastis, de osteogenia, de insitione
calcaris galli gallinacei in caput eiusdem, de
summo in quo hominibus vivere licet aestus
gradu.

Multae quoque eius partes sunt in magna
ista artium et opificiorum historia concinnanda

Elog. v. in *Hist. de la Soc. de Médec.*

SCRR. HISTORIAE NATVRALIS.

§. 488.

JAC. THEOD. KLEIN Regiomontanus .†.
1760. aet. 74.

Senatui Dantiscano a secretis.

EJ. *Dispositio quadrupedum* Lubec. 1751. 4.
germ. ib. 1760. 8.

EJ. *historiae avium prodromus* ib. 1750. 4.
germ. ib. 1760. 4.

EJ. *stemmata avium* Lips. 1759. 4.

EJ. *ova avium plurimarum* — *genuinis coloribus picta* Regiom. 1765. 4.

EJ. *tentamen herpetologiae* LB. 1755. 4.

EJ. *historia piscium naturalis* Missi I – V.
Gedan. 1740 – 49. 4.

EJ. *Mantissa ichthyologica de sono et auditu piscium* Lips. 1746. 4.

EJ. *Tentamen methodi ostratologicae* LB.
1753. 4.

EJ. *Descriptiones tubulorum marinorum* Gedan. 1773. 4.

EJ. *naturalis dispositio echinodermatum* ex
ed. cl. Lefke Lips. 1778. 4.

Elogium viri v. in nouis act. Societ. Dantisc. T. I.

§. 489.

§. 489.

AUG. JO. RÖSEL (von Rosenhof) Norim-
bergenfis .†. 1759. aet. 54.

Pictor miniati quod vocant operis, cura-
tiffimus naturae obferuator.

EJ. *monatliche Inſecten-Beluſtigungen* No-
rimb. inde ab a. 1746. IV vol. 4.

Quibus praeter alia quoque continetur
Vol. IIIio praefantiffima hiftoria hydrarum ſ.
polyporum aquarum dulcium.

EJ. *natürliche Hiftorie der Fröſche hiefigen*
Landes Norimb. 1758. fol. (opus ditiffimum,
pulcherrimum)

§. 490.

ABRAH. TREMBLEY Geneuenfis .†. 1784.
aet. 74.

Vir cui liber proxime citandus aeternum
documentum ſummi ingenii acuminis, et aliis
naturae ſtudioſis aequae aeternum exemplar in
arte obſeruandi manebit.

EJ. *Mémoires ſur les polypes d'eau douce à*
bras en forme des cornes LB. 1744. 4.

germ. vertente cl. Göze Quedlinb. 1775. 8.

Cc 5

EJ.

EJ. *instruction d'un pere à ses enfans sur la nature et sur la religion* Genev. 1775. II Vol. 8. germ. Lips. 1776. 8.

EJ. quoque memorabiles sunt observationes philosophicis *Transactionibus* insertae.

§. 491.

OTH. FRID. MÜLLER .†. 1784.

Vermium praesertim indagator felicissimus

EJ. *historia vermium terrestrium et fluviatilium* Hafn. 1773 sq. II Vol. 4.

id. *von Würmern des süßsen u. salzigen Wassers* ib. 1771. 4.

EJ. *Zoologiae Danicae prodromus* ibid. 1776. 8.

EJ. *Zoologia Danica* Lips. 1779–84. II Vol. 8.

EJ. *Zoologiae Danicae icones*, Hafniae, 1777. fol.

EJ. *Hydrachnae in aquis Daniae palustribus* Lips. 1781. 4.

EJ. *Entomostraca s. insecta testacea* (monoculi L.) *in aquis Daniae et Norwegiae* ibid. 1785. 4.

EJ.

EJ. *Fauna Fridrichdalina s. descriptio insectorum agri Fridrichdal.* Hafn. 1764. 8.

EJ. *Flora Fridrichdalina* Argent. 1767. 8.

Idem quoque cl. Oederi floram Danicam inde a Fasc. XI continuavit.

EJ. *kleine Schriften aus der Natur-historie* Dessav. 1782. 8.

§. 492.

JO. GOTTSCHALK WALLERIVS Nerkenfis
†. 1785. æt. 76.

Prof. Upsaliensis.

EJ. *Systema mineralogicum* Holm. 1772-75
II Vol. 8.

germ. Berol. 1781 sqq. II Vol. 8.

EJ. *lucubrationes de systematibus mineralogicis* Holm. 1768. 8.

EJ. *introductio in historiam litterariam mineralogicam* ib. 1769. 8.

EJ. *Chemia physica (suecice)* Holm. 1759-68. II Vol. 8.

Vol. I. lat. auctius ib. 1760. 8.

vtrumque

utrumque *germ.* vertente cl. Weigel
Lips. 1775. II Vol. 8.

EJ. *Elementa metallurgiae, speciatim chemi-
cae* Holm. 1768. 8.

germ. Lips. 1769. 8.

Auctor praeterea numerosarum dissertatio-
num academicarum, vt et obseruationum,
quae actis acad. Holmiensis insertae leguntur.

SCRR. MATERIAE MEDICAE.

§. 493.

JAC. REINBOLD SPIELMANN Argentinenfis

†. 1783. aet. 61.

Prof. in academia patria.

EJ. *institutiones materiae medicae* Argent.

1774. 8.

germ. ib. 1775. 8.EJ. *Syllabus medicamentorum* ib. 1777. 8.EJ. *pharmacopoea generalis* ib. 1783. 4.EJ. *institutiones chemiae* ib. 1763. 8.

ed. 2. auctior ib. 1766. 8.

germ. Dresd. 1783. 8.

Numerosae eiusdem dissertationes academicae magnam partem materiem alimentarem, medicam, et chemiam spectant.

CHEMICI

CHEMICI et PHARMACEVTAE

§. 494.

Vix aliud scientiarum genus ea quam agimus periodo tot tantisque nouis inuentis et sanioris maxime physices applicatione auctum et reformatum est, ac chemia, ita vt eandem non obstantibus Boyleorum, Boerhaaviorum, Stahlorum aliorumque, quos citaui-
mus, praestantium virorum meritis, quasi renatam dicere liceat.

§. 495.

ANDR. SIGM. MARGGRAF Berolinensis
†. 1782. aet. 73.

Numerosas dissertationes, chemici maxime argumenti, actis acad. scient. Berolinensis inferuit, quarum magna pars germanice versa sequentem ingressa est collectionem:

Ej. *chymische Schriften* Berol. 1762 - 68.
II Vol. 8.

De vita viri cf. cl. Baldingeri biographias medicor.

it. noua acta acad. Berolinens.

§. 496.

§. 496.

JO. GEORG. MODEL ex Neostadio ad Aischam .†. 1774. aet. 64.

Proto-pharmacopaeus imperialis Petropoli.

EJ. *chymische Nebenstunden* Petrop. 1760-69. II Vol. 8.

gall. c. auctariis cl. Parmentier Paris. 1774. II Vol. 8.

EJ. *kleine Schriften* Petrop. 1773. 8.

EJ. *Entdeckung des Selenits in der Rhabarber* ib. 1774. 8.

Cfr. Rozier *Journal de Physique* 1775.

§. 497.

JO. DAV. HAHN Heidelbergensis .†. 1784.
Prof. Ultraiectinus, tum Leydenfis.

EJ. *diff. de efficacia mixtionis in mutandis corporum voluminibus* LB. 1751. 4.

EJ. *or. de scientia naturali ab observationum et experimentorum sordibus repurganda* Ultraj. 1753. 4.

EJ. *or. de chemiae cum botanica coniunctione* ib. 1759. 4.

EJ. *or. de mathesi et chemia earumque mutuo auxilio* ib. 1770. 4.

EJ.

EJ. or. *de usu venenorum in medicina* ibid.
1773. 4.

EJ. or. *de medico speculatore* LB. 1775. 4.
ID. ad latinam editionem systematis lymphatici Hewsoniani doctissime est praefatus.

§. 498.

TORBERN BERGMANN .†. 1785.

Prof. Upsaliensis.

EJ. *physisk Beskrifning öfwer Iordklotet*.
Upsal. 1766. 8.

ed. 2. auctior ib. 1773. 8.

germ. curante cl. Röhl Gryphisw. 1769. 8.
et longe auctius ib. 1781. II Vol. 4.

EJ. *Opuscula physica et chemica* Holm. 1779
sq. III Vol. 8.

germ. Frf. 1781 sq. II Vol. 8.

EJ. *Sciagraphia regni mineralis secundum principia proxima digesta* Lips. 1782. 8.

Praeter numerosissimas et praestantissimas symbolas tam actis Holmiensibus quam nouis Upsaliensibus contentas, ad vniuersam historiam naturalem, maxime quoque ad insecta et mineralia pertinentes.

§. 499.

§. 499.

PETR. JOSEPH. MACQUER Parisinus .†.
1784.

Prof. Parisinus.

EJ. *Elémens de chymie théorique* ed. 2. Par.
1756. 12.

EJ. *Elémens de chymie pratique* ed. 2. ibid.
eod. 12.

iunctim germ. Lips. 1768. 8.

EJ. *Dictionnaire de chymie* Paris. 1766. II
Vol. 12. et al.

ad manus est ed. Paris. 1778. II Vol. 4.

germ. ex ed. cl. Pörner P. I. Lips. 1768. 8.

it. longe auctius ex ed. cl. Leonhardi
Lips. 1781 sqq. VI Vol. 8.

PATHOLOGI et THERAPEVTAE.

§. 500.

GEORG. GOTTLOB RICHTER Schneebergensis .†. 1773. aet. 80.

Prof. Goettingensis.

Auctor numerosarum et elegantissimarum dissertationum aliorumque scriptorum academicorum.

iunctim edita s. t. *Opusculorum medicorum* curante cl. Ackermann, praefante Triller o Frf. 1779. III Vol. 4.

Ej. *praecepta diaetetica in usum praelectionum* Heidelb. 1780. 8. (posthuma)

Elogium viri auctore cl. Heyne opusculis praefixum legitur.

cfr. quoque Bruckeri *pinacotheca* Dec. X.

§. 501.

JO. GOTHFR. BRENDL, Adami fil. Vittebergensis .†. 1758. aet. 47.

Prof. Goettingensis.

Itidem non nisi dissertationes et programmata edidit.

iunctim recudi fecit haec *opuscula* cl. Wrisberg Goett. 1769 sq. III Vol. 4.

§. 502.

§. 502.

PHIL. GEORG. SCHRÖDER Marpurgensis
†. 1772. aet. 44.

Prof. Goettingensis; antea Rinteliensis et
Marpurgensis.

Numerosas eius dissertationes academicas
collegit et edidit cl. Ackermann Norimb.
1772. II Vol. 8.

§. 503.

RVD. AVGVSTIN. VOGEL Erfurtensis .†.
1774. aet. 50.

Prof. Goettingensis.

Ej. *praelectiones de cognoscendis et curandis
corporis humani affectibus* Goett. 1772. 8.

it. c. praef. cl. Tissot ib. 1784. 8.

germ. vertente cl. Pohl Lips. 1780. 8.

Ej. *historia materiae medicae* LB. 1758. 8.

Ej. *institutiones chemiae* ed. 2. LB. 1757. 8.

germ. cura cl. Wiegleb Vinar. 1775. 8.

Ej. *practisches Mineral-system* Lips. 1762. 8.

auctius, curante filio cl. Sam. Göttl.
Vogel ib. 1776. 8.

Ej. *de incrustato agri Goettingensis* Goett.
1756. 8.

Dd 2

Ej.

EJ. *medizinische Bibliothek* Erf. 1752 sq. II
Vol. 8.

EJ. *neue medic. Bibl.* Goett. 1754-73. VIII
Vol. 8.

EJ. *Opuscula medica selecta* Goett. 1768. 4.
germ. vertente filio cl. quem modo cita-
vimus Lemgov. 1778. II P. 8.

Elogium viri v. in *Nov. Commentar. Soc.*
Goetting.

§. 504.

PAUL. GOTTLIEB WERLHOF Helmsta-
diensis .†. 1767. aet. 69.

Archiater Hannoueranus.

Vir acutissimi ingenii, strenuus corticis
peruiani vindex, cuius nomen mansit vn-
guento ad scabiem.

EJ. *observationes de febribus praecipue inter-*
mittentibus et ex earum genere continuis ed. 2.
Hannov. 1745. 4.

id. *de variolis et anthracibus* ib. 1735. 4.

EJ. *cautiones medicae de limitandis laudibus*
et vituperiis morborum et remediorum Tract.
I. II. ib. 1734. 4.

Plurimae

Plurimae eiusdem observationes *Commercio litterario Norico* insertae leguntur.

Opera ex ed. cl. Wichmann Hannov. 1775. II Vol. 4.

EJ. *epistolae* anecdotae posthumae ap. cl. Engel *Specimin. medic.* Berol. 1781. 8.

Cf. Bruckeri *pinacotheca* Dec. VII.

Nov. A. N. C. Vol. IV.

Commentar. Lipsiens. Vol. XV.

it. memoriam praefixam operum editioni, quam modo diximus,

§. 505.

JO. THEOD. ELLER .†. 1760. aet. 71.
Archiat. Borussicus.

EJ. *observationes de cognoscendis et curandis morbis, praesertim acutis* Regiom. 1762. 8.

gall. vertente cl. le Roy Par. 1774. 12.

EJ. *ausübende Arzneywissenschaft* Berolin. 1767. 8.

EJ. *vollständige Chirurgie* ib. 1763. 8.

EJ. *medizinische u. chirurgische Anmerkungen u. Operationen* ib. 1740. 8.

EJ. *physicalisch-chemisch-medicinische Abhandlungen* ib. 1764. II Vol. 8.

Elogium viri v. in actis acad. Berolinens.
cf. *Journal encyclopéd.* m. Febr. 1761.

Dd 3

§. 506.

§. 506.

JO. ERN. HEBENSTREIT ex Neostadio ad
Orlam .†. 1757. aet. 56.

Prof. Lipsiensis.

EJ. *Exigesis nominum graecorum quae mor-
bos definiunt* Lipf. 1751. 4.

EJ. *de homine sano et aegroto carmen* ibid.
1753. 8.

EJ. *anthropologia forensis* ed. 2. Lipf. 1753. 8.

Suecice, vertente Rol. Martin v. cl.
Holm. 1783. 8.

EJ. numerosae dissertationes et programmata.
v. c. XXX *Specimina palaeologiae therapiac*
Lipf. 1748 - 5.

VII *Specimina ord. morborum causalis*;
quae iunctim cum prioribus edidit cl. Gru-
ner Hal. 1779. 8.

it. VII *Specimina Aetiologiae chemicae*
Lipf. 1757. 4.

Idem quoque praecipuam curam gessit
edendi *Musei Richteriani* Lipf. 1743. fol.

EJ. dissectio anatomica muli et mulae ex-
tat in Schreberi *neuen Cameral-Schriften*
Vol. VI. et al.

Inter

Inter dissertationes eius plures historiam quoque naturalem spectant v. c.

de ordinibus conchyliorum instituendis 1728.

de organis piscium externis 1743.

de insectorum natalibus 1733.

institutiones historiae naturalis insectorum 1745.

de vermibus anatomicorum administris 1741.

de terris eod.

de ordinibus gemmarum 1747.

EJ. de anecdotis Aëtii scripta supra citavimus p. 80.

Elogium viri v. in Commentar. Lipsiensib.

Iunctim cum alio, quod J. Aug. Ernesti auctorem habuit, recusum est in fronte editionis *palaeologiae therap.* quam citavimus.

§. 507.

CHRIST. GOTTLIEB LUDWIG Briegenfis Silesiacus .†. 1773. aet. 64.

Prof. Lipsiensis.

Nullam non medicinae partem egregie auxit et illustravit.

EJ. *methodus doctrinae medicae uniuersae* Lipsi. 1766. 8.

D d 4

EJ.

- EJ. *institutiones physiologiae* ib. 1752. 8.
 ——— *pathologiae* ib. 1754. 8.
 ——— *therapiae generalis* ib. eod. 8.
 ——— *medicinae clinicae* ib. 1769. 8.
 ——— *chirurgiae* ib. 1765. 8.
 ——— *medicinae forensis* ib. 1765. 8.
 ——— *historiae physicae regni vegetabilis* ib. 1757. 8.

EJ. *definitiones generum plantarum* (auctae a cl. G. Rud. Boehmer) ib. 1760. 8.

EJ. *Ectypa vegetabilium vsibus medicis praecipue destinatarum* Hal. 1760–64. VIII Fasc. fol.

EJ. *terrae musei Dresdensis* Lips. 1749. fol.

Idem quoque edidit: *Aduersaria medico-practica* Lips. 1769–73. III Vol. 8.

Denique et auctor extitit *Commentariorum de rebus in scientia naturali et medicina gestis* ib. inde ab a. 1752. 8.

Cf. Bruckeri *pinacotheca* Dec. IX.

§. 508.

GERARD. L. B. VAN SWIETEN Leydensis
 .†. 1772. aet. 73.

Archiater Caesareus.

Diutinus

Diutinus et intimus Boerhaavii discipulus,
cuius nomen mansit potioni spirituosae mer-
curiali.

EJ. *diff. de arteriae fabrica et efficacia in
corpore humano* LB. 1725. 4.

EJ. *Commentarii in Boerhaavii aphorismos*
LB. 1743-72. V vol. 4. et al.

Index in eadem Gladbachii Hildburgh.
1775. 4.

EJ. (anon.) *kurze Beschreibung u. Heilungs-
art der Krankheiten, welche am öftersten im
Feldlager beobachtet werden* Vindob. 1758. 8.

gall. Paris. 1760. 12. et al.

EJ. *constitutiones epidemicae et morbi, po-
tissimum L. B. observati* Vindob. 1782. 8. (post-
humum opus edidit cl. Stoll)

v. Bruckeri *pinacotheca* Dec. X.

it. cl. Baldingeri *biograph. medicorum.*

§. 509.

ANT. DE HAEN ... Batavus .†. 1776.
aet. 65.

Prof. Vindobonensis.

EJ. *historia morbi incurabilis medicos passim
fallentis* Hagae 1744. 8.

Dd 5

EJ.

EJ. *de colica pictorum diff.* ib. 1745. 8.

ID. *de deglutitione impedita* ib. 1750.

EJ. *ratio medendi in nosocomio practico* Vin-
dob. 1757-73. XV P. 8.

— *continuata* ib. 1772-79. III
Vol. 8.

germ. c. auctariis cl. Platneri Lips. 1779-
84. VIII Vol. 8.

EJ. *magiae examen* ib. 1774. 8.

EJ. *de miraculis* L. Frf. 1776. 8.

EJ. *praelectiones in Boerhaavii institutiones
pathologicas* ex ed. cl. de Wafferberg Vin-
dob. 1780 fqq. V vol. 8.

Vitam viri v. in Giornale di medicina T.
XIII della continuazione.

§. 510.

GUALT. VAN DOEVEREN .†. 1783.
Prof. Groeningensis, post Leydensis.

EJ. *diff. de vermibus intestinalibus hominum*
LB. 1753. 4.

germ. Lips. 1776. 8.

EJ. *or. de erroribus medicorum sua utilitate
non carentibus* Groening. 1762. 4.

EJ.

EJ. *Specimen observationum academicarum*
ib. 1765. 5.

EJ. *primae lineae de cognoscendis mulierum*
morbis ib. 1775. 8.

it. ex ed. cl. Schlegel Lips. 1785. 8. I

§. 511.

JO. HUXHAM .†. 1768.

Medicus Plymouthenfis, cuius nomine vulgo
venit vinum antimoniatum.

EJ. *observationes de aëre et morbis epidemi-*
cis Lond. 1752. II Vol. 8.

EJ. *observationes ab a. 1749–52.* ib. 1770.
8. (posthumae ex edit. filii).

EJ. *medical and chymical observations upon*
Antimony ib. 1756. 8.

EJ. *Dissertation on the malignant ulcerous*
Sore-throat ib. 1757. 8.

Opera, lat. ex ed. G. Christ. Reichel
Vindob. 1773. III Vol. 8.

§. 512.

JO. GREGORY .†. 1773.

Prof. Edinburgensis.

EJ.

EJ. *Lectures on the duties and qualifications of a physician* Edinb. 1772. 8.

germ. Lips. 1778. 8.

EJ. *Elemens of the practice of Physik* ed. 2. Lond. 1774. 8.

§. 513.

JO. PRINGLE Baronetus, ex pago Stichelhouse, comitatus Roxburgh Britanniae borealis .†. 1782. aet. 75.

Serenissimae Reginae Charlottae medicus.

EJ. *observations on the diseases of the army* ed. 5. Lond. 1765. 4.

acced. EJ. *observations on the Hospital- and Goal- Fevers.*

nec non EJ. *Experiments upon septic and antiseptic substances.*

germ. Altenb. 1772. 8.

EJ. *Discourse upon some late Improvements of the means of preserving the Health of mariners* Lond. 1776. 4.

germ. vertente cl. Wichmann Goett. 1777. 8.

Extat

Extat quoque inter EJ. *Six Discourses delivered when President of the royal Society* etc. Lond. 1783. 8.

Vitam praemisit hisce VI sermonibus editor cl. Kippis.

cf. it. *Hist. de la Soc. de Médecine* a. 1780.

§. 514.

JO. FOTHERGILL ex Carred prope Richmond .†. 1780. aet. 68.

Medicus Londinensis.

Observationes inseruit transactionibus philosophicis, tum vero maxime praestantissimae collectioni quam citauimus cui tit. *Medical Obs. and Inquiries*.

Iunctim editae s. t. *a complete collection of D. Fothergill's medical and philosophical Works* Lond. 1781. 8.

Vitam viri praefixit editor cl. J. Elliot.

alias eius memorias ediderunt viri cl.

Hird, Thompson et Lettsom.

aliud elogium v. in *Hist. de la Soc. de Medec.*

§. 515.

FRANC. BOISSIER DE SAUVAGES Alesio-Languedoccensis .†. 1767. aet. 61.

Prof.

Prof. Monspeliensis.

EJ. *Pathologia methodica s. de dignoscendis morbis*. Monspel. 1739. 4.

ed. 2. Amst. 1752. 12.

longe auctius s. t. *Nosologiae methodicae*. Amst. 1763. V vol. 8.

iterum auctius ib. 1768. II vol. 4.

EJ. opera minora edidit cl. Gilibert s. t. *Chefs d'oeuvres de Sauvages*. Lugd. 1771. II vol. 12.

Eloge de M. de Sauvages. Lugd. 1768. 4. it. in fronte opusculor.

§. 516.

Iunctim huc referre liceat nouorum pulsum criticorum auctores, inter quos princeps eminet

FRANC. SOLANO DE LUQUE Montilla-Cordubensis .†. 1738. aet. 53.

Artem primo Illorae, tum Antequerae exercuit.

EJ. *Lapis lydos Apollinis*. (hispanice) Madr. 1737. fol.

Fusissimum

Fusissimum opus in compendium rede-
git Jac. Nihell Lond. 1745. 8.

PETR. SOLANO DE LUQUE, Francisci fil.
itidem celeber clinicus et subtilissimus
sphygmicus paternam doctrinam vltro exco-
lluit, etsi, quantum ego quidem noui, nihil
super ea memoriae prodiderit.

Cfr. H. Fouquet *Essai sur le pouls*.
Monspel. 1767. 8.

§. 517.

THEOPH. DE BORDEU Isestio - Bearnensis
†. 1776. aet. 55.

Medicus Parisinus.

EJ. *Récherches sur le pouls par rapport aux*
Crises. ed. 2. Par. 1768. II vol. 12.

EJ. *Récherches anatomiques sur la position*
des glandes et sur leur action Par. 1751. 8.

EJ. *Récherches sur le tissu muqueux et l'or-*
gane cellulaire ib. 1766. 12.

germ. Vindob. 1772. 8.

EJ. *Récherches sur quelques points d'histoire*
de la médecine. Leod. 1764. II vol. 12.

Eloge historique de M. de Bordeu, par
J. J. Gandan Par. 1777. 8.

§. 518.

§. 518.

ANNA-CAR. LORRY .†. 1783.

Medicus Parisinus.

EJ. (anon.) *Essay sur l'usage des Alimens pour servir de Commentaire aux livres dietetiques d'Hippocrate.* Par. 1757. II vol. 12.

ed. 2. ib. 1781.

germ. vertente cl. Ackermann Lips. 1785. 8.

ID. *de melancholia* Paris. 1765. II vol. 8.

germ. Lips. 1769. II vol. 8.

ID. *de morbis cutaneis* Par. 1777. 4.

germ. Lips. 1779. II vol. 8.

EJ. *de praecipuis morborum mutationibus et conuersionibus tentamen* (posthumum) Paris. 1784. 12. ex ed. cl. Hallé.

EJ. *de motu cerebri memorabilia experimenta*, extant in *Mémoires présentés vt vulgo audiunt* Vol. III.

Supra quoque pluries eius meminimus: ad Hippocratem pag. 27; Sanctorium pag. 196; et Astruccium pag. 354.

§. 519.

§. 519.

NICOL. ROSÉN v. ROSENSTEIN nat. prope
Gothenburgum .†. 1773. aet. 67.

Archiat. Suecicus.

EJ. *Underrättelse om Barns Sjukdomar*
Holm. 1764. 8. et al.

germ. c. auctariis Jo. Andr. Murray
v. cl. ed. 5. Goetting. 1785. 8.

EJ. Rosensteinii *Hus-och Rese-Apoteque*
Holm. 1765. 8. et al.

germ. itidem vertente cl. Murray Lips.
1781. 8.

EJ. *compendium anatomicum (suecice)* Holm.
1738. 8.

Numerosissimae praeterea extant eiusdem
viri praestantissimi dissertationes academicae, et
symbolae quas actis Holmieniis contulit.

Vitam praemisit cl. editor versioni ver-
naculae.

CHIRV^RGI.

§. 520.

CLAUD. NIC. LE CAT ex Blérancourt
Picardiae .†. 1768. aet. 69.

Prof. Rothomagensis, celebr lithotomus.

EJ. *Recueil des pieces sur l'operation de la
taille*. Rothom. 1749 – 53. III vol. 8.

tum numerosa scripta eristica lithotomiam
spectantia, in Fr. J. de S. Cosma etc.

EJ. *Traité des Sens* ib. 1740. 8.

longe auctius Par. 1767. III vol. 8.

EJ. *Diff. sur le fluide des nerfs et son action
pour le mouvement musculaire* Berol. 1765. 8.

EJ. *Traité de la couleur de la peau humaine
en général et de celle des Nègres en particulier
etc.* Amst. 1765. 8.

Plurimae quoque eius dissertationes agoni-
ficae, praemio ornatae et editae ab acad.
chirurgor. Parif.

Eloge de M. le Cat, par Valentin
Par. 1769. 8.

§. 521.

JO. PETR. DAVID ex Gex Burgundiae .†.
1784. aet. 47.

le

le Cati gener et dignus Successor.

EJ. *Recherches sur la maniere d'agir de la saignée* etc. Par. 1762. 12.

EJ. *Diff. sur ce qu'il convient de faire pour diminuer ou supprimer le lait des femmes.* ib. 1763. 12.

EJ. *Diff. sur les effets du mouvement et du repos dans les maladies chirurgicales.* ib. 1779. 12.

EJ. *observations sur la Necrose.* Par. 1782. 8.

Taceo longe minoris momenti eius scriptiunculas, vt de mechanismo respirationis, de nutritione et incremento, de vsu liquoris amnii etc.

§. 522.

GEORG. ARNAUD (de Ronfil) Rolandi Pauli fil. .†. 1774.

Chirurgus gallus, sed exul vt Londini maxime artem exerceret, felix praesertim herniotomus.

EJ. *Traite des hernies* Par. 1749 II vol. 12.

EJ. *Observations on aneurysms* Lond 1750. 8.

EJ. *Instructions on the diseases of the bladder and vrethra.* Lond. 1763. 12.

EJ. *Dissertation on hermaphrodites* Lond.
1750. 8.

germ. Argent. 1777. 4.

Haec pleraque redeunt auctiora in EJ.
Mémoires de Chirurgie avec quelques Remarques historiques sur l'Etat de la Médecine et de la Chirurgie en France et en Angleterre. Lond.
1768. II vol. 4.

EJ. *Remarks on the use of the Extract of lead of Goulard.* Lond. 1770. 12.

§. 523.

JAC. DAVIEL Barrea-Normanus .†. 1762.
aet. 66.

Maxime extractione cataractae ab ipso inflaurata et perfecta, inclaruit.

EJ. *Lettre sur les maladies des yeux* Paris.
1748. 12.

tum variae eius extant epistolae in *Journal de Médecine, Journal des Savans, et Mercure de France.*

§. 524.

GEORG. DE LA FAYE Parisinus .†. 1781.
Chirurgus Parisinus.

EJ.

EJ. *Principes de Chirurgie* Par. 1739. 12.
et al. ibid. 1773. 12.

germ. Argent. 1751. 8.

EJ. *auctaria ad Cours d'Operations de chirurgie par Dionis* Par. 1739. 12. et al. ibid. 1765. II vol. 8.

tum et nonnulla eius inserta actis acad. chirurgorum.

§. 525.

SAM. SHARP

.†. 1758.

Chirurgus Londinensis. Chefeldenii discipulus.

EJ. *Treatise on the operations of surgery* 3. Lond. 1740. 8.

EJ. *Critical Inquiry into the present State of surgery*. Lond. 1750. 8.

germ. Berol. 1756. 8.

§. 526.

IVST. GOTHFR. GÜNZ Königsteinensis
co. .†. 1754. aet. 41.

Prof. Lipsiensis.

EJ. *de calculum curandi viis quas chirurgi
li repererunt* Lips. 40. 8.

E e 3

EJ.

EJ. de variis lithotomiae methodis dissertatio inserta est *institutionibus chirurgiae* Jo. Zach. Platneri.

EJ. *observationum anatomico-chirurgicarum de herniis libellus* ib. 1744 4.

EJ. numerosae sunt diss. et programmata anatomici argumenti.

Aliorum eius nonnullorum scriptorum supra iam meminimus pag. 19. 26. 28. 77.

§. 527.

GEORG. HEUERMANN .†. 1768.

Prof. Hafnienſis.

EJ. *Abhandlungen der vornehmsten chirurgischen Operationen*. Hafn. 1754-57. III vol. 8.

EJ. *vermischte Bemerkungen der ausübenden Arzneywissenschaft*. ib. 1765-67. II vol. 8.

EJ. *Physiologie* ib. 1751-55. IV vol. 8.

OBSTETRICA

OBSTETRICII.

§. 528.

Jo. GEORG. RÖDERER Argentoratensis .†.
1763. aet. 38.

Prof. Goettingensis.

Ej. *icones uteri humani observationibus illustratae* Goetting. 1759. fol.

Ej. *elementa artis obstetriciae* ib. 1752. 8.

it. c. not. cl. Wrisberg ib. 1766. 8.

Ej. Rödereri *observationum de partu laborioso* Decad. II. ib. 1-56. 8.

Id. *de vi imaginationis in foetum negata* Petrop. 1756. 4.

Numerosae eius dissertationes et programmata collecta a cl. Wrisberg prodierunt Goett. 1763. 8.

Alia eiusdem quaedam extant in *Comment. societ. Goetting.* nonnulla vero eius posthuma deperdita sunt, ut *de trichuridibus* comm.

Elogium viri scripsit cl. Kaestner.

§. 529.

GUIL. SMELLIE .†. 1763.

Obstetricius Londinensis.

E e 4

vel

vel forcipe sui nominis notissimus.

EJ. *Treatise on the theory and practice of Midwifery* Lond. 1752. 8. et al.

germ. Altenb. 1755. 8.

EJ. *Collection of cases and observations on Midwifery* Lond. 1754. 8.

germ. Altenb. 1763-70. II Vol. 8.

Iunctim cum priore Lond. 1766. III Vol. 8.

EJ. *Collection of praeternatural cases and observations in Surgery* Lond. 1768. 8.

EJ. *Set of anatomical Tables* Lond. 1754. fol. max. ed. 2. ib. 1761.

germ. Norimb. 1758. fol. maj.

§. 530.

NICOL. PUZOS Parisinus .†. 1753. aet. 67.

Chirurgus Parisinus.

EJ. *Traité des accouchemens* Par. 1759. 4.

Posthumum edidit el. Morisot Deslandes.

§. 531.

ANDR. LEVRET Parisinus .†. 1780. aet. 78.

Obstetricius Parisinus.

Itidem forcipe sui nominis vulgo notus.

EJ.

EJ. *Observations sur les accouchemens laborieux* Par. 1747. 8. et al.

EJ. *Suite des observations etc.* Par. 1751. 8.
iunctim ib. 1770. 8.

germ. Alton. 1758-61. II Vol. 8.

EJ. *Art des accouchemens démontrée par des principes de physique* Par. 1761. 8.

germ. Gerae 1772-74. II Vol. 8. it. Lipsf. 1778. II Vol. 8.

EJ. *Essai sur l'abus des regles générales, et contre les préjugés qui s'opposent au progres de l'art des accouchemens* Par. 1766. 8.

germ. Lipsf. 1776. 8.

EJ. *Observations sur la cure radicale des polytypes* Par. 1749. 8.

ed. 3. c. Supplem. ib. 1772. 8.

Plura praeterea eius extant in *Journal de Médecine*.

*AD MEDICINAM FORENSEM,
et POLITIAM MEDICAM.*

§. 532.

CRISTOPH. GOTTLIEB BÜTTNER Branden-
burgensis .†. 1776. aet. 69.

Prof. Regiomontanus.

EJ. *Anweisung zu Ausstellung der Obdu-
ctions-attestate über tödliche Verletzungen* Re-
giom. 1768. 4.

EJ. *Unterricht zur legalen Besichtigung
todter Körper* ed. 2. ib. 1776. 4.

EJ. *Anweisung durch Besichtigung einen
Kindermord auszumitteln* ib. 1771. 4.

EJ. *Erörterung die Lungenprobe betreffender
Fragen* ib. 1765. 4.

EJ. *anatomische Wahrnehmungen* ib. 1769. 4.

EJ. *anatomische Anmerkungen bey einem mit
herabhängendem Herzen lebendig gebornen
Kinde* c. al. ib. 1752. 4.

§. 533.

Ad summa autem procul dubio rei me-
dicæ augmenta, quibus ætas nostra de genere
humano egregie meruit, maxime pertinent
insti-

instituta, quibus curae sanitatis publicae s. *politiae medicae* magis magisque prospectum est; quo praesertim, ut bina tantum eius momenta tangamus, de exercenda medicina publicae leges, quas *medicinales ordinationes* vocant, tum vero etiam societates ad submersum restitutionem conditae, spectant.

§. 534.

Quod istam rei medicae reformationem per leges publica auctoritate sancitas attinet, maxime in iis ferendis eminuit *Suecia*, cuius sapientissima super ea re edicta et instituta, (quae ni fallor maxime inde ab a. 1756 reformari et augeri ceperunt) sanitati publicae conferuandae et mortalitati minuendae insigniter profuerunt.

Conferatur de his: *Samling af Kongl. Förordningar rörande nya Medicinal-Staten* Holm. 1774. 4.

Pluribus v. cl. Kölpin in cl. Pyl *Magazin für die gerichtliche Arzneykunde* Vol. II. P. IV.

§. 535.

§. 535.

Inter Societates de submersis restituendis occupatas, eminent Londinensis, Parisina et Amstelodamensis.

Haec ni fallor omnium prima coaluit a. 1767

Historie en Gedenkschriften van de Maatschapy tot Redding van Drenkelingen opgericht binnen Amsterdam Amst. inde ab a. 1767. 8.

Illa condita a. 1772.

Collectionem scriptorum ad eandem faciendum edidit cl. Pia (pharmacopaeus Parisinus) f. t.

Detail des Succès de l'Etablissement que la ville de Paris a fait en faveur des noyés Par. inde ab a. 1774. 12.

Londinensis fundata a. 1774 nomine *the human Society.*

Plan and Reports of the Society at London for the recovery of persons apparently drowned. Lond. 1775. 8.

SCRR.

SCRR. MEDICINAE VETERINARIAE.

§. 536.

JO. CHRISTOPH. POLYC. ERXLEBEN Qued-
linburgensis .†. 1777. aet. 33.

Prof. Goettingensis.

EJ. *Einleitung in die Vieharzneykunst* Goett.
1769. 8.

EJ. *practischer Unterricht in der Vieharz-
neykunst* ib. 1771. 8.

EJ. *Anfangsgründe der Naturgesch.* ib. 1768. 8.
it. ex ed. cl. Gmelin ib. 1782.

EJ. *Systema regni animalis* P. I. Mammalia.
Lips. 1777. 8.

EJ. *Anfangsgründe der Naturlehre* Goett.
1772. 8.

it. ex ed. cl. Lichtenberg ib. 1785. 8.

EJ. *Anfangsgründe der Chemie* ib. 1775. 8.
it. ex ed. cl. Wiegand ib. 1784. 8.

EJ. *physicalisch-chemische Abhandlungen* P.
I. Lips. 1776. 8.

EJ. *physicalische Bibliothek* Goett. 1774-76.
III Vol. 8.

Elogium viri meritissimi auctore cl. Kaest-
ner extat in Nov. Commentar. societ. scient.

§. 537.

§. 537.

GEOG. STUBBS, pater.

Pictor Londinensis.

Classico et splendidissimo opere anatomen
comparatam ditavit, cui tit.

*the anatomy of the Horse, including a par-
ticular description of the Bones, Cartilages,
Muscles, Fascias, Ligaments, Nerves, Arte-
ries, Veins and Glands in XVIII Tables, all
done from Nature* Lond. 1766. fol. max.
transv.

§. 538.

STEPH. GUIL. DE LA FOSSE .†. 1765

Veterinarius Parisinus.

EJ. *Traité sur le véritable Siège de la
morve des chevaux* Par. 1749. 8.

germ. Hall, 1752. 8.

EJ. *observations et découvertes faites sur les
chevaux* Par. 1754. 8.

§. 539.

BOURGELAT .†. 1779.

Director scholae veterinariae Lugdunensis.

EJ. *Elémens d'hippiatrique* Lugd. 1750 sq.
III Vol. 12.

EJ.

EJ. *Elémens de l'art vétérinaire, précis anatomique du corps du cheval etc.* Par. 1769. 8.

EJ. *Supplement zu dem kurzen Begriff von der Zergliederung des Pferdes; aus dessen französischer Handschrift übersetzt* Servest 1773. 8.

EJ. *Materie médicale à l'usage de l'Ecole vétérinaire* Lugd 1765. 8.

germ. Lips. 1766. 8.

PHILOSOPHI, LITTERATORES etc.

§. 540.

JO. ANDR. SEGNER Presburgensis .†. 1777.
aet. 74.

Prof. Goettingensis, tum Hallensis.

EJ. *Einleitung in die Naturlehre* Goetting.
1746. 8. et al. ed. 3. 1770. 8.

EJ. *Astronomische Vorlesungen* Hal. 1775.
II Vol. 4.

ex numerosis eius minoribus scriptis academicis memorasse sufficiat:

EJ. *progr. de libra qua sui quisque corporis pondus explorare possit.* Goett. 1740. 4.

EJ. *Beschreibung einer bequemen Lampe für Studirende* ib. 1744. 4.

id. quoque Nieuwentydii opus physicotheologicum germanice vertit et auxit.
Jen. 1746. 4.

§. 541.

GEORG. MATTHIAE Sweslinga Sleswicensis.

.†. 1773. aet. 65.

Prof. Goettingensis.

EJ. *conspectus historiae medicorum.* Goett. 1761. 8.

alia eius edita passim citauimus pag. 29. 53.

§. 542.

§. 542.

Vltimum denique excitare liceat venerandum virum de primo medicinae parente et vniuersa elegantiore medicina multis modis meritissimum.

Est is

DAN. GUIL. TRILLER Erfurtenfis .†.
1781. aet. 87.

Prof. Wittebergensis.

EJ. *Commentatio de pleuritide* Frf. 1740. 8.

EJ. *obseruationes criticae in auctores veteres*
ib. 1742. 8.

EJ. *clinotechnia medico - antiquaria* ibid.
1774. 4.

EJ. *Dispensatorium pharmaceuticum uniuersale* ib. 1764. II vol. 4.

EJ. *opuscula medica* Frf. 1766-72. III vol. 4.
aliorum eius scriptorum alias iam mentionem iniecimus. v. c. pag. 3. 29. 59. 74.

Cfr. Bruckeri *pinacotheca* Dec. VI.

I N D E X.

A			
de Abano	104	Alderottus	97
Abimeron	93	Aldrovandus	171
Abfyrus	37. 78	Alemona	17
<i>Academiae scientiarum</i>		Alexander Aphrodi-	
v. <i>Societates</i>		saeus	74
Acosta	137	— Trallianus	80
Acron	22	<i>Alexandrina schola</i>	60
<i>Acta litteraria</i> v. <i>Dia-</i>		Alpinus	173
<i>ria</i>		Alzaharavi	93
Actuarius	85	Amatus Lusitanus	148
<i>Acupunctura</i>	14	Ammann, Jo. Conr.	220
Aegineta	82	— Paul.	306
<i>Aegyptiorum medi-</i>		<i>Amstelodamense colle-</i>	
<i>cina</i>	7	<i>gium anatomicum</i>	252
Aelianus	74	Andromachus	56
Aemilius Macer	51	Andry	352
Aesculapius	18	Antonius Musa	50
Aëtius	79	Apollo	8. 16
Agricola	131	de Apono	104
Agrippa	158	Apuleius	77
Alberti, Mich.	461	ab Aquapendente	192
— Sal.	163	<i>Arabes</i>	86
Albertus M.	101	Arantius	163
Albinus, Bern. Sig-		Arcaeus	185
frid.	319	Archagathus	46
— Christ. Bern.	321	Aretaeus	58
— Fr. Christ.	321	Aretius	128
— Sebast.	307	Aristoteles	39
Albrecht	390	Arnaud	435
Albucasis	93	Artemidorus	55
Alcmaeon	21	<i>Articella</i>	34
		Asclepiadae	21
		Ascle-	

Asclepiades	49	Boerhaave	334
Asellius	201	— v. Kaau	
Astruc	354	Bohn	263
Avenzoar	93	Bonacciolus	165
Averroës	94	Bonet	298
Avicenna	92	<i>Bononiensis schola</i>	97
Aurelianus	59. 78	Bontekoe	283
		Bontius	214
B		Bordenave	401
Bacon, Franc.	231	Borden	431
— Roger.	108	Borellus	266
Baglivi	291	Borrighius	287
Balefconde Taranta		Botallus	151
	106	<i>Bowilla lues</i>	368
Ballonius	215	Bourgelat	446
Bartholinus, Casp.	205	Bourgeois	228
— Thom.	203	Boyle	284
Bartisch	183	<i>Brachmanorum me-</i>	
Bauhinus, Casp.	167	<i>dicina</i>	12
— Jo.	166	Brasavolus	136
Becher	289	Brendel	418
Bellini	267	Briffot	146
Belonius	135	Brunfels	126
Beluacensis	100	Brunner	226
Benedictus	142	Brunschwyg	149
Benivenius	148	Büchner	346
Bennet	291	Bucretius	194
Berengarius	119	Büttner, Chr. Gottl.	442
de Berger	264	— Dav. Sigm.	
Bergmann	416	Aug.	405
Bidloo	264		
Blankaart	243	C	
Blasius	252	Caelius Aurelianus	59
de Blegny	243		78
Boccatius	38	Caesalpinus	170
Bock v. Tragus		Camerarius	168
de le Boë	220	Cardanus	159

Carl	348	a Costa	137
<i>Carolina constitutio</i>	155	Cowper	263
Carpus	119	de Crescentia	102
Carterius	232	Cuba	113
Cassebohm	322		
Casserius	193	D	
Cassius Felix	51	Damascenus	88
le Cat	434	David	434
Cato	46	Daviel	436
de Cauliaco	107	Decima	17
Celsus	51	Demetrius Pepago-	
Chabraeus	167	menus	84
Charas	285	Democritus	22
Cheselden	318	Denys	367
Chiron	18	Diana Lucina	17
<i>Chirurgia infusoria</i>	299	<i>Diaria et acta litte-</i>	
<i>Chirurgorum veterum</i>		<i>varia</i>	242. 313. 378.
<i>collectiones</i>	36	Diemerbroeck	222
Cicero	39	Dillenius	327
Citellus	223	Diocles Carystius	41
le Clerc	369	Dioscorides	55
Clusius	175	Dippel	331
<i>Coffea</i>	283	<i>Dispensatoria</i>	288
Coiter	162	Dodonaeus	166
<i>Collectiones medicorum</i>		van Doeveren	426
<i>veterum</i>	34	<i>Dogmatica secta</i>	44
Colmenero	282	Douglas	318
Columbus	124	Draco	38
Columna	168	le Dran	363
Conring	230	Drelincourt	255
Constantinus Afric.	95	Duhamel	406
Cordus, Euric.	127	Duretus	180
— Valer.	127	Duverney	251
Cornarus	157		
Cornelius Celsus	51	E	
Cortellus	185	Ebn Sina	92
<i>Cortex Peruvianus</i>	282	<i>Ecclesiasticorum secta</i>	58
		Eller	

Eller	421	G.	
Empedocles	21	Galenus	60
<i>Empirica secta</i>	45	<i>Gandisaporensis schola</i>	
<i>Episyntheticorum secta</i>			86
	58	Gassendi	234
Erasistratus	42. 45	Gaubius	343
Erotianus	56	Gaza	110
Erxleben	445	Geoffroy	330
Ettmüller	293	Gesner	132
Eustachius	122	Glauber	214
Eysson	163	Glisson	257
F		Goedart	280
Faber	211	de Gordonio	104
Fabricius ab Aqua-		Gorraeus	180
pendente	192	van Gorter, Dav.	345
— Hildanus	225	—, Jo.	344
de Falconiis	105	<i>Goettingensis schola</i>	373
Fallopium	121	<i>Graecorum medicina</i>	16
Fantoni	315	de Graef	254
de la Faye	436	Graefia v. Meriana	
Febris dea	17	Graunt	307
Felix, Cass.	51	Gregory	427
Fernandez	282	Grew	268
Fernelius	145	Guilandinus	169
Ferrein	399	Guillemeau	186
Fidelis	188	Gwinterus	143
Fioravanti	184	Günz	437
Fludd	235	<i>Gynaeciorum veterum</i>	
Foësius	180	<i>collectiones</i>	37
Forestus	181	H.	
de la Fosse	446	Hack	114
Fothergill	429	de Haën	425
Fracastorius	142	Hahn	415
Franco	151	Hales	323
Freind	349	Haller	383
Fridericus II imp.	98	Haly abbas	91
Fuchs	129	Ff 3	Harder

Harder	297	v. Horne	248
Hartlieb	112	<i>Horti medici</i>	130
Harvey	198	ab Horto	137
Hebenstreit	422	Horus	8
<i>Hebraeorum medicina</i>		Huarte	190
	11	Huber	391
Hecquet	351	Hundt	114
Heister	365	Hunter	397
van Helmont, Franc.		v. Hutten	147
Mercur.	219	Huxham	427
——, Jo. Bapt.	218	Hygiea	17
Heraclides	45		
Heraclitus	21	I.	
<i>Herbarius</i>	113	Jacobaeus	205
Hercules	18	<i>Icones ligno incisae</i>	112
Hermann	272	<i>Indiae detectae</i>	115
Hermes	8	Ingrassias	124
Hernandez	210	<i>Iniectiones anatomicae</i>	
Heroard	189		247
Herodianus v. Erotia-		Joannes actuarius	85
nus		—— Damascenus	88
Herodicus	22	—— Serapionis	89
Herophilus	43. 45	Joannitius	88
Heuermann	438	Jolyffe	202
Hewson	398	Jonston	211
Hierocles	37. 78	Isis	8
Hildanus	225	Julianus, Petr.	103
Hippocrates	22	Jungius	209
Hispanus, Petr.	103	Juncker	347
Hoang - ti	14	Juno Lucina	17
Hofmann, Casp.	228	Jussieu, Bern.	326
——, Fr.	339	——, Jos.	326
Hollerius	179	——, Steph.	327
Homberg	286		
Honain	88	K.	
Hook	246	Kaau - Boerhaave	338
Horatianus	76	Kaempfer	329
		Keil	

Keil	268	Lufitanus, Amat.	148
Kentmann	132	——, Zacut.	224
Kepler, Jo.	206		
——, Lud.	207	M.	
de Ketham	114	Macer	51
Klein	408	Machaon	20
Koyter	162	Macquer	417
Kunkel	289	Magatus	226
L.		Magninus	102
Lancifius	355	Maimonides	94
Lanfrancus	107	Maitre-jan	363
Lange	158	<i>Malabaricus hortus</i>	13
Largus, Scribon.	53		274
<i>Latinobarbari</i>	95	Malpighi	261
Leeuwenhoeck	247	Manget	298
Leibnitz	308	Marcellus empiricus	77
Lemery, Lud.	286	Marcgrav	214
——, Nic.	285	Marggraf	414
Leoniceus	156	Marherr	395
Levret	440	Martianus	34
<i>Lexica medica et en-</i>		Massa	143
<i>cyclopaedica</i>	379	Matthaeus Sylvat.	105
Lieberkühn	392	Matthiae	448
Lientaud	400	Matthiolus	176
Linné, pat.	402	Mauchart	364
——, fil.	405	Mauriceau	304
Lifter	280	Mayow	258
Lobstein	394	Mead	348
Lommius	146	Meckel	393
Lorry	432	<i>Medicinales ordina-</i>	
Lower	257	<i>tiones</i>	443
Lucretius	38	de Mediolano	96
Ludovici	287	Megenberger	113
Ludwig	423	Meibom, Henr.	293
Lullus	103	——, Jo. Henr.	29
de Luque Franc. So-		Mercurialis 22. 24. 32	
lano	430	Meriana	278
—— Petr. Solano	431	Ff 4	Mefue

Mefue	88	Nonus	83
<i>Methodica secta</i>	49	Nuck	255
Meydenbach	113		
<i>Microscopia</i>	245	O.	
Minerua medica	17	Octavius Horatianus	76
Model	415	Oribasius	74
Monardes	138	Orpheus	18
Monro	396	ab Orta	137
<i>Monspeliensis schola</i>	97	<i>Ortus sanitatis</i>	113
Morand, Jo. F. Clem.		Ofiris	8
	362		
——, Salv.	361	P.	
Moreau	147	Pæon	8
Morgagni	315	Palaemon	73
Morison	271	Palissy	176
Morton	291	Palladius	80
Moschion	60	Pallas medica	17
Mose B. Maimon	94	Paracelsus	139
de la Motte	367	Paræus	184
Müller	410	<i>Parifina schola</i>	97
<i>Mumiarum conditura</i>	9	Partula	17
Mundinus	89. 99	<i>Pata vina schola</i>	104
Musa, Ant.	50	Paulus Aegineta	82
Musgrave	350	Pechlin	254
Myrepsus	84	Pecquet	201
		Perrault	250
N.		Petit, Franc.	360
<i>Naturalium rerum</i>		——, Jo. Lud.	361
<i>primi collectores</i>	130	Peyer	297
Nemesius	75	de la Peyronie	360
Neubauer	394	<i>Pharmacorum taxæ</i>	
Neumann	331		139
Newton	369	Philarethus	81
Nicander	44	Philinus	45
Nicolus	105	Philotheus	81
Niphus	160	Phriefen	114
Nona	17	Pinaeus	165
		Pinus	

Pinus	34	Reaumur	329
Piso, Car.	181	Redi	276
——, Guil.	213	Regius	109
——, Nic.	181	Reinesius	229
Pitardus	106	Reneaulme	223
Pitcairn	267	<i>Restauratio litterarum</i>	110
Plater	182	v. Reverhorst	256
Platner	366	Rey	214
Plato	39	de la Reyna	188
Plinius	57	Rhazes	90
—— Valerianus	77	Rhemnius Fann. Pal.	73
<i>Pneumaticorum secta</i>	58	Rhodion	152
Podalirius	20	Richter	418
Polybus	38	Riolanus	197
Porta	189	Riverius, Laz.	216
Posthius	124	——, Steph.	124
Pott	332	Rivinus	271
Praxagoras	42	Röderer	439
Pringle	428	Rogierius	107
Priscianus, Theod.	76	Rolfink	208
Prodicus	22	<i>Romanorum medicina</i>	46
Pfellus	83	Rondelet	136
Purmann	303	Roonhuysen	305
Puzos	440	Rösel	409
Pythagoras	21	Rosenstein	433
		Röslein	152
Q.		Rouffet	186
Quercetanus	179	Rudbeck	202
Quesnay	353	Rueff, Jac.	153
		——, Walt. Herm.	153
R.		Rufus	54
Rabelais	26	Ruini	189
Raius	269	Rumph	273
Ramazzini	292	Rupp	327
Rambam	94		
Rauwolf	170		
Ray	269		
		Ff 5	Rufius

Rufius	156	Severinus	227
Ruyfch	262	Sharp	437
		Siburius	77
S.		Siegmundia	305
Saint - yves	364	Silva	353
<i>Salernitana schola</i>	95	<i>Sinenfium medicina</i>	13
	96	Sloane	328
de Saliceto	106	Smellie	439
Salus dea	17	Smetius	223
Samonicus, Seren.	73	<i>Smyrnaeorum numi</i>	43
Sanctorius	196		
Santorini	314	<i>Societates et Aca-</i>	
<i>Saraceni</i>	87	<i>demiae:</i>	
Sarpi	193		
Sauvages	429	<i>Londinensis</i>	237
de Saxonia	101	<i>Parifina</i>	238
Scaliger	160	<i>Naturae curiosorum</i>	
Schellhammer	295		240
Schneider	207	<i>Berolinensis</i>	311
Schrader, Fr.	246	<i>Petropolitana</i>	312
—, Just.	200	<i>Bononiensis</i>	312
Schröder, Jo.	215	<i>Holmiensis</i>	373
—, Ph. G.	419	<i>Upsaliensis</i>	374
Schulze	345	<i>Goettingensis</i>	374
Schuyt	222	<i>Harlemensis</i>	374
Schwenkfeld	173	<i>Vliffingensis</i>	375
Scotus	101	<i>Rotterodamensis</i>	375
Scribanus Largus	53	<i>chirurgorum Parif.</i>	
Scultetus	226		359
Segner	448	<i>medica Parif.</i>	375
Senac	317	— <i>Havniens.</i>	375
Sennert	217	— <i>Hagana</i>	376
Serapion	89	<i>de fubmerfis refi-</i>	
Serapis	8	<i>tuendis</i>	444
Serenus Samon.	73	Solano de Luque,	
Servetus	125	Franc.	430
Sethus	83	—, Petr.	431
		Solingen	

Solingen	303	de la Torre	117
Soranus	59	Torti	355
Spielmann	413	Tournefort	324
Spigel	195	Tragus	128
Stahl	342	Trallianus	80
Stenonis	253	<i>Transfusio sanguinis</i>	
Stephanus Atheniens.			301
—, Car.	82	Trembley	409
—, Henr.	124	Trew	322
Strabus	33 35	Triller	449
Strüppe	51	Tulpius	224
Stubbs	187	<i>Typographicae artis</i>	
Swammerdam	446	<i>inuentio</i>	111
v. Swieten	275		
Sydenham	424	V.	
Sylvaticus	290	Vaillant	325
Sylvius, Franc.	105. 110	Valescus de Taranta	
—, Jac.	220		106
Symeon Sethus	144	Vallisneri	277
	83	Valsalva	313
		<i>Variolarum insitio</i>	356
T.		Varolius	164
Tagliacotius	185	Varro	46
de Taranta	106	Vater	392
Telesphorus	19	Vegetius	78
Thalius	168	<i>Venerica lues</i>	115
<i>Thea</i>	283	Verna	356
Themison	49	de Verulamio	231
Theodorus Priscianus		Vesalius	120
	76	Vesling	208
Theophilus	81	<i>Veterinarii veteres</i>	37
Theophrastus	40	Vieussens	259
Thessalus	38	de Vigo	151
—	56	Villanovanus	102
Thoth	7	da Vinci	118
Thucydides	38	Vindicianus	76
Thurneyssen	178	Vogel	419
		W.	

W.			
Walaëus	200	Wirfing	205
Walafridus	51	Wolf	310. 370
Wallerius	411	Worm	213
Wedel	294	Wren	300
Weitbrecht	323	Würz	150
Welsch	306	X.	
Wepfer	295	Xenocrates	53
Werlhof	420	Z.	
Wharton	256	Zacchias	228
Whytt	395	Zacutus Lufit.	224
Willis	258	Zinn	390
Winslow	316		

OPERARVM FESTINATIONE
OMISSA.

pag. 33. post l. 7. *Opuscula aphoristica* (ex ed. Jo. Rud. Zwingeri) Basil. 1748. 8.

pag. 57. post l. 14. c. n. var. ex ed. cl. Franzii. Lips. inde ab a. 1778. 8.

pag. 74. post l. 16. *gr. lat.* c. priorum interpretum et suis animaduersionibus edidit cl. Schneider Lips. 1784. 8.

pag. 152. l. 11. post *animaduersionibus* omissae voces *tum iconibus*.

pag. 295. post l. 17. Ej. *ars medendi uniuersa*. Opus posthumum edidit E. Fr. Burchard. Wismar. 1747-52. III vol. 4.

pag. 343. post l. 3. Ej. *Silenum Alcibiadis s. ars sanandi cum expectatione* (cum Gid. Harvaei eiusd. argumenti libro) Offenb. 1730. 8.

pag. 344. post l. vlt. Ej. *formulae medicinales* Harderov. 1752. 8.

pag.

pag. 368. post l. 5. adde

§. 450. *

MICH. ALBERTI Norimbergensis .†. 1757.

aet. 75.

Prof. Halensis.

Ej. *Systema iurisprudentiae medicae* Hal.

1725 - 47. VI vol. 4.

Vid. Bruckeri *pinacotheca* Dec. III.

EMENDANDA.

Pag. 9. lin. 19. lege: 30 dies. p. 25. l. 1. l. principum p. 37. l. 13. l. 1fr. p. 42. l. 15. l. *Centum* talentis. p. 47. l. 3. l. acerba. p. 59. l. 1. l. 1723. p. 78. l. 9. l. mulomedicinae. p. 83. l. 9. l. reliquo grege. p. 102. l. 2. l. XXI Vol. p. 123 l. 5. l. meditatus erat. p. 127. l. 20. maximae. p. 144. l. 14. l. Gonthier. p. 158 l. 22. l. IVtus. p. 166. l. 9. l. diuerforum. p. 192. l. 10. l. augmenta lin. 14. l. Cimmeriis. p. 200. l. 5. l. 153 fere annorum. p. 205. l. 3. l. 1666. 8 p. 221. l. 13. l. physiologia. p. 255. l. 17. l. *vinorum*. p. 263. l. 13. l. Schreiberi. p. 275. l. 1. l. suos. p. 298. l. 5. l. BONET. p. 299. l. 17. l. Japeti p. 300. l. 3. l. Wren. p. 373. l. 10. l. auspicari.

